

บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย

นายสุทธีนันท์ สุวรรณวิจิตร

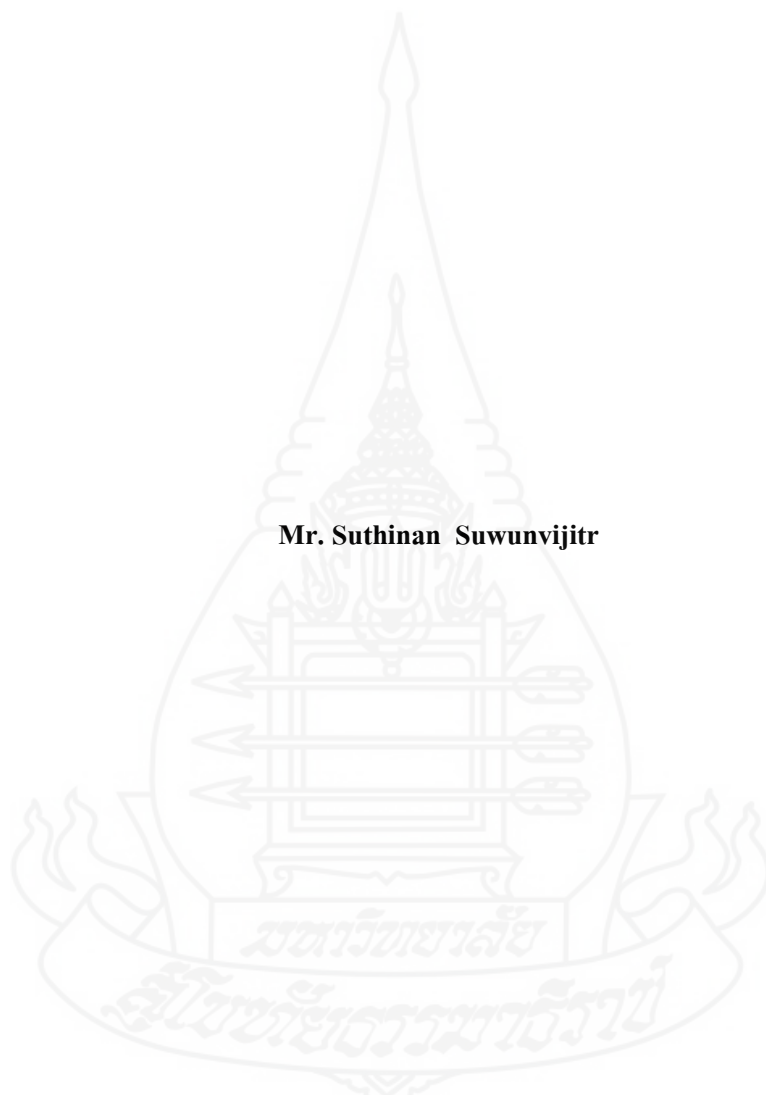
คุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรคุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2563

The Political Role of Thai Female University Students

Mr. Suthinan Suwunvijitr

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

the Degree of Doctor of Political Science

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อคุณิพนธ์ บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย
ชื่อและนามสกุล นายสุทธินันท์ สุวรรณวิจิตร
สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.พลศักดิ์ จิรไกรศิริ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จุมพล หนิมพานิช

คุณิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาเอก เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2564

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.พระมหาบุญเลิศ ช่วยธานี (อินุทปญโญ))

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พลศักดิ์ จิรไกรศิริ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุมพล หนิมพานิช)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์ คำสุข)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล)

ชื่อคุณูปนิพนธ์ บทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย

ผู้วิจัย นายสุทธินันท์ สุวรรณจิตร **รหัสนักศึกษา** 4598000018 **ปริญญา** รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.พลศักดิ์ จิรไกรศิริ

(2) รองศาสตราจารย์ ดร.จุมพล หนิมพานิช **ปีการศึกษา** 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย (2) ศึกษาบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย และ (3) ศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย

การวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Method) เชิงปริมาณ เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ประชากรในงานวิจัยคือ นักศึกษาสตรี 80,839 คน จาก 5 มหาวิทยาลัยทั่วทุกภูมิภาค ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (รังสิต) และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี หาดใหญ่ และ ปัตตานี) เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane ข้อมูลที่ได้นำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน คือความถี่ ร้อยละ \bar{X} S.D. และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนคัล เชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้นำนักศึกษาสตรีไทย จำนวน 19 คน

ผลจากการวิจัยพบว่า 1) ศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย ประกอบด้วยศักยภาพ 3 ด้านหลัก คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านการเมือง ภาพรวมทั้งสามด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ 2) บทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย ประกอบด้วยบทบาท 4 ด้าน ด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมืองพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ ส่วน ด้านการร่วมอภิปรายทางการเมือง การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง และการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ และ 3) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย พบว่า 3.1) ศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยทุกด้านมีความสัมพันธ์กับการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง 3.2) ศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยมีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองด้านการร่วมอภิปรายทางการเมือง แต่ไม่สัมพันธ์กับการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน 3.3) ศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยทุกด้านมีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองในทุกด้าน 3.4) ศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย เฉพาะด้านสังคมและการเมือง มีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง และ ศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยด้านสังคมและการเมืองมีความสัมพันธ์ กับบทบาททางการเมืองบางส่วนเท่านั้น

คำสำคัญ: ศักยภาพ บทบาททางการเมือง นักศึกษาสตรีไทย

Dissertation title: The Political Role of Thai Female University Students

Researcher: Mr. Suthinan Suwunvijitr; **ID:** 4598000018;

Degree: Doctor of Political Science;

Dissertation advisors: (1) Dr. Polsuk Jirakraisiri, Associate Professor;

(2) Dr. Jumpol Nimpanich, Associate Professor; **Academic year:** 2020

Abstract

This research aims to study: 1) the potentials of female university students in Thai politics, 2) the roles of female university students in Thai politics, and 3) the relationship between the potentials and the roles of female university students in Thai politics.

This research applied mixed method. In quantitative methodology, the tool was questionnaires distributed to 397 samples who were selected from 80,839 university students, the research populations from 5 universities in the regions across the country; Chang Mai University, Khon Kean University, Burapha University, Thummasart University (Ransit Campus), and Prince of Songkla University (Suratthani, Hatyai and Pattani Campuses). Taro Yamane formular was utilized to calculate the sample size. The collected data was analyzed by using inferential statistics; frequency, percentage, mean, standard deviation, and canonical regression analysis. In qualitative methodology, the interview was used as a research tool to gather information from 19 female university student leaders. The qualitative data was utilized to clearly support and explain the quantitative results.

According to the research, results were found that: 1) there are 3 potentials of female university students in Thai politics which are social, economic, and political potentials, all of these female university students' potentials are scaled in average, 2) the roles of female university students in Thai politics are classified into 4 aspects, perceiving political information aspect is in high score, the other 3 aspects which are political discussion, political gathering and demonstration, and exercising their right in voting are in average score, and 3) the relationship between potentials and the roles of female university students in Thai politics indicates that: 3.1) every potentials relates to perceiving political information, 3.2) every potentials relates to discussing political issues, but criticizing government's administration via social and mass media, 3.3) every potentials of female university students relate to political gathering and demonstration, and 3.4) only social and political potentials relate to exercising their right to vote, and their social and political potentials partially relate to political roles.

Keywords: Potential, Political role, Thai female university student

กิตติกรรมประกาศ

การทำคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร.พลศักดิ์ จิรไกรศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.จุมพล หนีมพานิช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ซึ่งคอยชี้แนะ แนะนำ ข้าพเจ้าในการทำคุษฎีนิพนธ์ด้วยความรู้ ความเข้าใจ อย่างลึกซึ้งและรอบด้าน รองศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์ คำสุข ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่คอยแนะนำ ตั้งคำถาม แก่ข้าพเจ้า เพื่อเพิ่มเติมให้คุษฎีนิพนธ์สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รองศาสตราจารย์ ดร.วรารักษ์ เฉลิมพันธุ์ศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวลัญช์ โรจนพล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ ม่านศรีสุข อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำชี้แนะและ แนะนำในการทำคุษฎีนิพนธ์ ตั้งแต่เริ่มต้น ความกรุณาของท่านนำมาสู่ความสำเร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ยุพา นิลแสงทอง คุณแม่รัมภา ไตชิระสุนทร ที่ เป็นผู้อุปการคุณให้ทุนการศึกษา คอยดูแลห่วงใย และให้กำลังใจตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณที่ ร่วมสายโลหิตทุกท่านที่ช่วยเหลือสนับสนุน ทุกด้าน ทุกเรื่องให้น้องคนนี้

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คณาจารย์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษา และผู้ที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้ ขอขอบพระคุณ ประธานสภานิสิต นักศึกษา และกรรมการ รวมทั้ง นิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่กรุณา ตอบแบบ สัมภาษณ์ และแบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

สุทธินันท์ สุวรรณวิจิตร

พฤษภาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	7
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
ประวัติความเป็นมาของบทบาทและศักยภาพนักศึกษาสตรีไทย	11
แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ ^{IV} (Potential Concept)	17
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางการเมือง ^{DV} (Political Role Concept)	35
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	55
กรอบแนวคิดในการวิจัย	63
สมมติฐานการวิจัย	67
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	70
แนวทางการวิจัย	70
พื้นที่ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	71
การนิยามชุดตัวแปรด้วยองค์ประกอบ	74
การนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบของตัวแปรด้วยตัวชี้วัด	76
การสร้างเครื่องมือการวิจัย	84
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย	102
การเก็บรวบรวมข้อมูล	106
การวิเคราะห์ข้อมูล	108

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัย	118
ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	118
ตอนที่ 2 ศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย	125
ตอนที่ 3 บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย	134
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมือง ของนักศึกษาศรีไทย	143
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะ	193
สรุปผลการวิจัย	193
อภิปรายผลการวิจัย	197
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	210
บรรณานุกรม	211
ภาคผนวก	232
ก การตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าความสอดคล้องของแต่ละข้อคำถาม	233
ข แบบสอบถาม	241
ค Canonical Correlations	265
ง แบบทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Alpha)	293
ประวัติผู้วิจัย	313

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 พัฒนาการสถานภาพและบทบาทสตรีไทย: อดีต – ปัจจุบัน	13
ตารางที่ 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ	21
ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์พัฒนาการแหล่งที่มาของตัวแปรศักยภาพ	26
ตารางที่ 2.4 ตัวแปรทั้งหมดของศักยภาพ	27
ตารางที่ 2.5 ตัวแปรของศักยภาพที่เลือกใช้ในการศึกษา	28
ตารางที่ 2.6 พัฒนาการของแนวคิดศักยภาพ	29
ตารางที่ 2.7 ตัวแปร องค์ประกอบ ตัวชี้วัดของศักยภาพ	34
ตารางที่ 2.8 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางการเมือง	37
ตารางที่ 2.9 การสังเคราะห์พัฒนาการแหล่งที่มาของตัวแปรบทบาททางการเมือง	45
ตารางที่ 2.10 ตัวแปรทั้งหมดของบทบาททางการเมือง	46
ตารางที่ 2.11 ตัวแปรของบทบาททางการเมืองที่เลือกใช้ในการศึกษา	47
ตารางที่ 2.12 การสังเคราะห์พัฒนาการแหล่งที่มาของตัวแปรบทบาททางการเมือง	48
ตารางที่ 2.13 ตัวแปร องค์ประกอบ ตัวชี้วัดของบทบาททางการเมือง	54
ตารางที่ 2.14 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
ตารางที่ 2.15 กรอบแนวคิดของบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย	65
ตารางที่ 2.16 สมมุติฐานรวม	67
ตารางที่ 2.17 สมมุติฐานที่ 2	68
ตารางที่ 2.18 สมมุติฐานที่ 3	68
ตารางที่ 2.19 สมมุติฐานที่ 4	69
ตารางที่ 2.20 สมมุติฐานที่ 5	69
ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างประชากรนักศึกษาสตรีไทย	73
ตารางที่ 3.2 การนิยามตัวแปรต้นด้วยองค์ประกอบ	74
ตารางที่ 3.3 การนิยามตัวแปรตามด้วยองค์ประกอบ	75
ตารางที่ 3.4 การนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบของตัวแปรต้นด้วยตัวชี้วัด	77
ตารางที่ 3.5 การนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ ของตัวแปรตามด้วยตัวชี้วัด	81
ตารางที่ 3.6 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 3.7 การสร้างเครื่องมือการวิจัยจากตัวชี้วัดขององค์ประกอบ ตัวแปรต้น ค่าความเที่ยงตรงของคำถาม (IVC) ระบบเกณฑ์การวัดและระบบการให้น้ำหนัก	87
ตารางที่ 3.8 การสร้างเครื่องมือการวิจัยจากตัวชี้วัดขององค์ประกอบ ตัวแปรตาม ค่าความเที่ยงตรงของคำถาม (IVC) ระบบเกณฑ์การวัดและระบบการให้น้ำหนัก	94
ตารางที่ 3.9 การสร้างแบบสัมภาษณ์จากองค์ประกอบ ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม	99
ตารางที่ 3.10 ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน	103
ตารางที่ 3.11 ผลการทดสอบค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของตัวแปรต้น	105
ตารางที่ 3.12 ผลการทดสอบค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของตัวแปรตาม	106
ตารางที่ 3.13 ระดับการวัด และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล	109
ตารางที่ 3.14 เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยIV	110
ตารางที่ 3.15 เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนบทบาททางการเมืองDV	111
ตารางที่ 3.16 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	113
ตารางที่ 3.17 ลำดับขั้นตอนค่าสถิติและเกณฑ์ที่ใช้อภิปรายผลสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ Canonical Correlation	114
ตารางที่ 4.1 สถิติสำหรับทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ ^{IV} กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย ^{DV1}	144
ตารางที่ 4.2 ลำดับขั้นตอนการอ่านค่าสถิติและการแปลความผลการวิเคราะห์	145
ตารางที่ 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและศักยภาพกับการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ^{DV1}	147
ตารางที่ 4.4 สถิติสำหรับทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ ^{IV} กับการร่วมอภิปรายทางการเมือง ^{DV2}	153
ตารางที่ 4.5 ลำดับขั้นตอนการอ่านค่าสถิติและการแปลความผลการวิเคราะห์	153
ตารางที่ 4.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและศักยภาพกับการร่วมอภิปรายทางการเมือง ^{DV2}	155
ตารางที่ 4.7 สถิติสำหรับทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ ^{IV} กับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง ^{DV3}	162
ตารางที่ 4.8 ลำดับขั้นตอนการอ่านค่าสถิติและการแปลความผลการวิเคราะห์	163

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.9 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและ ศักยภาพกับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง ^{DV3}	165
ตารางที่ 4.10 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและศักยภาพกับ การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง ^{DV4}	172
ตารางที่ 4.11 ลำดับขั้นตอนการอ่านค่าสถิติและการแปลความผลการวิเคราะห์	173
ตารางที่ 4.12 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและศักยภาพกับ การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง ^{DV4}	174
ตารางที่ 4.13 สถิติสำหรับทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ศักยภาพ ^{IV} กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย ^{DV}	182
ตารางที่ 4.14 ลำดับขั้นตอนการอ่านค่าสถิติและการแปลความผลการวิเคราะห์	183
ตารางที่ 4.15 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและศักยภาพ ของนักศึกษาศรีไทย ^{IV} กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย ^{DV}	185

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 3.1 แสดงภาพรวมการเก็บข้อมูล	72
ภาพที่ 3.2 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ IV กับ DV	109
ภาพที่ 3.3 การแสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย ^{IV}	110
ภาพที่ 3.4 การแสดงการแจกแจงความถี่ของศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย ^{IV}	111
ภาพที่ 3.5 การแสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางการเมือง ^{DV}	112
ภาพที่ 3.6 การแสดงการแจกแจงความถี่ของบทบาททางการเมือง ^{DV}	112
ภาพที่ 3.7 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร Canonical Correlation	113
ภาพที่ 4.1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด	120
ภาพที่ 4.2 คุณลักษณะทั่วไปด้านคณะที่ศึกษา	121
ภาพที่ 4.3 คุณลักษณะทั่วไปด้านสาขาวิชาที่ศึกษา	124
ภาพที่ 4.4 ศักยภาพทางสังคม ^{IV1}	125
ภาพที่ 4.5 ความรู้ของสตรีทางสังคม ^{IV1.1}	126
ภาพที่ 4.6 การยอมรับสตรีทางสังคม ^{IV1.2}	126
ภาพที่ 4.7 ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม ^{IV1.3}	127
ภาพที่ 4.8 สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม ^{IV1.4}	128
ภาพที่ 4.9 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ ^{IV2}	128
ภาพที่ 4.10 ฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ ^{IV2.1}	129
ภาพที่ 4.11 ความรอบรู้ทางการทำงาน ^{IV2.2}	130
ภาพที่ 4.12 อาชีพ ^{IV2.3}	130
ภาพที่ 4.13 ศักยภาพทางการเมือง ^{IV3}	131
ภาพที่ 4.14 ความรู้ทางการเมือง ^{IV3.1}	131
ภาพที่ 4.15 ประสบการณ์ทางการเมือง ^{IV3.2}	132
ภาพที่ 4.16 คุณธรรมทางการเมือง ^{IV3.3}	132
ภาพที่ 4.17 ลักษณะผู้นำทางการเมือง ^{IV3.4}	133
ภาพที่ 4.18 ศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย ^{IV}	134
ภาพที่ 4.19 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ^{DV1}	135
ภาพที่ 4.20 การสื่อสารส่วนบุคคล ^{DV1.1}	135

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.21 การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน ^{DV1.2}	136
ภาพที่ 4.22 การร่วมอภิปรายทางการเมือง ^{DV2}	136
ภาพที่ 4.23 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล ^{DV2.1}	137
ภาพที่ 4.24 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน ^{DV2.2}	138
ภาพที่ 4.25 การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง ^{DV3}	138
ภาพที่ 4.26 การเห็นด้วยกับนโยบาย ^{DV3.1}	139
ภาพที่ 4.27 การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล ^{DV3.2}	139
ภาพที่ 4.28 การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล ^{DV3.3}	140
ภาพที่ 4.29 การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ^{DV4}	140
ภาพที่ 4.30 ระดับชาติ ^{DV4.1}	141
ภาพที่ 4.31 ระดับท้องถิ่น ^{DV4.2}	142
ภาพที่ 4.32 บทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย ^{DV}	142
ภาพที่ 4.33 ความสัมพันธ์ระหว่าง IV 1-3 กับ DV1	148
ภาพที่ 4.34 ความสัมพันธ์ระหว่าง IV 1-3 กับ DV2	156
ภาพที่ 4.35 ความสัมพันธ์ระหว่าง IV 1-3 กับ DV3	166
ภาพที่ 4.36 ความสัมพันธ์ระหว่าง IV 1-3 กับ DV4	176
ภาพที่ 4.37 ความสัมพันธ์ระหว่าง IV1- IV3 กับ DV1-DV4	186
ภาพที่ 4.38 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย (ตามการวิเคราะห์ Canonical)	192

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันระบอบการปกครองของประเทศไทยเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการปกครองในระบอบนี้เน้นประชาชนเป็นใหญ่เน้นในเรื่องของ สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคและความเท่าเทียม และการที่มีสตรีเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากขึ้นเป็นดัชนีชี้วัดความเป็นประชาธิปไตยของประเทศนั้น ๆ แต่ทุกประเทศในโลกยังห่างไกล (Karl, M., 1995, p. 59) สำหรับในประเทศไทยมีประชากรทั้งหมด 66,234,000 คน นुरुช 32,454,000 คน ผู้หญิง 33,780,000 คน (สถาบันวิจัยประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดล, 2561, น. 1) ซึ่งถ้านับย้อนหลังไปสิบปีคือปี พ.ศ. 2550 มีประชากรสตรี 31,942,305 คน และนुरुช 31,095,942 คน (ที่มา: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย) จะเห็นได้ว่าจำนวนประชากรสตรีมีเพิ่มขึ้นและมีมากกว่านुरुชและจากพัฒนาการของสตรี ทำให้ผู้สตรีได้รับการศึกษาและพัฒนาความสามารถ และสามารถแสดงออกได้อย่างทัดเทียมนुरुช จนถึงปัจจุบันสตรีได้รับเลือกตั้งเข้ามา มากขึ้นถึงแม้ยังมีสัดส่วนที่ยังน้อยกว่านुरुชอยู่ดีจะเห็น ได้จากการที่สตรีดำรงตำแหน่งผู้บริหารใน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วน ตำบล ฯลฯ) รวม 512 คน จากจำนวนผู้บริหารส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 7,546 คน คิดเป็นสัดส่วนที่ ก่อนข้างต่ำคือ ร้อยละ 6.78 สำหรับสมาชิกสภาท้องถิ่น มีสตรีดำรงตำแหน่งในองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นทุกรูปแบบเป็นจำนวนรวม 24,150 คน จากจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นรวม 143,563 คน คิด เป็นร้อยละ 16.68 (บัณฑูร เศรษฐศิโรตม์, 2558, น. 1) ในการเลือกตั้งระดับชาติ จำนวนสตรีที่ได้รับ เลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ ในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างเป็นทางการทั่วไปปี พ.ศ. 2544 มีสัดส่วนสตรีที่ได้รับเลือกร้อยละ 9.75 ในการเลือกตั้งปี พ.ศ. 2548 มีสตรีที่ได้รับเลือกร้อยละ 11.75 ในการเลือกตั้งปี พ.ศ. 2550 มี สตรีได้รับเลือกร้อยละ 12.25 และในการเลือกตั้งปี พ.ศ. 2554 มีสตรีได้รับการเลือกตั้งเพิ่มเป็นร้อย ละ 15.47 ในขณะที่การเพิ่มขึ้นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรีแบบบัญชีรายชื่อก็มีลักษณะ เดียวกับแบบแบ่งเขต คือ เป็นไปอย่างช้า ๆ เช่นกัน (บัณฑูร เศรษฐศิโรตม์, 2558, น. 1)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสัดส่วนของสตรีไทยในปัจจุบันที่มีบทบาททางการเมืองในรูปแบบที่เป็นทางการยังต่ำอยู่ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผู้วิจัยจะมาแสดงเป็นตัวอย่างหนึ่งเท่านั้น ในประเทศไทยนั้นมีสตรีจำนวนครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งประเทศ การที่มีสตรีมีบทบาททางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ เป็นการเพิ่มมุมมองในการแก้ปัญหาและการพัฒนาประเทศอีกมิติหนึ่ง ซึ่งในสังคมประชาธิปไตยการเข้ามามีบทบาททางการเมืองภาคประชาชนของบุรุษและสตรีในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมการใช้อำนาจเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ทางสังคมในการแบ่งสรรผลประโยชน์ให้เป็นธรรมให้กลุ่มต่าง ๆ หากวิเคราะห์ประเด็นความชอบธรรมและการจัดสรรผลประโยชน์ก็จะเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สตรีต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง (โคทม อาริยา และคณะ, 2542, น. 3) ดังนั้นการมีส่วนร่วมการแสดงจุดยืนเพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ร่วมกันของบุรุษ-สตรี โดยการเข้าไปมีบทบาททางการเมืองร่วมกัน เพราะทั้งบุรุษและสตรีต่างรู้ถึงความต้องการของตนเป็นอย่างดีซึ่งผลของการตัดสินใจร่วมกันอย่างเท่าเทียมกันก่อให้เกิดดุลยภาพด้วยการมีมุมมองของสตรีที่อยู่ในระดับการตัดสินใจ เพื่อบรรลุเป้าหมายของความเสมอภาคในการพัฒนา และสันติภาพในการจากการมีส่วนร่วมของสตรี (กรวิภา บุญชื้อ, 2541, น. 10) เพราะจากอดีตที่ผ่านมาบทบาททางการเมืองส่วนใหญ่จะเป็นบุรุษที่ทำหน้าที่นี้ อีกทั้งกับการยอมรับคุณลักษณะของสตรีในด้านที่ว่า มีความละเอียดอ่อน รอบคอบกว่าบุรุษ รวมถึงสตรีมีแนวคิดไปทางด้าน การดูแลคุณภาพชีวิตได้ดีกว่าบุรุษที่เน้นไปแต่ทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และสิ่งสำคัญ การที่มีสตรีเข้ามามีบทบาททางการเมืองแสดงให้เห็นถึง ความเท่าเทียม เสมอภาค ในเรื่องของสิทธิต่าง ๆ ของสังคมของประเทศโดยเฉพาะสังคมประชาธิปไตยอย่างประเทศไทย ถือเป็นเงื่อนไขจำเป็นทั้งในแง่ของหลักการและอุดมการณ์ เพื่อแสดงเจตนาเกี่ยวกับ อำนาจผลประโยชน์ในฐานะประชาชน พลเมืองของประเทศ อย่างไรก็ตามปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้สิทธิทางการเมืองระหว่าง บุรุษ-สตรี อย่างเท่าเทียมกันแล้ว จะเห็นได้จากการที่สตรีได้รับเลือกตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำสูงสุดของประเทศแล้ว รวมถึง สตรีได้เข้ามามีบทบาททางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับในอดีตแม้จะเป็นไปอย่างช้า ๆ และสัดส่วนที่ต่ำกว่าผู้ชาย แต่ในอนาคตสตรีก็คงจะต้องมีบทบาททางการเมืองรูปแบบต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญเพิ่มมากขึ้น นั้นหมายถึงคน รุ่นสาว ในปัจจุบันที่กำลังเป็น นิสิต นักศึกษา สตรี ที่จะเติบโตเป็นสตรีผู้ใหญ่ในอนาคตอย่างแน่นอน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาสตรีต้องมีความพร้อมที่จะมีบทบาททางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ด้วย

ในอดีตที่ผ่านมา นักศึกษาสตรีได้มีบทบาททางการเมืองที่เข้าร่วมในเหตุการณ์ประท้วงที่สำคัญ ๆ ของประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยจะขอกว่าถึงนักศึกษาสตรีบางท่าน ที่มีบทบาททางการเมืองทั้งในระดับแกนนำและระดับผู้เข้าร่วมชุมนุมเพื่อเป็นหนึ่งพลังของนักศึกษา ในเหตุการณ์ชุมนุม

ประท้วง 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 เหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 และเหตุการณ์ในปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2563 ซึ่งถือว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีนักศึกษาเป็นหัวหอกในการมีบทบาททางการเมือง

การรวมตัวของนักศึกษาในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 นั้นมาจากสาเหตุที่รัฐบาลทหารที่ครองอำนาจมานานกว่า 10 ปี ยังไม่มีรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการยื้อเวลาของรัฐบาลทำให้เกิดความไม่พอใจนักศึกษาจึงมีการเรียกร้อง ประกอบกับมีประเด็นของการที่มีข้าราชการใช้เฮลิคอปเตอร์ เข้าไปล่าสัตว์ในป่าสงวน ทุ่งใหญ่นเรศวร และเมื่อมีนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง แสดงการต่อต้านวิพากษ์วิจารณ์ กลับถูกลบชื่อออกจากการเป็นนักศึกษา อีกทั้งความไม่พอใจที่จะมีการต่ออายุราชการให้กับ จอมพล ถนอม กิตติขจร และ จอมพล ประภาส จารุเสถียร ทำให้มีการประท้วงต่อต้านรัฐบาลในเวลานั้น จากการเรียกร้องให้นักศึกษารามคำแหงกลับเข้าเรียนดังเดิม ลามเป็นการเรียกร้องให้คืนอำนาจแก่ประชาชน และรัฐธรรมนูญ แต่รัฐบาลกลับใช้กฎหมายมาตรา 17 จับแกนนำ 13 คน โดยตั้งข้อกล่าวหาว่าเป็น กบฏ การจับแกนนำนั้นเป็นฉนวนให้ทั้งนักศึกษาหลายสถาบันและประชาชนจำนวนมากเริ่มลุกฮือ โดยมีแกนนำนักศึกษาหลายท่าน อาทิเช่น ชีรยุทธ บุญมี เสกสรรค์ ประเสริฐกุล เสวณีย์ ลีมนานนท์ และ จิระนันท์ พิตรปรีชา เพื่อต้องการให้ปล่อยตัวทั้ง 13 คน แต่เหตุการณ์กลับรุนแรงโดยรัฐบาลใช้กำลังเข้าปราบปราม ใช้กระสุนจริงยิงลงมาจากเฮลิคอปเตอร์ แต่ประชาชนไม่กลัวกลับมากขึ้นอีก ในที่สุด รัฐบาลยอมถอยโดย 3 แกนนำ คือ จอมพล ถนอม กิตติขจร จอมพล ประภาส จารุเสถียรและพันเอก ณรงค์ กิตติขจร ได้เดินทางออกนอกประเทศ ในเวลาต่อมา ในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้ทรงมีประกาศแต่งตั้ง นาย สัญญา ธรรมศักดิ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็น นายกรัฐมนตรีแทน (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2541, น. 1, อาสาม, 2563, น. 1)

จากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 นี้ ทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก สำหรับนักศึกษาสตรีหลากหลายสถาบัน ที่มีบทบาทและเข้าร่วมในเหตุการณ์นี้มีมากมายหลายบทบาททั้งเป็นระดับนำและเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเป็นหนึ่งในพลัง ผู้วิจัยจะนำมากล่าวถึง 2-3 ท่าน ดังนี้

จิระนันท์ พิตรปรีชา นักศึกษาศตรีกณะวิทยาศาสตร์ แผนกเตรียมเภสัช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและยังเป็นความหาลัยในปี พ.ศ. 2515 เธอเป็นนักกิจกรรม ในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 เธอเข้าร่วมทุกครั้งและทำหน้าที่เป็นเลขานุการกรรมการศูนย์นิสิตฯ จากการที่เป็นความหาลัยทำให้สื่อมวลชนสนใจและเวลาปราศรัยก็จะเป็นที่สนใจของผู้ฟัง สำหรับบทบาทที่โดดเด่น คือ การขึ้นเวทีปราศรัยที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยในค่ำของวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ประกาศตั้งศูนย์ปวงชนชาวไทยเพราะศูนย์นิสิตฯหายไปทั้งหมด และเรียกร้องให้ตำรวจหยุดยิงเพื่อเปิดทางให้ผู้ชุมนุมกลับบ้าน อีกทั้งเธอยังทำหน้าที่เป็นตัวแทนร่วมกับเพื่อนเพื่อเจรจาและยื่นข้อเสนอกับตำรวจ ในวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2516 จนเหตุการณ์คลี่คลาย (ฟ้ารุ่ง ศรีขาว, 2563, น. 1)

สุภาพร รัตนโอภาส นักศึกษาศรีจากวิทยาลัยครู ชนบุรี ปี 4 เธอเข้าร่วมชุมนุมด้วยใจ เพื่อร่วมเป็นอีกหนึ่งพลัง และรวมทั้งอยากรู้ข้อเท็จจริงของเหตุการณ์บ้านเมือง เธอเข้าร่วมชุมนุมที่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แม้ไม่เต็มทีในช่วงแรกเพราะติดสอบแต่หลังจากสอบเสร็จก็ได้เข้าร่วมในนามวิทยาลัยครู ชนบุรี โดยมีประเด็นการเข้าร่วมคือ ต้องการให้ปล่อยเพื่อน 13 คน ให้เปลี่ยนรัฐบาลเพราะเป็นรัฐบาลระบบครอบครัว เผด็จการหมด ใช้อำนาจความเห็นแก่ตัวเอง ทุกอย่างเพื่อครอบครัวไม่เคยเห็นถึงส่วนรวม (มูลนิธิ 14 ตุลาคม, 2552, น. 1)

เสาวนีย์ ลิ้มมานนท์ นักศึกษาศรีจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ผู้ซึ่งมีบทบาทโดดเด่นในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ระดับแกนนำที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทำหน้าที่เป็นโฆษกของศูนย์นิสิตฯ ในขณะที่มีการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับนักศึกษาเธอได้เข้าไปอยู่ในวังสวนจิตรลดาและออกมาโดยรถที่เจ้าหน้าที่ในวังจัดให้ออกมาส่ง (วิสิษฐ เศษกุลชวร, 2560, น. 20-21) หลังจากออกมาแล้วได้ร่วมปราศรัยกับ จิระนันท์ พิตรปรีชา ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเรียกร้องให้ประชาชนสู้ต่อจนได้ประชาธิปไตยคืนมา (ชัยวัฒน์ สุวิชัย, 2560, น. 1)

เหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 อาจเรียกได้ว่าเป็นภาคต่อของเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 เพราะหลังจากรัฐบาลทหารหมดอำนาจลงความเป็นเสรีประชาธิปไตยเริ่มจะกลับมาแต่ความไร้เสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเมืองยังคงอยู่ ความกังวลของข้าอำนาจเก่ามีมาตลอดโดยวางแผนการใส่ร้ายและทำร้าย นักศึกษาต่าง ๆ นา ๆ รวมถึงการนำ 3 ทหารชกกลับมา ในวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2519 จอมพล ถนอม กิตติขจร เดินทางกลับเข้าประเทศไทยและได้บวชที่ วัดบวรนิเวศวิหาร โดยมี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยม ทำให้นักศึกษาไม่พอใจและประท้วงการกลับมาของ จอมพล ถนอม กิตติขจร การต่อต้านการกลับมาของ จอมพล ถนอม มีหลายพื้นที่แต่ที่เกิดเหตุการณ์สำคัญจนนำมาสู่ข้อเรียกร้องด้วยคือ การประท้วงที่นครปฐมซึ่งมีการฆ่าแขวนคอพนักงานไฟฟ้า 2 คน ที่เดินแจกใบปลิวต่อต้าน การประท้วงของนักศึกษานั้นเริ่มขึ้นที่ท้องสนามหลวงและย้ายเข้าไปในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการจัดแสดงละครล้อเลียนเหตุการณ์พนักงานไฟฟ้านี้ด้วยเพื่อให้ทางการนำคนร้ายมาลงโทษทำให้สื่อหนังสือพิมพ์ฝ่ายขวาตีข่าวว่านักศึกษาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพรัชทายาท เพราะคนที่แสดงนั้นมีใบหน้าคล้ายกับ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ส่งผลให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ที่ถูกปลุกเร้าให้เกลียดชังนักศึกษาอยู่แล้วเข้าประชิดร่วมหาวิทยาลัย กลุ่มเหล่านั้น เช่น กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มกระทิงแดง กลุ่มนวมพล เป็นต้น

ในวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 ตำรวจได้ใช้กำลังอาวุธสงครามหลายชนิดยิงกลุ่มนักศึกษาและผู้ประท้วงอย่างเสรี รวมทั้งปาระเบิดมือด้วย เป็นการใช้กำลังเกินกว่าเหตุและขาดความชอบธรรม แม้ผู้ประท้วงยอมแพ้และหลบหนีก็ยังถูกทำร้าย ปล้นชิงทรัพย์สิน ถ่วงละเมิดทาง

เพศ ถูกยิง เผาทั้งเป็นและถูกตีจนตาย ต่อมา พลเรือเอก สงัด ชะลออยู่ ยึดอำนาจและเป็นหัวหน้าคณะได้ทำการปราบปรามและกวาดล้างนักศึกษาไม่เฉพาะที่ธรรมศาสตร์เท่านั้นแต่ทั่วประเทศที่ประท้วง โดยอ้างว่า นักศึกษาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ทำให้นักศึกษาต้องหนีเข้าป่าไปร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (ป๋วย อึ๊งภากร, 2556, น. 108-135)

เหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 เป็นเหตุการณ์ที่เลวร้ายนักศึกษาศรีเข้าร่วมการชุมนุมประท้วงอย่างมากมายถูกทำร้าย ล้วงละเมิดและถูกฆ่าและหลายท่านสูญหาย แต่หลายท่านยังคงอยู่แม้บางท่านต้องลำบากโดนจับโดนขังและหลบหนีเข้าป่า ผู้วิจัยขอนำมากล่าวถึง 2-3 ท่านดังนี้

สุชาดา จักรพิสูทธิ์ เป็นนักศึกษาศรีที่เข้าร่วมในเหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 สุชาดา เป็นสมาชิกชมรมศิลปะการแสดงที่จัดแสดงละครฟ็องร็องเหตุการณ์ช่วงไฟฟ้านครปฐมที่แจกใบปลิวคัดค้านการกลับมาของ จอมพล ถนอม กิตติขจร การแสดงนั้นเพียงเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม แต่หนังสือพิมพ์ดาวสยาม ลงข่าวว่านักศึกษามิหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ องค์กรชทายาท เพราะผู้แสดงเป็นช่างไฟฟ้ามีใบหน้าละม้ายคล้าย พระบรมโอรสาธิราชฯสยามกุฎราชกุมาร เหตุการณ์ความรุนแรง 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 มันโหดร้ายยิ่งฝังตรึงในใจเธอจนไม่กล้าดูภาพเหตุการณ์เพราะความกลัว (รพีพรรณ สายัณห์ตระกูล, 2557, น. 1)

สุชีลา ตันชัยนันท์ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หนึ่งในผู้นำนักศึกษาที่ถูกขังคุกเป็นเวลานานเกือบ 2 ปี เธอเป็นสมาชิกกลุ่ม “ผู้หญิงธรรมศาสตร์” โดยทำงานเพื่อสตรี เพื่อความเท่าเทียมทางสังคมในปี 2517 เธอได้รับเลือกให้เป็นประธานกลุ่ม และหมดวาระในปี 2518 ได้เข้าร่วมกับ “ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย” รับผิดชอบงานด้านวิเทศสัมพันธ์เป็นหลัก เหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 เธอคือหนึ่งในนักศึกษาที่ถูกจับกุมซึ่งเธอกล่าวถึงว่า มันโหดร้ายป่าเถื่อนมากทำเหมือนพวกเธอไม่ใช่คน เหมือนการล่าสัตว์เลือกยิงได้ตามใจ ตัวไหนก็ได้ เธอถูกจับและไม่ได้รับการประกันตัวแม่ทางครอบครัวจะพยายาม ทางเจ้าหน้าที่อ้างว่า สุชีลา มีชื่อผู้ถูกอายัดตัวทำให้เธอถูกคุมขังนานเกือบ 2 ปี ละได้รับการปล่อยตัวในปี 2521 (ศิลปวัฒนธรรม, 2563, น. 1)

บทบาทของนักศึกษาศรีที่ผู้วิจัยกล่าวถึงนั้นเป็นเหตุการณ์ครั้งสำคัญและโดดเด่นมากที่สุดในอดีตเท่านั้น ในภาพรวมของบทบาทนักศึกษายังมีอีกหลายเหตุการณ์ในอดีตที่ไม่ได้กล่าวถึง

ปัจจุบันในเหตุการณ์ประท้วงของนักศึกษาในช่วงต้นปี พ.ศ. 2563 จุดเริ่มต้นเกิดจากการที่ศาลรัฐธรรมนูญตัดสินยุบพรรคอนาคตใหม่ทำให้ ในเวลาต่อมาเป็นการเรียกร้องของนักศึกษา ซึ่งนำโดย สภานักเรียนนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนท.) ได้เชิญชวนประท้วงออนไลน์ ต่อมานักศึกษาได้มีการตั้งกลุ่มต่าง ๆ ตั้งชื่อแตกต่างกันแต่มีเป้าหมายเดียวกัน โดยชื่อเรียกร้องสำคัญ 3 ชื่อ คือ 1) หยุดคุกคามประชาชน 2) ยุบสภา และ 3) ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยต้องอยู่บน 2 หลักการคือ จะต้องไม่มีรัฐประหารและไม่มีการจัดตั้งรัฐบาลแห่งชาติ และมีอีก 1 ความฝัน

คือ มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง และเวลาต่อมากลุ่มนักศึกษามีการเรียกร้องเพิ่มเติมโดยเป็นยุทธศาสตร์ล้มกระดานเผด็จการ มี 3 ข้อเรียกร้องใหญ่ๆ ได้แก่ 1) ให้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และกลุ่มเครือข่ายผลประโยชน์ที่ถูกแต่งตั้งโดย คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพื่อร่างไว้ซึ่งอำนาจเผด็จการลาออกทั้งหมด 2) ให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยจะต้องมี สสร. ที่มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด 3) ปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ เหตุการณ์ประท้วงของนักศึกษาหลายมหาวิทยาลัยเกิดขึ้นทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง (รุ่งนภา พิมมะศรี, 2563, น. 1) บทบาทของนักศึกษาสตรีในปี 2563 มีหลายท่าน ผู้วิจัยขอนำมากล่าวถึง 2-3 ท่าน ดังนี้

ภัสราวลี ธนกิจวิบูลย์ผล “มายค์” เป็นนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร หลังจากการรัฐประหารของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในปี พ.ศ. 2557 ได้ 1 ปี เธอเริ่มสนใจเรื่องการเมืองเข้าร่วมประท้วงเธอเป็นแกนนำกลุ่ม มหานครเพื่อประชาธิปไตย และต่อมาได้เข้าร่วมกับ คณะราษฎร 2563 บทบาทของเธอโดดเด่นในฐานะแกนนำ คณะราษฎร 2563 ในการปราศรัยหลังจากแกนนำคนอื่นถูกจับกุม (ปกรณ์ พึ่งเนตร, 2563, น. 1)

ปณิสยา สิทธิจิรวัฒนกุล (รุ่ง) เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นแกนนำ ตำแหน่งโฆษกสหภาพนักเรียนนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนท.) ขึ้นปราศรัยหลายครั้งและครั้งสำคัญคือการขึ้นปราศรัยในการชุมนุม ธรรมศาสตร์จะไม่ทน ในวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2563 เกี่ยวกับ 10 ข้อเรียกร้องการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ และผลจากการปราศรัยในครั้งนี้ทำให้เธอโดนข้อหา หมิ่นสถาบัน มาตรา 112 (วิกิพีเดีย, 2563, น. 1)

จุฑาทิพย์ ศิริขันธ์ (อ๊ว) เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แกนนำนักศึกษา สำหรับเธอมีตำแหน่งเป็นประธานสหภาพนักเรียน นิสิต นักศึกษา (สนท.) เธอเป็นแกนนำในการเริ่มต้นการคัดค้านต่อต้านการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือของผู้มีอำนาจในการกำจัดฝ่ายตรงข้าม หลังพรรคอนาคตใหม่ ถูกยุบด้วยการจัด แพลตม็อบ ที่ลานโพธิ์ ทำหลังจากนั้นก็มีการจัดแพลตม็อบทั่วประเทศ โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ (อิสราชัย จงภักทรนิชพันธ์, 2563, น. 1)

ตั้งแต่มีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 การสื่อสารทางการเมืองแบบดิจิทัล (Digital) ได้ก่อเกิดการสร้างสรรค์ทางการเมืองรูปแบบใหม่ ๆ เมื่อข่าวสารการเมืองสามารถไหลผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบไร้ขีดจำกัด ไร้พรมแดน ไม่มีการจำกัดเวลาการใช้ โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือสื่อสารทางการเมืองที่ทรงพลังอำนาจอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ในสังคมสื่อสารไทยได้ทำให้ประชาชนทุกกลุ่มมีบทบาททางการเมืองเพิ่มขึ้นไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง โดยเฉพาะการมีบทบาทติดต่อสื่อสารทางการเมือง นับได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญ ของระบอบประชาธิปไตยที่มีการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญ ที่แสดงถึงสิทธิทางการเมือง ฟังมีตามรัฐธรรมนูญอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมมากที่สุด เทคโนโลยีสารสนเทศแบบดิจิทัลได้มีผลอย่างมากต่อ

การยกระดับศักยภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของพลเมืองภายในประเทศไทยอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะกลุ่มสตรีไทย ตั้งแต่ยังที่ป็นนักศึกษาศรีการเพิ่มศักยภาพเหล่านี้ในสังคมออนไลน์ย่อมมีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองอย่างใดอย่างหนึ่งข้อคำถามที่สำคัญจึงอยู่ที่ว่า ศักยภาพมีความสัมพันธ์กับ บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยอย่างไร เพราะนักศึกษาศรีเหล่านี้ย่อมต้อง เติบโตเป็นผู้ใหญ่ เมื่อสำเร็จการศึกษาการล่วงรู้ว่า การเพิ่มศักยภาพมีผลกระทบต่อ บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยตั้งแต่วันนี้ย่อมมี โอกาสประมาณสถานการณ์ของระบอบ ประชาธิปไตยไทยในวันหน้าได้ไม่มากนักน้อย

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีเป้าประสงค์ที่จะศึกษาถึงศักยภาพส่วนบุคคลที่ทำให้ นักศึกษาศรี ไทยเข้ามา มีบทบาททางการเมือง โดยมุ่งศึกษาเฉพาะนักศึกษาศรีไทยในประเทศไทยใน ประเด็น 1) ศักยภาพในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง 2) บทบาททางการเมืองด้านการ ใช้ สิทธิลงคะแนนเสียง การร่วมชุมนุม การอภิปรายสนทนาทางการเมืองและการติดตามรับรู้ ข่าวสารทางการเมือง

2. คำถามการวิจัย

บทบาททางการเมืองตามนัยศักยภาพของนักศึกษาศรีไทยเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 3.1 เพื่อศึกษาศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย
- 3.2 เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย
- 3.3 เพื่อศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย

4. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยจากแนวคิดดังกล่าว ประกอบด้วย เนื้อหา พื้นที่ ประชากร และ ระยะเวลา ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม เป็นการศึกษา เนื้อหาข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ คือ การศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นักศึกษาศาสตร์ ที่เชื่อมโยงทั้งชุด ตัวแปรต้น ศักยภาพและชุดตัวแปรตาม บทบาททางการเมือง เพื่อวิเคราะห์หาความหมายในการกำหนดองค์ประกอบ และตัวชี้วัดเพื่อนำมาสร้างแบบสังเกตการณ์ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม รวมทั้งศึกษาถึงพัฒนาการของบทบาททางการเมืองของสตรีไทย

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัยด้านพื้นที่ที่ทำการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยแบ่งตามภูมิภาค ดังนี้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคใต้

4.3 ขอบเขตด้านประชากร

QS University Rankings ซึ่งเป็นสถาบันจัดอันดับมหาวิทยาลัยชื่อดังระดับโลก ได้จัดอันดับมหาวิทยาลัยไทย มีทั้งสถาบันของรัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยไทยที่ติดอันดับเอเชียทั้งหมดมีมากกว่า 19 สถาบัน ผลการจัดอันดับแต่ละภาคของประเทศไทย เพื่อต้องการให้ได้ประชากรที่หลากหลาย มีรายละเอียดดังนี้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อันดับ 96, มหาวิทยาลัยขอนแก่น อันดับ 148, มหาวิทยาลัยบูรพา อันดับ 401, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อันดับ 108, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อันดับ 156

นักศึกษาศาสตร์ไทยในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 ภาค ได้คัดเลือกมหาวิทยาลัยมาศึกษา โดยคำนึงถึงความกระจายของพื้นที่ทั้งประเทศ ดังนี้

- 1) ภาคเหนือมี 21 มหาวิทยาลัย เลือكمหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 18,060 คน
- 2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 23 มหาวิทยาลัย เลือكمหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 17,541คน
- 3) ภาคตะวันออกมี 5 มหาวิทยาลัย เลือكمหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 19,113 คน
- 4) ภาคกลางมี 73 มหาวิทยาลัย เลือكمหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต) จำนวน 15,463 คน
- 5) ภาคใต้มี 13 มหาวิทยาลัย เลือكمหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 10,662 คน

(ข้อมูลสถิตินักศึกษารวม ปี 2560 ภาคเรียนที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมดจำแนกตาม สถาบัน/กลุ่มสถาบัน/เพศ/ระดับการศึกษา/ชื่อหลักสูตร/กลุ่มสาขาวิชาของ UNESCO/ระดับ

ปริญญาตรี สืบค้นจาก www.info.mua.go.th/information/show_all_statdata_table.php?data_show=2.
(วันที่สืบค้น 8 พฤษภาคม 2561)

4.4 ขอบเขตระยะเวลา

ตั้งแต่ พ.ศ. 2562 – พ.ศ. 2563

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 **นักศึกษาสตรีไทย** หมายถึง นักศึกษาสตรีที่ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยทุกภูมิภาค ระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4

5.2 **ศักยภาพ** หมายถึง ภาวะแฝง พลัง อำนาจที่มีอยู่ในสิ่งต่าง ๆ สามารถทำให้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์และพัฒนาได้

5.3 **ศักยภาพส่วนบุคคล** หมายถึง ภาวะแฝง พลัง อำนาจที่มีอยู่ในตัวบุคคลสามารถทำให้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ได้และพัฒนาได้ ประกอบด้วยกลุ่มของความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

5.4 **ศักยภาพทางสังคม** หมายถึง ความสามารถของบุคคลในด้าน ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม ประกอบด้วย ความรู้ของบุคคลทางสังคม การยอมรับของบุคคลทางสังคม การมีความเชื่อมั่นของบุคคลทางสังคม สมรรถนะของผู้นำทางสังคม

5.5 **ศักยภาพทางเศรษฐกิจ** หมายถึง ความสามารถของบุคคลในด้าน ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจของบุคคล ประกอบด้วย ฐานะส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจ ความรอบรู้ทางเศรษฐกิจ คุณธรรมทางเศรษฐกิจ

5.6 **ศักยภาพทางการเมือง** หมายถึง ความสามารถของบุคคลในด้าน ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่เกี่ยวกับเรื่องการเมือง ประกอบด้วย ความรู้ทางการเมือง อาชีพ ประสบการณ์ทางการเมือง คุณธรรมทางการเมือง ลักษณะผู้นำทางการเมือง

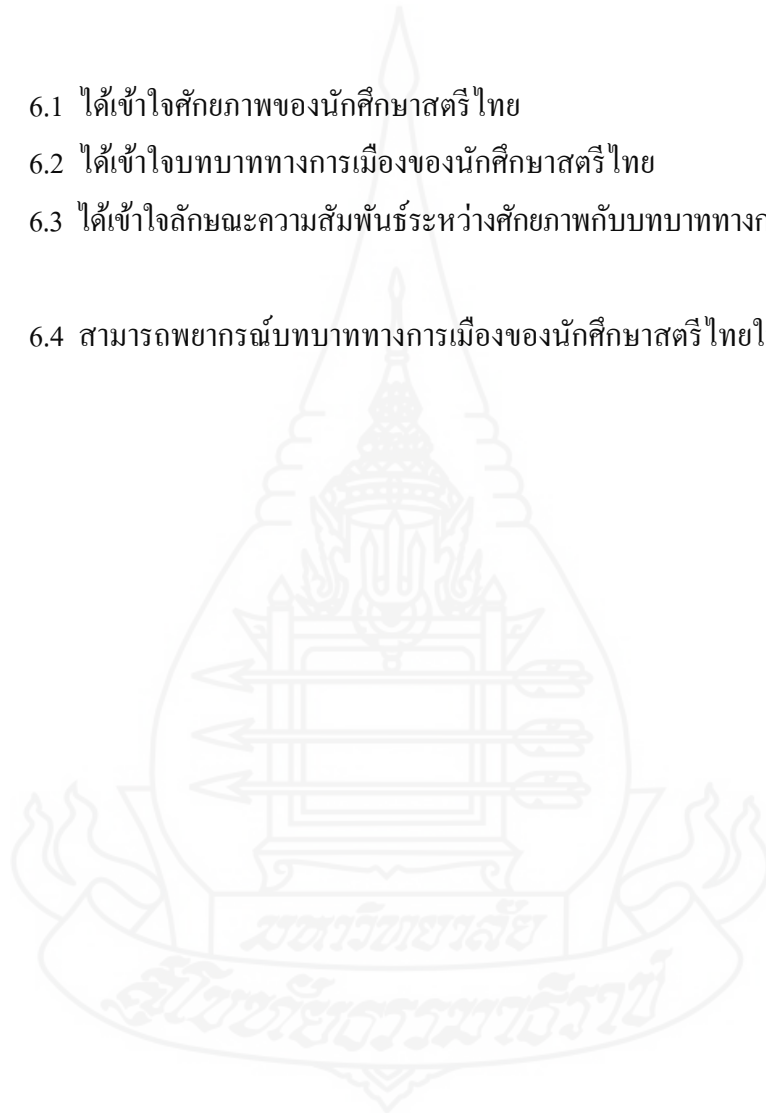
5.7 **พฤติกรรมที่พึงประสงค์** หมายถึง ความรู้สึกลึกซึ้งที่อยู่ในจิตใจประกอบด้วย ค่านิยม ทศนคติ แรงจูงใจ คุณธรรมจริยธรรม ศีลธรรมจรรยา

5.8 **ความสามารถ** หมายถึง การบริหารจัดการกับความรู้ ทักษะที่มีนำมาใช้ในการวิเคราะห์วางแผนและตัดสินใจ

5.9 บทบาททางการเมือง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลตามสถานภาพ สิทธิหน้าที่ที่กำหนดในเรื่องเกี่ยวกับ อำนาจ ผลประโยชน์ นโยบายสาธารณะและการดำเนินงาน ของรัฐบาลในการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าให้กับสังคม

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ได้เข้าใจศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย
- 6.2 ได้เข้าใจบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย
- 6.3 ได้เข้าใจลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย
- 6.4 สามารถพยากรณ์บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยในอนาคตอันใกล้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดด้านศักยภาพและบทบาทของสตรีทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยพอที่จะเสนอเป็นภาพสรุปเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของบทบาทสตรีไทย (History of Thai women) แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ และแนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางการเมือง ดังมีเนื้อหาสาระอย่างสังเขปดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของบทบาทและศักยภาพนักศึกษาสตรีไทย
 - 1.1 ลำดับเหตุการณ์สถานภาพและบทบาทสตรีไทย: อดีต – ปัจจุบัน
2. แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ^{IV} (Potential Concept)
 - 2.1 ความหมายของศักยภาพ
3. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางการเมือง^{DV} (Political Role Concept)
4. ความหมายของบทบาททางการเมือง
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย
7. สมมุติฐานการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรมในบทนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติ (Reproductive Method) เป็นวิธีการวิจัยที่เน้นการค้นหาโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่เป็นสาเหตุของการเกิดปรากฏการณ์ (ปัญหาการวิจัย) โดยการสร้างตัวแบบขึ้น หลังจากการศึกษาปรากฏการณ์ (ตัวแปร) อย่างใกล้ชิด และทดสอบตัวแบบของกรอบแนวคิด ในฐานะที่เป็นสมมุติฐานด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ จากเครื่องมือการวิจัยที่เหมาะสม(แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์) จะได้ผลลัพธ์คือข้อค้นพบที่น่าเชื่อถือ โดยสามารถอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์อย่างมีเหตุผล (อนุสรณ์ ลีมณี และวรวลัญช์ โรจนพล, 2561, น. 1-15)

1. ประวัติความเป็นมาของบทบาทและศักยภาพนักศึกษาสตรีไทย

วัฒนธรรมทางการเมืองของสังคมไทย ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึง พ.ศ.2475 ไม่เปิดโอกาสให้สตรีเข้ามามีบทบาททางการเมืองได้ดังเช่นบุรุษ สตรีไทยส่วนใหญ่ในอดีตจึงไม่มี

ประสบการณ์ทางการเมือง ในฐานะเป็นผู้มีบทบาททางการเมืองโดยตรง เป็นผลให้เรื่องการเมือง เป็นเรื่องที่อยู่ห่างไกลจากความสนใจของสตรีไทย โดยถือว่าการเมืองเป็นเรื่องของบุรุษเท่านั้น สตรีไทยในอดีตจึงขาดความสนใจที่จะติดตามข่าวสารทางการเมืองและขาดความกระตือรือร้นที่จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง บทบาททางการเมืองของสตรีไทยจึงไม่ได้อยู่ในความสนใจของ นักวิชาการเมืองไทย

นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 เรื่อยมา สังคมไทยมีความเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก นับตั้งแต่มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 เป็นต้นมา ที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการส่งออก ก่อเกิดความเจริญทางคมนาคม อุตสาหกรรม การศึกษา การสาธารณสุข การเกษตรกรรม และกฎหมาย เมื่อเศรษฐกิจสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป และเริ่มมีอัตราเร่งในยุคสังคมข่าวสารหรือยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้สถานภาพของสตรีไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน เพราะสตรีไทยได้กลายเป็นกำลังแรงงาน ส่วนที่สำคัญในทางเศรษฐกิจที่ทัดเทียมกับบุรุษ ด้วยการเปลี่ยนแปลงในศักยภาพทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ ดังจะเห็นได้จากการศึกษาของสตรีไทยที่สูงขึ้นและกระจายมากขึ้น ทำให้มีสตรีไทยเข้าสู่แรงงานมากขึ้นและมีตำแหน่งงานสูงขึ้นทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เมื่อศักยภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสตรีไทยเปลี่ยนแปลงไป ย่อมทำให้ศักยภาพทางการเมืองเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ความเปลี่ยนแปลงศักยภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองเหล่านี้ ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงใน บทบาททางการเมืองของสตรีไทยตลอดมา

โดยเฉพาะในวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ เป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองที่กลุ่มนิสิตได้ลุกฮือขึ้นต่อต้านเผด็จการทหารของประเทศ จนกลายเป็นวันมหาวิปโยคของชาวไทย ในเหตุการณ์ครั้งนี้ได้เกิดกลุ่มพลังสตรีที่มีบทบาททางการเมืองอย่างสำคัญยิ่ง ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนิสิตนักศึกษาและปัญญาชน เป็นต้นว่า กลุ่มผู้หญิงธรรมศาสตร์ กลุ่มผู้หญิงรามคำแหง กลุ่มผู้หญิงจุฬา กลุ่มผู้หญิงเหล่านี้ได้มีบทบาทสำคัญในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาชนบทของมหาวิทยาลัยและมีบทบาททางการเมืองในการเข้าร่วมเรียกร้องความเป็นธรรมในการปกครองประเทศในปี 2516

ภายหลังปี 2516 มีเอกสารศึกษาจำนวนมากได้เริ่มสนใจศึกษาบทบาททางการเมืองของสตรีไทย เป็นต้นว่า ไพรัตน์ เดชะรินทร์, บวร ประพฤติดี, ทิพาพร พิมพ์ฤทธิ์, เฉลิมพล ศรีหงษ์, มัลลิกา วัชรราช, สุภัทรา สิงหลกะ, ชัดติยา วรรณสูตร, ทองศรี คำภู ณ อยุธยา และสินี กมลนาวิน โดยเฉพาะผลงานการสำรวจวิจัยของช้อยอนัน สมุทวนิช และชัดติยา วรรณสูตร (2518, น. 79, 81) ได้สำรวจความสนใจในระดับความคิดทางการเมืองขั้นพื้นฐานของสตรีไทย ว่า มีความโน้มเอียงไปทางเสรีนิยมหรือสังคมนิยมและสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับสภาพสังคมไทยในขณะนั้น เพื่อที่จะดูว่า

สตรีไทยที่ทำงานนั้น สามารถจะรับบทเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ได้มากขึ้นเพียงใด และสำรวจพบว่า ทักษะคติทางการเมืองของสตรีไทยส่วนใหญ่มีความโน้มเอียงมาทางเสรีนิยมมากกว่าสังคมนิยม และมีทัศนคติว่าสตรีไทยที่ทำงานแล้วสามารถมีบทบาททางการเมืองและสังคม ได้ทัดเทียมกับบุรุษ

การศึกษาของสตรีไทยในแต่ละยุคเกิดจากการขับเคลื่อนผลักดัน ให้สตรีได้มีบทบาทในทุกๆ ภาคส่วน ยังคงดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งโดยสตรีเองและโดยบุรุษที่เคารพและเห็นความสำคัญของ บทบาทสตรี สำหรับประเทศไทย การตระหนักถึงการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ การพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าของบทบาทสตรี ก็ได้ดำเนินมาอย่างมีความก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 พัฒนาการสถานภาพและบทบาทสตรีไทย: อดีต – ปัจจุบัน

ลำดับ (พ.ศ.)	เหตุการณ์
2475	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับแรกหลังการล้มล้างระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ บัญญัติให้หญิงและชายมีสิทธิเท่าเทียมกันในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง
2492	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหญิงคนแรก ได้รับการเลือกตั้ง (คุณอรพินท์ ไชยกาล จังหวัดอุบลราชธานี)
2497	อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิทางการเมืองของสตรี ได้รับการให้สัตยาบัน
2499	ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ได้รับเลือกให้เป็นประธานของสหพันธ์สมาคมสหประชาชาติแห่งโลก ที่กรุงเจนีวา
2508	แต่งตั้งผู้พิพากษาหญิงคนแรก (คุณชลอจิต จิตตะรุทธะ)
2510	แต่งตั้งวิศวอุตสาหกรรมหญิงคนแรก (คุณนิตยา มหาผล)
2512	นายกเทศมนตรีหญิงคนแรกได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง (คุณจินตนา นพคุณ เทศบาลเมืองโพธาราม จ.ราชบุรี)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับ (พ.ศ.)	เหตุการณ์
2517	รัฐธรรมนูญฉบับปี 2517 นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ของสถานภาพทางกฎหมายของสตรี มาตรา 28 ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ บัญญัติไว้ว่า ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การจำกัดสิทธิและเสรีภาพอันเป็นการฝ่าฝืนเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้ และตามมาตรา 23 ระบุให้รัฐบาลมีเวลา 2 ปี ในการทบทวนกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อสตรี อย่างไรก็ตาม มาตราดังกล่าว ได้ถูกยกเลิกไปเมื่อทหารเข้ายึดอำนาจ การปกครองในปี 2519
2519	รัฐมนตรีหญิงสองคนแรก ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกได้รับการ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในคณะรัฐบาล (คุณหญิงเลอศักดิ์ สมบัติศิริ กระทรวงคมนาคม และคุณวิมลศิริ ชำนาญเวช ทบวงมหาวิทยาลัย)
2522	แผนพัฒนาสตรีในระยะยาวฉบับแรก (2525 - 2544) ได้ถูกร่าง ขึ้นโดยคณะกรรมการพัฒนากิจกรรมและบทบาทสตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2525	แต่งตั้งกำนันหญิงคนแรก (คุณมลิเชียร เฟื่องวงษ์) และ ผู้ใหญ่บ้านหญิงคนแรก (คุณสมทรง สุรพันธ์)
2528	อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ได้รับการให้สัตยาบัน
2531	แต่งตั้งรัฐมนตรีหญิงคนแรกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี)
2532	คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ ได้รับการ สถาปนาเป็นองค์กรถาวร เพื่อปฏิบัติหน้าที่เผยแพร่ โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาความก้าวหน้าของสตรี
2533	ข้อสงวนในอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีฯ (ตามมาตรา 11 เรื่องสิทธิและโอกาสที่จะได้รับการจ้างงานและ ตามมาตรา 15 (3) เรื่องข้อจำกัดความสามารถทางกฎหมาย ของสตรี) ได้ถูกยกเลิก

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับ (พ.ศ.)	เหตุการณ์
2534	<p>คณะรัฐมนตรีได้สั่งการให้ส่วนราชการทุกแห่ง ทบทวนข้อจำกัดความเสมอภาคในการดำรงตำแหน่งราชการของสตรี เพื่อเปิด โอกาสให้สตรีสามารถดำรงตำแหน่งได้ทุกตำแหน่ง ยกเว้น ตำแหน่งที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ นโยบายดังกล่าว ถือเป็น การยกเลิกการปิดกั้นความก้าวหน้าในการรับราชการของสตรี</p>
2535	<p>มติคณะรัฐมนตรีให้ปี 2535 เป็น "ปีสตรีไทย" เพื่อเฉลิม พระเกียรติและรำลึกในวโรกาสที่ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ - แผนพัฒนาสตรีระยะยาวได้รับการทบทวน - ข้อเสนอในอนุสัญญาฯ ว่าด้วยเรื่องการถือสัญชาติของบุตรที่เกิดจากหญิงไทยได้ถูกยกเลิก ทำให้หญิงไทยที่มีสามีเป็น ชาวต่างชาติมีสิทธิที่จะให้บุตรถือสัญชาติตามผู้เป็นมารดาได้ เช่นเดียวกับที่ชายไทยที่มีภรรยาเป็นชาวต่างชาติมีสิทธิให้บุตร ถือสัญชาติตามบิดา - ขยายระยะเวลาในการลาคลอดของข้าราชการหญิงจาก 45 วัน เป็น 60 วัน ในภาคเอกชน พนักงานหญิง ได้รับอนุญาตให้ ลาคลอดได้ 90 วัน - รัฐบาลภายใต้การบริหารของนายกรัฐมนตรีชวน หลีกภัย ได้ แลงนโยบายในส่วนที่เกี่ยวกับสตรี โดยมีเป้าหมายสำคัญในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ การยกเลิก การมีโสเภณีเด็กและการเปิดโอกาสให้สตรีสามารถประกอบอาชีพได้เท่าเทียมกับชาย - ท่านผู้หญิงสุมาลี จาคิกานิช ได้รับเชิญให้เป็น ผู้ประสานงาน การเตรียมการประชุมระดับโลกว่าด้วยเรื่องสตรี (ภาคองค์กรเอกชน) ของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งได้จัดขึ้นพร้อมกับ การประชุมสตรีโลก ครั้งที่ 4 ในปี 2538</p>
2536	<p>คุณหญิงสุพัศรา มาศดิตถ์ ได้รับเชิญให้เป็นประธานการจัดการประชุมระดับโลกว่าด้วยเรื่องสตรี (ภาคองค์กรเอกชน) ซึ่งเป็นสตรีชาวเอเชียคนแรกที่ได้ดำรงตำแหน่งนี้ - มติของคณะรัฐมนตรีให้ยกเลิกข้อห้ามการแต่งตั้งสตรีเป็นปลัดอำเภอ (หนทางไปสู่อำนาจทางการเมือง)</p>
2537	<p>แต่งตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดหญิงคนแรก (คุณจรัสศรี ทีปรัช) รองผู้ว่าราชการจังหวัดหญิงคนแรก และปลัดอำเภอหญิง</p>

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับ (พ.ศ.)	เหตุการณ์
2538	สิทธิที่เท่าเทียมกันสำหรับสตรีได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โอกาสเท่าเทียมกันสำหรับสตรีในด้านการศึกษาทุกด้าน ด้านการเมืองและ กิจกรรมสาธารณะ - แต่งตั้งพนักงานสอบสวนหญิงเป็นครั้งแรก สำหรับ สถานี ตำรวจที่มีคดีสถิติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีและเด็กสูง
2539	แต่งตั้งนายอำเภอหญิงคนแรก (คุณประสม คำริชอบ) - แต่งตั้งนายพลหญิงเป็นครั้งแรก จำนวน 10 คน - มติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ นโยบายและ แผนปฏิบัติการป้องกัน และแก้ไขปัญหาธุรกิจบริการทางเพศ – พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ได้รับการประกาศใช้โดยเพิ่มโทษผู้เกี่ยวข้องในการนำเด็ก เข้าสู่กระบวนการค้า ธุรกิจทางเพศ และผู้ใช้บริการ - ข้าราชการและลูกจ้างหญิงภาครัฐ มีสิทธิ ในการลาคลอดได้ 90 วัน โดยไม่ต้องรวมอยู่กับวันลาภัก
2540	คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการ ให้ยกฐานะสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ เป็นส่วนราชการ ระดับกรม เพื่อให้รองรับการประสานนโยบาย และการส่งเสริมงานพัฒนาสตรี กับองค์กรต่างๆ ในระดับชาติ และระดับโลกได้ - ประกาศใช้พระราชบัญญัติ มาตรการในการป้องกันและปราบปราม การค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 และ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2540
2541	คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2541 ให้ทุกกระทรวง ได้พิจารณา ถึงนโยบายเร่งด่วนที่จะแก้ไขปัญหาวิกฤตของชาติ ตลอดจนการปรับแผนการ ดำเนินงานของกระทรวง โดยขอให้ คำนึงถึงผลกระทบทั้งทางเศรษฐกิจและ สังคมที่มีต่อสตรีเป็น กรณีพิเศษ
2542	เสนอร่างพระราชบัญญัติการใช้นามสกุล เพื่อให้สิทธิหญิงที่ สมรส จะเลือกใช้นามสกุลเดิมของหญิงหรือคู่สมรส
2550	เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2554 ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เข้ารับตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีไทยคนที่ 28 อย่างเป็นทางการ ซึ่งนับว่าเป็นสตรีไทยคนแรก ที่ขึ้น ดำรงตำแหน่งประมุขฝ่ายบริหารของไทย

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับ (พ.ศ.)	เหตุการณ์
2562	การเรียกร้องเรื่องสิทธิทางสตรีน้อยลง สำหรับประเทศไทยถือว่าอยู่ในระดับแนวหน้าในการพัฒนานโยบายที่ส่งเสริมให้พลเมืองผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBT) เป็นส่วนหนึ่งของสังคม แต่นโยบายเหล่านี้มักไม่ตระหนักถึงความไม่เสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

ที่มา: สมุดข้อมูลสถิติหญิงและชาย สำนักงานสถิติแห่งชาติและจากเว็บไซต์. (2562). พัฒนาการสถานภาพและบทบาทสตรีไทย: อดีต – ปัจจุบัน. (ออนไลน์) พลุศกัายน 11 2562. จาก <http://www.data.cusri.chula.ac.th/Woman/doc2.doc>.

ในการศึกษาบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยนี้ ที่มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะกลุ่มนักศึกษาสตรี เพราะถือว่านักศึกษาสตรีที่สามารถมาเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้นั้น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวน่าจะดีพอสมควร เมื่อฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวดี ย่อมมีโอกาสส่งผลต่อฐานะทางสังคมดีตามไปด้วย ทำให้กลุ่มนักศึกษาสตรีมีโอกาสจะถูกจัดอยู่ในชนชั้นกลางมากกว่าชนชั้นล่าง อีกทั้งในสถานภาพที่ยังเป็นนักศึกษาอยู่นั้น ทำให้มีความแตกต่างกันทางศักยภาพน้อย ไม่ว่าจะ เป็นศักยภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ตลอดจนเป็นกลุ่มอายุระหว่าง 18-22 ปี ที่มีความสามารถในการสื่อสารผ่านโลกออนไลน์ ทำให้ได้รับรู้ข่าวสารอย่างต่อเนื่อง อย่างมากและอย่างอิสระ ก่อเกิดความคิดของตนเองได้มากกว่าคนรุ่นก่อน การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของกลุ่มนักศึกษาสตรีไทย จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการอธิบายบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยในอนาคตอันใกล้ได้ไม่มากนัก

2. แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ^{IV} (Potential Concept)

ศักยภาพตามความหมายของพจนานุกรมไทย หมายถึง ภาวะแฝง อำนาจหรือคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ อาจทำให้พัฒนาหรือทำให้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ได้ (พจนานุกรมไทย, 2542, น. 1) ในภาษาอังกฤษตรงกับคำว่า “Potential” หมายถึง การมีหรือการแสดงความสามารถในการพัฒนาบางสิ่งบางอย่างในอนาคต (Oxford, 2014, p. 1) อาจมีการแสดงออกมาบ้างแต่ยังไม่ทั้งหมด (สุกัญญา วรรณสมบัติ, 2543, น. 10, ศิริินภา คุณพระเนตร, 2553, น.

27, เสรี พงษ์พิศ, 2547, น. 1) กล่าวได้ว่า ผลที่เกิดจากการเลี้ยงดูของครอบครัวและสภาพแวดล้อม แต่ละสังคมการตั้งคุณสมบัติแฝงนั้นเกิดจากหลายปัจจัย เช่น โภชนาการ แหล่งเรียนรู้ การศึกษา ความคาดหวัง และประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต เป็นต้น จากกระบวนการอบรมขัดเกลาทางสังคม บุรุษสตรีได้รับการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน ทำให้บทบาทหน้าที่ทางสังคมแตกต่างกันออกไป ด้วย บุรุษมักได้รับการยกย่องให้มีอำนาจอยู่เหนือสตรี บทบาทผู้นำจึงเป็นของบุรุษเสียเป็นส่วนใหญ่ โดยแนวคิดของ Unger, R. K. (1979, pp. 1085–1094) ได้กล่าวไว้ว่า สตรีมีลักษณะ Expressive ไม่เป็นตัวของตัวเอง และไม่มีลักษณะของการนำ สอดคล้องกับ Heller, E. (1965, pp. 14–15) ที่ว่า “ผู้หญิงก็สามารถเป็นผู้นำได้เช่นเดียวกับผู้ชาย แต่มีลักษณะทางธรรมชาติของเพศ เพราะผู้หญิงเป็นคนเจ้าอารมณ์ อ่อนไหวง่ายต่อเหตุการณ์ต่างๆ และจะแสดงออกซึ่งอารมณ์นั้นต่อที่ประชุม รวมถึงการเอาปัญหาตัวเองมาปนกับการทำงาน เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา สตรีเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สตรีที่เปลี่ยนบทบาทและหน้าที่มาเป็นผู้นำองค์กรด้านธุรกิจ และผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากได้พยากรณ์ว่า ในศตวรรษที่ 21 จะกลายเป็น “ศตวรรษแห่งสตรี” เพราะสตรียุคใหม่จะมีบทบาทสูงในการกำหนดความเป็นไปของเศรษฐกิจ และสังคม ในขณะที่ปัจจุบันได้เริ่มเข้ามามีบทบาทในการบริหารและได้รับการยกย่องให้เป็นผู้นำมากยิ่งขึ้น ซึ่งต่างจากอดีตที่สะท้อนภาพของการเป็นคนอ่อนแอ ไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง ทำให้ขาดคุณลักษณะของการเป็นผู้นำกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (The Institution of the Family and Women’s Affairs Offices, 2012, p. 1) เห็นว่า การพัฒนาสตรีเป็นประเด็นนโยบายที่สำคัญในหลายมิติ และเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตให้นักธุรกิจที่เป็นสตรีในยุคปัจจุบันได้ใช้เป็นกรอบในการเป็นภาวะผู้นำของตัวเองทั้ง 4 มิติ คือ พัฒนาผู้นำด้านกายภาพ ด้านพฤติกรรม ด้านจิตภาพ และด้านปัญญาภาพ (P.A. Payutto, 2015, pp. 5-10) ซึ่งรวมไปถึงมิติที่มุ่งเน้นให้สตรีเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

สำหรับประเทศไทยและรัฐบาลไทยได้ให้ความสนใจในการส่งเสริมและพัฒนาสตรีมานาน หน่วยงานหลายหน่วยงาน ทั้งในภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคม ให้ความสนใจและมีผลจากการดำเนินงานด้านสตรีมาอย่างต่อเนื่อง ดังเห็นได้จากในยุคปัจจุบันสตรีได้เข้ามามีบทบาทในการเป็นผู้บริหารหรือผู้นำ โดยองค์กรต่างๆ ได้เปิดรับและให้โอกาสสตรีในการดำรงตำแหน่งเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น ดังเห็นได้ชัดเจนจากภาคส่วนราชการที่มีสตรีที่ก้าวเข้ามาเป็นผู้บริหาร ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด ตำแหน่งนายอำเภอ ตำแหน่งผู้นำชุมชน หรือแม้กระทั่งในการเมืองท้องถิ่น จะมีสตรีที่ก้าวเข้ามามีบทบาททางการเมืองและเป็นผู้บริหารท้องถิ่น สามารถดำรงตำแหน่งหรือสามารถร้องใจประชาชนได้อย่างประสบผลสำเร็จ ที่มีผลมาตักยะส่วนบุคคล นอกจากนี้จะมี

ปัจจัยในด้านต่างๆ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการสนับสนุนให้เกิดการยอมรับในความสามารถของผู้บริหารสตรี (Kuenpak, 2015, pp.287-300; Pannasil, 2018, pp.129-145)

จากนิยามและความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ศักยภาพ หมายถึง “ความสามารถในความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสมและลงมือปฏิบัติและบรรลุจุดมุ่งหมายรวมทั้งได้เข้าใจในตนเอง สำรวจตัวเองเพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมาย งานวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งตัวแปรหลักในการศึกษาวิจัยที่มีนัยยะสำคัญ 3 ตัวแปรดังนี้

ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (Social Potential) เป็นสิ่งแวดล้อมที่ดีของบุคคลอื่นในสังคม ทั้งครอบครัว ที่ทำงาน สามารถเป็นแบบอย่างหรือเป็นที่อ้างอิงให้เกิดการพัฒนาของคนอื่นๆ ต่อไป เป็นประโยชน์ทั้งส่วนตัวและการทำงานการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม (คมกนิต ไกรทอง, 2553, น. 1, มาลินี จุโทปะมา, 2553) ศักยภาพทางสังคมจับต้องไม่ได้และไม่ใช่สมบัติส่วนบุคคล เช่น การศึกษา ทักษะ เป็นต้น และองค์ประกอบของศักยภาพทางสังคมที่จะนำไปสู่สังคมที่ปรารถนา คือ 1) ความรู้ที่ประกอบด้วย ความรู้ ภูมิปัญญา และสมรรถนะผู้นำ 2) ความดีที่ประกอบด้วย บรรทัดฐานทางสังคม สถาบันทางสังคม ความเห็นอกเห็นใจต่างตอบแทนช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน วัฒนธรรมและประเพณี ศิลธรรมและจริยธรรม ความเชื่อทางสังคม ทรัพยากรและการใช้ประโยชน์ร่วมกัน 3) ความเชื่อมั่น ประกอบด้วย เครือข่ายทางสังคม ความไว้วางใจ การเป็นพวกเดียวกันและรักพวกพ้อง (อาทิตย์ บุคดาควง, 2555, น. 35) และสำหรับผู้บริหารจะต้องมีทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะในการสื่อสาร จริยธรรมในการปฏิบัติงาน และภาวะผู้นำ (สรวงอัยย์ อนันทวิจักษ์ และคณะ, 2558, น. 80-81) นอกจากนี้จะมีความรู้ มีคุณธรรมแล้วจะต้องมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ฐานะค่อนข้างมั่นคง และมีความเป็นกันเองสูงหรือมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (จักรี ศรีจารุเมธีญาณ และพระถนัด วาฑโน, 2561, น. 530)

ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (Economic Potential) เป็นผู้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบและรวมถึงความพอประมาณ ซึ่งเป็นความพอดีต่อความจำเป็นเหมาะสมกับฐานะของตน สังคม สิ่งแวดล้อมรวมทั้งวัฒนธรรมและไม่เบียดเบียนผู้อื่น ความมีเหตุผลของบุคคลที่ใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินการต่างๆ ตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย ศิลธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงาม เกิดจากการกระทำอย่างรอบรู้และรอบคอบ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เป็นการเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ การเป็นคนที่มีคุณธรรม ซึ่งแบ่งเป็นเรื่องของจิตใจของบุคคลที่ตระหนักรู้ ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์ สุจริตและเรื่องของการกระทำ คือ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปันและรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกันในสังคม การมีความรู้ของบุคคลทางเศรษฐกิจ จะต้องเป็นการฝึกตนให้รอบรู้ในวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านและมีความ

ระวังในการใช้ความรู้ต่าง ๆ นั้น (กรมที่ดินกระทรวงมหาดไทย, 2560, น. 1) ทั้งนี้คนจนที่ขาดศักยภาพทางเศรษฐกิจเกิดจากการขาดปัจจัยด้านทุนที่เป็นที่ดิน ที่ใช้ในการเกษตร และรวมถึงการขาดการพัฒนาการด้านความรู้การเกษตรในเรื่องการใช้ที่ดินให้เกิดประสิทธิภาพสูง (Theodore W. Schultzed, 1987, pp. 3-23) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนต้องมีศักยภาพในด้าน ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ การรู้จักปรับเปลี่ยนการผลิต การจัดการแรงงาน จะต้องมีความรู้ศักยภาพในทางการตลาดและจะต้องมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรม (นวรรตน์ นิธิชัยอนันต์, 2559, น. 66-67)

ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (Political Potential) สำหรับบุคคลที่มีคุณลักษณะที่ส่งผลต่อการมีศักยภาพทางการเมือง เช่น ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง (วัชรินทร์ อินทรพรหม, 2557, น. 283) รวมถึงระดับชนชั้นที่มีความสัมพันธ์กันเป็นกลุ่มที่มีฐานะดี เป็นผู้มั่งคั่งและมีอิทธิพล (ระดม วงษ์น้อย, 2526, น. 1-36) และในการแสดงออกของกลุ่มการเมืองบุคคลจะต้องมีศักยภาพที่ประกอบด้วย ระดับความพร้อมของบุคคล มีความเชื่อ และความเต็มใจในการเข้าร่วม (Edward N. Muller, 1972, pp. 928-959) ในอดีตที่ผ่านมาผู้นำนานจะเป็นบุคคลเพียงคนเดียวหรือกลุ่มคนจำนวนน้อยที่มีอำนาจในการปกครอง ซึ่งมาจากความสามารถหรือลักษณะส่วนตัว เช่น เป็นผู้ขายร่างกายสูงใหญ่ เป็นต้น แต่ต่อมาความเจริญก้าวหน้า ที่พัฒนาการมากขึ้นทำให้เปลี่ยนแปลงเป็นคนที่มีความฉลาด มีความรู้ มีการศึกษาระดับต่างๆ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีแรงจูงใจในการทำงาน รวมถึง เคารพในสิทธิ เสรีภาพและความเท่าเทียมของบุคคลอื่นๆ ด้วย (นิเวศน์ เหมวชิรวรากร, 2562, น. 1) โดยเฉพาะในปัจจุบันการมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อออนไลน์ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การสนทนาอภิปรายได้ตอบทางการเมืองจะเป็นประโยชน์อย่างมาก เปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปเข้าถึงข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง (Matthew J. Kushin and Kelin Kitchener, 2009, p. 1) ทั้งนี้ บุคคลที่มีศักยภาพทางการเมืองจะต้องมีสภาวะจิตใจที่กระตือรือร้น ไม่อยู่ในสภาวะซึมเศร้า ทำให้มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองและพบปะผู้คนมีการสมาคมกับกลุ่ม ไม่คิดว่าตนเองอยู่โดดเดี่ยว (Christopher Ojeda, 2015, p. 1) และรวมถึงการแสดงออกของบุคคลในความเฉียบแหลมทางเศรษฐกิจและความสำเร็จทางธุรกิจ มีความร่ำรวยสามารถนำพาคนอื่น ๆ ไปสู่ความมั่งคั่งได้ (Lauren Bonilla and Tuya Shagder, 2018, p. 474) ซึ่งทักษะ และคุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ 3 ด้านหลักรวมกัน 9 องค์ประกอบดังนี้ 1) ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคต ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงาน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ทักษะการจัดการ การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ความขยัน อดทน ประหยัด และอดออม และ 3) ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคม ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ การควบคุมตนเองได้ ความรับผิดชอบ และความมีวินัยในตนเอง การช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละ มุ่งมั่น และพัฒนา

เมื่อได้ตัวแปรต้นเป็นเบื้องต้นจากการศึกษาประวัติโดยสังเขปของหัวข้อคุณลักษณะแล้ว ต่อไปเป็นการสืบค้นตัวแปร จากพัฒนาการของแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรต้นการสืบค้นนี้ สืบค้นจากตำราเอกสารการสืบค้น มีดังนี้

ตารางที่ 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ

แหล่งที่มา	คำนิยาม
McClelland, David C. (1973, pp.1-14)	<p>ศักยภาพ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่ดีของบุคคล (excellent performer) ในองค์การกับระดับทักษะความรู้ ความสามารถ โดยกล่าวว่า การวัด IQ และการทดสอบบุคลิกภาพ ยังไม่เหมาะสมในการทำนายความสามารถ หรือสมรรถนะของบุคคลได้ เพราะไม่ได้สะท้อนความสามารถที่แท้จริงออกมาได้ ซึ่งตามแนวคิดของ McClelland ศักยภาพมีองค์ประกอบ 5 ส่วนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้^{IV1} (Knowledge) คือความรู้ที่บุคคลนั้นมีอยู่ อาจเป็นความรู้ที่เกิดจากความเข้าใจเองมาแต่กำเนิด^{IV1.1} หรือเป็นความรู้ที่เกิดจากการศึกษาเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ก็ได้^{IV1.1.1} 2. ทักษะ^{IV2} (Skill) คือความสามารถที่ได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญเฉพาะตัวขึ้น^{IV2.1} และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะนี้เกิดขึ้นได้ทั้งจากพรสวรรค์^{IV2.2} ตลอดจนการศึกษาและฝึกฝนเป็นประจำ^{IV2.2.1} 3. แนวความคิดส่วนบุคคล^{IV3} (Self – Concept) คือ คำนิยาม^{IV3.1} ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน^{IV3.2} หรือสิ่งที่เชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง^{IV3.1.1} 4. คุณสมบัติประจำตัว^{IV4} (Traits) คือคุณสมบัติส่วนบุคคลที่รวมถึงบุคลิกลักษณะ^{IV4.1} นิสัยใจคอ^{IV4.2} ตลอดจนการกระทำต่างๆ ที่ทำจนเกิดเป็นพฤติกรรมเฉพาะบุคคลนั้นขึ้น รวมไปถึงความสามารถต่างๆ ของบุคคลนั้นด้วย 5. แรงจูงใจ/เจตคติ^{IV5} (Motive / Attitude) เป็นแรงจูงใจ^{IV5.1} หรือแรงขับภายใน^{IV5.1.1} ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือความสำเร็จ^{IV5.1.2}

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

แหล่งที่มา	คำนิยาม
Boyatzis, R. (1982, p.21)	ศักยภาพ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน^{IV6} (Underlying Characteristic) ของบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ^{IV5.1} (Motive) อุปนิสัย^{IV4.2} (Trait) ทักษะ^{IV2} (Skill) จินตภาพส่วนตน^{IV7} (Self-Image) หรือ บทบาททางสังคม^{IV8} (Social Role) หรือ องค์ความรู้^{IV1} (Body of Knowledge) ซึ่งบุคคล จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานสูงกว่า/เหนือกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525, น.1)	ศักยภาพ หมายถึง ภาวะแฝง^{IV9} อำนาจ^{IV10} หรือ คุณสมบัติที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ^{IV11} อาจทำให้พัฒนาหรือให้ปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้
นภคด เวชสวัสดิ์ (2533, น.12-15)	การพัฒนาศักยภาพ หมายถึง แรงจูงใจ การตั้งเป้าหมาย^{IV5.1} ที่ทำและ พัฒนาตนเองให้ไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสม และลงมือปฏิบัติงานบรรลุถึงจุดหมาย^{IV5.1.2} เป็นทั้งความพร้อม และความสามารถในการลงมือปฏิบัติงานบรรลุถึงจุดหมาย เป็นการเพิ่มพูนความเชื่อมั่นในตนเอง ^{IV8} และปูลาดเส้นทางไปสู่ความสำเร็จในอนาคต
Boam and Sparrow (1992, pp. 47 - 48)	ศักยภาพ หมายถึง กลุ่มของคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่บุคคล^{IV6} จำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงาน ในหน้าที่ความรับผิดชอบประสบความสำเร็จ^{IV6.1}
Mitrani, Dalziel and Fitt (1992, pp.85-94)	ศักยภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีความเชื่อมโยง^{IV6.1} กับประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงานในการทำงาน
Spencer and Spencer (1993, p.11)	ศักยภาพ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน^{IV6} (Underlying Characteristic) ที่มี อยู่ในตัวบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ^{IV5.1} (Motive) อุปนิสัย^{IV4.2} (Trait) อัตตมโนทัศน์^{IV7} (Self-Concept) ความรู้^{IV1} (Knowledge) และ ทักษะ^{IV2} (Skill) ซึ่ง คุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันหรือมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal-Relationship) ให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ^{IV5.1.2} หรือสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือ สูงกว่าเกณฑ์อ้างอิง (Criterion – Reference) หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

แหล่งที่มา	คำนิยาม
Hamel, Gary and Prahalad, C.K. (1994, p.103)	ศักยภาพ หมายถึง พื้นฐานความรู้^{IV6} ทักษะ^{IV2} และความสามารถ ในการทำงานอะไรได้บ้าง และ อยู่ในระดับใด จึงทำงานได้มีประสิทธิภาพสูงสุดตรงตามความต้องการขององค์กร ^{IV2.1}
Dale and Hes (1995, p.80)	ศักยภาพ หมายถึง เป็นการค้นหาสิ่งที่ทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ หรือการปฏิบัติงานที่ดีกว่า ความสามารถในด้านอาชีพว่าเป็นความสามารถในการทำกิจกรรมต่างๆ ^{IV5.1.2} ในสายอาชีพเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ถูกคาดหวังไว้ คำว่ามาตรฐานในที่นี้หมายถึงองค์ประกอบของความสามารถรวมกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน ^{IV11} และคำอธิบายขอบเขตงาน ^{IV11}
เพชรน้อย ม่วงงาม (2539, น.6-7)	ศักยภาพ หมายถึง พลังความสามารถที่แฝงอยู่^{IV11} และสามารถทำให้ปรากฏได้ ความสามารถที่แสดงหรือปรากฏ เป็นได้ทั้งเครื่องชี้หรือสะท้อนศักยภาพในอดีตและเป็นเครื่องบ่งบอกศักยภาพภายในอนาคต การปรากฏของพลังศักยภาพของสิ่งใดๆ จะเป็นเช่นใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยอย่างน้อยสองส่วน คือ พลังความสามารถของสิ่งนั้นและเงื่อนไขบริบทที่เป็นไปได้ทั้งตัวชัดเจน หรือตัวหนุนเสริมการปรากฏออกมาของศักยภาพนั้นที่สำคัญคือเงื่อนไขเชิงบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
Phonwiang (2000, p.10)	ศักยภาพ หมายถึง พลังอำนาจ^{IV10} หรือความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในตัวบุคคล^{IV11} และสามารถดึงออกมาใช้ได้ หากได้รับการกระตุ้นจากภายนอก ^{IV12}
สมิต อาชวนิจกุล (2543, น. 21-25)	การพัฒนาศักยภาพ หมายถึง การเข้าใจในตนเองรู้ตนเอง^{IV1} ว่าตอนนี้เราทำอะไรอยู่ มีอะไรบกพร่องบ้าง ตำรวจตัวเองให้ดีขึ้น ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมาย^{IV11}
Lohaus and Kleinmann (2002, p. 157)	ศักยภาพ หมายถึง กำลัง^{IV10} ทั้งหมด (power) หรือความสามารถ^{IV11} ทั้งหมด (ability) ของบุคคล ที่ทำให้ทำงานบรรลุความสำเร็จตามที่กำหนดและใช้เป็นสิ่งบอกขีดความสามารถ ^{IV13} (capacity) สูงสุดของบุคคลในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

แหล่งที่มา	คำนิยาม
Sonnentag and Frese (2002, p. 157)	ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถของบุคคลทั้งทางด้านกายภาพจิตภาพ ^{IV7} และความรู้ ^{IV1} นอกจากนี้ยังระบุว่าความสามารถ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ สติปัญญาความเฉลียวฉลาด ^{IV1} ภาวะสุขภาพ ^{IV4} ระดับการศึกษา ^{IV1} ทักษะ ^{IV2} ความชำนาญของบุคคล ^{IV3} ที่ทำให้บุคคลนั้นสามารถทำงาน ได้มีประสิทธิภาพ
Arnauld de Nadailac (2003, p.1)	ศักยภาพ หมายถึง เป็นสิ่งที่ต้องลงมือปฏิบัติและทำให้เกิดขึ้น กล่าวคือความสามารถที่ใช้เพื่อให้เกิดการบรรลุผลและวัตถุประสงค์ ต่างๆ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนที่ทำให้เกิดความรู้ ^{IV1} (Knowledge) การเรียนรู้ ทักษะ ^{IV2} (Know-how) และเจตคติ/ลักษณะ ^{IV5} นิสัยหรือบุคลิกภาพต่างๆ (Attitude) ที่ช่วยให้สามารถเผชิญและแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหา ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้จริง
Dubois and Rothwell (2004, p.99)	ศักยภาพ หมายถึง คุณลักษณะที่ทุกคนมีและใช้ได้ อย่างเหมาะสม เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่ง คุณลักษณะเหล่านี้ได้แก่ ความรู้ ^{IV1} ทักษะ ^{IV2} บุคลิกภาพ ^{IV3} แรงจูงใจทางสังคม ^{IV5.1} ลักษณะนิสัยส่วนบุคคล ^{IV4.2} ตลอดจนรูปแบบความคิด และวิธีการคิด ความรู้สึกและการกระทำ
อุกฤษณ์ กาญจนเกตุ (2543, น.11-13)	ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถ ^{IV11} ความชำนาญด้านต่างๆ ^{IV4.2} ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้บุคคลสามารถกระทำการหรือคว เว้นการกระทำในกิจการใดๆ ให้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่ง ความสามารถเหล่านี้ได้มาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ ^{IV4.2} การฝึกฝน ^{IV4.2} และการปฏิบัติจนเป็นนิสัย ^{IV4.2}
ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2545, น.81-82)	ศักยภาพ หมายถึง ความรู้ ^{IV1} ความสามารถทักษะ ^{IV11} และแรงจูงใจ ^{IV5.1} ที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของเป้าหมายของ งานในตำแหน่งนั้นๆ สมรรถนะแต่ละตัว ^{IV13} จะมีความสำคัญต่องานแต่ ละงานแตกต่างกันไป

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

แหล่งที่มา	คำนิยาม
HAY Group (2004, p.9)	ศักยภาพ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ^{IV5.1} ที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานโดดเด่นกว่าคนอื่นๆ โดยบุคลากรเหล่านี้จะแสดงคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ดังกล่าวได้มากกว่าเพื่อนร่วมงานในสถานการณ์ที่หลากหลายกว่า และได้ผลงานดีกว่าผู้อื่น
สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ (2548, น. 17)	ศักยภาพ หมายถึง ความรู้ ^{IV1} ทักษะ ^{IV2} และ คุณลักษณะส่วนบุคคล ^{IV3} ที่ทำให้บุคคลผู้นั้นทำงานใน ความรับผิดชอบ ของตนได้ ดีกว่าผู้อื่น ^{IV5.1.2}
พสนันท์ บุญช่วย และณัฐปภัทร์ เทียนจันทร์ (2555, น. 18)	ศักยภาพ หมายถึง การนำเอา ความสามารถที่ซ่อนเร้น ภายในร่างกาย ^{IV11} นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีกระบวนการและสามารถทำให้เป็น ความสามารถ ในอนาคตได้
พีรญา ตั้งสกุล (2553, น. 6)	ศักยภาพ คือ ความสามารถสูงสุดที่เป็นไปได้ ของบุคคล ^{IV11} ถ้าหากบุคคลนั้นได้รับการบำรุงส่งเสริมอย่างเต็ม ^{IV4.2} และถูกทางทั้งทางกายและทางจิต
มลิวัลย์ ธรรมแสง (2558, น.7-16)	ศักยภาพ (Potentiality) หมายถึง ความรู้ ^{IV1} ความสามารถ ^{IV11} พลังที่กำลังแฝงอยู่ในตัวบุคคล ^{IV9}
วนิดา ภูวนารถนุรักษ์ (2552, น.61-71)	ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถในการค้นหาวิธีการปรับปรุงพฤติกรรม ความรู้ ^{IV1} ทักษะ ^{IV2} ของแต่ละบุคคลในองค์กรต่างๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุด หรือสูงกว่าที่องค์กรนั้นๆ ต้องการ ตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่วางแผนไว้ ซึ่งนอกจาก ความสามารถพื้นฐาน ^{IV1} ที่ทุกคนควรมีเหมือนกันแล้ว ยังต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ^{IV14} ให้มีความสามารถที่โดดเด่นนอกเหนือไปจากงานในหน้าที่ตามมาตรฐาน หรือ สูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้

จากการศึกษาค้นคว้าแหล่งที่มา คำนิยามและแนวความคิดของศักยภาพ ตั้งแต่ ค.ศ. 1973 – ค.ศ. 2015 สามารถแยกตัวแปรต้นศักยภาพทั้งหมด 14 ตัวแปร และสามารถสรุปพัฒนาการ

แนวความคิดศักยภาพโดยการสังเคราะห์แหล่งที่มาของตัวแปรต้นศักยภาพตามระยะเวลา เพื่อให้
ง่ายต่อการศึกษาและสอดคล้องกับการวิจัยได้ตามตารางที่ 2.3 ดังนี้

ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์พัฒนาการแหล่งที่มาของตัวแปรศักยภาพ

ปีที่พิมพ์	ชื่อ นักวิชาการ	ศักยภาพ (IV)													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1973	McClelland	1-14	1-14	1-14	1-14	1-14									
1982	Grey		21				21	21	21						
1982	พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน									1	1	1			
1990	นภคกุล เวชสวัสดิ์					12-15			12-15						
1992	Boam and Sparrow						47-								
1992	Mitrani, Dalziel and Fitt						85-94								
1993	Spencer and Spencer	11	11		11	11	11	11							
1994	Gary Hamel and C.K. Prahalad		103					103							
1995	Dale and Hes		80			80	80					80			
1996	เพชรน้อย ม่วงงาม											6-7			
2000	Phonwiang										10	10	10		
2000	อุกฤษณ์ กาญจนเกตุ	11-13	11-13	11-	11-	11-13									
2001	สมิต อาชวณิชกุล										157	157		157	
2002	Lohaus & Kleinmann	21-25										21-25			
2002	ณรงค์วิทย์ แสนทอง	81-82				81-82						81-82			
2002	Sonntag & Frese	157	157						157						
2003	Arnauld de Nadaillac	1	1			1									
2004	Dubois and Rothwell	99	99	99	99	99									
2004	HAY Group					9									
2005	สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ	17	17			17									
2009	วนิดา ภูวนารถนุรักษ์	61-71	61-71												61-71
2010	พิรญา ตั้งสกุล					6							6		
2012	พสนันท์ บุญช่วย และณัฐปภัทร์ เทียนจันทร์												18		
2015	มลิวัลย์ ธรรมแสง	7-16									7-16		7-16		
	รวม	11	11	3	5	10	6	3	2	2	3	10	1	1	1

จากตารางที่ 2.3 จะเห็นได้ว่าพัฒนาการของแนวคิดศักยภาพตั้งแต่ ค.ศ. 1973 – ค.ศ. 2015 สามารถแยกตัวแปรของศักยภาพทั้งหมดออกได้เป็น 14 ตัวแปร ประกอบด้วย ตัวแปรที่สำคัญต่อศักยภาพในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินการด้านต่างๆ ศักยภาพทางสังคม ศักยภาพทางเศรษฐกิจ ศักยภาพทางการเมือง โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 2.4 ดังนี้

ตารางที่ 2.4 ตัวแปรทั้งหมดของศักยภาพ

IV ศักยภาพ	จำนวนครั้งที่มีการเลือกใช้ตั้งแต่ ค.ศ.1973 - ค.ศ.2015
IV1 ความรู้	11
IV2 ทักษะ	11
IV3 แนวความคิดส่วนบุคคล	3
IV4 คุณสมบัติประจำตัว	5
IV5 เจตคติ	10
IV6 คุณลักษณะพื้นฐาน	6
IV7 จินตภาพส่วนตัว	3
IV8 บทบาททางสังคม	2
IV9 ภาวะแฝง	2
IV10 อำนาจ	3
IV11 พลังความสามารถที่แฝงอยู่	10
IV12 การกระตุ้นจากภายนอก	1
IV13 ชีตความสามารถ	1
IV14 การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	1

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกตัวแปร 3 ตัวแปร ที่มีจำนวนผู้เลือกมาใช้ใน ศักยภาพมากที่สุดจากตัวแปรทั้งหมด 14 ตัวแปร เพื่อทำการศึกษาต่อ โดยเรียงลำดับที่ถูกนำมาใช้ จากมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

ตารางที่ 2.5 ตัวแปรของศักยภาพที่เลือกใช้ในการศึกษา

IV ศักยภาพ	จำนวนครั้งที่มีการเลือกใช้ตั้งแต่ ค.ศ.1973 - ค.ศ.2015
IV1 ความรู้	11
IV2 ทักษะ	11
IV5 เจตคติ	10

จากการศึกษานิยามของศักยภาพ ได้พบว่า ศักยภาพจะเกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งทั้ง 3 ตัวแปรนี้ จะเป็นแนวคิดสำคัญของการกำหนดคุณลักษณะของตัวแปรศักยภาพในคุณฐิ นิพนธ์เล่มนี้และจากตารางข้างต้น เพื่อให้ความหมายของศักยภาพในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรดังกล่าว ซึ่งระดับของการวัดจะเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขของการใช้สถิติ ทั้งนี้การวัดในระดับที่สูงกว่าสามารถที่จะแปลงไปสู่การวัดที่ต่ำกว่าได้ ระดับของการวัดของตัวแปรจะมีความสำคัญในการนำตัวแปรดังกล่าว ไปสร้างแบบสอบถามเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า นักวิจัยจะให้ความสำคัญของระดับการวัดของตัวแปร เพื่อให้สามารถสร้างแบบสอบถามได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการจะศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าตั้งแต่ปี ค.ศ.1973- ค.ศ. 2015 เพื่อนำมาใช้ในการให้ความหมาย ดังนั้น ศักยภาพ^{IV} หมายถึง ภาวะแฝงที่มีอยู่ในคุณสมบัติของตัวบุคคล (สตรีไทย) ที่ทำให้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ได้ เป็นต้นว่า ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยสามารถจำแนกศักยภาพของบุคคลได้ 3 ด้าน ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} เพื่อสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดี หรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่บุคคลต้องความรับผิดชอบในงานนั้นได้

จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดศักยภาพซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นตัวแปรต้นในการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปให้เห็นแนวคิดของตัวแปร องค์ประกอบ และตัวชี้วัดของตัวแปรต้นศักยภาพได้ตามตารางที่ 2.6 ดังนี้

ตารางที่ 2.6 พัฒนาการของแนวคิดศักยภาพ

Year	IV													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1973
1982
1982
1990
1992
1992
1993
1994
1995
1996
2000
2000
2001
2002
2002
2002
2003
2004
2004
2005
2009
2010
2012
2015
รวม	11	11	3	5	10	6	3	2	2	3	10	1	1	1

เมื่อพิจารณาในตารางที่ 2.6 พบว่า ยุคเกี่ยวกับแนวคิดศักยภาพ สามารถแบ่งพัฒนาการของแนวคิดออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วง 1 (1973-2000) IV1-IV11

ช่วง 2 (2001- 2015) IV11-IV14

จากตารางที่ 2.6 จะเห็นได้ว่าพัฒนาการของแนวคิดศักยภาพแบ่งออกได้เป็น 2 ยุค ดังนี้

ยุคที่ 1 ยุคแห่งการสร้างความสำเร็จส่วนบุคคล (ค.ศ.1973 - ค.ศ.2000) เป็นยุคที่มีการสร้างความสำเร็จส่วนบุคคล เป็นการกล่าวถึงศักยภาพ (Potentiality) หรือพลังที่สร้างสมอยู่ในสมอง

ของมนุษย์ เกิดขึ้นโดยการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อม สะสม พัฒนา เชื่อมโยงเส้นใยประสาทเป็น ประสพการณ์แห่งการเรียนรู้ ศักยภาพของมนุษย์จะแสดงออกในลักษณะความสามารถที่ประจักษ์ ซึ่งจะมีมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ได้แก่ กระบวนการ จัดการเรียนการสอน บทบาทของผู้สอน ผู้ทฤษฎีศาสตร์การสอนที่เน้นบุคคลเป็นแกนกลาง ได้แก่ การกระตุ้น และส่งเสริมให้บุคคลได้เรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของบุคคลให้ เต็มตามขีดความสามารถอย่างเป็น ไปตามธรรมชาติ การที่จะพัฒนาบุคคลให้เต็มตามขีด ความสามารถได้นั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวพันหลายด้านและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองของมนุษย์เป็นภาวะแฝง ความสามารถ หรือคุณสมบัติที่มีแฝงอยู่ในบุคคล อาจทำให้พัฒนาหรือให้ปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2525, น. 1) แม็คคลีแลนดได้กล่าวว่าการวัด IQ และการทดสอบบุคลิกภาพสะท้อนความสามารถ หรือ สมรรถนะของบุคคลได้ (McClelland, 1973, pp. 1-14) มีองค์ประกอบ 5 ส่วนดังนี้ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) แนวความคิดส่วนบุคคล (Self – Concept) คุณสมบัติประจำตัว (Traits) และแรงจูงใจ/เจตคติ (Motive / Attitude) รวมถึงจินตภาพส่วนตัว (Self-Image) หรือบทบาททาง สังคม (Social Role) หรือองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องใช้ในการ ปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลงานสูงกว่าหรือเหนือกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้ (Boyatzis, 1982, p. 21) โดยมีแรงจูงใจ การตั้งเป้าหมายที่ทำและพัฒนาตนเองให้ไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสม และลงมือ ปฏิบัติเพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบประสบความสำเร็จ (Boam and Sparrow, 1992, pp. 47 – 48; Mitrani, Dalziel and Fitt, 1992, pp. 85-94)

จากคุณลักษณะที่กล่าวมาข้างต้นจะเป็นตัวผลักดันหรือมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal -Relationship) ให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือสถานการณ์ ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสูงกว่าเกณฑ์ที่อ้างอิง (Criterion – Reference) หรือเป้าหมายที่ กำหนดไว้ตรงตามความต้องการขององค์กร (Spencer and Spencer, 1993, p. 11; Gary Hamel and C.K. Prahalad, 1994, p. 103) ในสายอาชีพ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปตามคำอธิบายขอบเขต งาน (Dale and Hes, 1995, p. 80) ทั้งเป็นเครื่องชี้หรือสะท้อนศักยภาพในอดีตและเป็นเครื่องบ่งบอก ศักยภาพภายในอนาคต (เพชรน้อย ม่วงงาม, 2539, น. 6-7) รวมทั้งยังสามารถดึงสมรรถนะที่ซ่อนเร้น อยู่ภายในตัวบุคคลออกมาใช้ได้ หากได้รับการกระตุ้นจากภายนอกร่วมด้วย (Phonwiang, 2000, p. 10)

ยุคที่ 2 ยุคแห่งการปรับพฤติกรรมของแต่ละบุคคลเข้ากับองค์กร (ค.ศ.2001- ค.ศ. 2015) เป็นยุคที่มีการปรับพฤติกรรมของแต่ละบุคคลเข้ากับองค์กร ซึ่งบุคคลจะต้องปรับกำลัง (power) หรือความสามารถ (ability) ให้เข้าใจในตนเองหรือรู้ตนเอง ว่าตอนนี้เรากำลังทำอะไรอยู่ มี

อะไรบกพร่องบ้างสำรวจตัวเองให้ถี่ถ้วน ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมาย (สมิต อาชวณิชกุล, 2544, น. 21-25; Lohaus & Kleinmann, 2002, p. 157) เป็นความเข้าใจในความสามารถของบุคคล กับด้านกายภาพ ทั้งจิตภาพกับความรู้ นอกจากนี้ยังระบุว่าความสามารถ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ สติปัญญาความเฉลียวฉลาด ภาวะสุขภาพ ระดับการศึกษา ทักษะ ความชำนาญของบุคคล ที่สามารถเผชิญและแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้จริง ตลอดจนรูปแบบความคิด และวิธีการคิด ความรู้สึกและการกระทำในกิจการใดๆ (Sonnetag & Frese, 2002, p. 157; Arnauld de Nadailac, 2003, p. 1; David D. Dubois, William J. Rothwell, 2004, p. 99) ให้ประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลว ซึ่งความสามารถเหล่านี้ได้มาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ การฝึกฝน และการปฏิบัติ จนเป็นนิสัยของแต่ละตัวบุคคล จะมีความสำคัญต่องานแต่ละงานที่แตกต่างกันไป (อุกฤษณ์ กาญจนเกตุ, 2543, น. 11-13; ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2545, น. 81-82; HAY Group, 2004, p. 9)

ถ้าหากบุคคลนั้นได้รับการบำรุงส่งเสริมอย่างเต็มที่และถูกทางทั้งทางกายและทางจิต นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีกระบวนการ (สุกัญญา รัศมิธรรม โขติ, 2548, น. 17; พิรญา ตั้งสกุล, 2553, น. 6; พชชนันท์ บุญช่วย และณัฐปภัสร์ เทียนจันทร์, 2555, น. 18; มลิวัดย์ ธรรมแสง, 2558, น. 7-16) ซึ่งองค์กรนั้นๆ ต้องการความสามารถของบุคคลตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่วางแผนไว้ นอกจากความสามารถพื้นฐานที่ทุกคนควรมีเหมือนกันแล้วยังต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (วนิดา ภูวนารณนุรักษ์, 2552, น. 61-71) ดังนั้นความสามารถที่ยังไม่พัฒนา หรือยังไม่พัฒนาเต็มที่ ซึ่งเรียกว่าศักยภาพเป็นพลังภายใน พลังที่ซ่อนไว้หรือพลังแฝงที่ยังไม่ได้แสดงออกมาให้ปรากฏ ในทางปรัชญา ศักยภาพ (potential-potentiality) ตรงกันข้ามกับคำว่ากรรมรูปภาพ หรือภาวะที่เป็นจริง (actual-actuality) หรือเรียกกันภาษาง่ายๆ ว่าภาวะแฝง (potential) กับภาวะเป็นจริง (actuality) ซึ่งใช้ในปรัชญาตะวันตกตั้งแต่อริสโตเติลพูดถึงความสมบูรณ์ (perfection) ว่าเป็นภาวะความเป็นจริง ที่บริสุทธิ์เปลี่ยนแปลงไม่ได้ (Arch Community Development, 2019, p. 1)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวความคิดของศักยภาพของบุคคล เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1974 จนถึงปี ค.ศ. 2015 ได้สรุปแนวความคิดพัฒนาการศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย ที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ต่างๆ ในแต่ละช่วงเวลาที่ต่างกัน ผู้วิจัยได้เลือกตัวแปรจากการดำเนินงานใน องค์การที่ก่อให้เกิดศักยภาพของนักศึกษาศรีไทยมากที่สุด โดยทำการเลือกศึกษา 3 ตัวแปร ที่มี คะแนนมากไปหาน้อยตามลำดับจากทั้งหมด 14 ตัวแปร ได้แก่ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทาง เศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3}

การกำหนดขอบเขต จะเจาะลึกในประเด็นในการทบทวนวรรณกรรมกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต้นและตัวแปรตามให้มากที่สุด เพื่อช่วยลดการเบี่ยงเบนของผลการวิจัยที่มีอิทธิพลมาจากตัวแปรแทรกซ้อน (Vance, et al. 2013, p. 70)

ดังนั้นตัวแปรต้นของงานวิจัยในนี้คือศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตเฉพาะที่คาดว่าจะมาจากผลของบทบาททางการเมืองของนักศึกษาไทยเท่านั้น เพื่อหาค่าประกอบและตัวชี้วัดที่เหมาะสมต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

ศักยภาพทางสังคม^{IV1} หมายถึง ความสามารถแฝงในความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดการอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคมหรือ กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับความไว้วางใจกัน ซึ่งอยู่ในความสัมพันธ์ทางสังคม โครงสร้างทางสังคมและสถาบันทางสังคมซึ่งช่วยให้สมาชิกบรรลุวัตถุประสงค์ของตนเองและของชุมชน หรือ ลักษณะขององค์กรทางสังคม เช่น **ความรู้ของสตรีทางสังคม^{IV1.1}** การยอมรับสตรีทางสังคม^{IV1.2} **ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม^{IV1.3}** และ**สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม^{IV1.4}** โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความรู้ของสตรีทางสังคม^{IV1.1} การเสริมสร้างความรู้ให้กับประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการต่างๆ หรือส่งเสริมสิทธิพื้นฐานตั้งแต่เด็กจนถึงวัยรุ่นเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกตั้งแต่เด็กให้สามารถวิเคราะห์และเข้าใจการแข่งขันทางเศรษฐกิจ พัฒนาต่อยอดไปสู่การพัฒนาชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง ประกอบด้วย **ความรู้ภูมิปัญญา^{IV1.1.1}**

การยอมรับสตรีทางสังคม^{IV1.2} จากพัฒนาการทางสังคม ได้มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติทางสังคม เรื่องการยอมรับความไม่เหมือนกันที่เท่าเทียมและเสมอภาคกัน การยอมรับและส่งเสริมผลักดันผู้หญิงให้เป็นกลไกในการพัฒนาสังคมและการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ได้แก่ การยอมรับของสถาบันทางสังคม^{IV1.2.1} **ความเอื้ออาทรกัน^{IV1.2.2}** การยอมรับวัฒนธรรมประเพณี^{IV1.2.3} และการยอมรับ ศีลธรรมและจริยธรรมทางสังคม^{IV1.2.4}

ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม^{IV1.3} การสร้างความเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมายเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเป็นธรรมทางเพศอย่างแท้จริง ได้แก่ การที่บุคคลรวมเป็นเครือข่ายทางสังคม^{IV1.3.1} **ความไว้วางใจ^{IV1.3.2}** และการเป็นพวกเดียวกัน^{IV1.3.3}

สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม^{IV1.4} รวมถึงคุณลักษณะทั้งในความรู้ และพฤติกรรมของบุคคล ในด้านการวางตัวในธุรกิจให้สตรีสามารถยืนหยัดในการทำงานอย่างมั่นใจในเวทีธุรกิจ สตรีสามารถปรับตัว ได้แก่ **ความรู้ในการแก้ปัญหา^{IV1.4.1}** **ความรู้ในการสื่อสาร^{IV1.4.2}** **มุ่งมั่นในการทำงาน^{IV1.4.3}** และมีมนุษยสัมพันธ์ดี^{IV1.4.4}

ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} หมายถึง ความสามารถแฝงในทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการประเมินสถานะของวัฏจักรเศรษฐกิจ และในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคการคาดคะเนช่องว่างการผลิตการวิเคราะห์แรงกดดันต่อเงินเพื่อประกอบการดำเนินนโยบายการเงิน การประเมินความยั่งยืนของฐานะทางการคลังเช่น **ฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ^{IV2.1}** **ความรู้ทางการทำงาน^{IV2.2}** และ**อาชีพ^{IV2.3}** โดยมีรายละเอียดดังนี้

ฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ^{IV2.1} การประกอบอาชีพ ผู้หญิงมีการทำงานทั้งในระบบการจ้างงาน นอกกระบบการจ้างงาน และเป็นผู้ประกอบการอาชีพอิสระในกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยรายได้ของผู้หญิงที่อยู่ในระบบการทำงานทั้งภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเป็นตัวเลขที่มีมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจของประเทศ ยกเว้นผู้หญิงที่ทำงานดูแลครอบครัว และทำงานบ้านมักจะไม่ได้ถูกคิดรวมมูลค่างานไว้ในรายได้ของประเทศ ได้แก่ การมีทุนทางครอบครัว^{IV2.1.1} การมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรม^{IV2.1.2}

ความรอบรู้ทางการทำงาน^{IV2.2} มีความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ รวมทั้งขั้นตอนวิธีการทำงานอย่างถ่องแท้ มีความชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะต่างๆ ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การใช้หลักวิชาการในการตัดสินใจ^{IV2.2.1} ความรอบคอบและเตรียมพร้อม^{IV2.2.2} การจัดการแรงงาน^{IV2.2.3} รู้จักการปรับเปลี่ยนผลผลิต^{IV2.2.4} และทักษะด้านการตลาด^{IV2.2.5}

อาชีพ^{IV2.3} การทำกิจกรรม การทำงาน การประกอบการที่ไม่เป็นโทษแก่สังคม และมีรายได้ตอบแทน โดยอาศัยแรงงาน ความรู้ ทักษะ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการ แยกต่างกันไป กลุ่มอาชีพตามลักษณะการประกอบอาชีพ มี 2 ลักษณะ คือ อาชีพอิสระ และอาชีพรับจ้าง ได้แก่ มีความสามารถในการทำงาน^{IV2.3.1} มีความสำเร็จในธุรกิจ^{IV2.3.2}

ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} หมายถึง ความสามารถแฝงที่มีคุณสมบัติอยู่ในเจตคติทางการเมืองเป็นหลัก ได้แก่ 1) ความรู้ทางการเมือง^{IV3.1} 2) ประสบการณ์ทางการเมือง^{IV3.2} 3) คุณธรรมทางการเมือง^{IV3.3} และ 4) ลักษณะผู้นำทางการเมือง^{IV3.4} โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความรู้ทางการเมือง^{IV3.1} กิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้าง, รักษา และแก้ไขกฎเกณฑ์ที่ใช้ในชีวิตของผู้คน การเมืองมักถูกรับรู้ว่าเป็นประเด็นเดียวกับวิชาการ จนมีความเข้าใจว่า พอพุดถึงการเมืองคือการศึกษาเกี่ยวกับระบบการเมืองเป็นหลัก ได้แก่ ระดับการศึกษา^{IV3.1.1} ความสามารถใช้สื่อออนไลน์^{IV3.1.2}

ประสบการณ์ทางการเมือง^{IV3.2} การปฏิเสธชีวิตทางการเมืองดังกล่าวมาจากพื้นฐานที่มองว่าการเมือง คือ การทำเพื่อตัวเอง, ดิสองหน้า และการกระทำที่ไม่มีอุดมการณ์ ซึ่งปรากฏออกมาในการใช้คำเช่น ตำแหน่งทางการเมือง (office politics), การเล่นการเมือง (politicking) ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง^{IV3.2.1}

คุณธรรมทางการเมือง^{IV3.3} พฤติกรรมที่ดีของผู้บริหารประเทศและประชาชน เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ได้แก่ เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น^{IV3.3.1} ความเท่าเทียมเสมอภาค^{IV3.3.2}

ลักษณะผู้นำทางการเมือง^{IV3.4} คุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองของประเทศไทยในช่วงของการปรับเปลี่ยนนี้ ผู้นำจะต้องมีคุณธรรม, จริยธรรมเป็นที่ตั้ง มีความรับผิดชอบอุทิศให้กับงานอย่างเต็มความสามารถได้แก่ ระดับชนชั้น^{IV3.4.1} สภาวะจิตใจที่กระตือรือร้น^{IV3.4.2} บารมีและบทบาท^{IV3.4.3}

สรุป ศักยภาพที่กล่าวมาทั้งหมดสำหรับในงานวิจัยนี้ หมายถึง ภาวะแฝงที่มีอยู่ในคุณสมบัติของตัวบุคคล (สตรีไทย) ที่ทำให้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ได้ เป็นต้นว่า ความรู้ ทักษะ และเจตคติในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 2.7 มีดังนี้

ตารางที่ 2.7 ตัวแปร องค์ประกอบ ตัวชี้วัดของศักยภาพ

ตัวแปร	องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
IV1 ศักยภาพทางสังคม	IV1.1 ความรู้ของบุคคลทางสังคม	IV1.1.1 การมีภูมิปัญญา
		IV1.2 การยอมรับของสังคม
	IV1.3 ความเชื่อมั่นทางสังคม	IV1.3.1 เครือข่ายทางสังคม
		IV1.3.2 ความไว้วางใจกัน
		IV1.3.3 การเป็นพวกเดียวกัน
	IV1.4 สมรรถนะผู้นำของสตรี	IV1.4.1 ความรู้ในการแก้ปัญหา
		IV1.4.2 ความรู้ในการสื่อสาร
		IV1.4.3 ความมุ่งมั่นในการทำงาน
		IV1.4.4 การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
	IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ	IV2.1 ฐานะส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจ
IV2.1.2 การมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรม		
IV2.2 ความรอบรู้ในการทำงาน		IV2.2.1 การใช้หลักวิชาการในการตัดสินใจ
		IV2.2.2 ความรอบคอบและเตรียมพร้อม
		IV2.2.3 การจัดการแรงงาน
		IV2.2.4 รู้จักการปรับเปลี่ยนผลผลิต
		IV2.2.5 ทักษะด้านการตลาด

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
	IV2.3 อาชีพ	IV2.3.1 ความสามารถในการทำงาน IV2.3.2 ความสำเร็จในธุรกิจ
IV3 ศักยภาพ ทาง การเมือง	IV3.1 ความรู้ทางการเมือง	IV3.1.1 ระดับการศึกษา IV3.1.2 ความสามารถสื่อสารออนไลน์
	IV3.2 ประสบการณ์ทางการเมือง	IV3.2.1 การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง
	IV3.3 คุณธรรมทางการเมือง	IV3.3.1 เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคล อื่น IV3.3.2 ความเท่าเทียมเสมอภาค
	IV3.4 ลักษณะผู้นำทางการเมือง	IV3.4.1 ระดับชนชั้น IV3.4.2 สภาวะจิตใจที่กระตือรือร้น IV3.4.3 บารมีและอิทธิพล

3. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางการเมือง^{DV} (Political Role Concept)

บทบาทเป็นพฤติกรรมมนุษย์ที่อยู่รวมกันในสังคม ซึ่งแต่ละบุคคลก็จะแสดงบทบาทที่แตกต่างกัน มีนักวิชาการหลายท่านที่ให้ความหมายของ บทบาท ไว้ดังเช่น บรูม และ เซลซนิก (Bloom and Selznick, 1973, p. 26) ได้ให้ความหมายของบทบาทคือ พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพ และ ตำแหน่งทางสังคม โคเฮน (Cohen, 1979, p. 36) บทบาทหมายถึง สิ่งที่สังคมกำหนด เฉพาะเจาะจงให้บุคคลปฏิบัติ และสิ่งที่ทุกคนปฏิบัติได้จริง สุพัตรา สุภาพ (2540, น. 30) บทบาทหมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น มีตำแหน่งเป็นพ่อ บทบาทคือ ต้องเลี้ยงดูลูก เป็นครูคือ ต้องสั่งสอน อบรมนักเรียนให้เป็นคนดี เป็นต้น ดังนั้น บทบาท หมายถึง พฤติกรรมของการทำหน้าที่ที่แสดงออกมา และบ่งบอกถึงสิ่งที่สามารถมองเห็นได้ในสังคม ต่อความคาดหวังของบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลนั้น

สำหรับการเมืองนั้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและการปกครองเป็นสำคัญ ในการจัดการระคมทรัพยากรทางสังคมเพื่อบรรลุเป้าหมายทางสังคมตามพันธะสัญญาที่ตั้งไว้ รวมถึงวิถีทางในการแบ่งแยก และการปกครองสังคม โดยอำนาจการปกครองประกอบด้วย 1) อำนาจหน้าที่หรือสิทธิอำนาจ (Authority) 2) การปกครอง (Ruling) ดังนั้น

การเมืองจึงแทรกตัวอยู่ในชีวิตประจำวันทุกกิจกรรมของมนุษย์ ถ้าไม่มีสังคมและการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์ อำนาจหรือการเมืองก็จะไม่มี การเมืองจึงไม่ใช่เรื่องของประเทศ พรรคการเมือง รัฐบาล รัฐสภาหรือ สส. เท่านั้น แต่เป็นเรื่องของคนทั้งสังคมที่เกี่ยวข้องกับคนทั่วไป การเคลื่อนไหวของคน คนหนึ่งมีผลต่ออีกคน การเมือง เกี่ยวข้องกับสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางตรงคือ เกิดจากการปกครองของรัฐต่อคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการใช้นโยบายการปกครองต่างๆ การจัดสรรงบประมาณแผ่นดินและอื่นๆ ทางอ้อมคือ การที่คนในสังคมได้รับผลกระทบจากการปกครองของรัฐ การเป็นหนี้สาธารณะต่างๆ เป็นต้น การเมืองมีความหมายค่อนข้างกว้างนักปรัชญาการเมืองแต่ละยุคสมัยให้คำนิยามไว้แตกต่างกัน ดังนั้น ความหมายของ “การเมือง” จึงมีการเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเสมอ (ชยอนันต์ สมุทวณิช, 2517, น. 6, ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์, 2539, น. 6)

การศึกษาบทบาททางการเมืองได้รับความนิยมนับเป็นอย่างมากในหมู่นักวิชาการการเมืองเปรียบเทียบของยุโรปและสหรัฐอเมริกากระหว่างทศวรรษที่ 1960-1970 เพื่อใช้เป็นแนวคิดสำคัญในการศึกษาเปรียบเทียบบทบาททางการเมืองของชนชั้นผู้มีอำนาจกับชนชั้นผู้ไร้อำนาจในประเทศต่างๆ การศึกษาบทบาททางการเมืองนี้ สามารถนำไปสู่การคาดการณแนวโน้มของระบบทางการเมืองทั่วโลก ว่าจะเป็นระบอบประชาธิปไตยหรือระบอบเผด็จการ นักคิดทางการเมืองคนสำคัญในแนวคิดมีหลายนักวิชาการ เป็นต้นว่า Lester W. Milbrath, M.L. Goel, Gabriel A. Almond, G. Bingham Powell, Samul P. Huntington, Joan M. Nelson, C.W. Mueller, J.C. McClosky

Lester W. Milbrath และ M.L.Goel (1977: 12-16) มีความเห็นว่าบทบาททางการเมืองเป็นกิจกรรมที่มีรูปแบบทางการเมืองอย่างหลากหลาย เป็นต้นว่า การเลือกตั้ง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การช่วยเหลือชุมชน การติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ การเป็นผู้ประท้วง การเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมือง กิจกรรมที่มีรูปแบบทางการเมืองเหล่านี้ มีเป้าหมายต่อการตัดสินใจในนโยบายของรัฐบาลทั้งทางตรงและทางอ้อม กิจกรรมเหล่านี้บางครั้งก็ถูกต้องตามกฎหมายบางครั้งก็ผิดกฎหมาย มีทั้งที่ใช้ความรุนแรงและไม่ใช้กำลังรุนแรง

ในความเห็นของ Samul P. Huntington และ Joan M. Nelson (1982, pp. 12-13) มีว่าบทบาททางการเมืองหมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมือง 5 รูปแบบ ได้แก่ กิจกรรมการเลือกตั้ง (Electoral Activity) การวิ่งเต้น (Lobby) กิจกรรมขององค์การ (Organization Activity) การติดต่อเพื่อผลประโยชน์ (Counteracting) และการใช้กำลังรุนแรง (Violence) ส่วน Gabriel A. Almond และ G. Bingham Powell (1976, pp. 145-146) มีความเห็นว่าบทบาททางการเมืองเป็นกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองใน 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบตามธรรมเนียมปฏิบัติ (Conventional Forms) เป็นต้นว่า การออกเสียงเลือกตั้ง การสนทนาเรื่องการเมือง การวิ่งเต้น กับรูปแบบที่ไม่เป็นธรรมเนียมปฏิบัติ

(Unconventional Forms) เป็นต้นว่า การยื่นข้อเรียกร้อง การเดินขบวน การเข้าประจันหน้า การละเมิดกฎหมายของสังคม การใช้ความรุนแรง

ส่วน C.W. Mueller และ J.C. McClosky (1990, pp. 113-117) มีความเห็นโดยสรุปว่า บทบาททางการเมือง หมายถึง การที่บุคคลมีความสำนึกทางการเมือง ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองต่างๆ ที่กระทำโดยความสมัครใจ ในอันที่จะเลือกผู้นำทางการเมืองและร่วมมีส่วนกำหนดนโยบายของประเทศ การกระทำนั้นอาจจะทำโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้

นักวิชาการไทยที่มีความสนใจด้านนี้ที่เด่นชัดมี พรศักดิ์ ฝ่องแผ้ว และถวิลวดี บุรีกุล โดย พรศักดิ์ ฝ่องแผ้ว มีความเห็นว่า บทบาททางการเมืองเป็นกิจกรรมต่างๆ ตามความสมัครใจของสมาชิกในสังคมการเมือง ที่จะกระทำโดยมีจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อม ถึงขั้นต้องการมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายหรือการทำงานของรัฐบาล ไม่ว่าจะในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ รวมถึงกิจกรรมง่ายๆ เป็นต้นว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การถกเถียงปัญหาการเมือง การสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของราษฎร ซึ่งการกระทำอาจจะถูกหรือผิดกฎหมาย อาจใช้ความรุนแรงหรืออิหิงสา ทั้งโดยมีสำนึกทางการเมือง และการถูกชักจูงระดมพลัง ส่วน ถวิลวดี บุรีกุล มีความเห็นว่า บทบาททางการเมืองเป็นกิจกรรมที่ประชาชนเข้าไปมีบทบาทสำคัญ ที่ส่งผลกระทบนั้นถึงรัฐบาลทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ และผลแห่งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอาจประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวก็ได้

จากการศึกษาค้นคว้าคำนิยามและแนวคิดของบทบาททางการเมือง ตั้งแต่ ค.ศ. 1957-2018 สามารถแยกแยะได้ดังปรากฏในตารางที่ 2.8

ตารางที่ 2.8 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางการเมือง

แหล่งที่มา	คำนิยาม
Easton, D. (1957, pp.383-400)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การเมืองเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในการจัดสรร ^{DV1} แจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าต่างๆให้แก่สังคมอย่างชอบธรรม ^{DV2} เป็นเรื่องของอำนาจ (Power) อำนาจหน้าที่ ^{DV3} (Authority) หรือความขัดแย้ง ^{DV4} (Conflict)
Lasswell, H.D. (1960, p.117)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การเมืองเป็นเรื่องของการใช้อำนาจหน้าที่ ^{DV3} เพื่อจัดสรร ^{DV1} สิ่งที่มีคุณค่าในสังคม
Wolin, Sheldon S. (1960, p.10)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การเมืองเป็นกิจกรรมที่มีจุดสนใจอยู่ที่การแสวงหา ^{DV5} ผลประโยชน์ ^{DV6} ด้วยการแข่งขันกัน ^{DV7} ในระดับบุคคล, กลุ่มคนต่อกลุ่มคน และสังคมต่อสังคม

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

แหล่งที่มา	คำนิยาม
Eulau (1963, p.3)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การเมืองนั้น เป็นเรื่องของการตัดสินใจว่าใครจะได้อะไร เมื่อใดและอย่างไร หากมีปัญหาขึ้นในระหว่งมนุษย์ ด้วยกันหรือ การจะทำให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นไป หลีกเลี้ยงมิได้ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับกาใช้อำนาจทางการเมือง ^{DV3} และบริบทที่สะท้อนออกมาในเรื่องของการใช้อำนาจเพื่อการปกครองประชาชน
Pennock and Smith (1964, p. 9)	บทบาททางการเมือง หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับอำนาจ สถาบันและองค์กรในสังคม ซึ่งได้รับการยอมรับว่ามีอำนาจเด็ดขาดครอบคลุม ^{DV3.1} ในการสถาปนาและทำนุบำรุงรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ^{DV3.1} และทำให้สมาชิกในสังคมบรรลุผลเป้าหมายร่วมกัน ^{DV8} ในขณะที่เดียวกันก็มีอำนาจในการทำให้ความคิดเห็นที่แตกต่างของคนในสังคม ^{DV9} เกิดการประนีประนอมเพื่อที่จะอยู่ร่วมกันได้ ^{DV9.1}
Robert (1971, p. 145)	บทบาททางการเมือง หมายถึง กิจกรรมโดยสมัครใจของแต่ละบุคคลในกิจกรรมทางการเมือง รวมทั้งการลงคะแนนเสียงเป็นสมาชิก ^{DV10} และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง ^{DV10.1} เช่น ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง ^{DV10.1.1} กลุ่มผลประโยชน์ ^{DV10.1.2} กิจกรรมของเจ้าหน้าที่สถาบันการเมืองที่ไม่เป็นทางการ เช่น การอภิปรายทางการเมือง ^{DV11} หรือร่วมฟังเหตุการณ์ทางการเมือง ^{DV11.1} การชักชวนทางการเมือง ^{DV11.2} ของเจ้าหน้าที่หรือสมาชิกของกลุ่มการเมือง ^{DV11.3}
Robert, Geoffrey K. (1971, p.145)	บทบาททางการเมือง หมายถึง กิจกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองที่ได้สะท้อนให้เห็นว่าเป็นเรื่องของกิจกรรมทั้งหลายของประชาชนแต่ละคนที่ต้องการมีอิทธิพล ผลักดัน หรือยอมรับสนับสนุนต่อรัฐบาล ^{DV12} ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการรวมบทบาทในการสร้างอิทธิพลผลักดัน ^{DV12.1} ให้เกิดผลทางการเมืองตามต้องการเท่านั้น ยังรวมถึงกิจกรรมที่เป็นที่สนับสนุนและให้เป็นที่ไปตามธรรมเนียมปฏิบัติด้วย ^{DV12.1.1} (ceremonial and support activities) ส่วนผู้ที่ยอมรับรัฐบาลก็แสดงออกโดยการประพฤติกรรมตามคำสั่ง ^{DV12.1.3}

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

แหล่งที่มา	คำนิยาม
	หรือข้อเรียกร้องของรัฐบาล ^{DV13} แต่ผู้ไม่เห็นด้วยก็พยายามสร้างอิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหาใหม่ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นทั้งการต่อต้าน เช่น การเดินประท้วง ^{DV13.1} การก่อจลาจล ^{DV13.2} และทั้งที่เป็นการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือกับทางการในการเสียดาย การเกณฑ์ทหาร เป็นต้น
Morgenthau, Hans J. (1973, pp.112-149)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การเมืองเป็นเรื่องของการต่อสู้เพื่ออำนาจ ^{DV3}
ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2517, น. 61)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับรูปของรัฐและการจัดระเบียบความสัมพันธ์ภายในรัฐ ^{DV1} ระหว่างผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง โดยเมื่อสังคมแบ่งออกเป็นสองพวกใหญ่ๆ คือ ผู้ที่ทำหน้าที่บังคับกับผู้ถูกบังคับเสมอ
Almond and Powell (1976, pp.145-146)	<p>บทบาททางการเมือง หมายถึง กิจกรรม รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็น 2 รูปแบบใหญ่ๆ ดังนี้</p> <p>1. รูปแบบตามธรรมเนียมปฏิบัติ (Conventional Forms) สามารถแบ่งเป็นรูปแบบย่อยๆ ได้ดังนี้ 1.1 การออกเสียงเลือกตั้ง^{DV10} 1.2 การสนทนาเรื่องการเมือง^{DV11} 1.3 การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง^{DV10.1} 1.4 การจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ^{DV10.1.1} และ 1.5 การติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่การเมือง^{DV11.1}</p> <p>2. รูปแบบที่ไม่เป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติ (Unconventional Forms) แบ่งเป็นรูปแบบย่อยๆ ดังนี้ 2.1 การยื่นข้อเรียกร้อง^{DV13} 2.2 การเดินขบวน^{DV13.1} 2.3 การเข้าประจันหน้ากัน^{DV13.2} 2.4 การละเมิดกฎหมายของสังคม^{DV13.3} 2.5 การใช้ความรุนแรงทางการเมือง^{DV13.4} และ 2.6 สงครามแบบกองโจร^{DV13.5} และการปฏิวัติรัฐประหาร^{DV13.6}</p>
Milbrath, Lester W. (1971, pp.12-16)	<p>บทบาททางการเมือง หมายถึง กิจกรรม รูปแบบของทางการเมือง อันได้แก่ 1) การเลือกตั้ง^{DV10} (Voting) 2) การเป็นเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองและผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง^{DV10.1} (Party and campaign workers) 3) การเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน^{DV10} (Community activities) 4) การติดต่อกับทางราชการ^{DV11.2} (Contracting officials) 5) การเป็นผู้ประท้วง^{DV10.1} (Protestors) 6) การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง (Communicators)^{DV14}</p>

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

แหล่งที่มา	คำนิยาม
Milbrath, Lester W. & Goale, M. L. (1977, p.2)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมหรือการกระทำของประชาชนที่ต้องการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล ^{DV14} โดยที่การกระทำนั้นเป็นไปทั้งถูกต้องตามกฎหมายและผิดกฎหมาย ใช้กำลังหรือไม่ใช้กำลัง ทั้งที่สำเร็จหรือล้มเหลว ทั้งที่สมัครใจ หรือไม่สมัครใจ รวมถึงกิจกรรมที่การร่วมมรดงค์หาเสียง ^{DV10} การเลือกตั้ง ^{DV10.1} การรวมตัวกันเพื่อโน้มน้าวหรือกดดันรัฐบาล ^{DV13.2.1} การประท้วง ^{DV13.1} และการใช้ความรุนแรง ^{DV13.4}
พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2523, น.23-24)	บทบาททางการเมือง หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ตามความสมัครใจของสมาชิกในสังคมการเมืองที่จะกระทำ โดยมีจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมต้องการมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ^{DV14} หรือการทำงานของรัฐบาลไม่ว่าจะในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ ^{DV14.1} รวมถึงกิจกรรมง่ายๆ เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ^{DV10} การถกเถียงปัญหาการเมือง ^{DV11} หรือการสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน ^{DV10.1} เป็นต้น ซึ่งการกระทำอาจจะถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย อาจใช้ความรุนแรง ^{DV13.4} หรือไม่ใช้ความรุนแรง การกระทำต่างๆ อาจโดยสำนักทางการเมือง ^{DV13.4.1} หรือถูกชักจูงระดมพลัง ^{DV13.6} ก็ได้เช่นกัน และต้องสะท้อนการกระทำ (Activity) ของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล เรียกว่า “การมีส่วนร่วมโดยตนเอง” (Autonomous Participation) การมีส่วนร่วมซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในนโยบายโดยอ้อม เรียกว่า “การมีส่วนร่วมโดยการถูกระดม” (Mobilization Participation)
Huntington, Samuel P. and Nelson, Joan M. (1982, pp. 12-13)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 5 รูปแบบได้แก่ 1. กิจกรรมการเลือกตั้ง ^{DV10} (Electoral Activity) หมายถึง กิจกรรมการออกเสียงเลือกตั้ง และการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ^{DV10.1} 2. การวิ่งเต้น ^{DV15} (Lobby) หมายถึง การติดต่อเจ้าหน้าที่ ^{DV15.1} หรือผู้นำทางการเมือง ^{DV15.2} เพื่อหาทางเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ^{DV15.1.1} และการกำหนดนโยบายของรัฐบาล ^{DV14} โดยใช้ข้อมูลต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มเป็นเกณฑ์ ^{DV6.1}

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

แหล่งที่มา	คำนิยาม
	<p>3. กิจกรรมขององค์กร^{DV1} (Organization Activity) เป็นกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มองค์กรใดองค์กรหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องผลประโยชน์เฉพาะอย่าง^{DV14.1} หรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม^{16.2} ก็ได้</p> <p>4. การติดต่อในบางประเด็น^{DV14} (Counteracting) หมายถึง การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ^{DV14.1} หรือเจ้าหน้าที่ทางการเป็นส่วนตัว^{DV14.2} โดยมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตัว เฉพาะครอบครัวหรือหมู่คณะของตน^{DV14.2.1}</p> <p>5. การใช้ความรุนแรง^{DV13.4} (Violence) หมายถึง กิจกรรมที่พยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจ^{DV14.1} การกำหนดนโยบายของรัฐบาล^{DV14} โดยการทำร้ายร่างกาย ทำลายทรัพย์สิน กิจกรรมนี้อาจดำเนินไป โดยมีจุดมุ่งหมายในการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมือง เช่น การก่อการรัฐประหาร^{DV13.6} การลอบสังหารผู้นำทางการเมือง^{DV13.7} หรืออาจมุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการเมือง เป็นต้น</p>
Redekop (1983, p. 149)	<p>บทบาททางการเมือง หมายถึง กิจกรรมที่มีเป้าประสงค์ในการปรับเปลี่ยนหรือมีอิทธิพลต่อโครงสร้างหรือกระบวนการทางการเมืองการปกครอง เปลี่ยนตัวผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ^{DV14} มีอิทธิพลต่อการปฏิบัตินโยบาย^{DV14.2} มุ่งสร้างความตื่นตัวให้เกิดขึ้นแก่สาธารณะ^{DV14.2.1} หรือต้องการมีอิทธิพลหรืออำนาจในรัฐบาล^{DV14.2.2}</p>
จรรยา สุภาพ (2527, น.310)	<p>บทบาททางการเมือง หมายถึง การเมืองการปกครองของประชาชนตามสิทธิที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้เป็นการกระทำที่ต้องเกิดขึ้นจากความสมัครใจของประชาชน เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ^{DV14} ทั้งในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ^{DV14.4.1}</p>

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

แหล่งที่มา	คำนิยาม
Mueller, C. W., & McCloskey, J. C. (1990, pp. 113-117)	<p>บทบาททางการเมือง หมายถึง การที่บุคคลมีความสำคัญในทางการเมืองการปกครองได้เข้าร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมต่างๆ ที่กระทำโดยความสมัครใจซึ่งสมาชิกทั้งที่อยู่ในสังคมได้มีส่วนร่วมกันในด้านที่จะเลือกผู้นำของตน และกำหนดนโยบายของรัฐ การกระทำนั้นอาจจะทำโดยตรงหรืออ้อมก็ได้” สำหรับบุคคลที่ได้ชื่อว่า เป็นผู้เข้าร่วมทางการเมืองนั้น จะเกี่ยวข้องหรือเข้าร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ทางการเมืองเหล่านี้ (อาจจะอย่างเดียวหรือหลายอย่างพร้อมๆ กันก็ได้) คือ การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง^{DV10} การแสวงหาความรู้ทางการเมือง^{DV10.2} การอภิปราย^{DV11} หรือการพูดคุยเกี่ยวกับการเมือง^{DV11.1} การเข้าร่วมในการชุมนุมทางการเมือง^{DV13} การแสดงมติมหาชนอื่นๆ^{DV13.1} การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง^{DV13.2} การก่อตั้งพรรคการเมือง^{DV16} การลงรับสมัครเลือกตั้ง^{DV16.1} เป็นต้น แต่การที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ถิ่นทางการเมืองเอื้ออำนวยให้ ประชาชนมีความสำคัญทางการเมือง วิถีทางทางการเมือง เป็นต้น</p>
ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2535, น.4-5)	<p>บทบาททางการเมือง หมายถึง การเมืองอยู่ภายใต้การแข่งขัน ชัดแย้งของฝ่ายต่างๆ^{DV4} เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมือง^{DV3} ที่ทุกๆ ฝ่ายยอมรับได้ ในขณะที่การเมืองในความหมายอย่างแรกดังที่สนธิของนักคิดกลุ่มพหุนิยมจะยอมรับในจุดเน้นว่ารัฐ เป็นการรวมกันหรือประกอบกันของกลุ่มหลากหลายในสังคม และรัฐมิได้เป็นเครื่องมือทางการบริหาร โดยที่มิได้เป็นตัวกระทำทางการเมือง^{DV13} (actors) ที่จะชี้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ^{DV13.1} แต่รัฐเป็นเพียงรัฐบาล (State as government) ที่ทำหน้าที่เพียงเอื้ออำนวยความสะดวกในการแข่งขันกันของกลุ่มหลากหลายเท่านั้น</p>
ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ (2539, น.3)	<p>บทบาททางการเมือง หมายถึง การเมืองเป็นการต่อสู้ช่วงชิง^{DV3} การรักษาไว้และการใช้อำนาจทางการเมือง โดยที่อำนาจทางการเมืองหมายถึง อำนาจในการที่จะวางนโยบายในการบริหารประเทศหรือสังคม^{DV14.1} อำนาจที่จะแต่งตั้งบุคคลเพื่อช่วยในการนำนโยบายไปปฏิบัติ^{DV14.2} และอำนาจที่จะใช้ข้าราชการ^{DV14.3} งบประมาณ หรือเครื่องมืออื่นๆ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ^{DV14.2.1}</p>

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

แหล่งที่มา	คำนิยาม
สิทธิพันธ์ พุทธหุน (2541, น.156-157)	บทบาททางการเมือง หมายถึง กิจกรรมของประชาชนที่มุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลในระดับต่างๆ ^{DV14} ซึ่งรูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองในแต่ละสังคมย่อมแตกต่างกันไปด้วย
จันทนา สุทธิจารี (2544, น.410)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การปกครองของประชาชนตามสิทธิที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ เป็นการกระทำที่ต้องเกิดขึ้นจากความสมัครใจของประชาชน ^{DV1} เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ ^{DV14} ทั้ง ในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ^{DV14.4.1}
คณินิจ ศรีบัว เยี่ยม และคณะ (2545, น.24)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ^{DV14.2} และการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ^{DV14.1} รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ^{DV14.1.1} ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ^{DV14.2.1} และความเป็นอยู่ของประชาชน ^{DV14.2.2} โดยการให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ^{DV13} ร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติ ^{DV13.1} รวมถึงลดจนการควบคุมโดยตรงจากประชาชน
ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ (2546, น.8)	บทบาททางการเมือง เป็นกิจกรรมที่ประชาชนเข้าไปมีบทบาทสำคัญที่ส่งผลการกระทำนั้นถึงรัฐบาลหรือผู้นำทางการเมือง ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ^{DV10} การชุมนุม เรียกร้องของประชาชนทางการเมือง ^{DV13} การตัดสินใจเชิงนโยบายของรัฐบาลอันมีผลต่อประชาชน ^{DV14} ทั้งทางตรงและทางอ้อม การทำประชาพิจารณ์ ^{DV14.1} ผลแห่งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอาจสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็ได้
บวรศักดิ์ อุวรรณ โณ และคณะ (2554, น.18)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิในกระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งในด้านข้อมูลการให้และรับรู้ข่าวสาร ^{DV14} การให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ^{DV13} การร่วมตัดสินใจ ^{DV14} ทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงาน ^{DV14} โครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ^{DV14.1} การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ^{DV14.2} การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ^{DV14.3} รวมทั้งการปฏิบัติ การติดตาม ^{DV14.4} และประเมินผลตามนโยบายแผนงานโครงการหรือกิจกรรมนั้น ^{DV14.5}

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

แหล่งที่มา	คำนิยาม
มยุรี ธนอมสุข (2554, น. 23)	บทบาททางการเมือง หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ตามความสมัครใจของประชาชน ในฐานะสมาชิกในสังคมการเมืองที่จะเลือกกระทำซึ่งมีจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ต้องการมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ^{DV14} การดำเนินงานของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่นหรือในระดับชาติ ^{DV14.4.1} ก็ตาม ซึ่งการกระทำนั้น อาจผิดกฎหมาย หรือถูกต้องตามกฎหมาย อาจใช้ความรุนแรง ^{DV11.1} หรือไม่ใช้ความรุนแรง สำเร็จผลหรือไม่หรือการกระทำโดยความลำเอียง ^{DV11.2} หรือถูกชักจูงระดมพลัง ^{DV11.3} ก็ได้
สำนักงาน เลขาธิการสภา ผู้แทนราษฎร (2561, น.12-13)	บทบาททางการเมือง หมายถึง การกระทำใดๆ ก็ตามที่เกิดขึ้น โดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน จะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ ^{DV14} หรือต่อการบริหารงานของรัฐ ^{DV18.1} หรือต่อการเลือกผู้นำ ^{DV18} ทางการเมืองของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นไปในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติก็ตาม เพื่ออิทธิพลของกลุ่มการเมืองในการเลือกกำหนดบุคคลในวงการรัฐบาล ^{DV18.3} หรือกดดันรัฐบาลให้กระทำตามที่พลเมือง ^{DV11.2.4} ผู้ใช้นั้น หรือกลุ่มนั้นต้องการ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อ การกำหนดนโยบาย ^{DV14} ของรัฐทั้งในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากรรมมีส่วนร่วมทางการเมือง มีลักษณะที่รวมกัน 2 ประการ ได้แก่ 1) ต้องเป็นไปตามความสมัครใจและ 2) ต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ นอกจากนั้นกิจกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องเป็นไปตามที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ หรืออาจใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายก็ได้

จากการศึกษาค้นคว้าแหล่งที่มา คำนิยามและแนวความคิดของบทบาททางการเมือง ตั้งแต่ ค.ศ.1957 – ค.ศ. 2018 สามารถแยกตัวแปรตามบทบาททางการเมืองทั้งหมด 18 ตัวแปร และสามารถสรุปพัฒนาการแนวความคิดบทบาททางการเมืองโดยการสังเคราะห์แหล่งที่มาของตัวแปรตามบทบาททางการเมืองตามระยะเวลา เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาและสอดคล้องกับการวิจัยได้ตามตารางที่ 2.9 ดังนี้

ตารางที่ 2.9 การสังเคราะห์พัฒนาการแหล่งที่มาของตัวแปรบทบาททางการเมือง

ปีที่พิมพ์	ชื่อ นักวิชาการ	บทบาททางการเมือง (DV)																	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1957	Easton, D.	383-400	383-400	383-400	383-400														
1960	Lasswell, H.D.	117		117															
1960	Wolin, Sheldon S.					10	10	10											
1963	Eulau			3															
1964	Pennock and Smith			9					9	9									
1971	Robert										145	145							
1971	Robert, Geoffrey K.												145	145					
1971	Lester W. Milbrath										12-16	12-16			12-16				
1973	Morgenthau, Hans J.			12-149															
2517	ชัยอนันต์ สมุทวณิช	61																	
1976	Almond and Powell										5-	145-	14	5-	14				
1977	Milbrath and Goal										12-16			12-16	12-16				
2523	พรศักดิ์ พ่องเฝ้า										23-24	23-24		23-24	23-24	23-24			
1982	Huntington and Nelson	12-13									12-13			12-13	12-13	12-13			
1983	Redekop																		149
2527	จรูญ สุภาพ																		310
1990	Mueller and McCloskey										113-117	113-117		113-117	113-117				
2535	ชัยอนันต์ สมุทวณิช			4-5	4-5									4-5					
2539	ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์			3															3
2541	สิทธิพันธ์ พุทธหุณ																		156-157
2544	จันทนา สุทธิจารี	410																	410
2545	กนิษฐศรีบัวอ้อมและคณะ													24	24				
2546	ถวิลวดี บุรีกุลและคณะ										8			8	8				
2547	วราพิชญ์ มีมาก และคณะ								48-49		48-49			48-49	48-49				48-49
2551	ชลธิศ วีระจิติ				278-280									278-280					
2554	บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ													18	18				
2554	มยุรี ถนอมสุข												23		23				
2561	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร												12-13		12-13				12-13
	รวม	5	1	7	3	1	1	2	1	1	9	8	1	11	13	2	3	1	1

จากตารางที่ 2.9 จะเห็นได้ว่าพัฒนาการของแนวความคิดบทบาททางการเมือง^{DV} ตั้งแต่ ค.ศ.1957 – ค.ศ. 2018 สามารถแยกตัวแปรของบทบาททางการเมือง^{DV} ทั้งหมดออกได้เป็น 18 ตัวแปร ดังนี้

ตารางที่ 2.10 ตัวแปรทั้งหมดของบทบาททางการเมือง

DV บทบาททางการเมือง	จำนวนครั้งที่มีการใช้ตั้งแต่ ค.ศ.1957 – ค.ศ. 2018
DV1 การจัดสรร	5
DV2 สิ่งที่มีคุณค่าต่างๆให้แก่สังคมอย่างชอบธรรม	1
DV3 อำนาจหน้าที่	7
DV4 ความขัดแย้ง	3
DV5 การแสวงหา	1
DV6 ผลประโยชน์	1
DV7 การแข่งขันกัน	2
DV8 การบรรลุผลเป้าหมาย	1
DV9 ความคิดเห็นที่แตกต่างของคนในสังคม	1
DV10 การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	9
DV11 การร่วมอภิปรายทางการเมือง	8
DV12 การยอมรับสนับสนุนต่อรัฐบาล	1
DV13 การเข้าร่วมในการชุมนุมทางการเมือง	11
DV14 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	13
DV15 การวิ่งเต้น	2
DV16 การก่อตั้งพรรคการเมือง	3
DV17 พรรคการเมือง	1
DV18 การเลือกผู้นำ	1

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกตัวแปร 4 ตัวแปร ที่มีจำนวนผู้เลือกมาใช้ในบทบาททางการเมืองมากที่สุดจากตัวแปรทั้งหมด 18 ตัวแปร เพื่อทำการศึกษาต่อ โดยเรียงลำดับที่ ถูกนำมาใช้จากมากที่สุดไปหาน้อย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าตั้งแต่ปี ค.ศ.1957 – ค.ศ. 2018 เพื่อ

นำมาใช้ในการให้ความหมาย สรุปได้ว่า บทบาททางการเมือง^{DV} หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลตามสถานภาพ สิทธิหน้าที่ที่กำหนดในเรื่องเกี่ยวกับ การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4}

ตารางที่ 2.11 ตัวแปรของบทบาททางการเมืองที่เลือกใช้ในการศึกษา

DV บทบาททางการเมือง	จำนวนครั้งที่มีการเลือกใช้ตั้งแต่ ค.ศ.1957
	- ค.ศ. 2018
DV10 การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	9
DV11 การร่วมอภิปรายทางการเมือง	8
DV13 การเข้าร่วมในการชุมนุมทางการเมือง	11
DV14 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	13

จากตารางข้างต้น เพื่อให้ความหมายของบทบาททางการเมืองในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรดังกล่าว ซึ่งระดับของการวัดจะเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขของการใช้สถิติ ทั้งนี้การวัดในระดับที่สูงกว่าสามารถที่จะแปลงไปสู่การวัดที่ต่ำกว่าได้ ระดับของการวัดของตัวแปรจะมีความสำคัญในการนำตัวแปรดังกล่าว ไปสร้างแบบสอบถามเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนั้น นักวิจัยจะให้ความสำคัญของระดับการวัดของตัวแปร เพื่อให้สามารถสร้างแบบสอบถามได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการจะศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดบทบาททางการเมืองซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นตัวแปรตามในการศึกษานี้ สามารถสรุปให้เห็นแนวคิดของตัวแปร องค์ประกอบ และตัวชี้วัดของตัวแปรตามบทบาททางการเมืองได้ตามตารางที่ 2.12 ดังนี้

ตารางที่ 2.12 การสังเคราะห์พัฒนาการแหล่งที่มาของตัวแปรบทบาททางการเมือง

Year	บทบาททางการเมือง (DV)																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1957
1960
1960
1963
1964
1971
1971
1971
1973
2517
1976
1977
2523
1982
1983
2527
1990
2535
2539
2541
2544
2545
2546
2547
2551
2554
2554
2561
รวม	5	1	7	3	1	1	2	1	1	9	8	1	11	13	2	3	1	1

เมื่อพิจารณาในตารางที่ 2.12 พบว่า ยุคเกี่ยวกับแนวคิดบทบาททางการเมือง สามารถแบ่งพัฒนาการของแนวคิดบทบาททางการเมือง ออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

ช่วง 1 (1957-1977) DV1-DV14

ช่วง 2 (1980- 2004) DV10-DV13

ช่วง 3 (2008- 2018) DV13-DV18

จากตารางที่ 2.12 จะเห็นได้ว่าพัฒนาการของแนวคิดบทบาททางการเมืองแบ่งออกได้เป็น 3 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ยุคแห่งกระบวนการทางการเมืองระหว่างกลุ่มคนต่อสังคม (ค.ศ.1957- ค.ศ. 1977) เป็นยุคที่มีกระบวนการทางการเมืองระหว่างกลุ่มคนต่อสังคม ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นกระบวนการและวิธีการที่จะนำไปสู่การตัดสินใจของกลุ่มคน การเมืองนั้นมักจะถูกนำไปประยุกต์ใช้กับรัฐบาล แต่กิจกรรมทางการเมืองสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วไปในทุกกลุ่มคนที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งรวมไปถึงการใช้อำนาจหน้าที่ในการจัดสรร แจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าต่างๆ ให้แก่สังคมอย่างชอบธรรม เรื่องของอำนาจ (Power) อำนาจหน้าที่ (Authority) หรือความขัดแย้ง (Conflict) ที่มีจุดสนใจอยู่ที่การแสวงหาผลประโยชน์ ด้วยการแข่งขันกันในระดับบุคคล กลุ่มคนต่อกลุ่มคน และสังคมต่อสังคม (David Easton, 1957, pp. 383-400; Lasswell, H.D.,1960, p.117; Wolin, Sheldon S., 1960, p.10) นักคิดอย่าง Lasswell กล่าวว่า การเมืองเป็นเรื่องของการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลและผู้มีอิทธิพล และการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับว่า ใคร ทำอะไร เมื่อไร และอย่างไร (Politics is, who gets “What”, “When” and “How”) หากมีปัญหาคือขึ้นในระหว่างมนุษย์ด้วยกันหรือการจะทำให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้า เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ สถาบันและองค์กรในสังคม ซึ่งได้รับการยอมรับว่ามีอำนาจเด็ดขาดครอบงำ ในการสถาปนาและทำนุบำรุงรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ในขณะที่เดียวกันก็มีอำนาจในการทำให้ความคิดเห็นที่แตกต่างของคนในสังคมเกิดการประนีประนอมเพื่อที่จะอยู่ร่วมกันได้ (Eulau,1963, p.3; Pennock and Smith, 1964, p. 9)

การอยู่ร่วมกันควรมีกิจกรรมโดยการสมัครใจของแต่ละบุคคลในการเข้ากิจกรรมทางการเมือง รวมทั้งการลงคะแนนเสียงเป็นสมาชิก และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง เช่น ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ เจ้าหน้าที่สถาบันการเมือง กิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ เช่น การอภิปรายทางการเมือง หรือร่วมฟังแถลงเหตุการณ์ทางการเมือง การชักชวนทางการเมืองของเจ้าหน้าที่หรือสมาชิกของกลุ่มการเมืองหรือยอมรับสนับสนุนต่อรัฐบาล ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการรวมบทบาทในการสร้างอิทธิพลผลักดัน ให้เกิดผลทางการเมืองตามต้องการเท่านั้น ยังรวมถึงกิจกรรมที่เป็นที่สนับสนุนและให้เป็นที่ไปตามธรรมเนียมปฏิบัติด้วย (ceremonial and support activities) ส่วนผู้ที่ยอมรับรัฐบาลก็แสดงออกโดยการประพฤติกรรมตามคำสั่ง หรือข้อเรียกร้องของรัฐบาล แต่ผู้ไม่เห็นด้วยก็พยายามสร้างอิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข

ปัญหาใหม่ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นทั้งการต่อต้าน เช่น การเดินประท้วง การก่อจลาจล และทั้งที่เป็นการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือกับทางการในการเสียดาย การเกณฑ์ทหาร เป็นต้น การจัดระเบียบความสัมพันธ์ภายในรัฐ ระหว่างผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง โดยเมื่อสังคมแบ่งออกเป็นสองพวกใหญ่ๆ คือ ผู้ที่ทำหน้าที่บังคับกับผู้ถูกบังคับเสมอ รวมถึงรูปแบบของบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็น 2 รูปแบบใหญ่ๆ ดังนี้

1. บทบาทตามธรรมเนียมปฏิบัติ (Conventional Roles) สามารถแบ่งเป็นบทบาทย่อยๆ ได้ดังนี้ 1.1 การออกเสียงเลือกตั้ง 1.2 การสนทนาเรื่องการเมือง 1.3 การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 1.4 การจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ และ 1.5 การติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่การเมือง

2. บทบาทที่ไม่เป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติ (Unconventional Roles) แบ่งเป็นบทบาทย่อยๆ ดังนี้ 2.1 การยื่นข้อเรียกร้อง 2.2 การเดินขบวน 2.3 การเข้าประจันหน้ากัน 2.4 การละเมิดกฎหมายของสังคม 2.5 การใช้ความรุนแรงทางการเมือง และ 2.6 สงครามแบบกองโจร และการปฏิวัติรัฐประหาร เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนักวิชาการ (Robert 1971, p. 145; Geoffrey, 1971, p.145; Morgenthau, 1973, pp.112-149; ซัยอนันต์ สมุทวณิช, 2517, น.61; Almond and Powell, 1976, pp.145-146)

ดังนั้น การกระทำของประชาชนที่ต้องการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล โดยที่การกระทำนั้นเป็นไปทั้งถูกต้องตามกฎหมายและผิดกฎหมาย ใช้กำลังหรือไม่ใช้กำลัง ทั้งที่สำเร็จหรือล้มเหลว ทั้งที่สมัครใจหรือไม่สมัครใจ โดยมีจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมต้องการมีบทบาทต่อการกำหนดนโยบาย หรือการทำงานของรัฐบาลไม่ว่าจะในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ รวมถึงกิจกรรมง่ายๆ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การถกเถียงปัญหาการเมือง หรือการสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน เป็นต้น ซึ่งการกระทำอาจจะถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย อาจใช้ความรุนแรงหรือไม่ใช้ความรุนแรง การกระทำต่างๆ อาจโดยสำนักทางการเมือง หรือถูกชักจูงระดมพลังก็ได้เช่นกัน และสะท้อนการกระทำ (Activity) ของแต่ละบุคคล ซึ่งมีผลกระทบต่อตัดสินใจของรัฐบาลเรียกว่า “บทบาทการมีส่วนร่วมโดยตนเอง (Autonomous Participation)” การมีส่วนร่วมซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในนโยบายโดยอ้อม เรียกว่า “บทบาทการมีส่วนร่วมโดยการถูกระดม (Mobilization Participation)” ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนักวิชาการหลายท่าน (Milbrath, 1971, pp.12-16; Milbrath & Goale, 1977, p.2; พรศักดิ์ ฝ่องแผล้ว, 2523, น.23-24; Huntington and Nelson, 1982, pp. 12-13; Redekop, 1983, p. 149) แต่การที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ลัทธิการเมืองเอื้ออำนวยให้ประชาชนมีความสำนึกทางการเมืองหรือมีวิถีทางทางการเมือง อาจเกิดจากการมีความขัดแย้งเรื่อง

ผลประโยชน์ระหว่างคนจำนวนน้อยกับกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่รู้ว่าตนเองเสียผลประโยชน์จากชนกลุ่มน้อยที่มีอภิสิทธิ์มาก เป็นต้น (จรรยา สุภาพ 2527, น.310; Mueller, & McCloskey, 1990, pp. 113-117)

ช่วงที่ 2 ยุคแห่งการเมืองภาคประชาคม (ค.ศ.1980- ค.ศ.2004) เป็นยุคที่การเมืองอยู่ภายใต้การแข่งขัน ความขัดแย้งของฝ่ายต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองที่ทุกๆ ฝ่ายยอมรับได้ ในขณะที่การเมืองในความหมายอย่างแรกดังที่ส่นะของนักคิดกลุ่มพหุนิยมที่ได้กล่าวไปแล้ว จะยอมรับในจุดเน้นว่ารัฐ เป็นการรวมกันหรือประกอบกันของกลุ่มหลากหลายในสังคม และรัฐมิได้เป็นเครื่องมือทางการบริหาร โดยที่มิได้เป็นตัวกระทำทางการเมือง (Actors) ที่จะชี้้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ แต่รัฐเป็นเพียงรัฐบาล (State as Government) ที่ทำหน้าที่เพียงเอื้ออำนวยความสะดวกในการแข่งขันกันของกลุ่มหลากหลายเท่านั้น โดยที่อำนาจทางการเมืองหมายถึง อำนาจในการที่จะวางนโยบายในการบริหารประเทศหรือสังคม อำนาจที่จะแต่งตั้งบุคคลเพื่อช่วยในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และอำนาจที่จะใช้ข้าราชการ งบประมาณ หรือเครื่องมืออื่นๆ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น การให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติในการตัดสินใจเชิงนโยบายของรัฐบาล อันมีผลต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งการทำโครงการใหญ่ที่คนทั้งชาติร่วมกันควรได้รับ “การทำประชาพิจารณ์ (Public Hearing) อาจกระทำโดยหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้เพื่อที่จะรับฟังความเห็นของประชาชน ในกรณีที่ประชาชนเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง เช่น ประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน หรือประเด็นผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากโครงการของรัฐ เป็นต้น

เนื่องจากการจัดสรรทรัพยากรของชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด ขณะที่ผู้คนซึ่งต้องการใช้ทรัพยากรนั้นมีอยู่มากและความต้องการใช้ไม่มีขีดจำกัดทำให้ไม่สามารถเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ สอดคล้องกับแนวความคิดของนักวิชาการต่างๆ (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2535, น.4-5; ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์, 2539, น.3; สิทธิพันธ์ พุทธหุน, 2541, น.156-157; จันทนา สุทธิจารี, 2544, น.410; คณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ, 2545, น.24; ถวิลวดี บุรีกุลและคณะ, 2546, น.8; วรพิทย์ มีมาก และคณะ, 2547, น.48-49; ชลธิศ ชีระวุฒิ, 2551, น.278-280)

ช่วงที่ 3 ยุคแห่งการตัดสินใจเชิงนโยบายของรัฐบาลอันมีผลต่อประชาชน (ค.ศ.2008-2018) เป็นยุคที่มีการประนีประนอมผลประโยชน์ เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้เกิดความขัดแย้งจากการดำเนินงานทางการเมืองที่ไม่มีทางออก อย่างไรก็ดี กระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งในด้านข้อมูล การให้และรับรู้ข่าวสาร การให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การร่วมตัดสินใจ ทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและ

สิ่งแวดล้อม การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการปฏิบัติ การติดตาม และประเมินผลตามนโยบายแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมนั้น ในฐานะสมาชิกในสังคมการเมืองที่จะเลือกกระทำ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ต้องการมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย การดำเนินงานของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่นหรือในระดับชาติก็ตาม เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐหรือต่อการบริหารงานของรัฐหรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาล ไม่ว่าจะเข้าไปในระดับท้องถิ่นหรือ ระดับชาติก็ตาม เพื่อการมีอิทธิพลของกลุ่มการเมืองในการเลือกกำหนดบุคคลในวงการรัฐบาลหรือกอดันรัฐบาลให้กระทำตามที่พลเมืองนั้นหรือกลุ่มนั้นต้องการ ตลอดจนมีบทบาทต่อการกำหนดนโยบาย ของรัฐทั้งในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีลักษณะที่รวมกัน 2 ประการ ได้แก่ 1) ต้องเป็นไปตามความสมัครใจ และ 2) ต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อมีบทบาทต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ นอกจากนี้บทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องเป็นไปตามที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ หรืออาจใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายก็ได้ เนื่องจากสิ่งใดที่ออกมาจากสถาบันทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติที่ทำหน้าที่ในการตรากฎหมายต่างๆ เพื่อบังคับใช้จากรัฐบาลในรูปของนโยบายสาธารณะ (Public Policies) โครงการพัฒนา (Developmental Program) และงานต่างๆ ที่ประกอบขึ้นหรือดำเนินไปโดยภาคราชการ รวมไปถึงการตัดสินใจหรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลต่อบุคคล และบุคคลกับรัฐเหล่านี้ล้วนแต่เป็นเรื่องที่การเมืองที่ส่งผลกระทบต่อทุกคนอย่างที่ไม่อาจมองข้ามไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนักวิชาการต่างๆ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ, 2554, น.18; มยุรี ถนอมสุข, 2554, น. 23; สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561, น.12-13)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลแนวความคิดของบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1957 จนถึงปี ค.ศ. 2019 ได้สรุปแนวความคิดพัฒนาการบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย ที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ต่างๆ ในแต่ละช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยได้เลือกตัวแปรจากการดำเนินงานในองค์การที่ก่อให้เกิดบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทยมากที่สุด โดยทำการเลือกศึกษา 4 ตัวแปร ที่มีคะแนนมากไปหาน้อยตามลำดับจากทั้งหมด 18 ตัวแปร การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} โดยมีรายละเอียดดังนี้

การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} (Monitoring of political news) ข่าวสารทางการเมืองเมืองนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ เพราะข่าวสารทางการเมืองจะช่วยให้ระบบการเมืองอื่นๆ ทำหน้าที่ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ (กรกนก นิลคำ, 2558, น. 15) โดยเฉพาะประชาชนที่ต้องมีบทบาททางการเมือง ทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น มีความเข้าใจใน

การเมือง ส่งผลให้มีการแสดงบทบาททางการเมืองเพิ่มขึ้นด้วย สำหรับช่องทางการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ **สื่อบุคคล** คือเป็นการติดต่อรับรู้ข่าวสารแบบไม่เป็นทางการแบบตัวต่อตัวในลักษณะคนคุ้นเคย อีกประเภทคือ **สื่อมวลชน** ประกอบด้วย วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และโซเชียลมีเดีย ซึ่งมีความสำคัญมากในปัจจุบันเพราะรวดเร็วและสื่อสารได้กว้างขวาง **สรูป สื่อบุคคล^{DV1.1}** สามารถแบ่งเป็นการพูดคุยตัวต่อตัว^{DV1.1.1} และการสนทนาภายในกลุ่มไลน์^{DV1.1.2} และ**สรูปการสื่อสารของสื่อมวลชน^{DV1.2}** ประกอบด้วย **สื่อวิทยุ^{DV1.2.1}** **สื่อโทรทัศน์^{DV1.2.2}** **สื่อหนังสือพิมพ์^{DV1.2.3}** **สื่อโซเชียลมีเดีย^{DV1.2.4}**

การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} (Participation in political discussions) เป็นการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล ซึ่งเป็นสิทธิเสรีภาพของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การอภิปรายทางการเมืองดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการแสดงของปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มต่างๆ ในการทำงานของรัฐบาล ในเรื่องของการกำหนดนโยบายและการบริหารงานถือเป็นการแสดงออกซึ่งบทบาททางการเมืองของประชาชนที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (สมบัติ ชำรงชัญวงศ์, 2549, น. 583-593) รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} การกำหนดนโยบาย^{DV2.1.1} และการบริหารงานของรัฐบาล^{DV2.1.2}

การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน^{DV2.2} บริบทและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบันเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการปรับตัวของนานาประเทศทั่วโลก และประเทศไทยก็ได้รับ อิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะสร้างโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้เลือกใช้บริการที่หลากหลายผ่านอินเทอร์เน็ต ได้รับบริการจากรัฐที่ดีขึ้น แม่นยำขึ้น สะดวกขึ้น เสียเวลากับรัฐน้อยลง เพราะมีช่องทางบริการใหม่ๆ เกิดขึ้น เช่น ผ่าน twitter^{DV2.2.1} ผ่าน Facebook^{DV2.2.2} ผ่าน YouTube^{DV2.2.3}

การร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} (Political gathering) เป็นการแสดงออกที่สำคัญในระบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมี 2 ประเภท ได้แก่ การชุมนุมเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้าน ในการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับนโยบายหรือการทำงานของรัฐบาล หรือเรียกร้องให้รัฐบาลสนองตอบความต้องการของประชาชน (สมบัติ ชำรงชัญวงศ์ : 2549 : 583-593) แบ่งเป็นการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} เห็นด้วยกับนโยบาย^{DV3.1.1} เห็นด้วยกับการบริหารงาน^{DV3.1.2} และการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} ไม่เห็นด้วยกับนโยบาย^{DV3.2.1} ไม่เห็นด้วยกับการบริหารงาน^{DV3.2.2} และการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} เพื่อสนองความต้องการของตนเองและกลุ่ม^{DV3.3.1}

การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} (Voting right) เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นการแสดงออกถึงเจตจำนงของประชาชน โดยเฉพาะการปกครองระบอบประชาธิปไตยทั้งระดับชาติ ได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา การลงประชามติ และระดับท้องถิ่น ได้แก่ การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาจังหวัด รวมทั้งกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา (กลุ่มงานสารนิเทศสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2563, น. 1-12) การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาเทศบาล และการเลือกตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน โดยการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งสามารถแบ่งเป็นระดับชาติ^{DV4.1} ซึ่งเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร^{DV4.1.1} การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา^{DV4.1.2} การลงประชามติ^{DV4.1.3} และระดับท้องถิ่น^{DV4.2} เป็นการเลือกตั้งระดับจังหวัด^{DV4.2.1} ระดับตำบลและเทศบาล^{DV4.2.2} การเลือกกำนันและผู้ใหญ่บ้าน^{DV4.2.3}

จากการทบทวนวรรณกรรมแนวความคิดบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตรีไทย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นตัวแปรตาม เพื่อให้เข้าใจแหล่งที่มาของบทบาททางการเมืองในการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปให้เห็นแนวคิดของตัวแปร องค์ประกอบ และตัวชี้วัดของตัวแปรตาม ได้ตามตารางที่ 2.13 ดังนี้

ตารางที่ 2.13 ตัวแปร องค์ประกอบ ตัวชี้วัดของบทบาททางการเมือง

ตัวแปร	องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
DV1 การติดตาม รับรู้ข่าวสาร ทางการเมือง	DV1.1 การสื่อสารส่วนบุคคล	DV1.1.1 การพูดคุยบอกเล่าตัวต่อตัว
		DV1.1.2 การสนทนาภายในกลุ่มไลน์
	DV1.2 การสื่อสารของ สื่อมวลชน	DV1.2.1 สื่อวิทยุ
		DV1.2.2 สื่อโทรทัศน์
		DV1.2.3 สื่อหนังสือพิมพ์
		DV1.2.4 สื่อโซเชียลมีเดีย
DV2 การร่วม อภิปรายทาง การเมือง	DV2.1 การวิพากษ์วิจารณ์การ ทำงานของรัฐบาล	DV2.1.1 การกำหนดนโยบาย
		DV2.1.2 การบริหารงานของรัฐบาล
	DV2.2 การวิพากษ์วิจารณ์การ ทำงานของรัฐบาล ผ่านสื่อสารมวลชน	DV2.2.1 ผ่าน twitter
		DV2.2.2 ผ่าน Facebook
		DV2.2.3 ผ่าน YouTube

ตารางที่ 2.13 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
DV3 การเข้าร่วม ชุมนุมทาง การเมือง	DV3.1 การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อ สนับสนุนรัฐบาล	DV3.1.1 การเห็นด้วยกับนโยบาย DV3.1.2 การเห็นด้วยกับการบริหารงาน
	DV3.2 การเข้าร่วมเพื่อ คัดค้านรัฐบาล	DV3.2.1 การไม่เห็นด้วยกับนโยบาย DV3.2.2 การไม่เห็นด้วยกับการบริหารงาน
	DV3.3 การเข้าร่วมเพื่อ เรียกร้องต่อรัฐบาล	DV3.3.1 เพื่อสนองต่อตนเองหรือกลุ่ม
DV4 การใช้สิทธิ์ลง คะแนนเสียง	DV4.1 ระดับชาติ	DV4.1.1 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร DV4.1.2 การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา DV4.1.3 การลงประชามติ
	DV4.2 ระดับท้องถิ่น	DV4.2.1 การเลือกตั้งระดับจังหวัด DV4.2.2 การเลือกตั้งระดับตำบลและ เทศบาล DV4.2.3 การเลือกตั้งกำนันและ ผู้ใหญ่บ้าน

จากการสรุปตัวแปร องค์ประกอบ และตัวชี้วัด สำหรับตัวแปรตาม เพื่อนำไปสู่การศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องว่าผลงานวิจัย ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และข้อค้นพบหรือสมมติฐานที่ได้รับการยอมรับ โดยรวมผู้วิจัยต้องนำผลงานวิจัยมาแยกย่อยตัวแปร องค์ประกอบ และตัวชี้วัด ให้เข้าใจในผลงานวิจัยของแต่ละผลงานตามงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยได้ทำการศึกษาข้อค้นพบจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสำคัญจากในประเทศไทย 8 เล่ม และต่างประเทศ 6 เล่ม รวมทั้งหมดเป็น 6 เล่ม มีรายละเอียดตามตารางที่ 2.14 ดังนี้

ตารางที่ 2.14 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Research Paper (ผลงานวิจัย)	Independent Variables (ตัวแปรต้น)	Dependent Variables (ตัวแปรตาม)	Findings (Confirmed Hypothesis) (ข้อค้นพบหรือสมมติฐาน ที่ได้รับการยอมรับ)
1) จูติรัตน์ วิชัยดิษฐ (2549), ผู้หญิง กับการเมือง	1. สื่อสารมวลชน 2. เศรษฐกิจ 3. การศึกษา 4. โครงสร้าง ความสัมพันธ์เชิง อำนาจทางสังคม	1. การมีส่วนร่วม ทางการเมือง 2. ความเท่าเทียม ทางการเมือง	1) ปัจจัยที่เกื้อหนุนให้สตรีมีส่วนร่วม ทางการเมืองและความเท่าเทียมทาง การเมืองคือ สื่อสารมวลชน เศรษฐกิจ และการศึกษา 2) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคให้สตรีไม่มีความเท่า เทียมทางการเมือง คือ โครงสร้าง ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชาย-หญิง
2) เสวตฉัตร สุวรรณรัตน์ (2535), บทบาทของ สมาชิกสภาผู้ แทนราษฎร สตรีในการ เมืองไทยปี 2531-2534	1. คุณสมบัติส่วนตัว ของ สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรสตรี (อายุ อาชีพ การศึกษา สถานภาพทาง สังคมและ เศรษฐกิจ) 2. การให้ความ ช่วยเหลือแก่ ท้องถิ่นและ ประชาชนในเขต เลือกตั้ง (เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และอื่นๆ) 3. นโยบายและ ชื่อเสียงของ พรรคการเมือง 4. อิทธิพลของบิดา พี่หรือญาติ 5. อิทธิพลบารมีของ หัวหน้าพรรคหรือ แกนนำของพรรค	1. บทบาททาง การเมือง 2. ความพึงพอใจ ทางการเมือง 3. การเลือกตั้ง	1. ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อชัยชนะในการ เลือกตั้ง 5 ประการตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) คุณสมบัติส่วนตัวของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรี (อายุ อาชีพ การศึกษา สถานภาพทางสังคมและ เศรษฐกิจ) 2) การให้ความช่วยเหลือแก่ ท้องถิ่นและประชาชนในเขตเลือกตั้ง (เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และอื่นๆ) 3) นโยบายและ ชื่อเสียงของพรรคการเมือง 4) อิทธิพลของ บิดา พี่หรือญาติ และ 5) อิทธิพลบารมีของ หัวหน้าพรรคหรือแกนนำของพรรค 2. การแสดงบทบาททางการเมืองนอกสภา สำคัญกว่าในสภาและคำนึงถึงความพึง พอใจของประชาชน

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

Research Paper (ผลงานวิจัย)	Independent Variables (ตัวแปรต้น)	Dependent Variables (ตัวแปรตาม)	Findings (Confirmed Hypothesis) (ข้อค้นพบหรือสมมติฐาน ที่ได้รับการยอมรับ)
3. วิภาพรรณ อุป นิสากร (2559), การพัฒนา บทบาททาง การเมืองของ สตรี	1. การพัฒนา ความรู้แบบ ประชาธิปไตย 2. การพัฒนา ทัศนคติ 3. การพัฒนา พฤติกรรมทาง การเมือง	1. บทบาททาง การเมือง	การพัฒนาความรู้แบบประชาธิปไตย การ พัฒนาทัศนคติ และพฤติกรรมทางการเมือง มีผลต่อบทบาททางการเมืองของสตรีไทย
4. พรสม เปา ปราโมทย์ (2552), ศึกษา แนวทางการ ส่งเสริมสตรีใน การลงสมัครรับ เลือกตั้งเป็น สมาชิกของ องค์การบริหาร ส่วนตำบล	1. คุณสมบัติส่วน บุคคล ได้แก่ 1) ความพร้อมของ สุขภาพกายและ จิตใจ 2) ชีตความสามารถ ในการพัฒนา ท้องถิ่น 3) ครอบครัวยุติ ความสนับสนุน 4) อายุที่เหมาะสม 5) ความสำเร็จใน ชีวิตการงาน 6) บุคลิกภาพ 7) มีชื่อเสียงเป็นที่ ยอมรับ 8) สนใจงาน ส่วนรวม 9) คนในครอบครัว เคยเป็นผู้นำใน ท้องถิ่น	1. การตัดสินใจลง สมัครรับ เลือกตั้งเป็น สมาชิกของ อบต.	เหตุผลการตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกของ อบต. ได้แก่ คุณสมบัติส่วน บุคคลเหตุผลทางเศรษฐกิจ เหตุผลทาง สังคม เหตุผลทางวัฒนธรรมท้องถิ่นและ เหตุผลทางการเมือง

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

Research Paper (ผลงานวิจัย)	Independent Variables (ตัวแปรต้น)	Dependent Variables (ตัวแปรตาม)	Findings (Confirmed Hypothesis) (ข้อค้นพบหรือสมมติฐาน ที่ได้รับการยอมรับ)
	2. เหตุผลทางเศรษฐกิจ 3. เหตุผลทางสังคม 4. เหตุผลทางวัฒนธรรมท้องถิ่น 5. เหตุผลทางการเมือง		
5. สุกฤตจินดาพรหมและโชติมาแก้วกรอง (2556), การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก	1. ปัจจัยระดับการศึกษา 2. ปัจจัยอาชีพ 3. ปัจจัยพื้นที่ภูมิทางการเมือง 4. ปัจจัยความสำคัญทางการเมือง 5. ปัจจัยการเปิดรับสื่อมวลชน	1. การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง 2. การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน 3. ข่าวสารทางการเมือง 4. การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 5. การสนับสนุนพรรคการเมือง	สตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตกมีส่วนร่วมทางการเมืองได้แก่ 1. ปัจจัยระดับการศึกษาต่างกัน ส่งผลต่อการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองแตกต่างกัน 2. ปัจจัยอาชีพและปัจจัยพื้นที่ภูมิทางการเมืองต่างกัน ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน 3. ปัจจัยการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองต่างกัน ส่งผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและด้านการสนับสนุนพรรคการเมือง แตกต่างกัน 4. ปัจจัยความสำคัญทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้าน การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

Research Paper (ผลงานวิจัย)	Independent Variables (ตัวแปรต้น)	Dependent Variables (ตัวแปรตาม)	Findings (Confirmed Hypothesis) (ข้อค้นพบหรือสมมติฐาน ที่ได้รับการยอมรับ)
6. ถวิวัติ บุรีกุล และรัชวีแสง หะหมัด (2559), การเสริมพลังของผู้หญิงในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประเทศไทย	1. ภาวะผู้นำ 2. การมีจิตอาสา ทำงานเพื่อสังคม 3. ครอบครั 4. ศักยภาพ ทาง การเมือง	1. บทบาททาง การเมือง	ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิง ประกอบด้วย การเสริมสร้างคุณลักษณะที่สำคัญ เช่น ภาวะผู้นำ และการมีจิตอาสาทำงานเพื่อสังคม นอกจากนี้ สังคมและครอบครัวควรให้การสนับสนุนและพร้อมที่จะให้โอกาสผู้หญิงได้แสดงศักยภาพในทางการเมือง รวมถึงประเทศไทยควรมีนโยบายและกฎหมายทั้งจากรัฐและพรรคการเมืองที่สนับสนุนให้ผู้หญิงมีบทบาททางการเมืองมากขึ้น
7. Farzana Bari (2005), “Women’s Political Participation: Issues and Challenges”	1. ปัจจัยด้าน อุดมการณ์ 2. ปัจจัยการเมือง 3. ปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม 4. ปัจจัยเศรษฐกิจ 5. ปัจจัยต้นทุนทาง สังคม	1. การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ สตรี 2. ความสามารถของ สตรี 3. ความเชื่ออย่าง มั่นคงของคนใน สังคม 4. วัฒนธรรมความ เชื่อของสังคม	1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ไว้ดังนี้ (1) ปัจจัยด้านอุดมการณ์ (2) ปัจจัยการเมือง (3) ปัจจัยทางสังคม-วัฒนธรรม (4) ปัจจัยเศรษฐกิจ และ (5) ปัจจัยต้นทุนทางสังคม 2. ปัจจัยที่บทบาทพัฒนาชุมชนให้ชาวบ้านในชุมชนนั้นเห็นผลงาน หรือเห็นความสามารถของสตรีเอง สตรีนั้นย่อมมีต้นทุนทางสังคมและการเมืองต่ำ การมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ย่อมมีน้อย สตรีที่มีทักษะทางการเมือง มีทุนทรัพย์มีการศึกษา ได้รับการฝึกอบรมและสามารถเข้าถึงข้อมูลปัจจุบัน ทันเหตุการณ์ สตรีนั้นย่อมมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงเช่นกัน อาจเป็นเพราะปัจจัยทางสังคม-วัฒนธรรม ความเชื่ออย่างมั่นคงของคนในสังคมจนกลายเป็นวัฒนธรรมความเชื่อของสังคมย่อมมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

Research Paper (ผลงานวิจัย)	Independent Variables (ตัวแปรต้น)	Dependent Variables (ตัวแปรตาม)	Findings (Confirmed Hypothesis) (ข้อค้นพบหรือสมมติฐาน ที่ได้รับการยอมรับ)
8. David de vaus and I an mcallister (1989), The changing politics of women: gender and political alignment in 11 nations	1. เพศ	1. อุดมการณ์ทางการเมือง	จากการศึกษาใน 11 ประเทศที่ก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมพบว่า สตรีมีความเป็นอนุรักษ์นิยมมากกว่าบุรุษ ยกเว้นออสเตรเลียที่สตรีความเป็นฝ่ายซ้ายกว่าบุรุษ
9. Edmond Costantini and Kenneth H. Craik (1972), Women as Politicians: The Social Background, Personality, and Political Careers of Female Party Leaders	1. พื้นหลังทางสังคม 2. บุคลิกภาพ	1. ระดับตำแหน่งทางการเมือง ภายในพรรค	จากการศึกษานักการเมืองสตรีที่มีตำแหน่งระดับสูงภายในพรรคการเมืองในแคลิฟอร์เนียเกี่ยวกับพื้นหลังทางสังคมและบุคลิกภาพพบว่า นักการเมืองสตรีระดับนำมีการแสดงออกที่แข็งแกร่งทะมัดทะแมง และด้วยรูปแบบที่ทรงอำนาจทางสังคม (บรรพบุรุษ) แม้ว่าจะดูเอาจริงเอาจัง แต่ก็มีความนุ่มนวลและมีลักษณะสับสน
10. Ceridwen Spark, John Cox & Jack Corbett (2019), Gender, political representation and symbolic capital: how	1. ทูนทางการเมือง	1. บทบาททางการเมือง 2. ความเป็นผู้แทนราษฎร	การเพิ่มการเป็นส.ส.สตรีในสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้กลายเป็นเรื่องที่มีลำดับความสำคัญในองค์กรระหว่างประเทศ แม้ว่าจะมีเครื่องกีดกัน ทั้งทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรมหรือศาสนา แต่สตรีก็ได้เพิ่มบทบาทของการมีส่วนร่วมในโลกสาธารณะจากการวิจัยได้ค้นพบว่า ผู้นำสตรีอาวุโสจากหมู่เกาะแปซิฟิกได้ใช้ทุนทางการเมือง

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

Research Paper (ผลงานวิจัย)	Independent Variables (ตัวแปรต้น)	Dependent Variables (ตัวแปรตาม)	Findings (Confirmed Hypothesis) (ข้อค้นพบหรือสมมติฐาน ที่ได้รับการยอมรับ)
some women politicians succeed			เพิ่มบทบาททางการเมืองได้สำเร็จ โดยได้ทำลาย กำแพงวัฒนธรรม
11. Muhammad Ibrahim (2015), Women Participation in Politics: A Case Study of Afghan Women.	1. บทบาทการมีส่วนร่วม ทางการเมือง	1. ผลลัพธ์ทาง การเมือง	จากการศึกษาการเลือกตั้งประธานาธิบดี อัฟกานิสถานในปี 2014 ค้นพบว่า การเพิ่มการมี ส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีอัฟกัน นำมาซึ่ง ชัยชนะในศึกษาเลือกตั้งประธานาธิบดีในครั้งนี้ แม้ว่าขอบเขตทางการเมืองของโลกมุสลิมจะเป็น ของบุรุษ และสตรีมุสลิมมีส่วนอันน้อยนิดต่อโลก ทางการเมืองก็ตาม แต่เมื่อใดที่โลกการเมืองมุสลิม ได้ยอมเพิ่มบทบาททางการเมืองของสตรีมุสลิม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีมุสลิมจะมี ผลต่อการเมืองอย่างมาก
12. Firman Noor (2012), Female Leadership and Democratization in Local Politics since 2005: Trend, Prospect, and Reflection in Indonesia.	1. การแข่งขันทาง การเมือง 2. รากเหง้าของ พรรค 3. ความชอบ ธรรมทาง การเมือง ภายในพรรค 4. ความผูกพัน ภายในพรรค	1. บทบาททาง การเมือง	จากการศึกษาผู้นำสตรีอินโดนีเซียในกระบวนการ ประชาธิปไตยในการเมืองท้องถิ่นตั้งแต่ปี 2005 เป็นต้นมา พบว่า จากการประเมินสถานการณ์ใน พรรคการเมืองอินโดนีเซียด้วยแนวการศึกษา สถาบันนิยม พบว่า ผู้นำสตรีเหล่านี้ยังคงมี บทบาททางการเมืองอย่างจำกัด เพราะ 1) ระดับ ความมั่นคงของการแข่งขันทางการเมือง 2) รากเหง้าของพรรค 3) ความชอบธรรมทางการเมือง ภายในพรรค และ 4) ความผูกพันภายใน พรรค

จากตารางที่ 2.14 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปตัวแปรต้นกับตัวแปรตามและตัวแปรอื่นๆ ได้ดังนี้

กลุ่มตัวแปรต้นที่เหมือนกับกลุ่มตัวแปรต้นของผู้วิจัย ได้แก่ สื่อสารมวลชน เศรษฐกิจ การศึกษา โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางสังคม คุณสมบัติส่วนตัวของสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎรสตรี (อายุ อาชีพ การศึกษา สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ) การให้ความช่วยเหลือแก่ท้องถิ่นและประชาชนในเขตเลือกตั้ง (เงินวัสดุ อุปกรณ์ และอื่นๆ) นโยบายและชื่อเสียงของพรรคการเมือง อิทธิพลของบิดา พี่หรือญาติ อิทธิพลบารมีของหัวหน้าพรรคหรือแกนนำของพรรค การพัฒนาความรู้แบบประชาธิปไตย การพัฒนาทัศนคติ การพัฒนาพฤติกรรมทางการเมือง คุณสมบัติส่วนบุคคล ความพร้อมของสุขภาพ กายและจิตใจ จิตความสามารถ ในการพัฒนาท้องถิ่น ครอบครัวได้ให้ความสนับสนุน อายุที่เหมาะสม ความสำเร็จในชีวิตการงาน บุคลิกภาพ มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ สนใจงานส่วนรวม คนในครอบครัวเคยเป็นผู้นำในท้องถิ่น การถกเถียงเกี่ยวกับอำนาจ โอกาสฐานะทางสังคมของผู้หญิง ความเสมอภาคทางเพศ การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง ปัจจัยระดับการศึกษา ปัจจัยอาชีพ ปัจจัยพื้นภูมิทางการเมือง ภาวะผู้นำ การมีจิตอาสาทำงานเพื่อสังคม ครอบครัว การสนับสนุนและพร้อมที่จะให้โอกาสผู้หญิง ปัจจัยด้านอุดมการณ์ ปัจจัยการเมือง ปัจจัยทางสังคม-วัฒนธรรม ปัจจัยเศรษฐกิจ ปัจจัยต้นทุนทางสังคม ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเข้าสู่การเมืองท้องถิ่น การสร้างความสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมในการทำงาน การเลือกตั้ง การลงพื้นที่ การตอบสนอง ความต้องการของประชาชน การสร้างภาพพจน์ที่ดีของผู้นำ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยด้านทักษะการสร้างความสัมพันธ์ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นตนเอง เพศ พื้นที่ทางสังคมและบุคลิกภาพ ทุนทางการเมือง บทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมือง การแข่งขันทางการเมือง รากเหง้าของพรรค ความชอบธรรมทางการเมืองการเมืองภายในพรรค และความผูกพันภายในพรรค

ตัวแปรต้นที่ไม่เหมือนกับกลุ่มตัวแปรต้นของผู้วิจัย ได้แก่ เหตุผลทางเศรษฐกิจ เหตุผลทางสังคมเหตุผลทางวัฒนธรรมท้องถิ่น เหตุผลทางการเมือง ปัจจัยทางกรรมพันธุ์

กลุ่มตัวแปรตามที่เหมือนกับกลุ่มตัวแปรตามของผู้วิจัย ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง ความเท่าเทียมทางการเมือง บทบาททางการเมือง ความพึงพอใจทางการเมือง การเลือกตั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ปัจจัยการเปิดรับสื่อมวลชน ปัจจัยการข่าวสารทางการเมือง การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสนับสนุนพรรคการเมือง ปัจจัยความสำนึกทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี บทบาทพัฒนาชุมชน ความสามารถของสตรี ความเชื่ออย่างมั่นคงของคนในสังคม วัฒนธรรมความเชื่อของสังคมความรู้ทางการเมือง ความเกี่ยวพันในสังคม การกำหนดวิธีการเลือกตั้ง การกำหนดคติกการเลือกตั้งความเข้มแข็ง แนวทางการเมือง ระดับตำแหน่งทางการเมืองภายในพรรค บทบาททางการเมือง ความเป็นผู้แทนราษฎร และผลลัพธ์ทางการเมือง

ตัวแปรตามที่ไม่เหมือนกับกลุ่มตัวแปรตามของผู้วิจัย ได้แก่ การตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกของอบต. การปรับเปลี่ยนทัศนคติสังคม กลไกในการพัฒนาสังคม กลไกใน

การพัฒนาการเมือง นโยบายและกฎหมายทั้งจากรัฐ พรรคการเมืองที่สนับสนุนให้ผู้หญิง และพรรคการเมือง

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

นักสังคมวิทยาได้ศึกษาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาททางสังคม ว่ามีความสำคัญต่อพฤติกรรมทางสังคมที่จะบ่งชี้ถึงพฤติกรรมของสตรีในสังคมได้อย่างไร และจะมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในลักษณะเช่นไรได้บ้าง อันจะมีผลโดยตรงต่อทิศทางการวิเคราะห์เปรียบเทียบในการศึกษาวิจัยนี้

สถานภาพคือฐานะหรือตำแหน่งที่สังคมกำหนดให้ สถานภาพนี้จะเป็นสิ่งที่กำหนดกระตุนหรือคาดหวังให้บุคคลที่อยู่ในฐานะตำแหน่งนั้นๆ ประพฤติปฏิบัติต่อกันแตกต่างกันไป นอกจากนั้นสถานภาพที่แต่ละบุคคลได้มาทั้งอาจจะได้มาตั้งแต่กำเนิด หรืออาจจะได้มาโดยการกระทำของตนเองในภายหลัง ซึ่งเรียกว่าศักยภาพ อันเป็นความสามารถในความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสม ลงมือปฏิบัติและบรรลุจุดมุ่งหมาย รวมทั้งความเข้าใจในตนเองและสำรวจตนเองเพื่อพัฒนาตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายต่างๆ

สิ่งที่ควบคู่ไปกับศักยภาพก็คือบทบาท ในขณะที่ศักยภาพคือผลรวมของความสามารถในความพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง บทบาทก็คือแบบแผนของพฤติกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพดังกล่าว บทบาทและศักยภาพจะถูกถ่ายทอดโดยการอบรมสั่งสอนสมาชิกในสังคมให้ประพฤติปฏิบัติในแนวเดียวกันตามที่สังคมคาดหวังไว้ (Biddle and Thomas, 1966, p. 67)

สถานภาพและศักยภาพของสตรี เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของสังคม เพราะเป็นที่รวมของโครงข่ายบทบาททางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองเข้าไว้ด้วยกัน องค์ประกอบย่อยเหล่านี้มีส่วนสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดภายในสังคมการเมือง จึงเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่า หากเกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบเหล่านี้ จะทำให้โครงสร้างของสังคมการเมืองเปลี่ยนไปหรือไม่ โดยเฉพาะความเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพและบทบาททางการเมืองของสตรีไทย

ดังนั้น บทบาทจึงเป็นความคาดหมายของการกระทำว่า ในศักยภาพหนึ่งๆ ของบุคคล ควรจะมีบทบาทอย่างไร โดยจะมีการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญ เพื่อให้ทราบว่า แต่ละบุคคลต้องแสดงบทบาท (role playing) และสวมบทบาท (role taking) อย่างไรในสถานการณ์หนึ่งๆ ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งการเรียนรู้บทบาทนี้ จะเกิดจากการเลียนแบบและการสังเกตตัวแบบ

บทบาท (role model) จากบุคคลที่เรายึดถือ (significant others) เพื่อจะนำมาเป็นแบบอย่างของบทบาท เพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง (Moreno, 1960, pp. 80-86)

นับตั้งแต่การจัดตั้งรัฐบาลชุดปัจจุบัน (คณะที่ 62 ชุดพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ที่มาจากการเลือกตั้งตามกติกาของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 ก็ได้เริ่มมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างเสรีขึ้น ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2562-2563) มีการเคลื่อนไหวเรียกร้องทางการเมืองอย่างต่อเนื่องและบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยได้เพิ่มขึ้นในระบบการเมืองไทยในปี พ.ศ. 2563 ภายหลังจากการระบาดของโรคโควิด 19 (มีนาคม – มิถุนายน 2563) ก็เกิดการประท้วงแบบแฟลชม็อบ (Flash mob) ขึ้นเกือบเป็นรายวัน ตั้งแต่กลางปีจนถึงปลายปี 2563 โดยมีกลุ่มแฟลชม็อบต่างๆ ได้แก่ สหภาพนักเรียน นิสิต นักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนท.) โดยมี จุฑาทิพย์ ศิริขันธ์ พิริษฐ์ ชีวรักษ์ ปันสยา สิทธิจิรวัฒนกุล เป็นแกนนำ แกนนำเยาวชนชวนตะวันออกเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มเยาวชนปลดแอก กลุ่มมอทะเล กลุ่มมหานครเพื่อประชาธิปไตย โดยมี ภัสราวลี ธนกิจวิบูลย์ผล (มายด์) เป็นแกนนำสำคัญ แนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม ภาคนักเรียนแห่งประเทศไทย กลุ่มนักเรียนแล้ว โดยมี ลภนพัฒน์ หวังไพสิฐ (มิน) เป็นแกนนำ คณะราษฎร 2563 ตลอดจนปลายปี 2563 เกิดการชุมนุมของนักศึกษาอีกหลายสิบกลุ่ม หลายจังหวัดทั่วประเทศ (BBC News Thai, 2020, p. 1)

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย ซึ่งเป็นกรอบแนวความคิดหลักสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ จากการศึกษาแนวความคิดของศักยภาพ^{IV} โดยการค้นหาความหมายทางวิชาการและสามารถเลือกตัวแปรที่เข้ากันกับงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรองค์ประกอบและตัวชี้วัดของชุดตัวแปรนั้นๆ ซึ่งเป็นการรวมแนวความคิดสำหรับการวิจัย เริ่มจากการศึกษาพัฒนาการแนวความคิดศักยภาพ^{IV} ผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นตัวแปรต้นที่มีความใกล้เคียงไว้ก่อนแล้วค่อยศึกษาแนวคิดจากอดีตจนถึงปัจจุบันตามตารางที่ 8 พัฒนาการแนวความคิดเกี่ยวกับศักยภาพตั้งแต่ ค.ศ. 1973 – ค.ศ. 2015 พบว่า ตัวแปรของศักยภาพ^{IV} โดยเลือกศึกษาตัวแปรหลักในศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ ศักยภาพทางสังคม^{VI} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ทั้งนี้ตัวแปรหลักทั้ง 3 ตัวแปร ล้วนเป็นแนวทางในศักยภาพของสตรีที่มีต่อบทบาททางการเมือง

ต่อมาได้ทำการศึกษาประวัติโดยสังเขปของบทบาททางการเมือง^{DV} เพื่อการสร้างตัวแปรตาม องค์ประกอบ และตัวชี้วัด ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยตามตารางที่ 13 พัฒนาการแนวความคิดเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองตั้งแต่ ค.ศ. 1957 – ค.ศ. 2018 จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางการเมือง โดยได้ศึกษาพัฒนาการจากอดีตจนถึงปัจจุบันและหาความหมายเนื้อหาทางวิชาการให้เข้ากันกับงานวิจัยมากที่สุด จนได้ตัวแปรหลักของบทบาททางการเมือง

ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} และมีกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยมีตัวแปร องค์ประกอบและตัวชี้วัดของชุดตัวแปรทั้งหมด ดังนี้

ตารางที่ 2.15 กรอบแนวคิดของบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย

IV สัถยภาพของนักศึกษาศรีไทย		DV บทบาททางการเมือง
IV1 สัถยภาพทางสังคม		DV1 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง
IV1.1 ความรู้ของสตรีทางสังคม		DV1.1 การสื่อสารส่วนบุคคล
IV1.1.1 การมีภูมิปัญญา		DV1.1.1 การพูดคุยบอกเล่าตัวต่อตัว
IV1.2 การยอมรับของบุคคลทางสังคม		DV1.1.2 การสนทนาในกลุ่มไลน์
IV1.2.1 การยอมรับของสถาบันทางสังคม		DV1.2 การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน
IV1.2.2 ความช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน		DV1.2.1 สื่อวิทยุ
IV1.2.3 การยอมรับวัฒนธรรมประเพณี		DV1.2.2 สื่อโทรทัศน์
IV1.2.4 การยอมรับศีลธรรมและจริยธรรมทางสังคม		DV1.2.3 สื่อหนังสือพิมพ์
IV1.3 ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม		DV1.2.4 สื่อโซเชียลมีเดีย
IV1.3.1 ความเป็นเครือข่ายทางสังคม		DV2 การร่วมอภิปรายทางการเมือง
IV1.3.2 ความไว้วางใจกัน		DV2.1 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล
IV1.3.3 การเป็นพวกเดียวกัน		DV2.1.1 การร่วมกำหนดนโยบายของรัฐบาล
IV1.4 สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม		DV2.1.2 การบริหารงานของรัฐบาล
IV1.4.1 ทักษะในการแก้ปัญหา		DV2.2 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อใหม่
IV1.4.2 ทักษะในการสื่อสาร		DV2.2.1 ผ่าน twitter
IV1.4.3 มุ่งมั่นในการทำงาน		DV2.2.2 ผ่าน Facebook
IV1.4.4 การมีมนุษยสัมพันธ์ดี		DV2.2.3 ผ่าน YouTube
IV2 สัถยภาพทางเศรษฐกิจ		
IV2.1 ฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ		
IV2.1.1 การมีทุนทางครอบครัว		

ตารางที่ 2.15 (ต่อ)

IV ศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย		DV บทบาททางการเมือง
IV2.1.2 การมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรม		DV3 การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง
IV2.2 ความรอบรู้ทางการเมือง		DV3.1 การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล
IV2.2.1 การใช้หลักวิชาการในการตัดสินใจ		DV3.1.1 การเห็นด้วยกับนโยบาย
IV2.2.2 ความรอบคอบและเตรียมพร้อม		DV3.1.2 การเห็นด้วยกับการบริหารงาน
IV2.2.3 การจัดการแรงงาน		DV3.2 การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล
IV2.2.4 การรู้จักการปรับเปลี่ยนผลผลิต		DV3.2.1 การไม่เห็นด้วยกับนโยบาย
IV2.2.5 ความรู้ด้านการตลาด		DV3.2.2 การไม่เห็นด้วยกับการบริหารงาน
IV2.3 อาชีพ		DV3.3 การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล
IV2.3.1 ความสามารถในการทำงาน		DV3.3.1 เพื่อสนองต่อตนเองหรือกลุ่ม
IV2.3.2 ความสำเร็จในธุรกิจ		DV4 การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง
IV3 ศักยภาพทางการเมือง		DV4.1 ระดับชาติ
IV3.1 ความรู้ทางการเมือง		DV4.1.1 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
IV3.1.1 ระดับการศึกษา		DV4.1.2 การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
IV3.1.2 ความสามารถสื่อสารออนไลน์		DV4.1.3 การลงประชามติ
IV3.2 ประสบการณ์ทางการเมือง		DV4.2 ระดับท้องถิ่น
IV3.2.1 การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง		DV4.2.1 การเลือกตั้งระดับจังหวัด
IV3.3 คุณธรรมทางการเมือง		
IV3.3.1 เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น		
IV3.3.2 ความเท่าเทียมเสมอภาค		

ตารางที่ 2.15 (ต่อ)

IV ศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย	↔	DV บทบาททางการเมือง
IV3.4 ลักษณะผู้นำทางการเมือง		DV4.2.2 การเลือกตั้งระดับตำบล
IV3.4.1 ระดับชนชั้น		และ เทศบาล
IV3.4.2 สภาวะจิตใจที่กระตือรือร้น		DV4.2.3 การเลือกตั้งกำนันและ
IV3.4.3 บารมีและบทบาท		ผู้ใหญ่บ้าน

6. สมมุติฐานการวิจัย

เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นศักยภาพกับชุดตัวแปรตามบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทยว่ามีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างไร ในการกำหนดสมมุติฐานในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งชุดตัวแปรตาม (DV) เป็นหลัก แล้วนำชุดตัวแปรต้น (IV1 – IV3) เข้าไปทดสอบชุดตัวแปรตามในแต่ละตัว จึงได้สมมุติฐานตามชุดตัวแปรตาม 5 สมมุติฐาน มีรายละเอียดดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 สมมุติฐานรวม

ศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทยในด้านศักยภาพทางสังคม ศักยภาพทางเศรษฐกิจ และศักยภาพทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง ในด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การร่วมอภิปรายทางการเมือง การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง และการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง (Hypothesis 1 : IV ↔ DV)

ตารางที่ 2.16 สมมุติฐานรวม

IV ศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์	↔	DV บทบาททางการเมือง
IV1 ศักยภาพทางสังคม		DV1 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ		DV2 การร่วมอภิปรายทางการเมือง
IV3 ศักยภาพทางการเมือง		DV3 การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง
		DV4 การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง

สมมุติฐานที่ 2

ศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย ในด้านศักยภาพทางสังคม ศักยภาพทางเศรษฐกิจ และ ศักยภาพทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับ บทบาททางการเมือง ในด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง (Hypothesis 2: IV1, IV2, IV3 \longleftrightarrow DV1)

ตารางที่ 2.17 สมมุติฐานที่ 2

IV ศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย	\longleftrightarrow	DV1 การติดตามรับรู้ข่าวสารทาง
IV1 ศักยภาพทางสังคม		DV1.1 การสื่อสารส่วนบุคคล
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ		DV1.2 การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน
IV3 ศักยภาพทางการเมือง		

สมมุติฐานที่ 3

ศักยภาพของนักศึกษาศรีไทยในด้านศักยภาพทางสังคม ศักยภาพทางเศรษฐกิจ และ ศักยภาพทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง ในด้าน การร่วมอภิปรายทางการเมือง (Hypothesis 3: IV1, IV2, IV3 \longleftrightarrow DV2)

ตารางที่ 2.18 สมมุติฐานที่ 3

IV ศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย	\longleftrightarrow	DV2 การร่วมอภิปรายทางการเมือง
IV1 ศักยภาพทางสังคม		DV2.1 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ		
IV3 ศักยภาพทางการเมือง		DV2.2 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อใหม่

สมมุติฐานที่ 4

ศักยภาพของนักศึกษาศรีไทยในด้านศักยภาพทางสังคม ศักยภาพทางเศรษฐกิจ และ ศักยภาพทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง ในด้าน การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง (Hypothesis 4: IV1, IV2, IV3 \longleftrightarrow DV3)

ตารางที่ 2.19 สมมุติฐานที่ 4

IV ศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์	↔	DV3 การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง
IV1 ศักยภาพทางสังคม		DV3.1 การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ		DV3.2 การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล
IV3 ศักยภาพทางการเมือง		DV3.3 การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล

สมมุติฐานที่ 5

ศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย ในด้านศักยภาพทางสังคม ศักยภาพทางเศรษฐกิจ และ ศักยภาพทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง ในด้านการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง (Hypothesis 5: IV1, IV2, IV3 ↔ DV4)

ตารางที่ 2.20 สมมุติฐานที่ 5

IV ศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์	↔	DV4 การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง
IV1 ศักยภาพทางสังคม		DV4.1 ระดับชาติ
IV2 ศักยภาพเศรษฐกิจ		DV4.2 ระดับท้องถิ่น
IV3 ศักยภาพทางการเมือง		

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพ และบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้คือ แนวทางการวิจัย การกำหนดพื้นที่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างและทดสอบเครื่องมือการวิจัย การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แนวทางการวิจัย

การวิจัยคุณูปการในเรื่องนี้เป็นการศึกษาศักยภาพบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพผสมผสานกัน โดยใช้วิธีการวิจัยที่เรียกว่าแนวทางการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Approaches) เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ที่หลากหลายและได้ความจริงที่ถูกต้องครบถ้วนยิ่งขึ้น ตามรายละเอียด ดังนี้

1) การศึกษาวิจัยตามคุณูปการในเรื่องนี้ เริ่มต้นจากปัญหาการวิจัยที่ว่าศักยภาพและบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย อย่างไร ตัวแปรต้นหรือตัวแปรสาเหตุจึงเป็นเรื่องของศักยภาพและตัวแปรตามหรือตัวแปรปัญหาคือบทบาททางการเมือง เมื่อได้ตัวแปรต้นและตัวแปรตามแล้วจึงได้ทำการศึกษาพัฒนาการแนวความคิดเกี่ยวกับศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย^{IV} กับบทบาททางการเมือง^{DV} เพื่อสรุปหาชุดตัวแปร องค์ประกอบ ตัวชี้วัดดังกล่าว จากการสรุปชุดตัวแปร องค์ประกอบ ตัวชี้วัด ทำให้ผู้วิจัยสามารถสร้างแบบสังเกตการณ์จากตัวแปร สร้างแบบสัมภาษณ์จากองค์ประกอบของตัวแปร ซึ่งเป็นแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ รวมทั้งสามารถสร้างแบบสอบถามจากตัวชี้วัดขององค์ประกอบของตัวแปร ซึ่งเป็นแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ

2) การวิจัยครั้งนี้ มีการควบคุมตัวแปรศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย^{IV} กับตัวแปรบทบาททางการเมือง^{DV} มาตั้งแต่ต้น ในการศึกษาพัฒนาการของแนวความคิดศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย^{IV} ได้มีการศึกษาย้อนหลัง ประมาณ 61 ปี และพัฒนาการของแนวความคิดบทบาททางการเมือง^{DV} ก็ได้มีการศึกษาย้อนหลังประมาณ 42 ปี จนผู้วิจัยสามารถแยกตัวแปรออกมาได้ทั้งหมดให้อยู่ในรูปตารางสรุปตัวแปร เพื่อทำการศึกษาต่อ โดยการเรียงลำดับตัวแปรที่ถูกนำมาใช้จากตัวแปรที่ได้คะแนนมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด

3) เมื่อได้กรอบแนวความคิดของการวิจัยเรื่องบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานจากกรอบแนวความคิดของการวิจัยนั้น โดยยึดปัญหาตัวแปรตามเป็นหลักแล้ว นำตัวแปรต้นทุกตัวเข้าทดสอบตัวแปรตามแต่ละตัว โดยมีตัวแปรต้น 3 ตัวแปร ตัวแปรตามมี 4 ตัวแปร จึงได้สมมติฐาน 4 ประการ

4) เครื่องมือในการวิจัยคุณลักษณะนี้มี 3 ชุด คือ ชุดที่ 1 แบบสังเกตการณ์ ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ และชุดที่ 3 แบบสอบถาม โดยเครื่องมือทั้ง 3 ชุดนี้ สำหรับแบบสังเกตการณ์และแบบสัมภาษณ์ได้มีการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน รวมทั้งการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของชุดแบบสอบถาม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน จำนวน 30 คน

5) การรวบรวมข้อมูล ในประเด็นของแนวความคิดศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย^{IV} กับบทบาททางการเมือง^{DV} ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพื้นที่ของประชากร 5 มหาวิทยาลัย ซึ่งตั้งอยู่ในแต่ละภูมิภาค มีประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้นำนักศึกษาศรี จำนวน 19 คน และนักศึกษาศรี จำนวน 397 คน จากการสุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 80,839 คน ผู้วิจัยจะมีการทดสอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และจะได้ทำการทดสอบสมมติฐานทั้ง 4 ประการแล้ว นำผลการทดสอบสมมติฐานทั้งหมด มาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่คัดสรรไว้แล้ว ในขณะที่มีการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะได้บันทึกการสังเกตการณ์ลงในแบบบันทึกการสังเกตการณ์ร่วมอีกด้วย

6) ภายหลังจากการวิเคราะห์สมมติฐานแล้ว จะได้นำผลการทดสอบสมมติฐานที่มีค่านัยสำคัญ ไปการวิเคราะห์เส้นทางเพื่อสร้างสมการทางคณิตศาสตร์อย่างสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำสมการทางคณิตศาสตร์นี้ ไปสร้างตัวแบบทางสังคมศาสตร์เพื่ออธิบายอย่างเรียบง่ายต่อไป

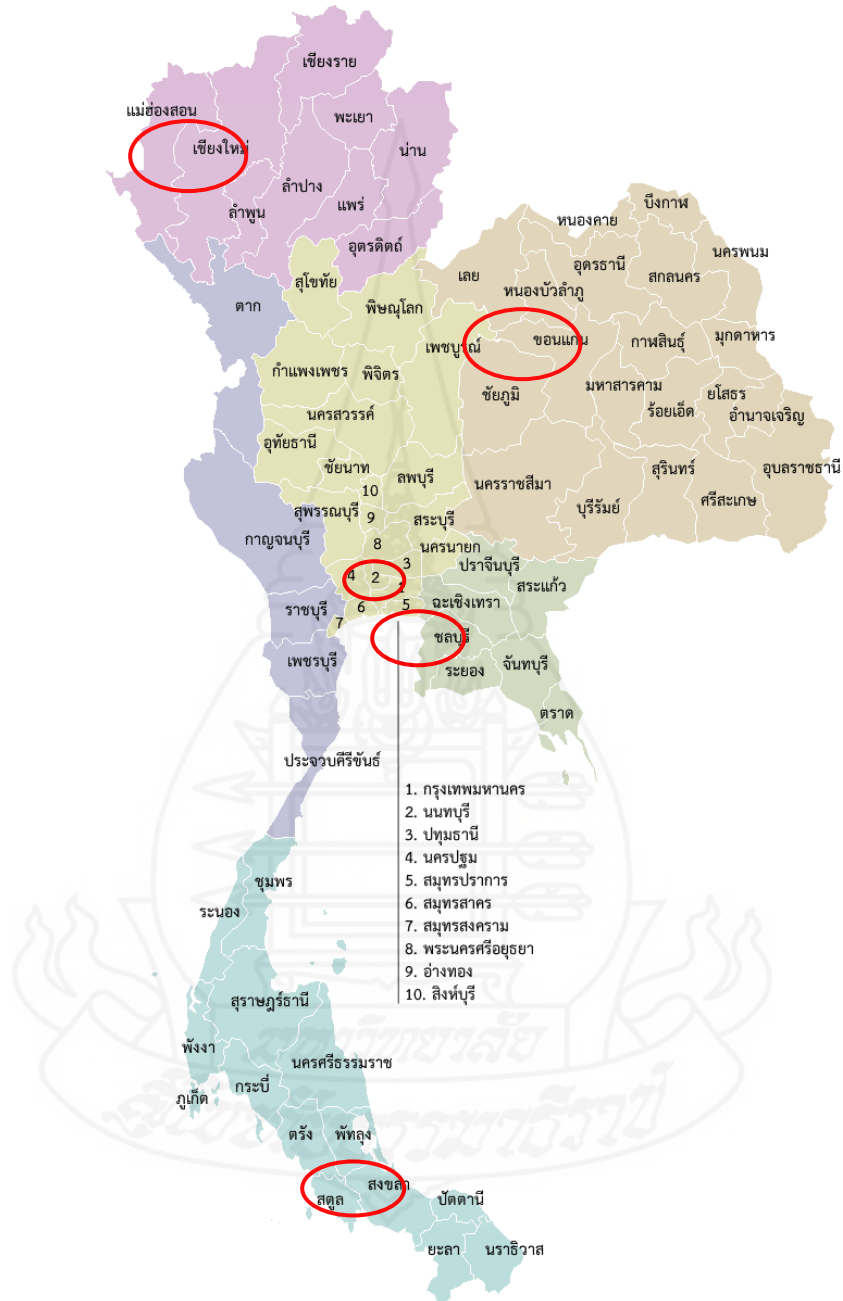
การสรุปผลการวิจัยทั้ง 3 ชุด คือ ชุดที่ 1 แบบสอบถาม ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ และชุดที่ 3 แบบสังเกตการณ์ ผู้วิจัยสามารถอธิบายผลของการวิจัยทั้งในระดับกว้าง จากการทดสอบสมมติฐานด้วยแบบสอบถามและระดับเชิงลึก จากผลของการบันทึกในแบบสังเกตการณ์และแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งได้นำแนวความคิดต่างๆ และผลการวิจัยที่สรุปอยู่ในการทบทวนวรรณกรรมมาอธิบายผลร่วมกันอย่างบูรณาการ

2. พื้นที่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

2.1 พื้นที่การวิจัย

พื้นที่เป้าหมาย (Locus of Area) ของกรณีศึกษาวิจัยเรื่องบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย ในครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงพื้นที่ศึกษาหรือพื้นที่เป้าหมาย คือ 5

มหาวิทยาลัยในแต่ละภาคของประเทศ โดยลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ภาคละ 1 มหาวิทยาลัย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลางและภาคตะวันตก และภาคใต้ ดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แสดงภาพรวมการเก็บข้อมูล

ที่ม 1: Map TH provinces by geographic.png. (2019). Map TH https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:Map_TH_provinces_by_geographic.png. 23 มีนาคม 2562.

2.2 ประชากรการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณครั้งนี้ คือ นักศึกษาศาสตรียุทธศาสตร์ในระดับปริญญาตรี จำนวน 397 ตัวอย่าง โดยกลุ่มจำนวนนักศึกษาศาสตรียุทธศาสตร์ที่จะศึกษาใน 5 มหาวิทยาลัยจากทั้งสิ้นจำนวน 80,839 คน เลือกโดยใช้สูตรการสุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของกลุ่มประชากร คือ 80,839 คน

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ คือ 0.05

$$\text{เมื่อแทนค่าจะได้ดังนี้ } n = \frac{80,839}{1 + (80,839 \times 0.05^2)} = \frac{80,839}{203.0975} = 397.22 = 397 \text{ คน}$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ ได้ 397 คน แล้วนำไปคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละมหาวิทยาลัย ดังนี้

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างประชากรนักศึกษาศาสตรียุทธศาสตร์ไทย

สถานที่เก็บตัวอย่าง	จำนวนประชากร	วิธีคิดกลุ่มตัวอย่าง
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	จำนวนนักศึกษา 18,060 คน	เลือกกลุ่มตัวอย่าง $\frac{18060 \times 397}{80,839} = 89 \text{ คน}$
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	จำนวนนักศึกษา 17,541 คน	เลือกกลุ่มตัวอย่าง $\frac{17541 \times 397}{80,839} = 86 \text{ คน}$
มหาวิทยาลัยบูรพา	จำนวนนักศึกษา 19,113 คน	เลือกกลุ่มตัวอย่าง $\frac{19113 \times 397}{80,839} = 94 \text{ คน}$
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (รังสิต)	จำนวนนักศึกษา 15,463 คน	เลือกกลุ่มตัวอย่าง $\frac{15463 \times 397}{80,839} = 76 \text{ คน}$
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	จำนวนนักศึกษา 10,622 คน	เลือกกลุ่มตัวอย่าง $\frac{10622 \times 397}{80,839} = 52 \text{ คน}$

3. การนิยามชุดตัวแปรด้วยองค์ประกอบ

การนิยามชุดตัวแปรเป็นการอธิบายถึงคุณลักษณะหรือองค์ประกอบต่างๆ ที่สาเหตุของปัญหา (ตัวแปรต้น) และปัญหาของการศึกษา (ตัวแปรตาม) ที่แปรเปลี่ยนไปในแต่ละหน่วยของการศึกษา โดยจุดประสงค์ของการนิยามชุดตัวแปรที่สำคัญก็เพื่อแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบ (Elements) ที่แยกออกมาจากแนวคิดของนักวิชาการ โดยสามารถแยกแยะออกมาเป็นชุดตัวแปร องค์ประกอบ และตัวชี้วัด ซึ่งคัดเลือกให้เข้ากับงานวิจัยของผู้วิจัยได้ดังนี้

3.1 การนิยามชุดตัวแปรต้นด้วยองค์ประกอบ

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 เกี่ยวกับศักยภาพ พบว่า ศักยภาพของ นักศึกษสตรีไทย^{IV} ได้แก่ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการ เมือง^{IV3} สามารถสรุปการนิยามตัวแปร ได้ดังตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 การนิยามตัวแปรต้นด้วยองค์ประกอบ

IV ศักยภาพของนักศึกษสตรีไทย	นิยามตัวแปรต้น
IV1 ศักยภาพทางสังคม^{IV1}	1. ศักยภาพทางสังคม^{IV1} หมายถึง ความสามารถแฝงใน
IV1.1 ความรู้ของสตรีทางสังคม	ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดการอยู่ร่วมกัน
IV1.2 การยอมรับสตรีทางสังคม	ของผู้คนในสังคมหรือ กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับความ
IV1.3 ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม	ไว้ใจกัน ซึ่งอยู่ในความสัมพันธ์ทางสังคม โครงสร้างทาง
IV1.4 สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม	สังคมและสถาบันทางสังคมซึ่งช่วยให้สมาชิกบรรลุ
	วัตถุประสงค์ของตนเองและของชุมชน หรือ ลักษณะของ
	องค์กรทางสังคม เช่น ความรู้ของสตรีทางสังคม ^{IV1.1} การ
	ยอมรับสตรีทางสังคม ^{IV1.2} ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม ^{IV1.3}
	และสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม ^{IV1.4}
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2}	2. ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} หมายถึง ความสามารถแฝงใน
IV2.1 ฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ	ทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการประเมินสถานะของวัฏจักร
IV2.2 ความรอบรู้ทางการทำงาน	เศรษฐกิจ และในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาค
IV2.3 อาชีพ	การคาดคะเนช่องว่างการผลิตการวิเคราะห์แรงกดดันต่อ
	เงินเพื่อประกอบการค้าดำเนินนโยบายการเงิน การ
	ประเมินความยั่งยืนของฐานะทางการคลังเช่น ฐานะสตรี
	ทางเศรษฐกิจ ^{IV2.1} ความรอบรู้ทางการทำงาน ^{IV2.2} และอาชีพ
	IV2.3

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

IV สัณยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย	นิยามตัวแปรต้น
IV3 สัณยภาพทางการเมือง ^{IV3}	3. สัณยภาพทางการเมือง ^{IV3} หมายถึง ความสามารถแฝงที่มี
IV3.1 ความรู้ทางการเมือง	คุณสมบัติอยู่ในเจตคติทางการเมืองเป็นหลัก ได้แก่ 1) มี
IV3.2 ประสิทธิภาพทางการเมือง	ความรู้ทางการเมือง ^{IV3.1} 2) มีประสิทธิภาพทางการเมือง
IV3.3 คุณธรรมทางการเมือง	^{IV3.2} 3) คุณธรรมทางการเมือง ^{IV3.3} และ 4) ลักษณะผู้นำทาง
IV3.4 ลักษณะผู้นำทางการเมือง	การเมือง ^{IV3.4} เป็นต้น

3.2 การนิยามชุดตัวแปรตามด้วยองค์ประกอบ

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 เกี่ยวกับบทบาททางการเมือง^{DV} พบว่าบทบาททางการเมือง ได้แก่ การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} สามารถให้นิยามในการศึกษาได้ดังตารางที่ 3.3 ดังนี้

ตารางที่ 3.3 การนิยามตัวแปรตามด้วยองค์ประกอบ

DV บทบาททางการเมือง	นิยามตัวแปรตาม
DV1 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ^{DV1}	1. การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ^{DV1} หมายถึง การเปิดรับข่าวสารที่เสริมสร้างให้บุคคลมีความรู้และ
DV1.1 สื่อบุคคล	ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นตามสถานะที่แตกต่างกันระหว่าง
DV1.2 การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน	บุคคลด้วย สื่อบุคคล ^{DV1.1} และการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน ^{DV1.2}
DV2 การร่วมอภิปรายทางการเมือง ^{DV2}	2. การร่วมอภิปรายทางการเมือง ^{DV2} หมายถึง การแลกเปลี่ยน
DV2.1 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล	ความคิดเห็น และอธิบายเหตุผลในทำนองปรึกษาหารือ
DV2.2 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน	อย่างละเอียดรอบคอบ ในการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล ^{DV2.1} และการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน ^{DV2.2}

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

DV บทบาททางการเมือง	นิยามตัวแปรตาม
<p>DV3 การร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3}</p> <p>DV3.1 การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล</p> <p>DV3.2 การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล</p> <p>DV3.3 การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้อง</p>	<p>3. การร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} หมายถึง การชุมนุมของบุคคลในที่สาธารณะเพื่อเรียกร้อง สนับสนุนคัดค้าน หรือแสดงความคิดเห็น ใน เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยแสดงออกต่อประชาชนทั่วไป เช่น การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} และการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3}</p>
<p>DV4 การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4}</p> <p>DV4.1 ระดับชาติ</p> <p>DV4.2 ระดับท้องถิ่น</p>	<p>4. การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} หมายถึง วิธีการที่ผู้ลงคะแนนเสียงทำการเลือก ซึ่งมักจะใช้ในการเลือกตั้ง หรือการลงประชามติที่สำคัญ ระบบการออกเสียงสามัญ มีการปกครองโดยเสียงข้างมาก ระบบผู้แทนสัดส่วนกับการปกครองโดยเสียงข้างมาก ทั้งระดับชาติ^{DV4.1} และระดับท้องถิ่น^{DV4.2}</p>

4. การนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบของตัวแปรด้วยตัวชี้วัด

การนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ เป็นการนิยามปฏิบัติการที่ต่อจากการนิยามชุดตัวแปร การนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ มีจุดประสงค์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงตัวชี้วัดต่างๆ (Indicators) ขององค์ประกอบ ที่เป็นคุณลักษณะสำคัญของตัวแปร คุณลักษณะหรือองค์ประกอบ ในแต่ละข้อของแต่ละตัวแปร จะมีเอกลักษณ์เฉพาะที่แยกจากกันได้ สามารถใช้เป็นตัวชี้วัดซึ่งเป็นมาตรวัด (Scale) ขององค์ประกอบได้ ดังนั้นการเขียนนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ แต่ละตัว จะต้องครอบคลุมถึงตัวชี้วัดขององค์ประกอบ ทุกตัวชี้วัด ส่วนลำดับของตัวชี้วัดนั้นอาจเปลี่ยนตำแหน่งกันได้ตามความเหมาะสม

4.1 การนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบของตัวแปรต้นด้วยตัวชี้วัด

จากการศึกษาศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทยแล้วพบว่า องค์ประกอบ ชีววัดถึงศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทยคือ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ประกอบด้วย 1) ความรู้ของสตรีทางสังคม^{IV1.1} ผู้มีภูมิปัญญา^{IV1.1.1} 2) การยอมรับสตรีทางสังคม^{IV1.2} ประกอบด้วย การยอมรับของสถาบันทางสังคม^{IV1.2.1} ความเอื้ออาทรกัน^{IV1.2.2} วัฒนธรรมประเพณี^{IV1.2.3} ศีลธรรมและจริยธรรม^{IV1.2.4} 3) ความ

เชื่อมั่นสตรีทางสังคม^{IV1.3} ประกอบด้วย การที่บุคคลรวมเป็นเครือข่ายทางสังคม^{IV1.3.1} ความไว้วางใจ^{IV1.3.2} การเป็นพวกเดียวกัน^{IV1.3.3} 4) **สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม**^{IV1.4} ประกอบด้วย ทักษะในการแก้ปัญหา^{IV1.4.1} ทักษะในการสื่อสาร^{IV1.4.2} ฐานะก่อนข้างมั่นคง^{IV1.4.3} มุ่งมั่นในการทำงาน^{IV1.4.4} และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี^{IV1.4.5} 2) **ศักยภาพทางเศรษฐกิจ**^{IV2} ประกอบด้วย 1) **ฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ**^{IV2.1} ได้แก่ การมีทุนทางครอบครัว^{IV2.1.1} มีทุนทางสังคมและวัฒนธรรม^{IV2.1.2} 2) ความรอบรู้ทางการทำงาน^{IV2.2} ได้แก่ การใช้หลักวิชาการในการตัดสินใจ^{IV2.2.1} ความรอบคอบและเตรียมพร้อม^{IV2.2.2} การจัดการแรงงาน^{IV2.2.3} รู้จักการปรับเปลี่ยนผลผลิต^{IV2.2.4} และความรู้ด้านการตลาด^{IV2.2.5} 3) อาชีพ^{IV2.3} ได้แก่ ความสามารถในการทำงาน^{IV2.3.1} มีความสำเร็จในธุรกิจ^{IV2.3.2} 3) **ศักยภาพทางการเมือง**^{IV3} ประกอบด้วย มีความรู้ทางการเมือง^{IV3.1} ได้แก่ ระดับการศึกษา^{IV3.1.1} ความสามารถใช้สื่อออนไลน์^{IV3.1.2} 2) มีประสบการณ์ทางการเมือง^{IV3.2} ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง^{IV3.2.1} 3) **คุณธรรมทางการเมือง**^{IV3.3} ได้แก่ เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น^{IV3.3.1} ความเท่าเทียมเสมอภาค^{IV3.3.2} 4) **ลักษณะผู้นำทางการเมือง**^{IV3.4} ได้แก่ ระดับชนชั้น^{IV3.4.1} สภาวะจิตใจที่กระตือรือร้น^{IV3.4.2} บารมีและบทบาท^{IV3.4.3} ซึ่งนิยามความหมาย ตามตารางที่ 26 ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.4 การนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ ของตัวแปรต้นด้วยตัวชี้วัด

องค์ประกอบ ของตัวแปรต้น	นิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ ของตัวแปรต้นด้วยตัวชี้วัด
IV1 ศักยภาพทางสังคม	1.1 ความรู้ของสตรีทางสังคม ^{IV1.1} หมายถึง ความรู้ที่เกิดจาก
IV1.1 ความรู้ของสตรีทางสังคม	สิ่งแวดล้อมที่ดีของบุคคลอื่นในสังคม ทั้งครอบครัว ที่ทำงาน
IV1.1.1 การมีภูมิปัญญา	สามารถเป็นแบบอย่างหรือเป็นที่อ้างอิงให้เกิดการพัฒนาของ คนอื่น ๆ ต่อไป และองค์ประกอบของศักยภาพทางสังคมที่จะ นำไปสู่สังคมที่ปรารถนา คือ 1) ความรู้ที่ประกอบด้วย ความรู้ ภูมิปัญญา ^{IV1.1.1}
IV1.2 การยอมรับสตรีทางสังคม	1.2 การยอมรับสตรีทางสังคม ^{IV1.2} หมายถึง การเป็นผู้นำในการ เคลื่อนไหวทางสังคมนั้น สถานภาพ หรือฐานะใน การเป็น
IV1.2.1 การยอมรับของสถาบันทางสังคม	ผู้นำที่มั่นคงหรือมีเสถียรภาพยั่งยืนในการนำหรือครองอำนาจ ต่อเนื่องตลอดไป ได้แก่ การยอมรับ ของสถาบันทางสังคม
IV1.2.2 ความช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน	IV1.2.1 ความเอื้ออาทรกัน ^{IV1.2.2} การยอมรับ วัฒนธรรม ประเพณี ^{IV1.2.3} และการยอมรับ ศีลธรรมและจริยธรรมทาง
IV1.2.3 การยอมรับวัฒนธรรม	สังคม ^{IV1.2.4}

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

องค์ประกอบ ของตัวแปรต้น	นิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ ของตัวแปรต้นด้วยตัวชี้วัด
ประเพณี IV1.2.4 การยอมรับ ศีลธรรมและ จริยธรรมทาง สังคม	
IV1.3 ความเชื่อมั่นสตรี ทางสังคม IV1.3.1 ความเป็น เครือข่ายทางสังคม IV1.3.2 ความไว้วางใจ กัน IV1.3.3 การเป็นพวก เดียวกัน	1.3 ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม^{IV1.3} หมายถึง การเชื่อมโยงกับ บุคคล สถาบัน และองค์กรภายนอกหรือหาการสนับสนุน ทรัพยากรจากภายนอก โดยไม่สูญเสียจุดยืนและไม่แสวงหา ประโยชน์ส่วนตัวจากการเชื่อมโยงกับองค์กรอื่นๆ ได้แก่ การ ที่บุคคลรวมเป็นเครือข่ายทางสังคม ^{IV1.3.1} ความไว้วางใจ ^{IV1.3.2} และการเป็นพวกเดียวกัน ^{IV1.3.3}
IV1.4 สมรรถนะผู้นำสตรี ทางสังคม IV1.4.1 ทักษะในการ แก้ปัญหา IV1.4.2 ทักษะในการ สื่อสาร IV1.4.3 มุ่งมั่นในการ ทำงาน IV1.4.4 การมีมนุษย สัมพันธ์ดี	1.4 สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม^{IV1.4} หมายถึง ผู้นำยึดมั่นหรือยืน หยัดอยู่ในแนวทางที่ร่วมกันกำหนดหรือแนวทางเดิมที่เคย ปฏิบัติมาไม่ทอดทิ้งและลดละความพยายาม โดยเฉพาะในแนว ทางการทำงานแบบการมีส่วนร่วม ได้แก่ ทักษะในการ แก้ปัญหา ^{IV1.4.1} ทักษะในการสื่อสาร ^{IV1.4.2} มุ่งมั่นในการทำงาน ^{IV1.4.3} และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ^{IV1.4.4}
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ IV2.1 ฐานะสตรีทาง เศรษฐกิจ IV2.1.1 การมีทุนทาง	2.1 ฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ^{IV2.1} หมายถึง ฐานะของผู้มีจิตสำนึกใน คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีความรอบรู้ที่เหมาะสมในการ ดำเนินชีวิตซึ่งเป็นความพอดีต่อความจำเป็นเหมาะสมกับฐานะ ของตน สังคม สิ่งแวดล้อมรวมทั้งวัฒนธรรมและไม่เบียดเบียน

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

องค์ประกอบ ของตัวแปรต้น	นิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ ของตัวแปรต้นด้วยตัวชี้วัด
ครอบครั IV2.1.2 การมีทุนทาง สังคมและ วัฒนธรรม	ผู้อื่น ได้แก่ การมีทุนทางครอบครัว ^{IV2.1.1} การมีทุนทางสังคมและ วัฒนธรรม ^{IV2.1.2}
IV2.2 ความรอบรู้ทางการ ทำงาน IV2.2.1 การใช้หลัก วิชาการใน การตัดสินใจ IV2.2.2 ความรอบคอบและ เตรียมพร้อม IV2.2.3 การจัดการ แรงงาน IV2.2.4 การรู้จักการ ปรับเปลี่ยน ผลผลิต IV2.2.5 ความรู้ด้าน การตลาด	2.2 ความรอบรู้ทางการทำงาน^{IV2.2} หมายถึง การกระทำอย่างรอบ รู้และรอบคอบ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เป็นการ เตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ การเป็นคนที่ม ีคุณธรรม ซึ่งแบ่งเป็นเรื่องของจิตใจของบุคคลที่ตระหนักรู้ ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์ สุจริต เรื่องของการกระทำ คือ การใช้ หลักวิชาการในการตัดสินใจ ^{IV2.2.1} ความรอบคอบและ เตรียมพร้อม ^{IV2.2.2} การจัดการแรงงาน ^{IV2.2.3} รู้จักการ ปรับเปลี่ยนผลผลิต ^{IV2.2.4} และความรู้ด้านการตลาด ^{IV2.2.5}
IV2.3 อาชีพ IV2.3.1 ความสามารถ ในการทำงาน IV2.3.2 ความสำเร็จ ในธุรกิจ	2.3 อาชีพ^{IV2.3} หมายถึง สิ่งที่บุคคลทำเพื่อการดำรงชีวิต โดยใช้ ความรู้ ทักษะ และความสามารถของตนที่ได้รับจากการศึกษา และฝึกอบรมหรือเรียนรู้สืบทอดมา เช่น มีความสามารถในการ ทำงาน ^{IV2.3.1} มีความสำเร็จในธุรกิจ ^{IV2.3.2}
IV3 ศักยภาพทางการเมือง IV3.1 ความรู้ทาง การเมือง IV3.1.1 ระดับ	3.1 ความรู้ทางการเมือง^{IV3.1} หมายถึง การให้การศึกษาทางการ เมืองที่เป็นทั้งรูปแบบการให้ความรู้ความเข้าใจหรือการ เรียนรู้จากการรับรู้ และการให้การศึกษาทางการเมืองกับ ประชาชน ทั้งปัจเจกชน กลุ่มและองค์กรของประชาชน

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

องค์ประกอบ ของตัวแปรต้น	นิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ ของตัวแปรต้นด้วยตัวชี้วัด
การศึกษา IV3.1.2 ความสามารถ สื่อสาร ออนไลน์	ได้แก่ ระดับการศึกษา ^{IV3.1.1} ความสามารถใช้สื่อออนไลน์ ^{IV3.1.2}
IV3.2 ประสบการณ์ทาง การเมือง IV3.2.1 การเข้าร่วม กิจกรรม ทางการเมือง	3.2 ประสบการณ์ทางการเมือง ^{IV3.2} หมายถึง กระบวนการพิเศษที่ ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของสังคมการเมือง และทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมการเมือง เป็น กิจกรรมที่แพร่หลายทั่วไป ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ^{IV3.2.1}
IV3.3 คุณธรรมทาง การเมือง IV3.3.1 เคารพในสิทธิ เสรีภาพของ บุคคลอื่น IV3.3.2 ความเท่าเทียม เสมอภาค	3.3 คุณธรรมทางการเมือง ^{IV3.3} หมายถึง จริยธรรมในสังคมหนึ่ง อาจจะไม่ถูกยอมรับในอีกสังคมหนึ่งก็เป็นได้ แต่จริยธรรมที่ หมายถึงความดีงาม ความถูกต้องและความเหมาะสมนั้น จะต้องมีลักษณะสำคัญดังนี้ คือ เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคล อื่น ^{IV3.3.1} ความเท่าเทียมเสมอภาค ^{IV3.3.2}
IV3.4 ลักษณะผู้นำทาง การเมือง IV3.4.1 ระดับชนชั้น IV3.4.2 สภาวะจิตใจที่ กระตือรือร้น IV3.4.3 บารมีและ บทบาท	3.4 ลักษณะผู้นำทางการเมือง ^{IV3.4} หมายถึง ผู้นำทางการเมืองที่จะ มีความเป็นผู้นำทางการเมืองต้องมีความอิสระ มีความ ต้องการ และมีความกล้าหาญที่จะนำ ได้แก่ ระดับชนชั้น ^{IV3.4.1} ^{IV3.4.1} สภาวะจิตใจที่กระตือรือร้น ^{IV3.4.2} บารมีและบทบาท ^{IV3.4.3}

4.2 การนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบของตัวแปรตามด้วยตัวชี้วัด

จากการศึกษาบทบาททางการเมือง^{DV} ได้แก่ การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และ การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} กล่าวคือ การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ประกอบด้วย สื่อบุคคล^{DV1.1} สามารถแบ่งเป็นการพูดคุยตัวต่อตัว^{DV1.1.1} และการสนทนาภายในกลุ่มไลน์^{DV1.1.2} และสรุปการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} ประกอบด้วย สื่อวิทยุ^{DV1.2.1} สื่อโทรทัศน์^{DV1.2.2} สื่อหนังสือพิมพ์^{DV1.2.3} สื่อโซเชียลมีเดีย^{DV1.2.4} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ประกอบด้วย การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} การร่วมกำหนดนโยบาย^{DV2.1.1} และการบริหารงานของรัฐบาล^{DV2.1.2} การร่วมชุมนุมทางการเมือง ประกอบด้วย การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} เห็นด้วยกับนโยบาย^{DV3.1.1} เห็นด้วยกับการบริหารงาน^{DV3.1.2} และการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} ไม่เห็นด้วยกับนโยบาย^{DV3.2.1} ไม่เห็นด้วยกับการบริหารงาน^{DV3.2.2} และการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} เพื่อสนองความต้องการของตนเองและกลุ่ม^{DV3.3.1} การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง ประกอบด้วย ระดับชาติ^{DV4.1} ซึ่งเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร^{DV4.1.1} การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา^{DV4.1.2} การลงประชามติ^{DV4.1.3} และระดับท้องถิ่น^{DV4.2} เป็นการเลือกตั้งระดับจังหวัด^{DV4.2.1} ระดับตำบลและเทศบาล^{DV4.2.2} การเลือกกำนันและผู้ใหญ่บ้าน^{DV4.2.3} ซึ่งนำมานิยามความหมายตามตารางที่ 3.5 ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.5 การนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบของตัวแปรตามด้วยตัวชี้วัด

องค์ประกอบ ของตัวแปรตาม	นิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ ของตัวแปรตามด้วยตัวชี้วัด
DV1 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	1.1 การสื่อสารส่วนบุคคล ^{DV1.1} หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป การที่บุคคลสองคนหรือมากกว่านั้นติดต่อกันนั้น ได้แก่ การพูดคุยตัวต่อตัว ^{DV1.1.1} และการสนทนาภายในกลุ่มไลน์ ^{DV1.1.2}
DV1.1 การสื่อสารส่วนบุคคล	
DV1.1.1 การพูดคุยบอกเล่าตัวต่อตัว	
DV1.1.2 การสนทนาในกลุ่มไลน์	
DV1.2 การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน	1.2 การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน ^{DV1.2} หมายถึง กิจกรรมหนึ่งที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตอยู่ของมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์นั้นเป็นสัตว์สังคมที่จะต้องปฏิบัติสัมพันธ์กัน การสื่อสารของมนุษย์มีหลายรูปแบบ ประกอบด้วย สื่อวิทยุ ^{DV1.2.1} สื่อโทรทัศน์ ^{DV1.2.2}
DV1.2.1 สื่อวิทยุ	
DV1.2.2 สื่อโทรทัศน์	

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

องค์ประกอบ ของตัวแปรตาม	นิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ ของตัวแปรตามด้วยตัวชี้วัด
DV1.2.3 สื่อ หนังสือพิมพ์	สื่อหนังสือพิมพ์ ^{DV1.2.3} และสื่อโซเชียลมีเดีย ^{DV1.2.4}
DV1.2.4 สื่อโซเชียล มีเดีย	
DV2 การร่วมอภิปรายทาง การเมือง	2.1 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} หมายถึงการ แสดงออกของปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มต่างๆ ในการทำงาน ของรัฐบาล ในเรื่องการร่วมกำหนดนโยบายและการ บริหารงานถือเป็นการแสดงออก ซึ่งบทบาททางการเมือง ของประชาชนที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งรวมถึงการร่วม กำหนดนโยบาย ^{DV2.1.1} และการบริหารงานของรัฐบาล ^{DV2.1.2}
DV2.1 การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานของ รัฐบาล	
DV2.1.1 การร่วม กำหนด นโยบาย	
DV2.1.2 การบริหารงาน ของรัฐบาล	
DV2.2 การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานของ รัฐบาลผ่านสื่อใหม่	2.2 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อใหม่^{DV2.2} หมายถึง เสรีภาพในการแสดงออก และภาครัฐได้ จับกุมและดำเนินคดีทางอาญากับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ วิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐบาลผ่าน twitter ^{DV2.2.1} ผ่าน Facebook ^{DV2.2.2} ผ่านYouTube ^{DV2.2.3}
DV2.2.1 ผ่าน twitter	
DV2.2.2 ผ่าน Facebook	
DV2.2.3 ผ่าน YouTube	
DV3 การเข้าร่วมชุมนุมทาง การเมือง	3.1 การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} หมายถึง การ แสดงออกที่สำคัญในระบบการเมืองการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยมี 2 ประเภทได้แก่ การชุมนุม
DV3.1 การเข้าร่วม ชุมนุมเพื่อสนับสนุน รัฐบาล	
DV3.1.1 การเห็นด้วย กับนโยบาย	

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

องค์ประกอบ ของตัวแปรตาม	นิยามปฏิบัติการองค์ประกอบ ของตัวแปรตามด้วยตัวชี้วัด
DV3.1.2 การเห็นด้วย กับการ บริหารงาน	เพื่อสนับสนุนหรือคัดค้าน ได้แก่ เห็นด้วยกับนโยบาย ^{DV3.1.1} เห็นด้วยกับการบริหารงาน ^{DV3.1.2}
DV3.2 การเข้าร่วมเพื่อ คัดค้านรัฐบาล DV3.2.1 การไม่เห็น ด้วยกับ นโยบาย DV3.2.2 การไม่เห็นด้วย กับการ บริหารงาน	3.2 การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล ^{DV3.2} หมายถึง การแสดงออก ด้วยการกระทำ เพื่อแสดงให้เห็นว่าคัดค้าน หรือ ไม่เห็นด้วย กับนโยบาย ^{DV3.2.1} ไม่เห็นด้วยกับการบริหารงาน ^{DV3.2.2}
DV3.3 การเข้าร่วมเพื่อ เรียกร้องต่อ รัฐบาล DV3.3.1 เพื่อสนองต่อ ตนเองหรือ กลุ่ม	3.3 การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล ^{DV3.3} หมายถึง การแสดงออก ทางสังคมและการเมือง การประท้วงที่ใช้ความรุนแรงก่อให้เกิด ความวุ่นวายจะกลายเป็นเพื่อสนองต่อตนเองหรือกลุ่ม ^{DV3.3.1}
DV4 การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง DV4.1 ระดับชาติ DV4.1.1 การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้ แทนราษฎร DV4.1.2 การเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา DV4.1.3 การลง ประชามติ	4.1 ระดับชาติ ^{DV4.1} หมายถึง การที่ราษฎรใช้สิทธิของตนเอง ลงคะแนนเสียงเลือกตัวแทน เพื่อทำหน้าที่แทน

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

องค์ประกอบ ของตัวแปรตาม	นิยามปฏิบัติการขององค์ประกอบ ของตัวแปรตามด้วยตัวชี้วัด
DV4.1.1 การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้ แทนราษฎร	ตนในการปกครองแต่ละระดับของประเทศ เช่นการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ^{DV4.1.1} การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ^{DV4.1.2} การลงประชามติ ^{DV4.1.3}
DV4.1.2 การเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา	
DV4.1.3 การลง ประชามติ	
DV4.2 ระดับท้องถิ่น	4.2 ระดับท้องถิ่น^{DV4.2} หมายถึง การเลือกตั้งมีความจำเป็นต้อง เลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่แทนตน การเลือกตั้ง ผู้แทนในระดับต่างๆ เป็นการเลือกตั้งระดับจังหวัด ^{DV4.2.1}
DV4.2.1 การเลือกตั้ง ระดับจังหวัด	ระดับตำบลและเทศบาล ^{DV4.2.2} การเลือกกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ^{DV4.2.3}
DV4.2.2 การเลือกตั้ง ระดับตำบล และเทศบาล	
DV4.2.3 การเลือกตั้ง กำนันและ ผู้ใหญ่บ้าน	

5. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการสังเคราะห์ชุดตัวแปรต้นและชุดตัวแปรตาม การศึกษาเอกสาร หนังสือ แนวคิด และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม (ตัวชี้วัด) คำถามในการสัมภาษณ์ (องค์ประกอบ) และการสังเกตการณ์ (ตัวแปร) ดังนี้

1) แบบสอบถาม สร้างจากตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ร้อยละ และ การวิเคราะห์ข้อมูล Canonical Correlation ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นที่มีมากกว่า 1 ตัวและชุดตัวแปรตามที่มีมากกว่า 2 ตัว โดยตัวแปรทั้งหมดอยู่ในมาตรวัดระดับ Interval Scale

2) แบบสัมภาษณ์ สร้างจากองค์ประกอบ เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบรายบุคคล โดยใช้สถิติร้อยละเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ของตัวแปรทั้งตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

3) แบบสังเกตการณ์ สร้างจากตัวแปรทั้งตัวแปรต้นและตัวแปรตาม เพื่อการร่วมอภิปรายผล

5.1 การสร้างเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณจึงใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งเป็นลักษณะของคำถามปลายปิด โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปกรอบแนวคิดในการศึกษา และนำมาจัดทำแบบสอบถามให้มีความสัมพันธ์กับกรอบแนวความคิด โดยได้กำหนดเป็น 3 ส่วน และมีการทดสอบโดยการวัดค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามโดยการคำนวณค่า IVC (Item Variable Congruence Index) หรือค่าความสอดคล้องของแต่ละข้อ ซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.7 จึงจะถือว่าคำถามนั้นมีความเที่ยงตรง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ตัวแปรและตัวชี้วัดข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถาม ระบบเกณฑ์การวัด และคะแนนของเกณฑ์ เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ตารางที่ 3.6 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตัวแปร และตัวชี้วัด	แบบสอบถาม	เกณฑ์การวัด	คะแนนของเกณฑ์การวัด
มหาวิทยาลัย	กรอกข้อมูล.....	nominal	
คณะ	กรอกข้อมูล.....	nominal	
สาขา	กรอกข้อมูล.....	nominal	
เพศ	เพศ	nominal	1. ชาย 2. หญิง
อายุ	อายุ	Ordinal	1. ต่ำกว่า 19 ปี 2. 20-25 ปี 3. 26-35 ปี 4. 36 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

ตัวแปร และตัวชี้วัด	แบบสอบถาม	เกณฑ์การวัด	คะแนนของเกณฑ์การวัด
ระดับการศึกษา	ระดับการศึกษา	Ordinal	1. ชั้นปีที่ 1 2. ชั้นปีที่ 2 3. ชั้นปีที่ 3 4. ชั้นปีที่ 4
รายได้	รายได้ต่อเดือน (บาท)	Ordinal	1. 5,001 - 10,000 บาท 2. 10,001 - 15,000 บาท 3. 15,001 - 25,000 บาท 4. 25,001 - 30,000 บาท 5. อื่นๆ โปรดระบุ.....

5.1.2 แบบสอบถามส่วนที่ 2 จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยนำไปสู่การสร้างกรอบแนวความคิดของการศึกษาและจากกรอบแนวความคิดของการศึกษานั้นได้แบ่งตัวแปรออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ ชุดตัวแปรต้นและชุดตัวแปรตาม ชุดตัวแปรแต่ละชุดมีลักษณะเป็นนามธรรมจำเป็นต้องทำให้ตัวแปรมีลักษณะเป็นรูปธรรม จึงต้องหาลักษณะประกอบของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม แต่องค์ประกอบ มีลักษณะกึ่งนามธรรมและกึ่งรูปธรรมนำไปทำแบบสอบถามไม่ได้ จึงต้องนำแต่ละองค์ประกอบ ของตัวแปรต้นและตัวแปรตามนั้นมาหาตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถตั้งเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม และจากแบบสอบถามต้องตรวจสอบว่าสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการของตัวแปรด้วยตัวชี้วัดทั้งตัวแปรต้นและตัวแปรตาม (นิยามปฏิบัติการเป็นองค์รวม) และตรวจสอบความสอดคล้องกับคะแนนของมาตราวัดหรือคำตอบ

ดังนั้น การสร้างแบบสอบถามต้องสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการขององค์ประกอบ ด้วยตัวชี้วัด และสอดคล้องกับมาตราวัดที่เป็นคำตอบและในสเกลจำเป็นต้องกำหนดมาตราวัดของตัวชี้วัด เพื่อนำไปสู่การใช้สถิติในการคำนวณ

ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของนักศึกษาศรีไทยเกี่ยวกับศักยภาพ^{IV} ประกอบด้วย ศักยภาพทางสังคม^{VI} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} สอบถามและสัมภาษณ์นักศึกษาคณะและสาขาต่างๆ ทั้ง 5 มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยโดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาโดยมีมาตราวัดดังนี้

1 หมายถึง มีศักยภาพระดับน้อยที่สุด

ระหว่างร้อยละ 1-20

2 หมายถึง มีศักยภาพระดับน้อย	ระหว่างร้อยละ 21-40
3 หมายถึง มีศักยภาพระดับปานกลาง	ระหว่างร้อยละ 41-60
4 หมายถึง มีศักยภาพระดับมาก	ระหว่างร้อยละ 61-80
5 หมายถึง มีศักยภาพระดับมากที่สุด	ระหว่างร้อยละ 81-100

ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดการสร้างเครื่องมือการวิจัยตามตารางที่ 3.7 ดังนี้

ตารางที่ 3.7 การสร้างเครื่องมือการวิจัยจากตัวชี้วัดขององค์ประกอบ ตัวแปรต้น ค่าความเที่ยงตรงของคำถาม (IVC) ระบบเกณฑ์การวัดและระบบการให้น้ำหนัก

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของมาตร วัด
IV1 ศักยภาพทางสังคม	1.1.1 นักศึกษามีศักยภาพทางสังคม ด้านการมีภูมิปัญญา ในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20
IV1.1 ความรู้ของสตรีทางสังคม				2 คือร้อยละ 21-40
IV1.1.1 การมีภูมิปัญญา				3 คือร้อยละ 41-60
				4 คือร้อยละ 61-80
				5 คือร้อยละ 81-100
IV1.2 การยอมรับสตรีทางสังคม	1.2.1 นักศึกษามีศักยภาพทางสังคม ด้านการยอมรับของสถาบันทางสังคม ในระดับใด	0.8	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20
IV1.2.1 การยอมรับของสถาบันทางสังคม				2 คือร้อยละ 21-40
				3 คือร้อยละ 41-60
				4 คือร้อยละ 61-80
				5 คือร้อยละ 81-100
IV1.2.2 ความช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน	1.2.2 นักศึกษามีศักยภาพทางสังคม ด้านความช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน ในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20
				2 คือร้อยละ 21-40
				3 คือร้อยละ 41-60
IV1.2.3 การยอมรับวัฒนธรรมประเพณี				4 คือร้อยละ 61-80
				5 คือร้อยละ 81-100

ตารางที่ 3.7 (ต่อ)

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของมาตร วัด
IV1.2.4 การยอมรับ ศีลธรรมและ จริยธรรมทาง สังคม	1.2.3 นักศึกษามีศักยภาพทาง สังคม ด้านการยอมรับ วัฒนธรรมประเพณี ใน ระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
	1.2.4 นักศึกษามีศักยภาพทาง สังคม ด้านการยอมรับ ศีลธรรมและจริยธรรม ทางสังคมในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV1.3 ความเชื่อมั่น สตรีทางสังคม	1.3.1 นักศึกษามีศักยภาพทาง สังคม ด้านความเป็น เครือข่ายทางสังคม ใน ระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
	IV1.3.1 ความเป็น เครือข่ายทาง สังคม	1.3.2 นักศึกษามีศักยภาพทาง สังคม ด้านความ ไว้วางใจกัน	1.0	Interval
IV1.3.2 ความ ไว้วางใจกัน	1.3.3 การเป็น พวกเดียวกัน	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
	1.3.3 นักศึกษามีศักยภาพทาง สังคม ด้านการเป็นพวก เดียวกันในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100

ตารางที่ 3.7 (ต่อ)

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของมาตร วัด
IV1.4 สมรรถนะผู้นำ สตรีทางสังคม IV1.4.1 ทักษะในการ แก้ปัญหา IV1.4.2 ทักษะใน การสื่อสาร IV1.4.3 มุ่งมั่นในการ ทำงาน IV1.4.4 การมีมนุษย สัมพันธ์ดี	1.4.1 นักศึกษามีศักยภาพทาง สังคม ด้านทักษะในการ แก้ปัญหาในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20
				2 คือร้อยละ 21-40
				3 คือร้อยละ 41-60
				4 คือร้อยละ 61-80
				5 คือร้อยละ 81-100
	1.4.2 นักศึกษามีศักยภาพทาง สังคม ด้านทักษะใน การสื่อสารในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20
	2 คือร้อยละ 21-40			
	3 คือร้อยละ 41-60			
	4 คือร้อยละ 61-80			
	5 คือร้อยละ 81-100			
	1.4.3 นักศึกษามีศักยภาพทาง สังคม ด้านมุ่งมั่นในการ ทำงานในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20
	2 คือร้อยละ 21-40			
	3 คือร้อยละ 41-60			
	4 คือร้อยละ 61-80			
	5 คือร้อยละ 81-100			
	1.4.4 นักศึกษามีศักยภาพทาง สังคม ด้านการมีมนุษย สัมพันธ์ดีในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20
	2 คือร้อยละ 21-40			
	3 คือร้อยละ 41-60			
	4 คือร้อยละ 61-80			
	5 คือร้อยละ 81-100			
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ IV2.1 ฐานะสตรีทาง เศรษฐกิจ IV2.1.1 การมีทุน ทางครอบครัว IV2.1.2 การมีทุนทาง สังคมและ วัฒนธรรม	2.1.1 นักศึกษามีศักยภาพทาง เศรษฐกิจ ด้านการมีทุน ทางครอบครัวในระดับ ใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20
	2 คือร้อยละ 21-40			
	3 คือร้อยละ 41-60			
	4 คือร้อยละ 61-80			
	5 คือร้อยละ 81-100			

ตารางที่ 3.7 (ต่อ)

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของมาตร วัด
	2.1.2 นักศึกษามีศักยภาพทาง เศรษฐกิจ ด้านการมีทุน ทางสังคมและ วัฒนธรรมในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV2.2 ความรอบรู้ ทางการทำงาน	2.2.1 นักศึกษามีศักยภาพทาง เศรษฐกิจ ด้านการใช้ หลักวิชาการในการ ตัดสินใจในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV2.2.1 การใช้หลัก วิชาการในการ ตัดสินใจ				
IV2.2.2 ความรอบคอบ และ เตรียมพร้อม	2.2.2 นักศึกษามีศักยภาพทาง เศรษฐกิจ ด้านความ รอบคอบและ เตรียมพร้อมในระดับ ใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV2.2.3 การจัดการ แรงงาน				
IV2.2.4 การรู้จักการ ปรับเปลี่ยน ผลผลิต	2.2.3 นักศึกษามีศักยภาพทาง เศรษฐกิจ ด้านการ จัดการแรงงานในระดับ ใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV2.2.5 ความรู้ด้าน การตลาด				
	2.2.4 นักศึกษามีศักยภาพทาง เศรษฐกิจ ด้านการรู้จัก การปรับเปลี่ยนผลผลิต ในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100

ตารางที่ 3.7 (ต่อ)

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของมาตร วัด
	2.2.5 นักศึกษามีศักยภาพ ทางเศรษฐกิจ ด้าน ความรู้ด้านการตลาดใน ระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV2.3 อาชีพ IV2.3.1 ความสามา รถในการ ทำงาน	2.3.1 นักศึกษามีศักยภาพทาง เศรษฐกิจ ด้าน ความสามารถในการ ทำงานในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV2.3.2 ความสำเร็จ ในธุรกิจ	2.3.2 นักศึกษามีศักยภาพทาง เศรษฐกิจ ด้าน ความสำเร็จในธุรกิจ ในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV3 ศักยภาพทางการเมือง IV3.1 ความรู้ทาง การเมือง IV3.1.1 ระดับ การศึกษา	3.1.1 นักศึกษามีศักยภาพทาง การเมือง ด้านระดับ การศึกษาในระดับ ใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV3.1.2 ความ สามารถ สื่อสาร ออนไลน์	3.1.1 นักศึกษามีศักยภาพทาง การเมือง ด้าน ความสามารถสื่อสาร ออนไลน์ในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100

ตารางที่ 3.7 (ต่อ)

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของมาตร วัด
IV3.2 ประสบการณ์ ทางการเมือง IV3.2.1 การเข้าร่วม กิจกรรม ทางการเมือง	3.2.1 นักศึกษาศรีมี ศักยภาพทางการเมือง ด้านการเข้าร่วม กิจกรรมทางการเมือง ในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV3.3 คุณธรรมทาง การเมือง IV3.3.1 เคารพใน สิทธิเสรีภาพ ของบุคคล อื่น	3.3.1 นักศึกษามีศักยภาพทาง การเมือง ด้านเคารพใน สิทธิเสรีภาพของบุคคล อื่นในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV3.3.2 ความเท่า เทียมเสมอ ภาค	3.3.2 นักศึกษามีศักยภาพทาง การเมือง ด้านความเท่า เทียมเสมอภาคในระดับ ใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV3.4 ลักษณะผู้นำ ทางการเมือง IV3.4.1 ระดับชนชั้น IV3.4.2 สภาวะจิตใจที่ กระตือรือร้น	3.4.1 นักศึกษามีศักยภาพทาง การเมือง ด้านระดับชน ชั้นในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
IV3.4.3 บารมีและ บทบาท	3.4.2 นักศึกษามีศักยภาพทาง การเมือง ด้านสภาวะ จิตใจที่กระตือรือร้นใน ระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100

ตารางที่ 3.7 (ต่อ)

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของมาตร วัด
	3.4.3 นักศึกษามีศักยภาพทาง การเมือง ด้านบารมีและ บทบาทในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100

5.1.3 แบบสอบถามส่วนที่ 3 ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาททางการเมือง กล่าวคือ **บทบาททางการเมือง^{DV}** ประกอบด้วย 1) การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} 2) การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} 3) การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และ 4) การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัย โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาโดยมีมาตรวัดดังนี้

1 หมายถึงมีบทบาททางการเมืองระดับน้อยที่สุด	ระหว่าง 1-20
2 หมายถึงมีบทบาททางการเมืองระดับน้อย	ระหว่าง 21-40
3 หมายถึงมีบทบาททางการเมืองระดับปานกลาง	ระหว่าง 41-60
4 หมายถึงมีบทบาททางการเมืองระดับมาก	ระหว่าง 61-80
5 หมายถึงมีบทบาททางการเมืองระดับมากที่สุด	ระหว่าง 81-100

ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดการสร้างเครื่องมือการวิจัยตามตารางที่ 3.8 ดังนี้

ตารางที่ 3.8 การสร้างเครื่องมือการวิจัยจากตัวจากตัวชี้วัดขององค์ประกอบ ตัวแปรตาม ค่าความเที่ยงตรงของคำถาม (IVC) ระบบเกณฑ์การวัดและระบบการให้น้ำหนัก

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของ มาตรวัด	
DV1 การติดตามรับรู้ ข่าวสารทางการเมือง DV1.1 การสื่อสาร ส่วนบุคคล	1.1.1 นักศึกษามีการสื่อสาร	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20	
	ส่วนบุคคลด้านการ			2 คือร้อยละ 21-40	
	พูดคุยบอกเล่าตัวต่อ			3 คือร้อยละ 41-60	
	ตัวในระดับใด			4 คือร้อยละ 61-80	
	DV1.1.1 การพูดคุย			5 คือร้อยละ 81-100	
บอกเล่าตัว ต่อตัว DV1.1.2 การ สนทนาใน กลุ่มไลน์	1.1.2 นักศึกษามีการ	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20	
	สื่อสารส่วนบุคคล			2 คือร้อยละ 21-40	
	ด้านการสนทนาใน			3 คือร้อยละ 41-60	
	กลุ่มไลน์ในระดับใด			4 คือร้อยละ 61-80	
				5 คือร้อยละ 81-100	
DV1.2 การสื่อสาร ผ่านสื่อมวลชน	1.2.1 นักศึกษามีการ	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20	
	สื่อสารผ่าน			2 คือร้อยละ 21-40	
	DV1.2.1 สื่อวิทยุ			สื่อมวลชน ด้านสื่อ	3 คือร้อยละ 41-60
	DV1.2.2 สื่อ			วิทยุในระดับใด	4 คือร้อยละ 61-80
	โทรทัศน์			5 คือร้อยละ 81-100	
DVI.2.3 สื่อหนังสือ พิมพ์ DVI.2.4 สื่อโซเชียล มีเดีย	1.2.2 นักศึกษามีการ	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20	
	สื่อสารผ่าน			2 คือร้อยละ 21-40	
	DVI.2.4 สื่อโซเชียล			สื่อมวลชน ด้านสื่อ	3 คือร้อยละ 41-60
	มีเดีย			โทรทัศน์ในระดับใด	4 คือร้อยละ 61-80
				5 คือร้อยละ 81-100	

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของ มาตรวัด
	1.2.3 นักศึกษามีการสื่อสาร ผ่านสื่อมวลชน ด้าน สื่อหนังสือพิมพ์ใน ระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
	1.2.4 นักศึกษามีการสื่อสาร ผ่านสื่อมวลชน ด้าน สื่อโซเชียลมีเดีย ใน ระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV2 การร่วมอภิปรายทาง การเมือง DV2.1 การ วิพากษ์วิจารณ์ การทำงานของ รัฐบาล	2.1.1 นักศึกษามีการ วิพากษ์วิจารณ์การ ทำงานของรัฐบาล ด้านการร่วมกำหนด นโยบายของรัฐบาล ในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV2.1.1 การร่วม กำหนด นโยบายของ รัฐบาล	2.1.2 นักศึกษามีการ วิพากษ์วิจารณ์การ ทำงานของรัฐบาล ด้านการบริหารงาน ของรัฐบาล ในระดับ ใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV2.1.2 การ บริหารงาน ของรัฐบาล				

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของ มาตรวัด
DV2.2 การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานของ รัฐบาลผ่าน สื่อสารมวลชน	2.2.1 นักศึกษามีการ	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0-20
	วิพากษ์วิจารณ์การ			2 คือร้อยละ 21-40
	ทำงานของรัฐบาล			3 คือร้อยละ 41-60
	ผ่านสื่อใหม่ ด้าน			4 คือร้อยละ 61-80
	ผ่าน twitter ในระดับ			5 คือร้อยละ 81-100
DV2.2.1 ผ่าน twitter	ใด			
DV2.2.2 ผ่าน Facebook	2.2.2 นักศึกษามีการ	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0-20
	วิพากษ์วิจารณ์การ			2 คือร้อยละ 21-40
	ทำงานของรัฐบาล			3 คือร้อยละ 41-60
	ผ่านสื่อใหม่ด้านผ่าน			4 คือร้อยละ 61-80
	ผ่าน YouTube			5 คือร้อยละ 81-100
DV2.2.3 ผ่าน YouTube	Facebook ในระดับ			
	ใด			
DV3 การเข้าร่วมชุมนุมทาง การเมือง	2.2.3 นักศึกษามีการ	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0-20
	วิพากษ์วิจารณ์การ			2 คือร้อยละ 21-40
	ทำงานของรัฐบาล			3 คือร้อยละ 41-60
	ผ่านสื่อใหม่ ด้าน			4 คือร้อยละ 61-80
	ผ่าน YouTube ใน			5 คือร้อยละ 81-100
DV3.1 การเข้าร่วม ชุมนุมเพื่อ สนับสนุนรัฐบาล	ระดับใด			
DV3.1.1 การเห็น ด้วยกับ นโยบาย	3.1.1 นักศึกษามีการเข้า ร่วมชุมนุมเพื่อ สนับสนุนรัฐบาล ด้านการเห็นด้วยกับ นโยบาย ในระดับใด	0.8	Interval	1 คือร้อยละ 0-20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของ มาตรวัด
DV3.1.2 การเห็น ด้วยกับการ บริหารงาน	3.1.2 นักศึกษามีการเข้า ร่วม ชุม นุ ม เพื่ สนับสนุน รัฐบาล ด้านการเห็นด้วยกับ นโยบาย ในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV3.2 การเข้าร่วม เพื่อคัดค้าน รัฐบาล	3.2.1 นักศึกษามีการเข้า ร่วม เพื่ อ คั ด คั น รัฐบาล ด้านการไม่ เห็นด้วยกับนโยบาย ในระดับใด	0.8	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV3.2.1 การไม่เห็น ด้วยกับ นโยบาย	3.2.2 นักศึกษามีการเข้า ร่วม เพื่ อ คั ด คั น รัฐบาล ด้านการไม่ เห็นด้วยกับนโยบาย ในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV3.2.2 การไม่เห็น ด้วยกับการ บริหารงาน	3.2.2 นักศึกษามีการเข้า ร่วม เพื่ อ คั ด คั น รัฐบาล ด้านการไม่ เห็นด้วยกับนโยบาย ในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV3.3 การเข้าร่วมเพื่อ เรียกร้องต่อ รัฐบาล	3.3.1 นักศึกษามีการเข้า ร่วมเพื่อเรียกร้องต่อ รัฐบาล ด้านเพื่อสนอง ต่อตนเองหรือกลุ่ม ใน ระดับใด	0.8	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV3.3.1 เพื่อสนอง ต่อตนเอง หรือกลุ่ม	3.3.1 นักศึกษามีการเข้า ร่วมเพื่อเรียกร้องต่อ รัฐบาล ด้านเพื่อสนอง ต่อตนเองหรือกลุ่ม ใน ระดับใด	0.8	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV4 การใช้สิทธิ์ลงคะแนน เสียง	4.1.1 นักศึกษามีการใช้ สิทธิ์ลงคะแนนเสียง	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV4.1 ระดับชาติ	ระดับชาติ ด้านการ เลือกตั้ง			3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV4.1.1 การเลือกตั้ง สมาชิกสภา ผู้แทน	สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรในระดับใด			4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

ตัวแปร องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	Questionnaires แบบสอบถาม	IVC	มาตรวัด ของ ตัวชี้วัด	คะแนนของ มาตรวัด
รายการ DV4.1.2 การ เลือกตั้ง สมาชิก วุฒิสภา	4.1.2 นักศึกษามีการใช้ สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ระดับชาติ ด้านการ เลือกตั้งสมาชิก วุฒิสภาในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV4.1.3 การลง ประชามติ	4.1.3 นักศึกษามีการใช้ สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ระดับชาติ ด้านการลง ประชามติในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV4.2 ระดับท้องถิ่น DV4.2.1 การเลือกตั้ง ระดับจังหวัด	4.2.1 นักศึกษามีการใช้ สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ระดับท้องถิ่น ด้าน การเลือกตั้งระดับ จังหวัด ในระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV4.2.2 การเลือกตั้ง ระดับตำบล และเทศบาล	4.2.2 นักศึกษามีการใช้ สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ระดับท้องถิ่น ด้าน การเลือกตั้งระดับ ตำบลและเทศบาลใน ระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100
DV4.2.3 การเลือกตั้ง กำนันและ ผู้ใหญ่บ้าน	4.2.3 นักศึกษามีการใช้ สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ระดับท้องถิ่น ด้าน การเลือกตั้งกำนัน และผู้ใหญ่บ้านใน ระดับใด	1.0	Interval	1 คือร้อยละ 0 -20 2 คือร้อยละ 21-40 3 คือร้อยละ 41-60 4 คือร้อยละ 61-80 5 คือร้อยละ 81-100

5.2 การสร้างเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ

การสร้างแบบสัมภาษณ์จากความสัมพันธ์ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม เพื่อการสัมภาษณ์ศึกษาจากนักศึกษาศรี ในบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย โดยใช้วิธีการสร้างเครื่องมือการวิจัยจากองค์ประกอบ ของตัวแปรต้นและตัวแปรตามคือ จากกรอบแนวความคิดการศึกษามหาวิทยาลัยการเมืองของนักศึกษาศรีไทย ตามรายละเอียดตารางที่ 3.9 ดังนี้

ตารางที่ 3.9 การสร้างแบบสัมภาษณ์จากองค์ประกอบ ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

IV สัมภาษณ์ของนักศึกษาศรีไทย	
ตัวแปรและองค์ประกอบ	
<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; width: 150px; margin: auto;"> <p>รูปถ่ายขณะทำ การสัมภาษณ์</p> </div>	ชื่อ-นามสกุลสัมภาษณ์.....
	ตำแหน่ง.....
	ที่อยู่.....
	โทรศัพท์มือถือ.....
	E-mail.
IV1 สัมภาษณ์ทางสังคม	1.1 สัมภาษณ์ทางสังคมของนักศึกษาศรี ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ของสตรีทางสังคม การยอมรับสตรีทางสังคม ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม และสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม หรือไม่ อย่างไร
IV1.1 ความรู้ของสตรีทางสังคม
IV1.2 การยอมรับสตรีทางสังคม
IV1.3 ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม
IV1.4 สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

DV บทบาททางการเมือง	
ตัวแปรและองค์ประกอบ	
DV1 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	1.1 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษาสตรี ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสื่อสารส่วนบุคคล และการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนหรือไม่ อย่างไร
DV1.1 การสื่อสารส่วนบุคคล
DV1.2 การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน
DV2 การร่วมอภิปรายทางการเมือง	2.1 การร่วมอภิปรายทางการเมืองของนักศึกษาสตรี ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลหรือไม่ อย่างไร
DV2.1 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล
DV3 การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง	3.1 การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองของนักศึกษาสตรี ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล และการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาลหรือไม่ อย่างไร
DV3.1 การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล
DV3.2 การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล
DV3.3 การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

DV บทบาททางการเมือง	
ตัวแปรและองค์ประกอบ	
DV4 การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง	4.1 การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงของนักศึกษาสตรี ท่านมีความคิดเห็นในระดับชาติและระดับท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไร
DV4.1 ระดับชาติ
DV4.2 ระดับท้องถิ่น

6. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย เรื่อง บทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย จะทดสอบ 2 ค่า คือ ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

6.1 การวัดค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

เนื่องจากความเที่ยงตรงตามเนื้อหา เป็นการวัดค่าความเที่ยงตรงจากความสัมพันธ์กันระหว่างวัตถุประสงค์ตัวแปร องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และคำถามในแบบสอบถามตามความคิดเห็นของนักวิชาการว่ามีค่าความสอดคล้องที่ยอมรับได้หรือไม่ ถ้าค่าความสอดคล้องต่ำจะได้มีการแก้ไขให้คำถามมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดองค์ประกอบ และตัวแปร ตามกรอบแนวคิดการศึกษาได้ เมื่อได้ค่าความสอดคล้อง (Congruence) เกิน 0.7 แสดงว่าแบบทดสอบมีค่าความเที่ยงตรงที่ใช้ได้โดยใช้สูตรดังนี้

$$IVC = \frac{\sum R}{n}$$

IVC = (Item Variable Congruence Index) ค่าความสอดคล้องของแต่ละข้อ

R = ค่าความคิดเห็นของนักศึกษาสตรี จำนวน 5 มหาวิทยาลัย ในแต่ละข้อคูณกับค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อ

N = จำนวนนักศึกษา คณะและสาขา 5 มหาวิทยาลัย

การหาค่า IVC โดยผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับนักศึกษา จำนวน 5 ท่าน

ตารางที่ 3.10 ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ภาพถ่าย	ตำแหน่ง
	1. ดร.วรรณรัตน์ อัสวเดชาชาญยุทธ์ รองนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลพระอินทราชา
	2. ดร.เสาวณีย์ อาภามงคล ประธานที่ปรึกษา บริษัท วินโดร์วิว จำกัด E-mail. p93spn@hotmail.com
	3. ดร.รุ่งนภา เพ่งรุ่งเรืองวงษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม E-mail. roong001@hotmail.com
	4. ดร. กรเอก กาญจนโกกีน อาจารย์ประจำหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Visionary Leaders) มหาวิทยาลัยรามคำแหง E-mail. korneak.k@gmail.com
	5. ดร.วัฒนา นนทชิต อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี E-mail. nontachit@gmail.com

6.2 การวัดค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัย (Reliability of Research Tool)

การวัดค่าความเชื่อมั่น โดยนำแบบทดสอบที่มีค่าความเที่ยงตรงไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง ซึ่งสามารถหาค่าความเชื่อมั่นในลักษณะวัดค่าคงที่ (Stability Measurement) ด้วยการนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาด้วยวิธีการของ Cronbach Method (Coefficient - α) คือหาค่าความเชื่อมั่นจากค่าสัมประสิทธิ์ (อัลฟา) ใช้คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยคะแนนคำตอบไม่เป็นแบบ 0 - 1 มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

- α = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 n = จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม
 s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนคำถามแต่ละข้อ
 s_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

การคำนวณค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับ การแก้ไข จากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยหรือการทดลอง (Try-out) ก่อนที่จะนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริงในพื้นที่ตัวอย่าง คือ นักศึกษาศตริ คณะและสาขา จำนวน 5 มหาวิทยาลัย แสดงโครงสร้างการคำนวณค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยตามกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

ตารางที่ 3.11 ผลการทดสอบค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของตัวแปรต้น

ขั้นที่ 1 ค่า α ตัวแปรรวม ทั้งหมด	ขั้นที่ 2 ค่า α ตัวแปรต้นและตัว แปรตามรวม	ขั้นที่ 3 ค่า α แต่ละตัว แปร	ขั้นที่ 4 ค่า α แต่ละ องค์ประกอบ	ขั้นที่ 5 ค่า α แต่ละตัวชี้วัด
$V = 0.965$ $IV = 0.965$ $DV = 0.965$		$IV1 = 0.965$ $IV2 = 0.965$ $IV3 = 0.965$	$IV1.1 = 0.967$	$IV1.1.1 = 0.970$
			$IV1.2 = 0.965$	$IV1.2.1 = 0.969$ $IV1.2.2 = 0.968$ $IV1.2.3 = 0.969$ $IV1.2.4 = 0.968$
			$IV1.3 = 0.965$	$IV1.3.1 = 0.969$ $IV1.3.2 = 0.969$ $IV1.3.3 = 0.969$
			$IV1.4 = 0.965$	$IV1.4.1 = 0.969$ $IV1.4.2 = 0.969$ $IV1.4.3 = 0.968$ $IV1.4.4 = 0.969$
			$IV2.1 = 0.966$	$IV2.1.1 = 0.969$ $IV2.1.2 = 0.969$
			$IV2.2 = 0.965$	$IV2.2.1 = 0.969$ $IV2.2.2 = 0.968$ $IV2.2.3 = 0.969$ $IV2.2.4 = 0.969$ $IV2.2.5 = 0.969$
			$IV2.3 = 0.965$	$IV2.3.1 = 0.968$ $IV2.3.2 = 0.968$
			$IV3.1 = 0.965$	$IV3.1.1 = 0.968$ $IV3.1.2 = 0.969$
			$IV3.2 = 0.968$	$IV3.2.1 = 0.971$
			$IV3.3 = 0.966$	$IV3.3.1 = 0.969$ $IV3.3.2 = 0.969$
			$IV3.4 = 0.965$	$IV3.4.1 = 0.968$ $IV3.4.2 = 0.968$ $IV3.4.3 = 0.970$

ตารางที่ 3.12 ผลการทดสอบค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของตัวแปรตาม

ขั้นที่ 1 ค่า α ตัวแปรรวม ทั้งหมด	ขั้นที่ 2 ค่า α ตัวแปรต้นและตัว แปรตามรวม	ขั้นที่ 3 ค่า α แต่ละตัวแปร	ขั้นที่ 4 ค่า α แต่ละ องค์ประกอบ	ขั้นที่ 5 ค่า α แต่ละตัวชี้วัด
		DV1 = 0.966	DV1.1 = 0.967	DV1.1.1 = 0.925 DV1.1.2 = 0.928
			DV1.2 = 0.966	DV1.2.1 = 0.926 DV1.2.2 = 0.922 DV1.2.3 = 0.924 DV1.2.4 = 0.921
		DV2 = 0.967	DV2.1 = 0.966	DV2.1.1 = 0.921 DV2.1.2 = 0.921
			DV2.2 = 0.969	DV2.2.1 = 0.923 DV2.2.2 = 0.934 DV2.2.3 = 0.921
		DV3 = 0.965	DV3.1 = 0.970	DV3.1.1 = 0.926 DV3.1.2 = 0.925
			DV3.2 = 0.966	DV3.2.1 = 0.923 DV3.2.2 = 0.922
			DV3.3 = 0.966	DV3.3.1 = 0.921
		DV4 = 0.965	DV4.1 = 0.965	DV4.1.1 = 0.918 DV4.1.2 = 0.921 DV4.1.3 = 0.917
			DV4.2 = 0.966	DV4.2.1 = 0.917 DV4.2.2 = 0.918 DV4.2.3 = 0.919

DV = 0.965

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่งของการวิจัย ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยจะดำเนินการเตรียม หรือสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้น จะดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับความต้องการเพื่อที่จะได้นำข้อมูลไปจัดทำวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนั้น การ

ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย ผู้วิจัยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ

7.1 แหล่งทุติยภูมิ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยเป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือทั่วไป คุชฌินิพนธ์ งานวิจัย ตำราทางวิชาการต่างๆ ซึ่งข้อมูลจากเอกสารนั้นถือเป็นข้อมูลทุติยภูมิเพราะเป็นข้อมูลที่มีผู้บันทึกเอาไว้ ดังนั้น จึงมีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้

7.2 แหล่งปฐมภูมิ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยที่เป็นต้นเหตุหรือแหล่งที่เกิดเรื่องราวที่ต้องการศึกษาโดยตรง การรวบรวมข้อมูลจึงต้องใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นมามีลักษณะเฉพาะเรื่อง (Unique) ได้แก่

7.2.1 แบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดโดยผู้ศึกษาวิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจำนวน 56 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน 7 ข้อ
ส่วนที่ 2 ศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย	จำนวน 30 ข้อ
1) ศักยภาพทางสังคม	13 ข้อ
2) ศักยภาพทางเศรษฐกิจ	9 ข้อ
3) ศักยภาพทางการเมือง	8 ข้อ
ส่วนที่ 3 บทบาททางการเมือง	จำนวน 19 ข้อ
1) การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	6 ข้อ
2) การร่วมอภิปรายทางการเมือง	5 ข้อ
3) การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง	5 ข้อ
4) การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง	6 ข้อ

เพื่อสำรวจบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผล โดยใช้วิธีทางสถิติเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สมบูรณ์และถูกต้อง

7.2.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นปลายเปิดที่ผู้วิจัยได้สร้างที่ขึ้น จำนวน 7 ข้อ เกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย ตามกรอบแนวความคิดการวิจัย เพื่อนำข้อมูลการสัมภาษณ์มาสนับสนุนข้อค้นพบของการวิจัยเชิงคุณภาพ

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

8.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์และการตรวจสอบข้อมูลแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนใหญ่ คือ

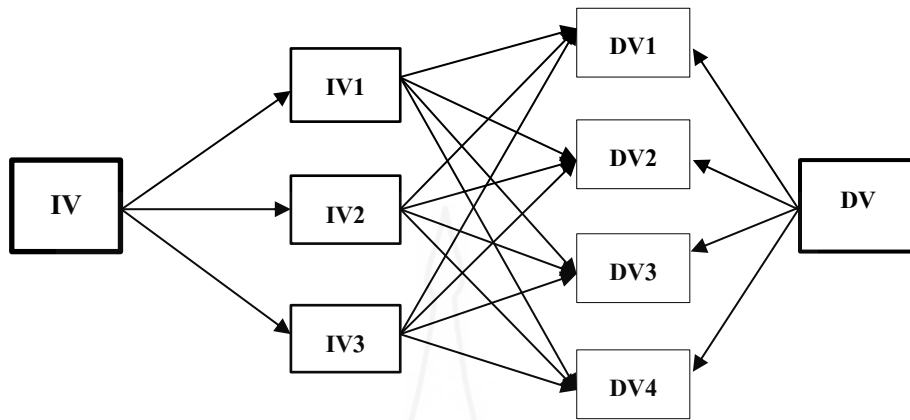
8.1.1 สรุปข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงตามประเด็นขององค์ประกอบแต่ละตัวของตัวแปรต้นเกี่ยวกับศักยภาพของนักศึกษาศรีไทยและตามประเด็นขององค์ประกอบแต่ละตัวของตัวแปรตามบทบาททางการเมือง

8.1.2 สรุปและบรรยายลักษณะตามประเด็นขององค์ประกอบแต่ละตัว ของตัวแปรของทั้งตัวแปรต้น และตัวแปรตาม แล้วนำมาเชื่อมโยงกัน เพื่อนำไปวิเคราะห์ร่วมกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณแล้วนำไปหาข้อสรุปตอบวัตถุประสงค์และปัญหาการวิจัย

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติดังต่อไปนี้

- 1) การถอดเทปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อย่างละเอียดชนิดคำต่อคำ (Transcribing Interview)
- 2) การจัดเตรียมข้อมูล (Data Management) โดยการจดบันทึกข้อมูลต่างๆ (Note taking) ซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ และนำข้อมูลเหล่านั้นมาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3) การทำข้อสรุปชั่วคราวและการตัดทอนข้อมูล (Memoing Data Reduction) เป็นการทำข้อสรุปชั่วคราวเป็นการลดขนาดข้อมูลและช่วยกำจัดข้อมูลที่ไม่ต้องการออกไปได้
- 4) การเสนอข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และการนำเสนอ (Displaying Data for Analysis and Presentation) เป็นการนำข้อสรุปย่อยๆ มาเชื่อมโยงกันเพื่อหาข้อสรุปและตอบปัญหาการวิจัยโดยการจัดแบ่งประเภทของข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์
- 5) การประมวลและสรุปข้อเท็จจริง (Drawing and Verifying Conclusions) ได้แก่ การระบุนความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ การเชื่อมโยงแนวคิด ทฤษฎีกับสิ่งที่ค้นพบ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพทดสอบสมมติฐาน การวิจัยตามตัวแบบดังนี้

ภาพที่ 3.2 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ IV กับ DV

IV1 – IV3 มีความสัมพันธ์หรือไม่สัมพันธ์กับ DV1 เพราะอะไร
 IV1 – IV3 มีความสัมพันธ์หรือไม่สัมพันธ์กับ DV2 เพราะอะไร
 IV1 – IV3 มีความสัมพันธ์หรือไม่สัมพันธ์กับ DV3 เพราะอะไร
 IV1 – IV3 มีความสัมพันธ์หรือไม่สัมพันธ์กับ DV4 เพราะอะไร

8.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การศึกษายบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย ใช้สถิติและเกณฑ์ที่ใช้
 อภิปรายผลการศึกษาดังนี้

8.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้จะสรุปข้อมูลของประชากรที่ศึกษาโดยจำนวนนับ และค่า
 ร้อยละเพื่ออธิบายลักษณะ ประเภท จำนวนของผู้ให้ข้อมูลตามตารางที่ 3.13 ดังนี้

ตารางที่ 3.13 ระดับการวัด และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

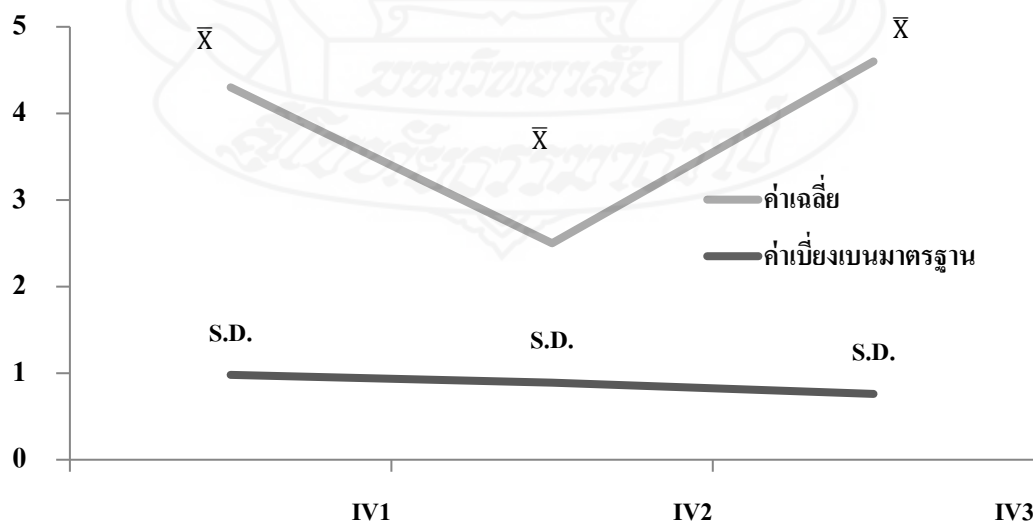
ข้อมูลส่วนบุคคล	ระดับการวัด	สถิติที่ใช้		ข้อมูลส่วนบุคคล	ระดับการวัด	สถิติที่ใช้	
		ความถี่	ร้อยละ			ความถี่	ร้อยละ
นักศึกษาศรี	Nominal	<i>f</i>	%	คณะ	Nominal	<i>f</i>	%
เพศ	Nominal	<i>f</i>	%	สาขา	Nominal	<i>f</i>	%
อายุ	Ordinal	<i>f</i>	%				

8.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรต้นศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย

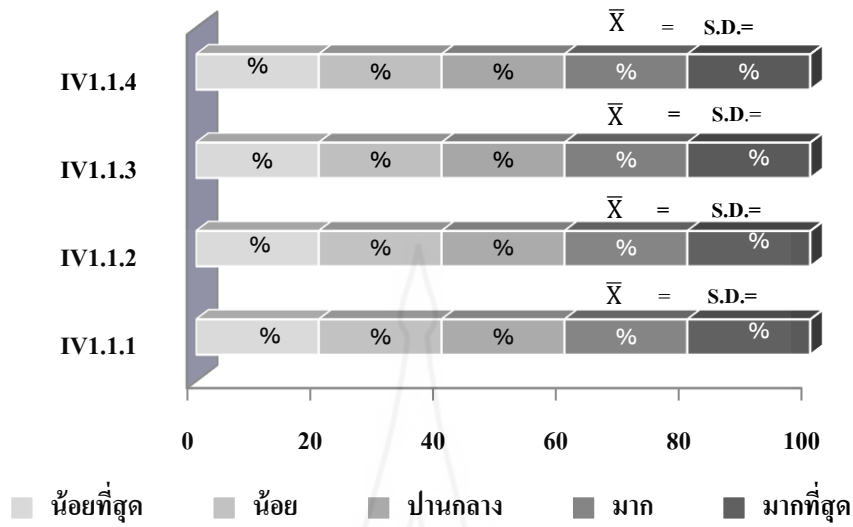
การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย^{IV} ในครั้งนี้จะวิเคราะห์ตัวแปรต้นศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย ประกอบด้วย ด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งการอธิบายค่าเฉลี่ยด้วยค่า Mean (\bar{X}) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตั้งแต่ 1-5 ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนได้รายละเอียดตามตารางที่ 3.14 ดังนี้ (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2554, น. 198)

ตารางที่ 3.14 เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย^{IV}

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	มีศักยภาพระดับมากที่สุด ระหว่างร้อยละ 81-100
3.41-4.20	มีศักยภาพระดับมาก ระหว่างร้อยละ 61-80
2.61-3.40	มีศักยภาพระดับปานกลาง ระหว่างร้อยละ 41-60
1.81-2.60	มีศักยภาพระดับน้อย ระหว่างร้อยละ 21-40
1.00-1.80	มีศักยภาพระดับน้อยที่สุด ระหว่างร้อยละ 0-20
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
มากกว่า 1.75	มีความแตกต่างมาก
1.25 – 1.75	มีความแตกต่างปานกลาง
น้อยกว่า 1.25	มีความแตกต่างน้อย หรือใกล้เคียงกัน เหมือนๆ กัน

ภาพที่ 3.3 การแสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย^{IV}

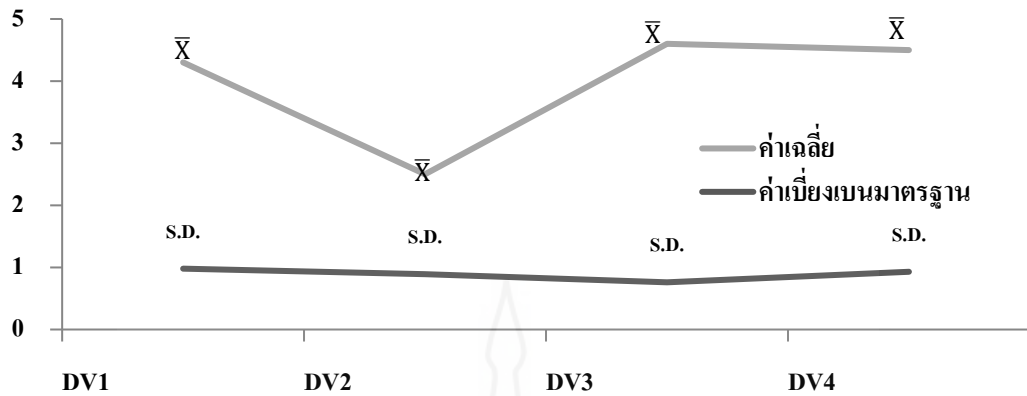
ภาพที่ 3.4 การแสดงการแจกแจงความถี่ของศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย^{IV}

8.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรตามบทบาททางการเมือง

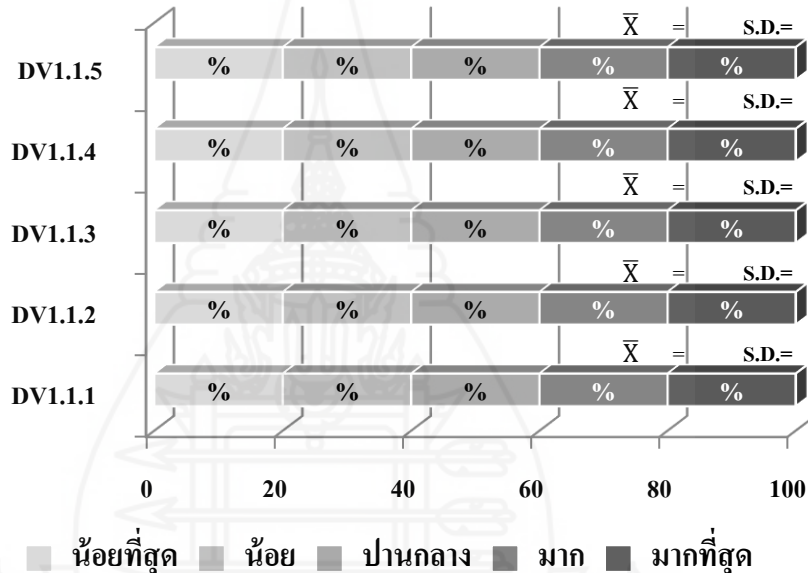
การศึกษาวเคราะห์ข้อมูลตัวแปรตามบทบาททางการเมือง^{DV} ประกอบด้วย การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งการอธิบายค่าเฉลี่ยด้วยค่า Mean (\bar{X}) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตั้งแต่ 1-5 ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนตามรายละเอียดตารางที่ 3.15 ได้ดังนี้ (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2554, น. 198)

ตารางที่ 3.15 เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนบทบาททางการเมือง^{DV}

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	มีบทบาททางการเมืองระดับมากที่สุด ระหว่างร้อยละ 81-100
3.41-4.20	มีบทบาททางการเมืองระดับมาก ระหว่างร้อยละ 61-80
2.61-3.40	มีบทบาททางการเมืองระดับปานกลาง ระหว่างร้อยละ 41-60
1.81-2.60	มีบทบาททางการเมืองระดับน้อย ระหว่างร้อยละ 21-40
1.00-1.80	มีบทบาททางการเมืองระดับน้อยที่สุด ระหว่างร้อยละ 0-20
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
มากกว่า 1.75	มีความแตกต่างมาก
1.25 – 1.75	มีความแตกต่างปานกลาง
น้อยกว่า 1.25	มีความแตกต่างน้อย หรือใกล้เคียงกัน เหมือนๆ กัน

ภาพที่ 3.5 การแสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาททางการเมือง^{DV}

ภาพที่ 3.6 การแสดงการแจกแจงความถี่ของบทบาททางการเมือง^{DV}

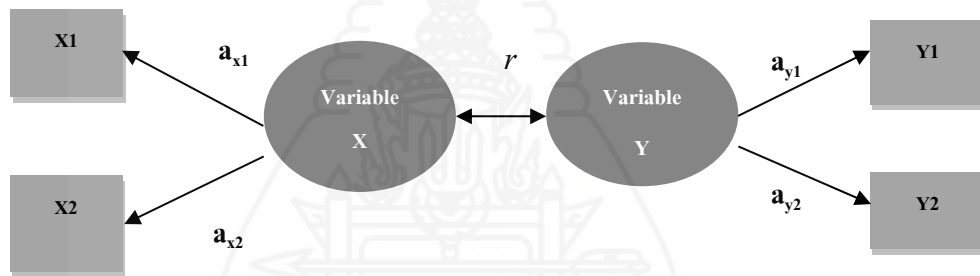
8.2.4 การทดสอบสมมติฐานระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย

การศึกษารolesทางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยครั้งนี้ ดำเนินการทดสอบสมมติฐาน 1-5 จากการศึกษาบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย โดยการวิเคราะห์หาขนาดและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นและชุดตัวแปรตามตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิกอล (Canonical Correlation Analysis) ลักษณะการวิเคราะห์ Canonical Correlation สามารถแสดงให้เห็นโมเดลเส้นทาง (Path Diagram) ตามภาพที่ 3.7

การพิจารณาค่าศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยกับบทบาททางการเมืองได้ใช้ค่าความสัมพันธ์ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ที่ได้ให้ระดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไว้รายละเอียดตามตารางที่ 3.16 ดังนี้

ตารางที่ 3.16 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง	ความหมาย
(-) 0.00 ถึง (-) 0.30	มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำมาก
(-) 0.31 ถึง (-) 0.50	มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ
(-) 0.51 ถึง (-) 0.70	มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง
(-) 0.71 ถึง (-) 0.90	มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง
(-) 0.91 ขึ้นไป	มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงมาก

ภาพที่ 3.7 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร Canonical Correlation

$X1(i)$ = Variable in X set

$Y1(i)$ = Variable in Y set

$Ax(i)$ = Standardized Canonical Coefficients of Variable in X set

$Ay(i)$ = Standardized Canonical Coefficients of Variable in Y set

r = Canonical Correlation

ตารางที่ 3.17 ลำดับขั้นตอนค่าสถิติและเกณฑ์ที่ใช้อภิปรายผลสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์
Canonical Correlation

ลำดับขั้นตอน	ค่าสถิติ	เกณฑ์ในการอภิปรายผล
1. ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติเพื่อระบุว่าตัวแปรทั้ง 2 ชุดมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง	ค่า Significance ($p <$) (ข้อมูลจาก Dimension Reduction Analysis: Sig. of F)	ทดสอบสหสัมพันธ์คาโนนิกอลโดยรวมของชุดตัวแปรอิสระกับชุดตัวแปรตามว่ามีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่เกณฑ์ที่ใช้คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.01$ หากพบว่าเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะดำเนินการในขั้นตอนต่อไป
2. ระบุระดับความสัมพันธ์โดยรวมของชุดตัวแปรอิสระกับชุดตัวแปรตาม	ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิกอล (Canonical Correlation - r) (ข้อมูลจาก Eigenvalues and Canonical Correlations : Canon cor)	อธิบายระดับความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรอิสระกับชุดตัวแปรตามที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรอิสระและของตัวแปรตามและพิจารณาจากข้อมูลชุดที่มีค่า $p < 0.01$ เกณฑ์ที่ใช้คือ 1. ค่า r มีค่าเป็นบวกหมายถึง ตัวแปรต้นและตัวแปรตามสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ถ้าค่า r มีค่าเป็นลบหมายถึง ตัวแปรต้นและตัวแปรตามสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกัน 2. ค่าคะแนนแสดงระดับความสัมพันธ์มีดังนี้ค่า r ระดับความสัมพันธ์ (-) 0.91 ขึ้นไปสูงมาก (-) 0.71 ถึง (-) 0.90 สูง (-) 0.51 ถึง (-) 0.70 ปานกลาง (-) 0.31 ถึง (-) 0.50 ต่ำ (-) 0.00 ถึง (-) 0.30 ต่ำมาก 3. การอภิปรายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจะพิจารณาจากค่าองค์ประกอบสัมประสิทธิ์คาโนนิกอล

ตารางที่ 3.17 (ต่อ)

ลำดับขั้นตอน	ค่าสถิติ	เกณฑ์ในการอภิปรายผล
3. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของค่าสหสัมพันธ์คาโนนิกคอลที่จะอธิบายความแปรปรวนที่เกิดขึ้นในตัวแปรคาโนนิกคอล	ค่า Eigenvalue (ข้อมูลจาก Eigenvalues and Canonical Correlations : Eigenvalues)	ระบุค่าสัดส่วนความแปรปรวนที่เกิดขึ้นจากตัวแปรคาโนนิกคอลกลุ่มตัวแปรอิสระที่สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรคาโนนิกคอล กลุ่มตัวแปรตามเกณฑ์ที่ใช้คือค่าร้อยละ
4. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของตัวแปรคาโนนิกคอลที่จะอธิบายตัวแปรเริ่มต้น (พิจารณาทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม)	ค่าความแปรปรวนที่ถูกสกัดได้ (Variance Extracted) 4.1 ตัวแปรอิสระพิจารณาจาก Variance in Covariates Explained by Canonical Variables: Pct Var DEP 4.2 ตัวแปรตามพิจารณาจาก Variance in Dependent Variables Explained by Canonical Variables : Pct Var DEP	ระบุสัดส่วนความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นที่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรคาโนนิกคอลของตัวแปรนั้นๆ ว่าสามารถอธิบายได้มากน้อยเพียงใดเกณฑ์อภิปรายผลใช้ค่าร้อยละ
5. วิเคราะห์ความทับซ้อนระหว่างชุดตัวแปรอิสระกับชุดตัวแปรตาม	ค่าองค์ประกอบความทับซ้อน (Redundancy Index) 5.1 ตัวแปรคาโนนิกคอลของตัวแปรตามที่สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นของ	การระบุสัดส่วนความแปรปรวนของตัวแปรต้น เริ่มต้นที่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรคาโนนิกคอลของตัวแปรตามหรือสัดส่วนความแปรปรวนของตัวแปรตามเริ่มต้นที่อธิบายได้ด้วยตัวแปรคาโนนิกคอลของตัวแปรต้นว่าสามารถอธิบายได้มากน้อยเพียงใดเกณฑ์ที่ใช้คือค่าร้อยละโดยองค์ประกอบความทับซ้อนที่เหมาะสม

ตารางที่ 3.17 (ต่อ)

ลำดับขั้นตอน	ค่าสถิติ	เกณฑ์ในการอภิปรายผล
	ตัวแปรอิสระใช้ ข้อมูล จาก Variance in Covariates Explained by Canonical Variables: Pct Var COV	จะต้องสูงกว่าร้อยละ 1.5 องค์กรประกอบ ความทับซ้อนเป็นการพิจารณานัยสำคัญ ใน ทางปฏิบัติ (Practical Significance) เพื่อเสริมการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ
	5.2 ตัวแปรคาโนนิกอลของ ตัวแปรอิสระที่สามารถ ทำนายความแปรปรวน ของตัวแปร เริ่มต้นของ ตัวแปรตามใช้ข้อมูลจาก Variance in Dependent Variables Explained by Canonical Variables : Pct Var COV	
6. อธิบายความสัมพันธ์ ของตัวแปร	6.1 ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบคะแนน เชนจ์โครงสร้าง	6.1 อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เริ่มต้นกับตัวแปร โดยพิจารณาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ คะแนนเชนจ์โครงสร้างหากค่าคะแนน มากกว่า 0.30 หมายถึงตัวแปรเริ่มต้น นั้นเป็นตัวแปรย่อยที่ก่อให้เกิดตัวแปร
6.1 อธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรเริ่มต้น ของตัวแปรอิสระ กับ ตัวแปรอิสระ และอธิบาย ความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร เริ่มต้นของตัว แปรตามกับตัว แปร	- ตัวแปรอิสระ (ข้อมูลจาก Correlations Between COVARIATES and Canonical Variables) - ตัวแปรตาม (ข้อมูลจาก Correlations Between DEPENDENT and Canonical Variables)	

ตารางที่ 3.17 (ต่อ)

ลำดับขั้นตอน	ค่าสถิติ	เกณฑ์ในการอภิปรายผล
6.2 อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม	- ตัวแปรอิสระ (ข้อมูลจาก Standardized Canonical Coefficients for COVARIATES) - ตัวแปรตาม (ข้อมูลจาก Standardized Canonical Coefficients for DEPENDENT Variables)	6.2 อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรอิสระกับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตามในเชิงการทำนายความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แบบคะแนนมาตรฐาน ตัวแปรย่อยที่มีค่าสัมประสิทธิ์ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป จะมีความเหมาะสมในการทำนายความสัมพันธ์

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัย

ในบทนี้เป็นการเสนอผลการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย โดยการศึกษาครั้งนี้มีประเด็นปัญหาของการวิจัยว่า ศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย และลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย เป็นอย่างไร ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ดำเนินการสอบถามข้อมูลจากนักศึกษาศาสตร์ไทย รวม 397 คน เกี่ยวกับศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์และบทบาททางการเมือง และส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) นักศึกษาศาสตร์ไทยของมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย แล้วนำข้อมูลที่ได้เหล่านั้นมาทำการวิเคราะห์อ่านผลตีความ และหาข้อสรุปเพื่อนำมาเสนอรายงานผลการศึกษาวิจัย

การเสนอผลการวิจัย “บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย” นำข้อมูลมาวิเคราะห์สรุปและอภิปรายผล โดยวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Method) เป็นหลักและนำการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Method) มาสนับสนุนข้อค้นพบของการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัย และการทดสอบสมมติฐาน โดยมีรายละเอียดการนำเสนอ ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย

ตอนที่ 3 บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย

ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การพิจารณาผลการวิจัยของประชากรตัวอย่างของการวิจัยในภาคสนามครั้งนี้ปรากฏคุณลักษณะทั่วไป จากการรวบรวมข้อมูลในภาพ 4.1 มีรายละเอียดดังนี้

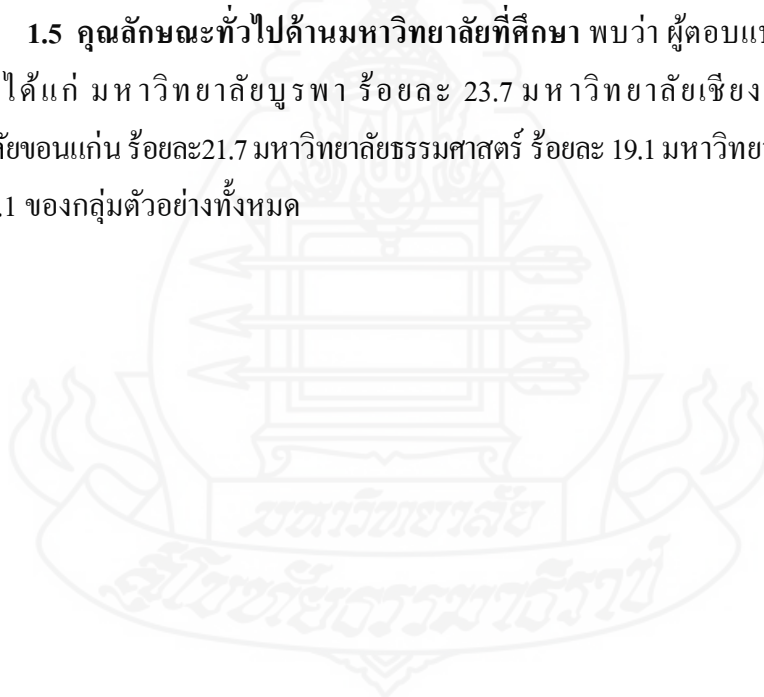
1.1 คุณลักษณะทั่วไปด้านเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

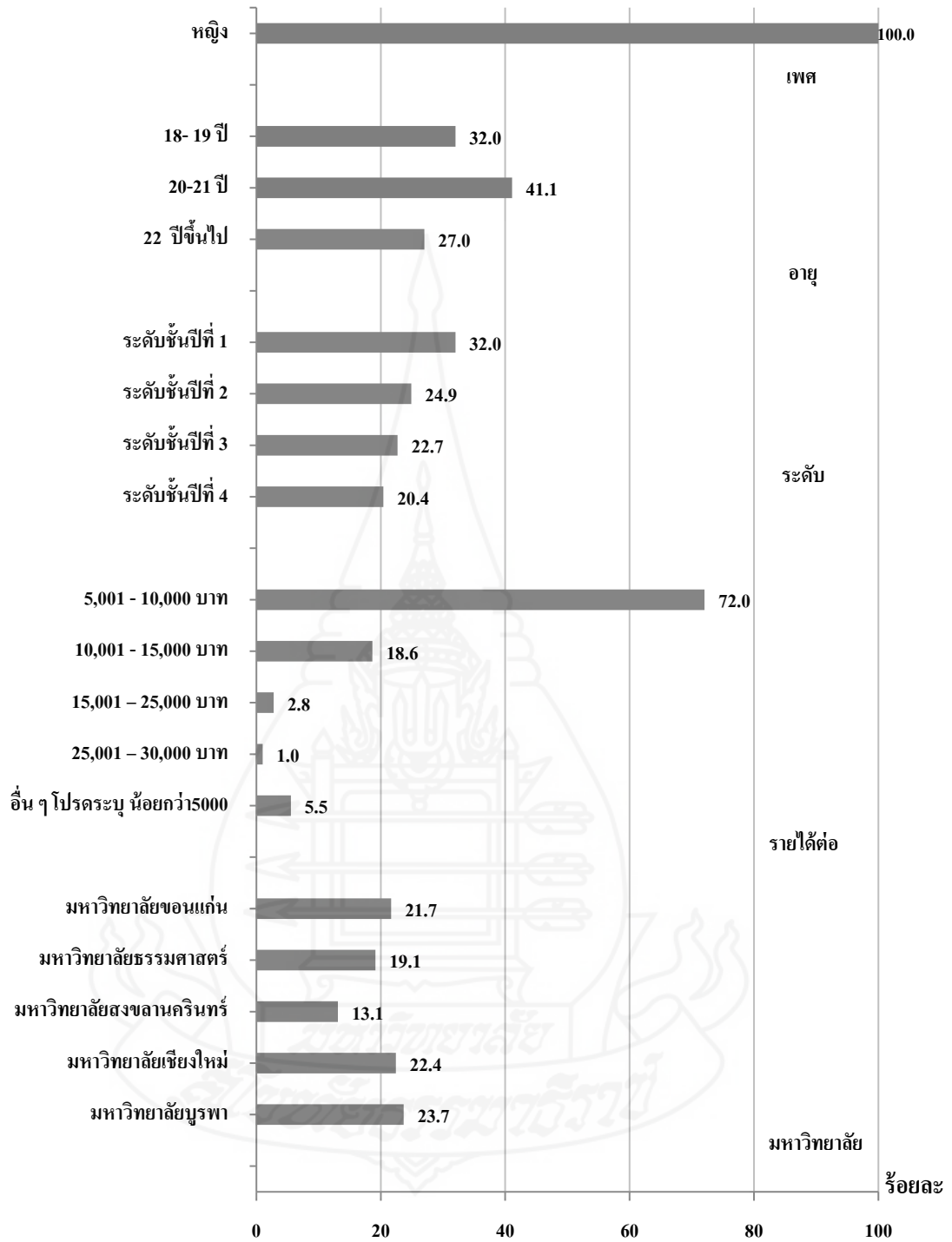
1.2 คุณลักษณะทั่วไปด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 20-21 ปี ร้อยละ 41.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีช่วงอายุ 18-19 ปี ร้อยละ 32.0 และช่วงอายุ 22 ปีขึ้นไป ร้อยละ 27.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

1.3 คุณลักษณะทั่วไปด้านระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับ การศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 32.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ระดับชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 24.9 ระดับชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 22.7 และระดับชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 20.4 ของ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

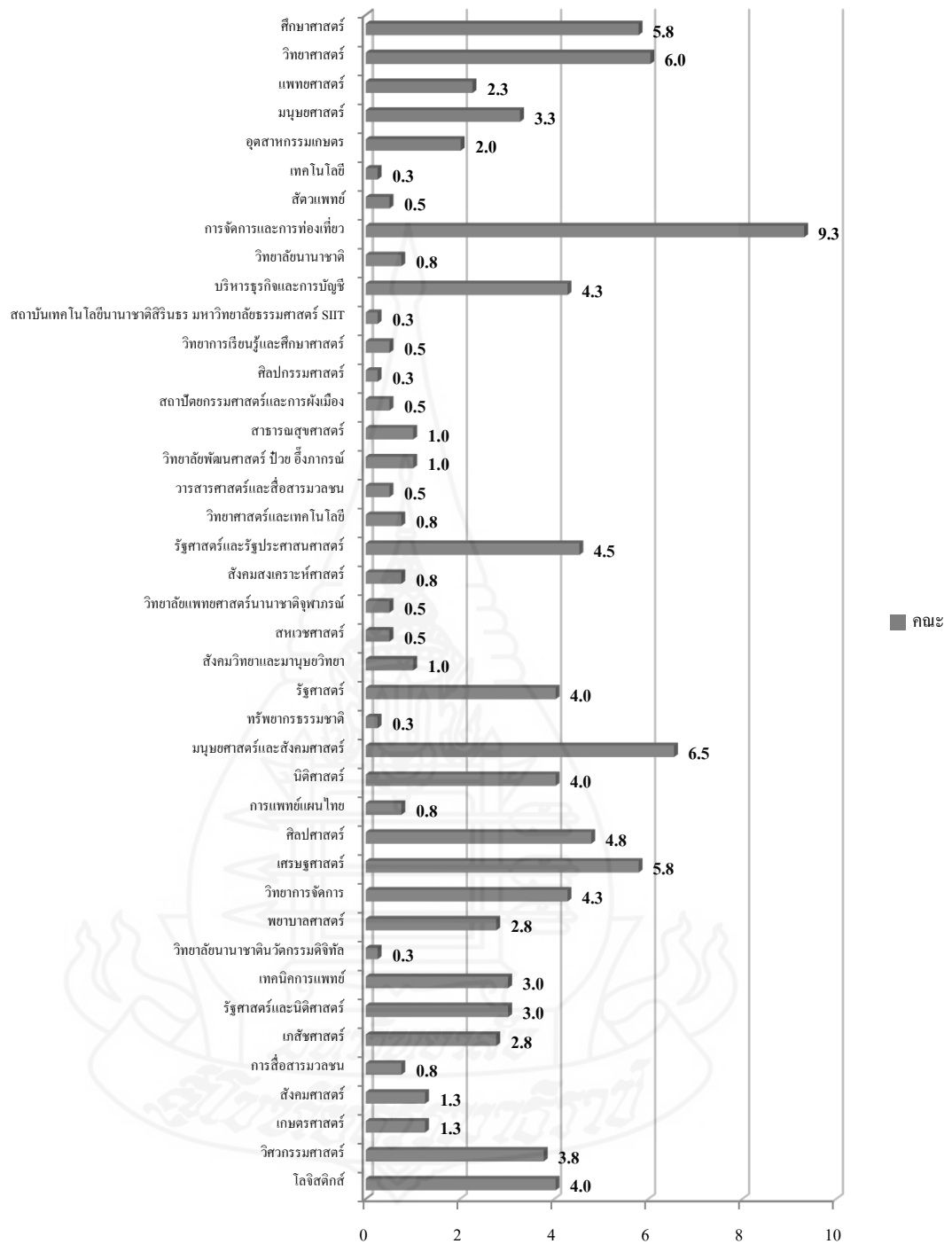
1.4 คุณลักษณะทั่วไปด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ ต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 72.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาได้แก่ รายได้ต่อ เดือน 10,001 - 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.6 รายได้ต่อเดือนที่น้อยกว่า 5000 คิดเป็นร้อยละ 5.5 รายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.8 และรายได้ต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

1.5 คุณลักษณะทั่วไปด้านมหาวิทยาลัยที่ศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความ กระจาย ได้แก่ มหาวิทยาลัยบูรพา ร้อยละ 23.7 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร้อยละ 22.4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ร้อยละ 21.7 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร้อยละ 19.1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ร้อยละ 13.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ภาพที่ 4.1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ภาพที่ 4.2 คุณลักษณะทั่วไปด้านคณะที่ศึกษา

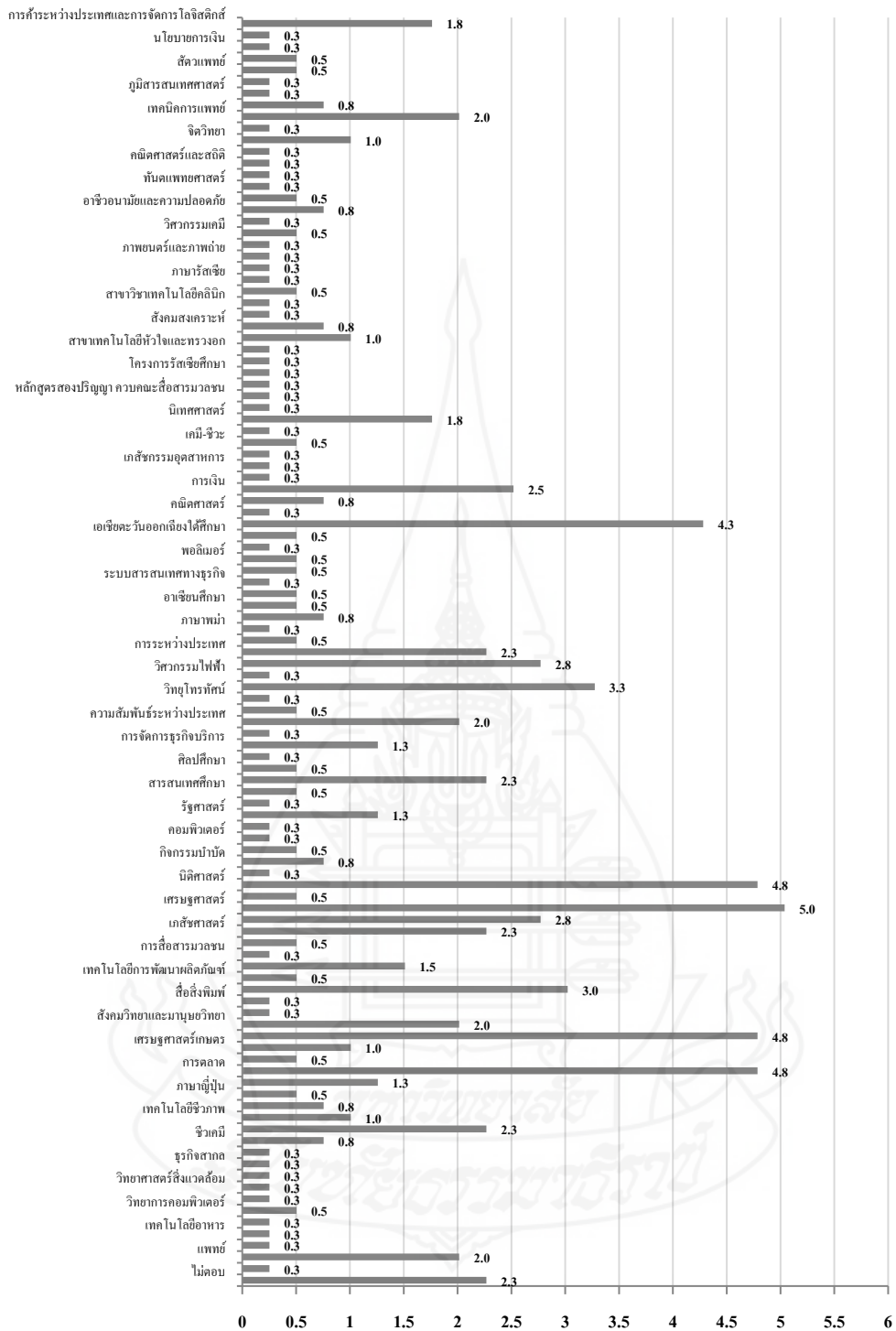
1.6 คุณลักษณะทั่วไปด้านคณะที่ศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามกระจายอยู่ตามคณะ
 วิชาดังนี้ การจัดการการท่องเที่ยว ร้อยละ 9.3 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 6.5 วิทยาศาสตร์

ร้อยละ 6.0 ศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 5.8 เศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 5.8 ศิลปศาสตร์ ร้อยละ 4.8 รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ร้อยละ 4.5 วิทยาการจัดการ ร้อยละ 4.3 บริหารธุรกิจและการบัญชี ร้อยละ 4.3 โลจิสติกส์ ร้อยละ 4.0 นิติศาสตร์ ร้อยละ 4.0 รัฐศาสตร์ ร้อยละ 4.0 วิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็น ร้อยละ 3.8 มนุษยศาสตร์ ร้อยละ 3.3 รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ ร้อยละ 3.0 เทคนิคการแพทย์ ร้อยละ 3.0 เกษศาสตร์ ร้อยละ 2.8 พยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 2.8 แพทยศาสตร์ ร้อยละ 2.3 อุตสาหกรรม เกษตร ร้อยละ 2.0 เกษตรศาสตร์ ร้อยละ 1.3 สังคมศาสตร์ ร้อยละ 1.3 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ร้อยละ 1.0 วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ร้อยละ 1.0 สาธารณสุขศาสตร์ ร้อยละ 1.0 การ สื่อสารมวลชน ร้อยละ 0.8 การแพทย์แผนไทย ร้อยละ 0.8 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ร้อยละ 0.8 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 0.8 วิทยาลัยนานาชาติ ร้อยละ 0.8 สาขาวิชา ร้อยละ 0.5 วิทยาลัยแพทยศาสตร์นานาชาติจุฬาภรณ์ ร้อยละ 0.5 วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ร้อยละ 0.5 สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง ร้อยละ 0.5 วิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 0.5 สัตว แพทย์ ร้อยละ 0.5 ศิลปกรรมศาสตร์ ร้อยละ 0.3 สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ SIIT ร้อยละ 0.3 เทคโนโลยี ร้อยละ 0.3 วิทยาลัยนานาชาตินวัตกรรม ดิจิทัล ร้อยละ 0.3 และทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 0.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

1.7 คุณลักษณะทั่วไปด้านสาขาวิชาที่ศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามกระจายอยู่ตาม สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 5.0 การตลาด ร้อยละ 4.8 บทบาทโลจิสติกส์ ร้อยละ 4.8 นิติศาสตร์ ร้อยละ 4.8 บัญชี ร้อยละ 4.3 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 3.3 การเมืองและการปกครอง ร้อยละ 3.0 พยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 2.8 สังคมศึกษา ร้อยละ 2.8 การเงิน ร้อยละ 2.5 รัฐประศาสนศาสตร์ ร้อย ละ 2.3 การระหว่างประเทศ ร้อยละ 2.3 เกษศาสตร์ ร้อยละ 2.3 ภาษาไทย ร้อยละ 2.3 ไม่มีคำตอบ ร้อยละ 2.3 สาขาแพทย์ ร้อยละ 2.0 เทคนิคการแพทย์ ร้อยละ 2.0 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ร้อย ละ 2.0 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ร้อยละ 2.0 การค้าระหว่างประเทศและบทบาทโลจิสติกส์ ร้อยละ 1.8 นิเทศศาสตร์ ร้อยละ 1.8 ชีววิทยา ร้อยละ 1.5 อุตสาหกรรม ร้อยละ 1.3 รัฐศาสตร์ ร้อยละ 1.3 บทบาทธุรกิจบริการ ร้อยละ 1.3 เทคโนโลยีชีวภาพ ร้อยละ 1.0 เศรษฐศาสตร์เกษตร ร้อยละ 1.0 จิตวิทยา ร้อยละ 1.0 บริหารธุรกิจ ร้อยละ 1.0 กิจกรรมบำบัด ร้อยละ 0.8 ชีวเคมี ร้อยละ 0.8 เคมี ร้อยละ 0.8 เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ทางทะเล ร้อยละ 0.5 ภาษาญี่ปุ่น ร้อยละ 0.5 วิทยาการ คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 0.5 บ้านและชุมชน ร้อยละ 0.5 เทคโนโลยีการพัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 0.5 ฟิสิกส์ ร้อยละ 0.5 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ร้อยละ 0.5 เทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อย ละ 0.3 คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 0.3 กายภาพบำบัด ร้อยละ 0.3 นวัตกรรมดิจิทัล ร้อยละ 0.3 สารสนเทศ ศึกษา ร้อยละ 0.5 ศิลปศึกษา ร้อยละ 0.5 ปรัชญา ร้อยละ 0.5 ภาษาฝรั่งเศส ร้อยละ 0.5 วิศวกรรมเครื่องกล ร้อยละ 0.8 การแพทย์แผนไทย ร้อยละ 0.8 สังคมสงเคราะห์ ร้อยละ 0.8 การ

จัดการ ร้อยละ 0.8 อาชีวอนามัยและความปลอดภัย ร้อยละ 0.8 อาเซียนศึกษา ร้อยละ 0.5 บัญชี
 บัญชี ร้อยละ 0.5 ภาษาจีน ร้อยละ 0.5 พอลิเมอร์ ร้อยละ 0.5 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ร้อย
 ละ 0.5 เคมี-ชีวะ ร้อยละ 0.5 ประวัติศาสตร์ ร้อยละ 0.5 วิศวกรรมเคมี ร้อยละ 0.5 สถาปัตยกรรม
 ศาสตร์ ร้อยละ 0.5 สัตวแพทย์ ร้อยละ 0.5 ภาษาจีนธุรกิจ ร้อยละ 0.5 วิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 0.3
 วิศวกรรมไฟฟ้า ร้อยละ 0.3 พืชสวน ร้อยละ 0.3 สัตวศาสตร์ ร้อยละ 0.3 ท่องเที่ยว ร้อยละ 0.3 การ
 สื่อสารมวลชน ร้อยละ 0.3 ประถมศึกษา ร้อยละ 0.3 สื่อสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 0.3 ธุรกิจสากล ร้อยละ
 0.3 โลจิสติกส์ ร้อยละ 0.3 คณิตศาสตร์ศึกษา ร้อยละ 0.3 วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 0.3 การ
 จัดการการท่องเที่ยว ร้อยละ 0.3 เทคโนโลยีอาหาร ร้อยละ 0.3 เครื่องกล ร้อยละ 0.3 คณิตศาสตร์
 ร้อยละ 0.3 เทคโนโลยีวัสดุและบรรจุภัณฑ์ ร้อยละ 0.3 ระบบสารสนเทศทางธุรกิจ ร้อยละ 0.3
 ภาษาพม่า ร้อยละ 0.3 ทัวไป ร้อยละ 0.3 เกษกรรมอุตสาหกรรม ร้อยละ 0.3 ภาษาไทยประยุกต์
 ร้อยละ 0.3 จิตวิทยาและการแนะแนว ร้อยละ 0.3 สื่อสารตราสินค้า ร้อยละ 0.3 หลักสูตรสอง
 ปริญญา ควบคณะสื่อสารมวลชน ร้อยละ 0.3 วาริชศาสตร์ ร้อยละ 0.3 โครงการรัสเซียศึกษา ร้อยละ
 0.3 รังสีเทคนิค ร้อยละ 0.3 สาขาเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก ร้อยละ 0.3 คณิตศาสตร์ประกันภัย
 ร้อยละ 0.3 สาขาวิชาเทคโนโลยีคลินิก ร้อยละ 0.3 ภาษารัสเซีย ร้อยละ 0.3 เทคโนโลยีชีวภาพทาง
 อุตสาหกรรมเกษตร ร้อยละ 0.3 ภาพยนตร์และภาพถ่าย ร้อยละ 0.3 สาขาวิทยาศาสตร์เกษตรกรรม
 ร้อยละ 0.3 การพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ ร้อยละ 0.3 ทันตแพทยศาสตร์ ร้อยละ 0.3 ภูมิศาสตร์ ร้อยละ
 0.3 คณิตศาสตร์และสถิติ ร้อยละ 0.3 การละคร ร้อยละ 0.3 วิทยาศาสตร์การกีฬาและการพัฒนากีฬา
 ร้อยละ 0.3 ภูมิสารสนเทศศาสตร์ ร้อยละ 0.3 การตลาดระหว่าง ร้อยละ 0.3 นโยบายการเงิน ร้อยละ
 0.3 ระบบสารสนเทศ ร้อยละ 0.3 และคณิตศาสตร์ประยุกต์ ร้อยละ 0.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

โดยสรุปจากการทอสอบแบบสอบถามได้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทั่วไปแบบกระจายตัว
 มาก ทั้งด้านมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ทุกภูมิภาค ด้านคณะ และด้านสาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย
 ไทย

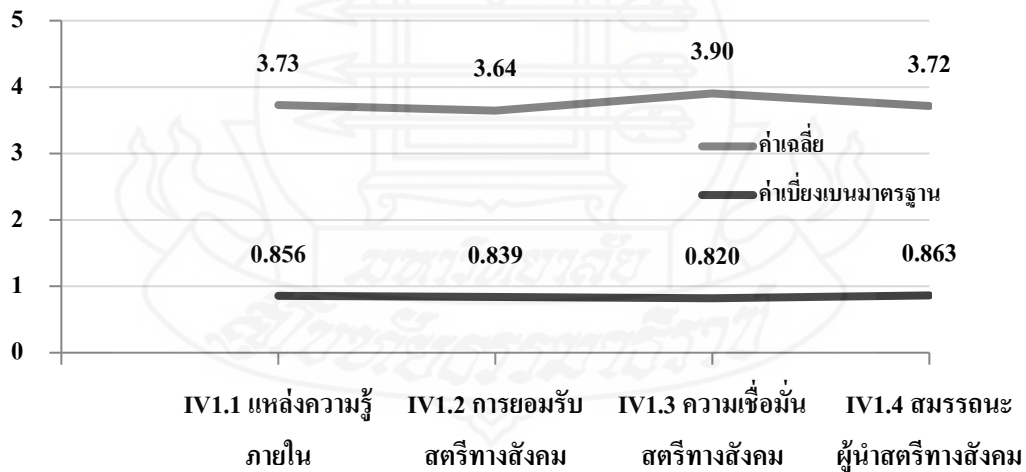
ภาพที่ 4.3 คุณลักษณะทั่วไปด้านสาขาวิชาที่ศึกษา

ตอนที่ 2 ศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย

ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 1 เพื่อศึกษาศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย เป็น การศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษา ได้แก่ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา นำมาวิเคราะห์ห้ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วอธิบายค่าเฉลี่ยที่ ใช้เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

2.1 ศักยภาพทางสังคม^{IV1}

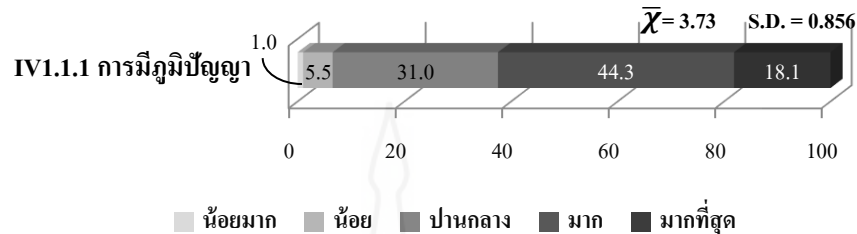
ศักยภาพของนักศึกษาศรีไทยเกี่ยวกับศักยภาพทางสังคม^{IV1} นั้น ประกอบด้วย ความรู้ของสตรีทางสังคม^{IV1.1} ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางและมากทุกองค์ประกอบ ได้แก่ ความรู้ของสตรีทางสังคม^{IV1.1} ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 (S.D. = 0.856) การยอมรับสตรีทางสังคม^{IV1.2} ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 (S.D. = 0.839) ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม^{IV1.3} ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 (S.D. = 0.820) และสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม^{IV1.4} ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 (S.D. = 0.863) เมื่อพิจารณาค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกองค์ประกอบที่มีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือ ใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของศักยภาพทางสังคม^{IV1} มีความ แตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.4)

ภาพที่ 4.4 ศักยภาพทางสังคม^{IV1}

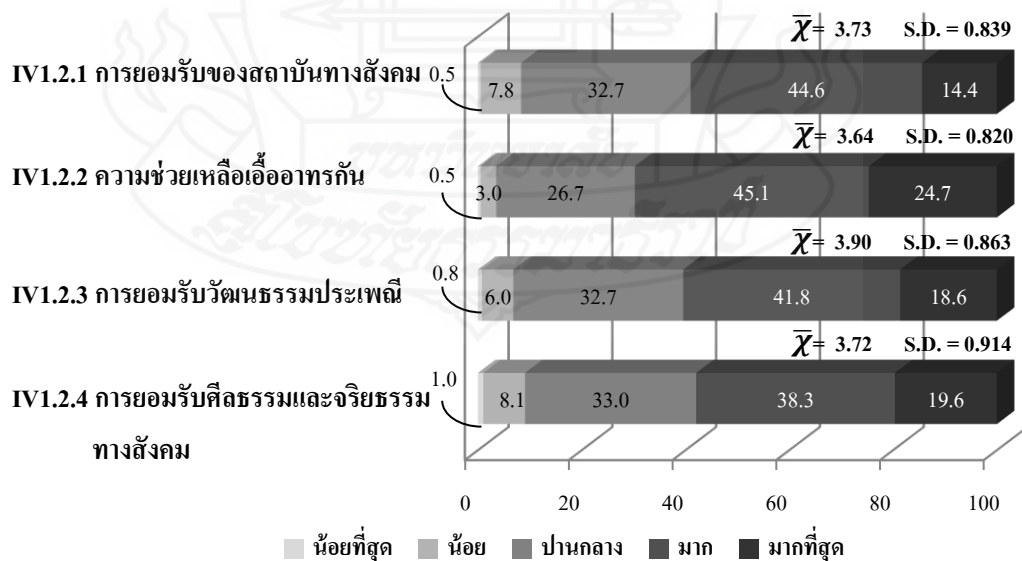
2.1.1 ความรู้ของสตรีทางสังคม^{IV1.1} ผลการศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย ด้านความรู้ของสตรีทางสังคม เฉลี่ยศักยภาพของนักศึกษายู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ การมีภูมิ ปัญญา^{IV1.1.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 (S.D. = 0.856) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุก

ตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของความรู้ของสตรีทางสังคม^{IV1.1} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.5)

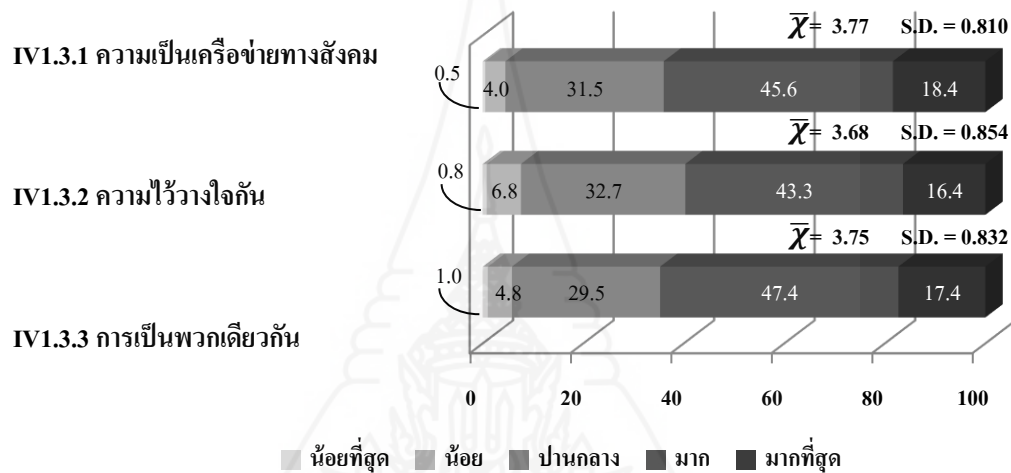
ภาพที่ 4.5 ความรู้ของสตรีทางสังคม^{IV1.1}

2.1.2 การยอมรับสตรีทางสังคม^{IV1.2} ผลการศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย ด้านการยอมรับสตรีทางสังคม เฉลี่ยระดับศักยภาพของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ การยอมรับวัฒนธรรมประเพณี^{IV1.2.3} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 (S.D. = 0.863) รองลงมาคือ การยอมรับของสถาบันทางสังคม^{IV1.2.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 (S.D. = 0.839) การยอมรับศีลธรรมและจริยธรรมทางสังคม^{IV1.2.4} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 (S.D. = 0.914) และความช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน^{IV1.2.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 (S.D. = 0.820) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของการยอมรับสตรีทางสังคม^{IV1.2} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.6)

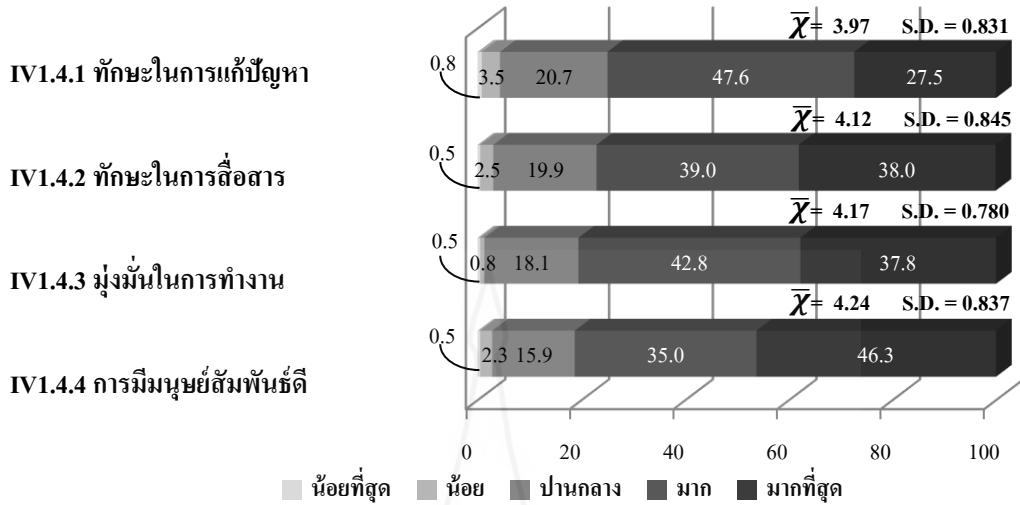
ภาพที่ 4.6 การยอมรับสตรีทางสังคม^{IV1.2}

2.1.3 ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม^{IV1.3} ผลการศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษาศรีไทยด้านความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม เฉลี่ยระดับศักยภาพของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ ความเป็นเครือข่ายทางสังคม^{IV1.3.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 (S.D. = 0.810) รองลงมาคือ ความไว้วางใจกัน^{IV1.3.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 (S.D. = 0.854) และการเป็นพวกเดียวกัน^{IV1.3.3} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 (S.D. = 0.832) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม^{IV1.3} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.7)

ภาพที่ 4.7 ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม^{IV1.3}

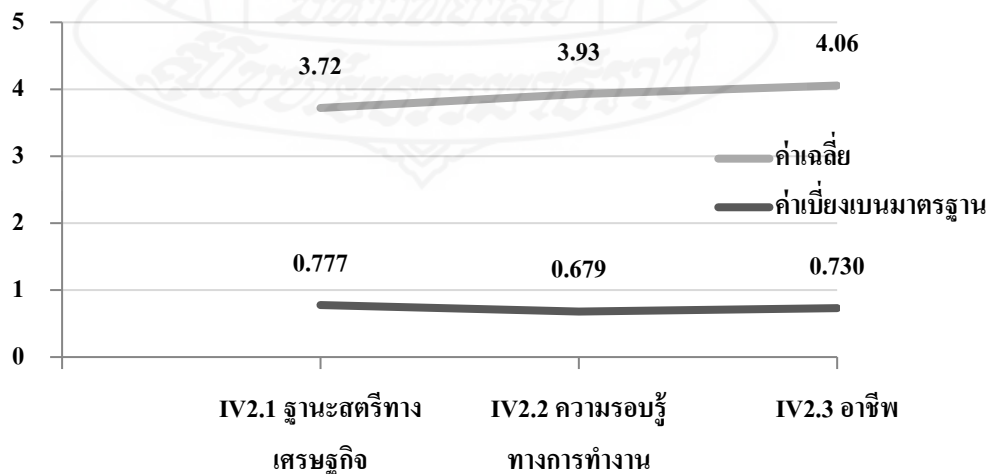
2.1.4 สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม^{IV1.4} ผลการศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษาศรีไทยด้านสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม เฉลี่ยระดับศักยภาพของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ ความเป็นเครือข่ายทางสังคม^{IV1.3.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 (S.D. = 0.810) รองลงมาคือ ความไว้วางใจกัน^{IV1.3.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 (S.D. = 0.854) และการเป็นพวกเดียวกัน^{IV1.3.3} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 (S.D. = 0.832) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม^{IV1.4} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.8)

ภาพที่ 4.8 สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม^{IV1.4}

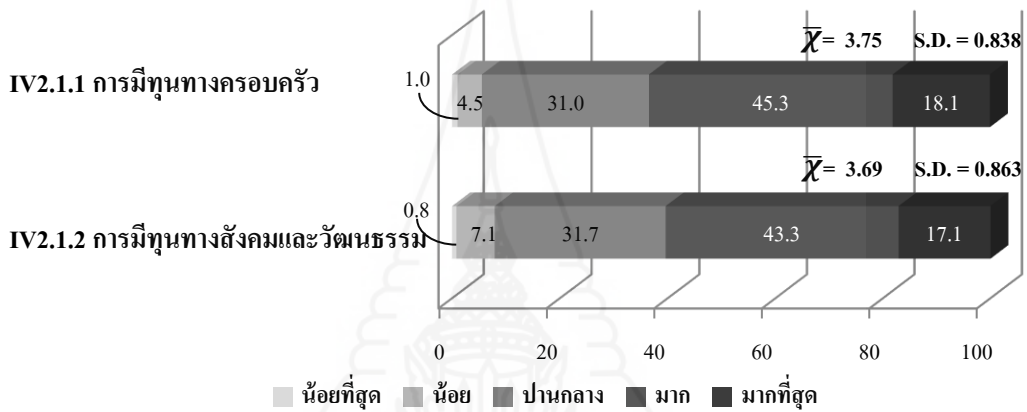
2.2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2}

ศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยเกี่ยวกับศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} เฉลี่ยมีระดับศักยภาพของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า อาชีพ^{IV2.3} เฉลี่ยระดับศักยภาพของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 (S.D. = 0.730) ได้แก่ ความรอบรู้ทางการทำงาน^{IV2.2} ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 (S.D. = 0.679) และฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ^{IV2.1} เฉลี่ยระดับศักยภาพอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 (S.D. = 0.777) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกองค์ประกอบที่มีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่า คำตอบของแบบสอบถามของศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.9)

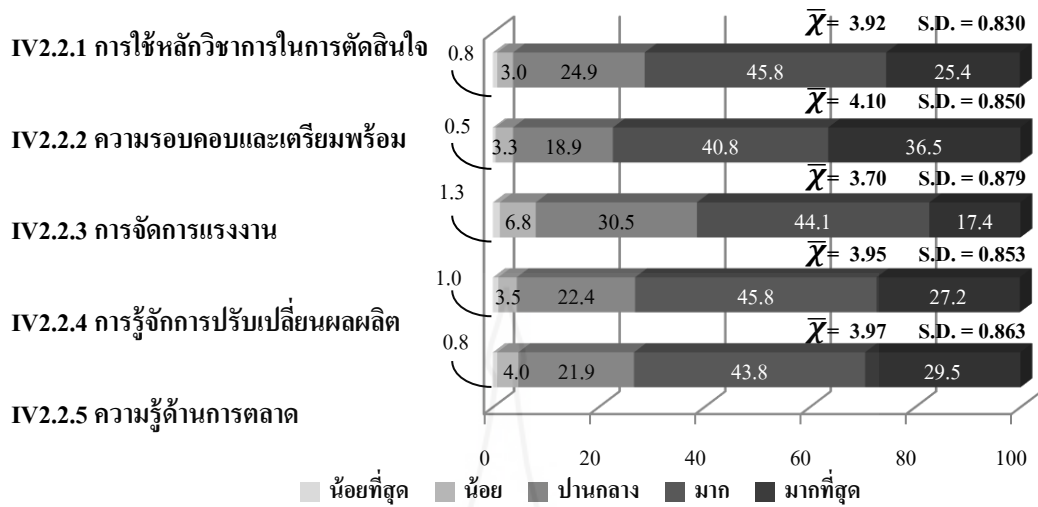
ภาพที่ 4.9 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2}

2.2.1 ฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ^{IV2.1} ผลการศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยด้านฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ เฉลี่ยระดับศักยภาพของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด การมีทุนทางครอบครัว^{IV2.1.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 (S.D. = 0.838) รองลงมาคือ การมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรม^{IV2.1.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D. = 0.863) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ^{IV2.1} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.10)

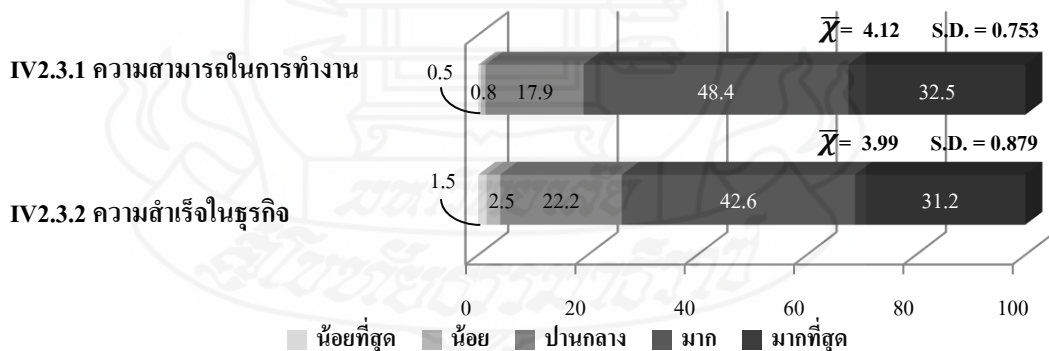
ภาพที่ 4.10 ฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ^{IV2.1}

2.2.2 ความรอบรู้ทางการทำงาน^{IV2.2} ผลการศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยด้านความรู้ทางการทำงาน เฉลี่ยระดับศักยภาพของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ การใช้หลักวิชาการในการตัดสินใจ^{IV2.2.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 (S.D. = 0.830) รองลงมาคือ ความรอบคอบและเตรียมพร้อม^{IV2.2.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 (S.D. = 0.850) การรู้จักการปรับเปลี่ยนผลผลิต^{IV2.2.4} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 (S.D. = 0.853) และความรู้ด้านการตลาด^{IV2.2.5} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 (S.D. = 0.863) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของความรู้ทางการทำงาน^{IV2.2} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.11)

ภาพที่ 4.11 ความรอบรู้ทางการทำงาน^{IV2.2}

2.2.3 อาชีพ^{IV2.3} ผลการศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยด้านอาชีพ เฉลี่ยระดับศักยภาพของนักศึกษา อยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ ความสามารถในการทำงาน^{IV2.3.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 (S.D. = 0.753) รองลงมาคือ ความสำเร็จในธุรกิจ^{IV2.3.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 (S.D. = 0.879) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของอาชีพ^{IV2.3} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.12)

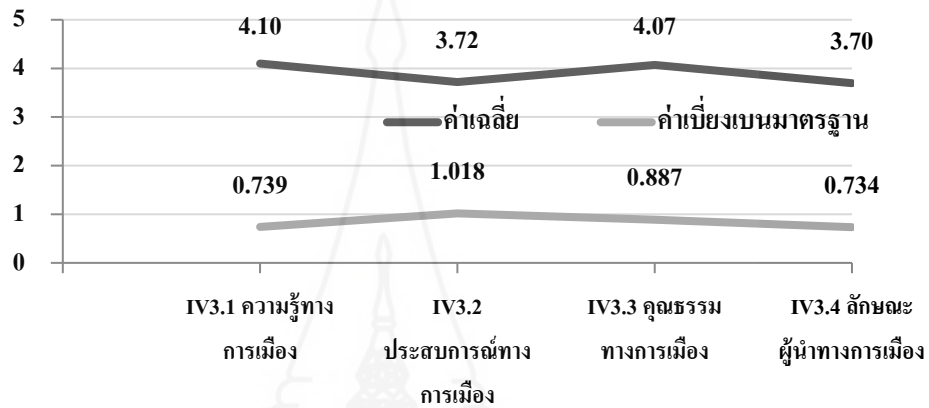

ภาพที่ 4.12 อาชีพ^{IV2.3}

2.3 ศักยภาพทางการเมือง^{IV3}

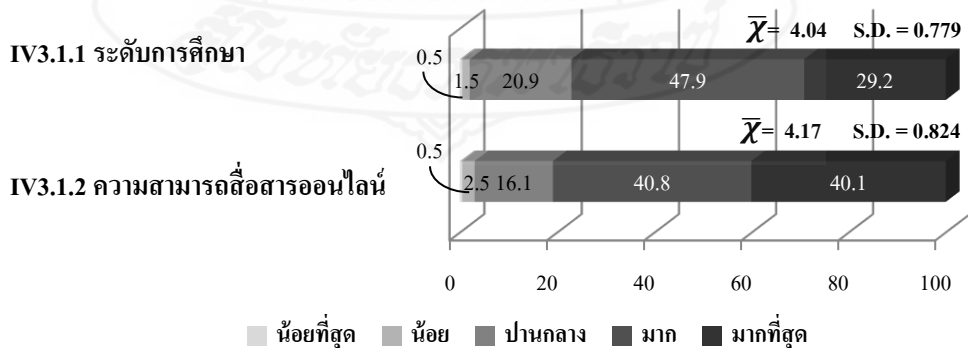
ศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยเกี่ยวกับศักยภาพทางการเมือง^{IV3} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมากและระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ความรู้ทางการเมือง^{IV3.1} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 (S.D. = 0.738) ได้แก่ ประสบการณ์ทาง

การเมือง^{IV3.2} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 (S.D. = 1.018) คุณธรรมทางการเมือง^{IV3.3} ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 (S.D. = 0.887) และลักษณะผู้นำทางการเมือง^{IV3.4} ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D. = 0.734) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกองค์ประกอบที่มีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่ามีความแตกต่างน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.13)

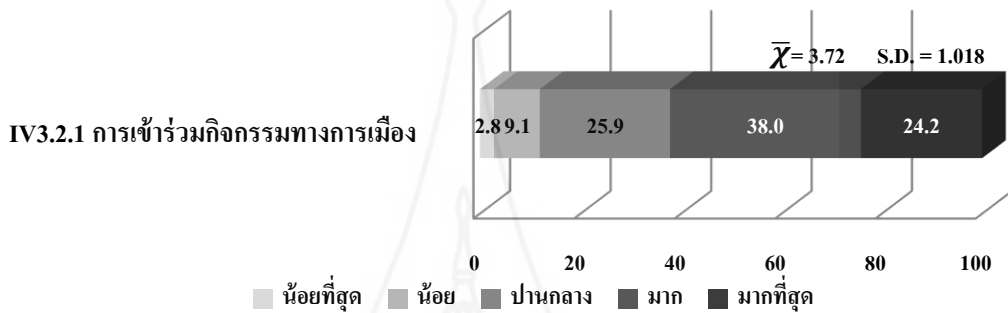
ภาพที่ 4.13 ศักยภาพทางการเมือง^{IV3}

2.3.1 ความรู้ทางการเมือง^{IV3.1} ผลการศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยด้านความรู้ทางการเมือง เฉลี่ยระดับศักยภาพของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ ระดับการศึกษา^{IV3.1.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 (S.D. = 0.779) รองลงมาคือ ความสามารถสื่อสารออนไลน์^{IV3.1.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 (S.D. = 0.824) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่ามีความแตกต่างน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของความรู้ทางการเมือง^{IV3.1} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.14)

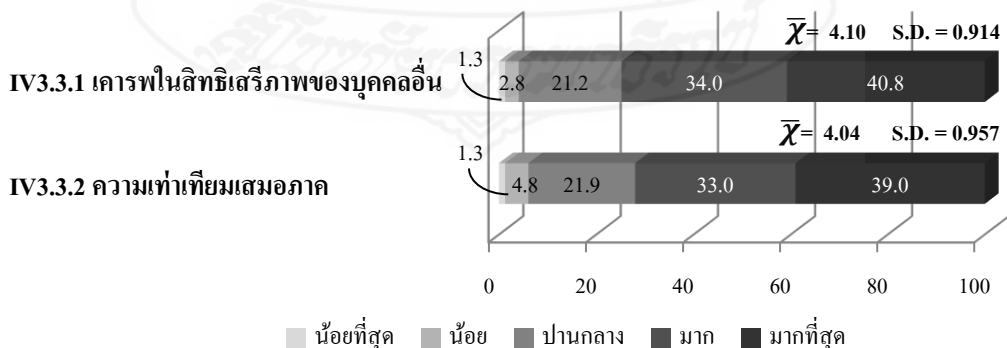
ภาพที่ 4.14 ความรู้ทางการเมือง^{IV3.1}

2.3.2 ประสิทธิภาพทางการเมือง^{IV3.2} ผลการศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษาศรีไทยด้านประสิทธิภาพทางการเมือง เฉลี่ยระดับศักยภาพของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง^{IV3.2.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 (S.D. = 1.018) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของประสิทธิภาพทางการเมือง^{IV3.2} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.15)

ภาพที่ 4.15 ประสิทธิภาพทางการเมือง^{IV3.2}

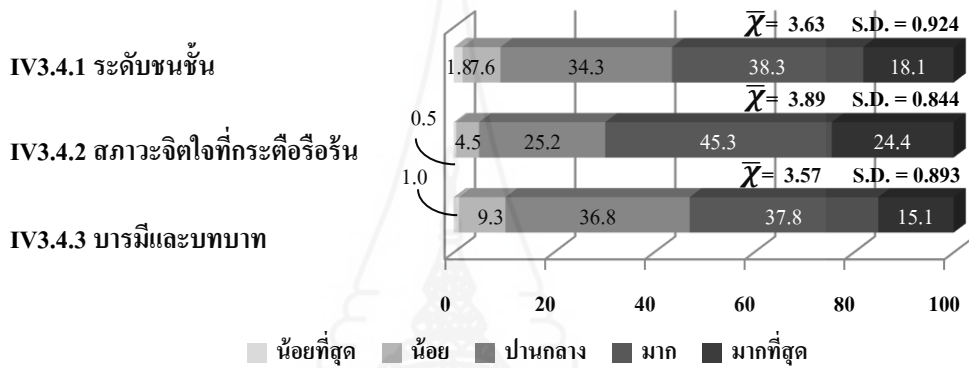
2.3.3 คุณธรรมทางการเมือง^{IV3.3} ผลการศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษาศรีไทยด้านคุณธรรมทางการเมือง เฉลี่ยระดับศักยภาพของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น^{IV3.3.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 (S.D. = 0.914) รองลงมาคือ ความเท่าเทียมเสมอภาค^{IV3.3.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 (S.D. = 0.957) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของคุณธรรมทางการเมือง^{IV3.3} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.16)

ภาพที่ 4.16 คุณธรรมทางการเมือง^{IV3.3}

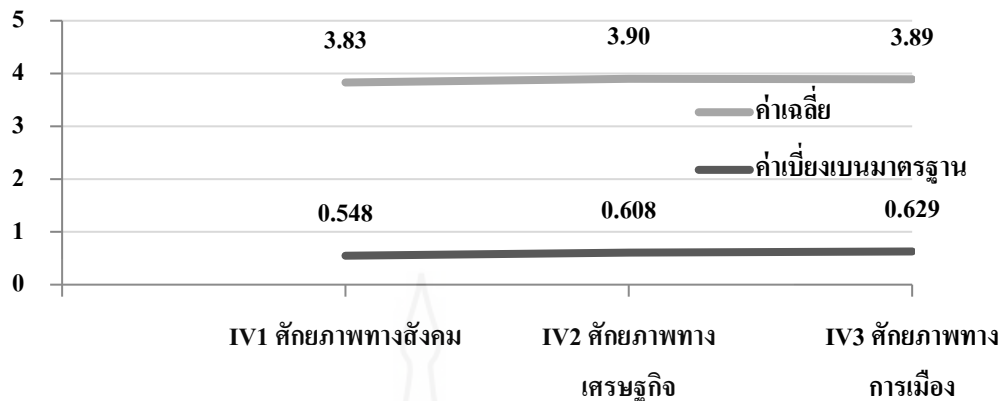
2.3.1 ลักษณะผู้นำทางการเมือง^{IV3.4} ผลการศึกษาในระดับศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย

ด้านลักษณะผู้นำทางการเมือง เฉลี่ยระดับศักยภาพของนักศึกษายู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ สภาวะจิตใจที่กระตือรือร้น^{IV3.4.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 (S.D. = 0.844) รองลงมาคือ ระดับชนชั้น^{IV3.4.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 (S.D. = 0.924) และบารมีและบทบาท^{IV3.4.3} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 (S.D. = 0.893) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของลักษณะผู้นำทางการเมือง^{IV3.4} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.17)

ภาพที่ 4.17 ลักษณะผู้นำทางการเมือง^{IV3.4}

จากภาพที่ 4.4 - 4.17 แสดงการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งเป็นตัวแปรต้นของการศึกษารั้งนี้ และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 1 เพื่อศึกษาศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย เป็นการศึกษาในระดับศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย เป็นข้อมูลตัวแปรต้น จากการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ด้านศักยภาพทางเศรษฐกิจ โดยเฉลี่ยมีระดับศักยภาพของนักศึกษายู่ในระดับมากทุกตัวแปร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 (S.D. = 0.608) รองลงมาคือ ศักยภาพทางการเมือง มีค่าเฉลี่ย 3.89 (S.D. = 0.629) และศักยภาพทางสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D. = 0.548) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดตามภาพที่ 4.18

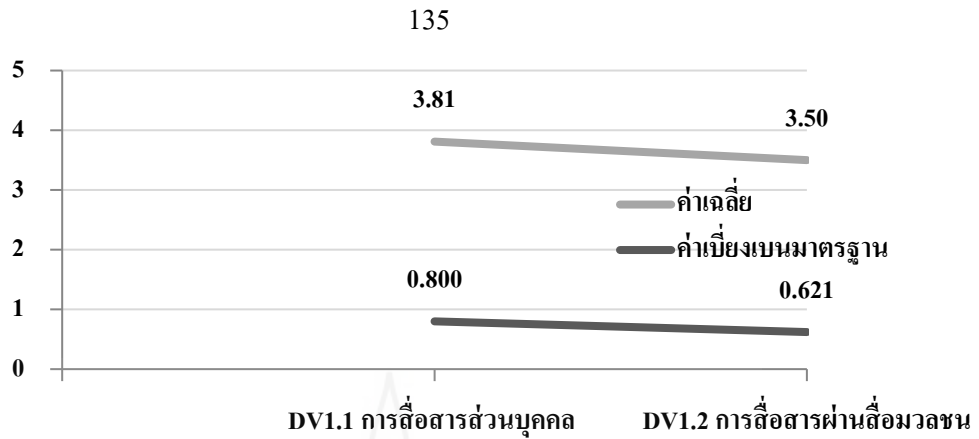
ภาพที่ 4.18 ศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย^{IV}

ตอนที่ 3 บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV}

ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 2 เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย ซึ่งบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV} ประกอบด้วย การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และ การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} โดยมีรายละเอียดดังนี้

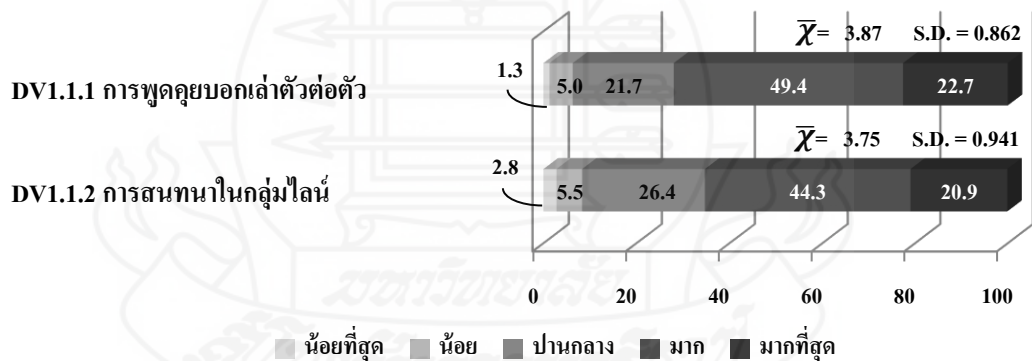
3.1 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1}

บทบาททางการเมืองด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยทุกองค์ประกอบ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง ได้แก่ การสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 (S.D. = 0.800) การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 (S.D. = 0.621) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกองค์ประกอบที่มีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.19)

ภาพที่ 4.19 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1}

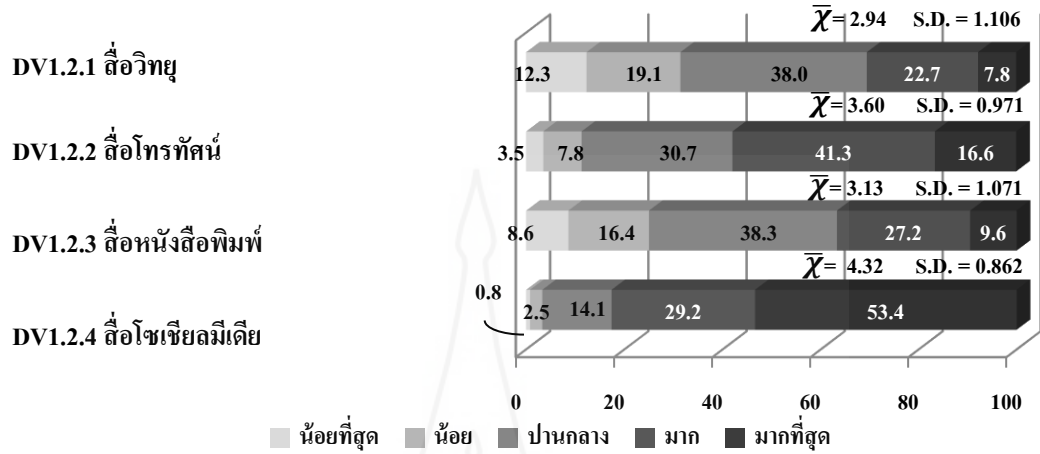
3.1.1 การสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} ผลการศึกษาระดับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยด้านการสื่อสารส่วนบุคคล เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การพูดคุยบอกเล่าตัวต่อตัว^{DV1.1.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 (S.D. = 0.862) รองลงมาคือ การสนทนาในกลุ่มไลน์^{DV1.1.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 (S.D. = 0.941) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของการสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.20)

ภาพที่ 4.20 การสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1}

3.1.2 การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} ผลการศึกษาระดับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยด้านการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับปานกลางและระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ สื่อโซเชียลมีเดีย^{DV1.2.4} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 (S.D. = 0.862) รองลงมาคือ สื่อโทรทัศน์^{DV1.2.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 (S.D. = 0.971) สื่อหนังสือพิมพ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 (S.D. = 1.071) และสื่อวิทยุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 (S.D. = 1.106) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบ

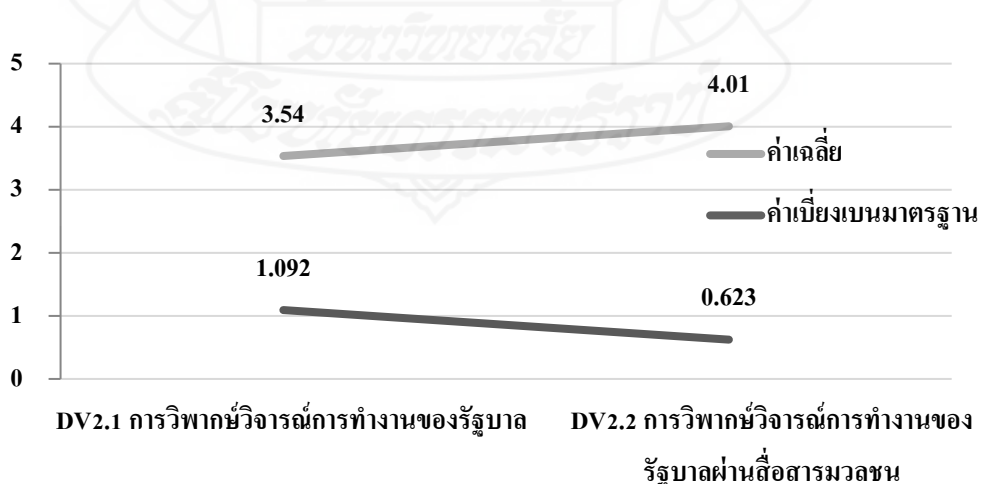
ของแบบสอบถามของการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.21)

ภาพที่ 4.21 การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2}

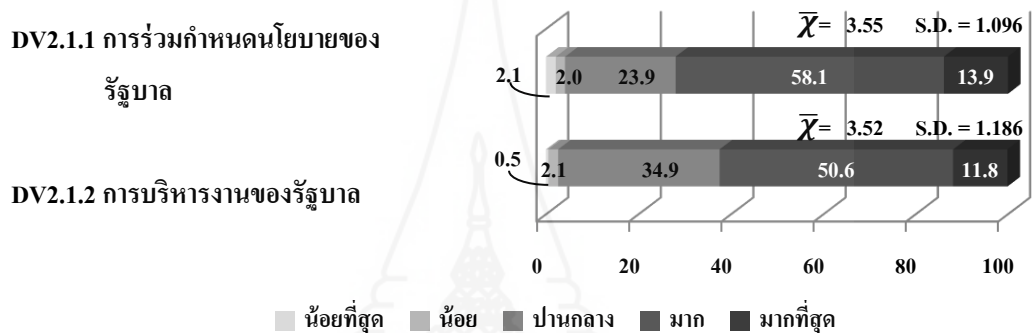
3.2 การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2}

บทบาททางการเมืองด้านการร่วมอภิปรายทางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยเฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับปานกลางและมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล มีค่าเฉลี่ย 3.54 (S.D. = 1.092) และการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน มีค่าเฉลี่ย 4.01 (S.D. = 0.623) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้ง 2 องค์ประกอบที่มีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่า คำตอบของแบบสอบถามของการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.22)

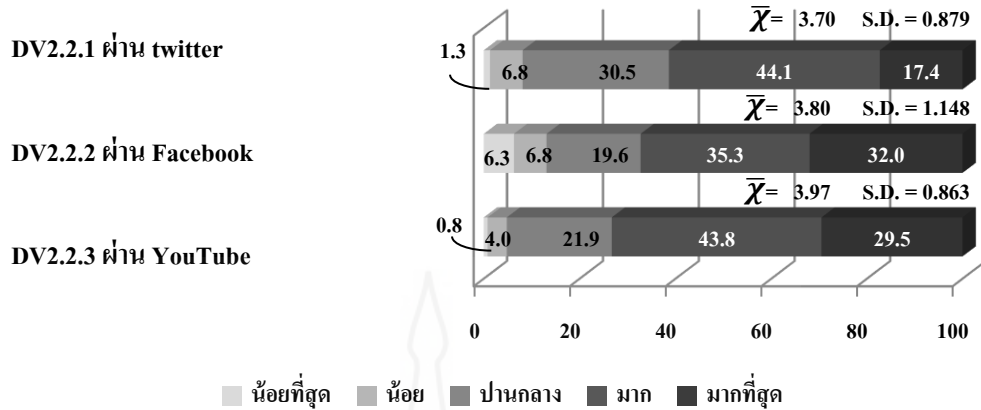
ภาพที่ 4.22 การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2}

3.2.1 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} ผลการศึกษาระดับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยด้านการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การร่วมกำหนดนโยบายของรัฐบาล^{DV2.1.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 (S.D. = 1.096) รองลงมาคือการบริหารงานของรัฐบาล^{DV2.1.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 (S.D. = 1.186) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.23)

ภาพที่ 4.23 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1}

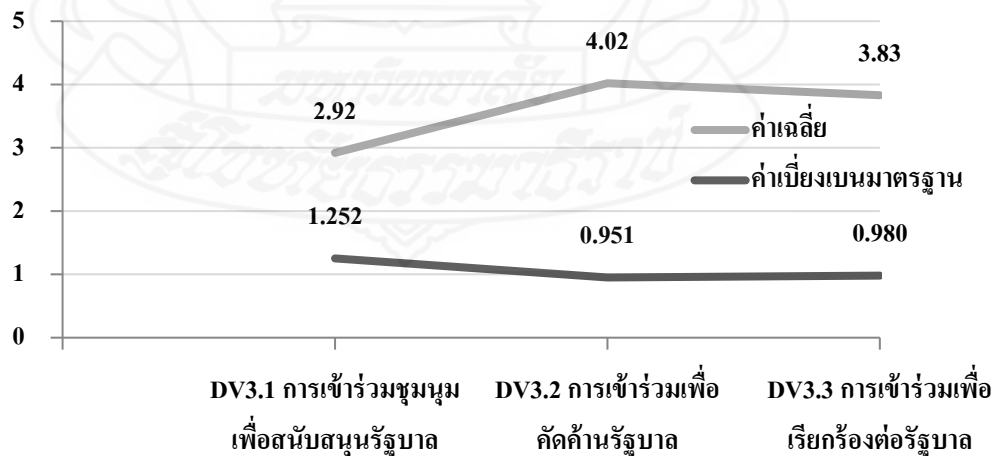
3.2.2 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน^{DV2.2} ผลการศึกษาระดับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยด้านการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผ่าน YouTube^{DV2.2.3} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 (S.D. = 0.863) รองลงมาคือ ผ่าน Facebook^{DV2.2.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 (S.D. = 1.148) และผ่าน twitter^{DV2.2.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 (S.D. = 0.879) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน^{DV2.2} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.24)

ภาพที่ 4.24 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน^{DV2.2}

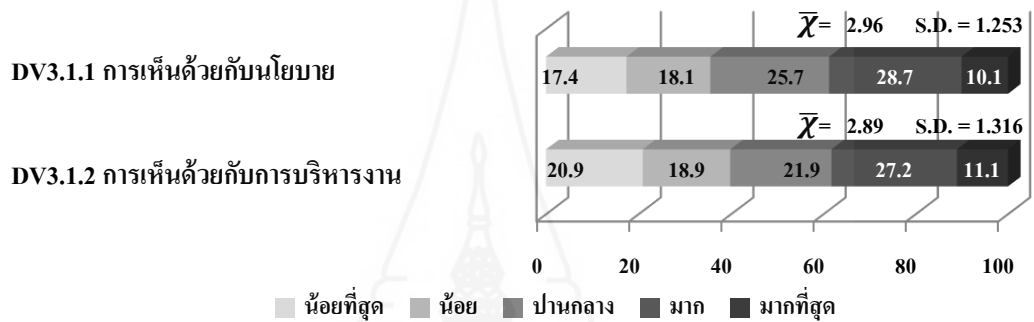
3.3 การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3}

บทบาททางการเมืองด้านการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองของนักศึกษาศาสตรีไทยทุกองค์ประกอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางและมาก ได้แก่ การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 (S.D. = 1.251) การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 (S.D. = 0.951) การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 (S.D. = 0.980) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกองค์ประกอบที่มีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.25)

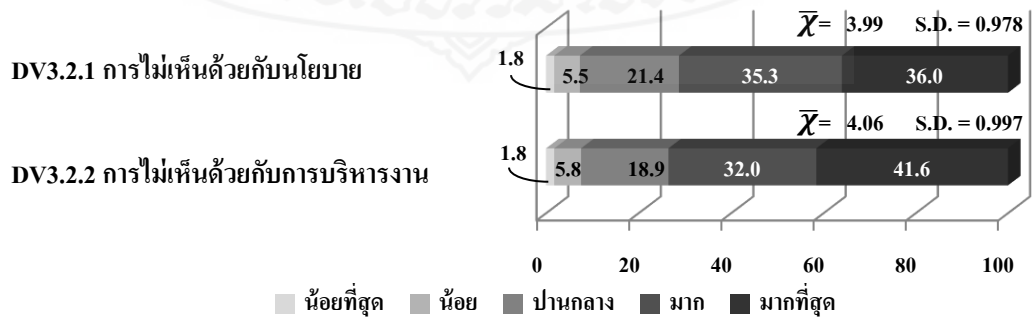
ภาพที่ 4.25 การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3}

3.3.1 การเห็นด้วยกับนโยบาย^{DV3.1} ผลการศึกษาระดับบณฑาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยด้านการเห็นด้วยกับนโยบาย เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับปานกลางทุกตัวชี้วัด ได้แก่ การเห็นด้วยกับนโยบาย^{DV3.1.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 (S.D. = 1.253) รองลงมาคือ การเห็นด้วยกับการบริหารงาน^{DV3.1.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 (S.D. = 1.316) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าเกิน 1 เล็กน้อย แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของการเห็นด้วยกับนโยบาย^{DV3.1} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.26)

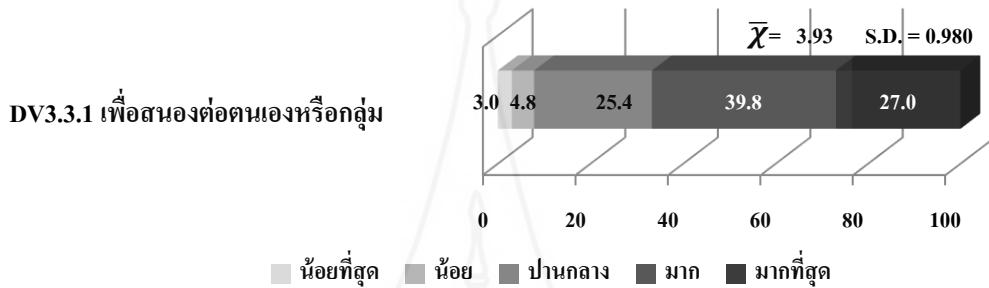
ภาพที่ 4.26 การเห็นด้วยกับนโยบาย^{DV3.1}

3.3.2 การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} ผลการศึกษาระดับบณฑาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยด้านการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ การไม่เห็นด้วยกับนโยบาย^{DV3.1.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 (S.D. = 0.978) รองลงมาคือ การไม่เห็นด้วยกับการบริหารงาน^{DV3.1.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 (S.D. = 0.997) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.21)

ภาพที่ 4.27 การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2}

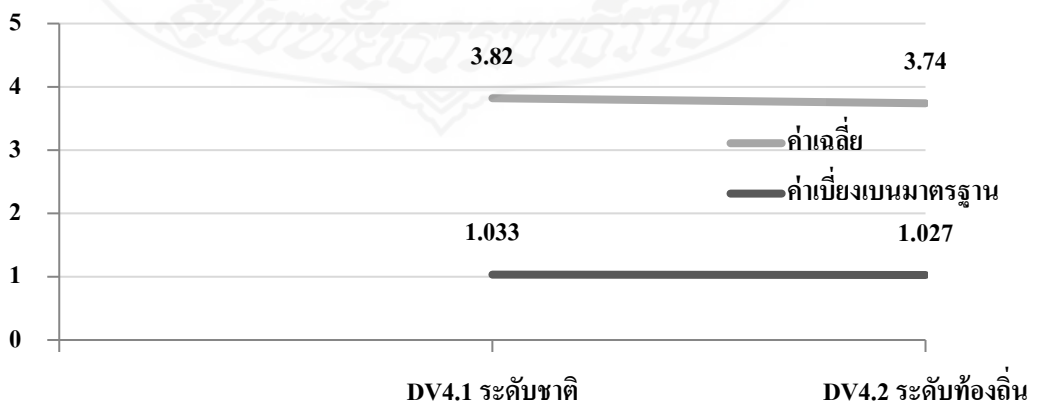
3.3.3 การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้อยต่อรัฐบาล^{DV3.3} ผลการศึกษาระดับบทบาททาง การเมืองของนักศึกษาศรีไทยด้านการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้อยต่อรัฐบาล เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เพื่อสนองต่อตนเองหรือกลุ่ม^{DV3.3.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 (S.D. = 0.980) เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) ตัวชี้วัดมีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบาย ได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้อยต่อรัฐบาล^{DV3.3} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.27)

ภาพที่ 4.28 การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้อยต่อรัฐบาล^{DV3.3}

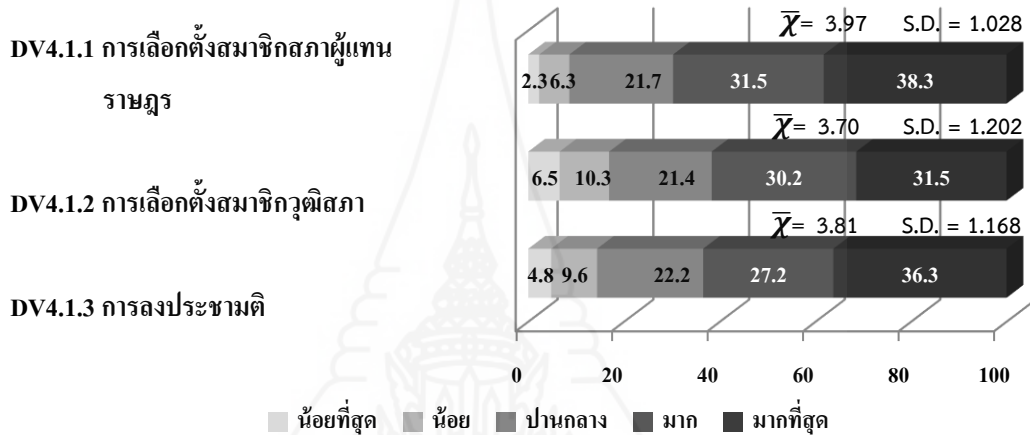
3.4 การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4}

บทบาททางการเมืองด้านการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงของนักศึกษาศรีไทย มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ระดับชาติ^{DV4.1} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 (S.D. = 1.033) ระดับท้องถิ่น^{DV4.2} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.74 (S.D. = 1.027) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้ง 2 องค์ประกอบ ที่ มีค่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างกันน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถาม ของการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพ ที่ 4.29)

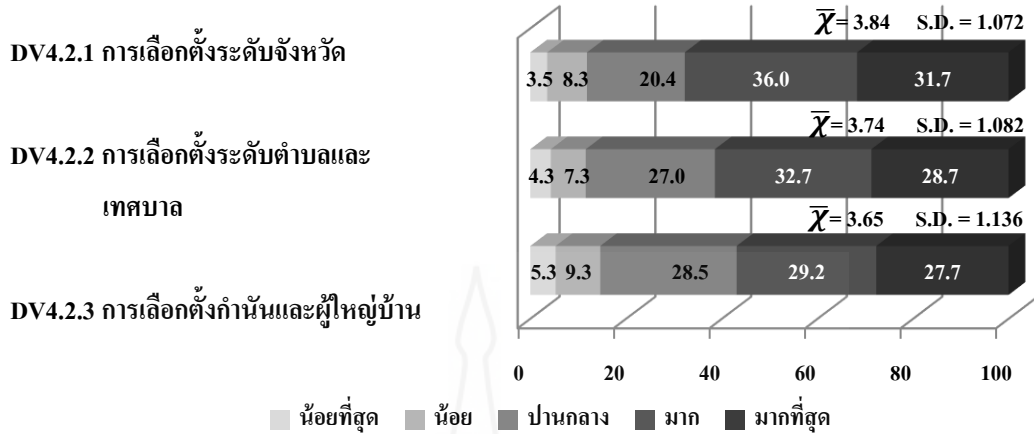
ภาพที่ 4.29 การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4}

3.4.1 ระดับชาติ^{DV4.1} ผลการศึกษาระดับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย ด้านระดับชาติ เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร^{DV4.1.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 (S.D. = 1.028) รองลงมาคือ การลงประชามติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 (S.D. = 1.168) และการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา^{DV4.1.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 (S.D. = 1.202) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่ามากกว่า 1 เล็กน้อย แสดงว่า มีความแตกต่างน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของระดับชาติ^{DV4.1} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.30)

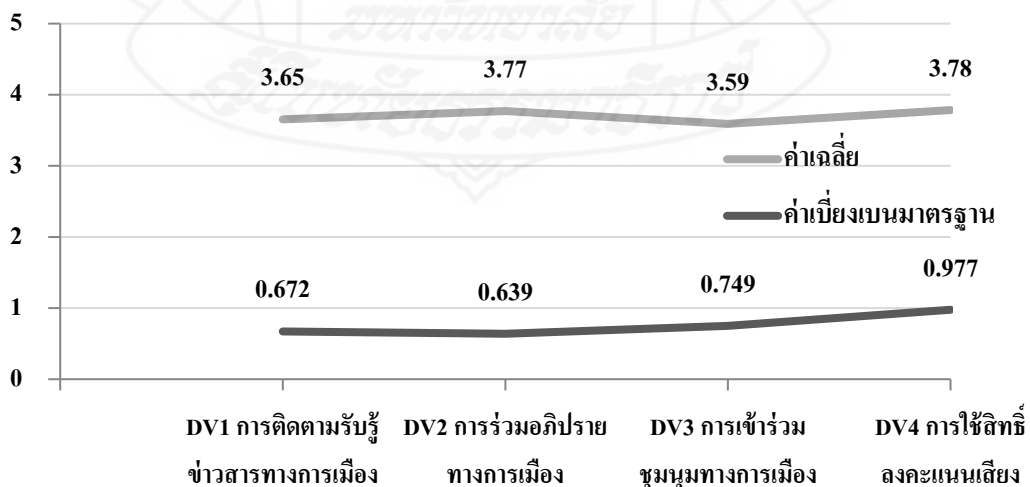
ภาพที่ 4.30 ระดับชาติ^{DV4.1}

3.4.2 ระดับท้องถิ่น^{DV4.2} ผลการศึกษาระดับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย ด้านระดับท้องถิ่น เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกตัวชี้วัด ได้แก่ การเลือกตั้งระดับจังหวัด^{DV4.2.1} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 (S.D. = 1.072) รองลงมาคือ การเลือกตั้งระดับตำบลและเทศบาล^{DV4.2.2} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 (S.D. = 1.082) และการเลือกตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน^{DV4.2.3} มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 (S.D. = 1.136) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทุกตัวชี้วัดมีค่า 1 แสดงว่า มีความแตกต่างน้อยหรือใกล้เคียง เหมือน ๆ กัน อธิบายได้ว่าคำตอบของแบบสอบถามของระดับท้องถิ่น^{DV4.2} มีความแตกต่างกันน้อย หรือมีค่าเบี่ยงเบนน้อย จึงเชื่อถือได้ (ภาพที่ 4.31)

ภาพที่ 4.31 ระดับท้องถิ่น^{DV4.2}

จากภาพที่ 4.19 - 4.31 แสดงการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งเป็นตัวแปรตามของการศึกษาครั้งนี้ และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 2 เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย เป็นการศึกษาระดับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย เป็นข้อมูลตัวแปรตาม จากการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การร่วมอภิปรายทางการเมือง การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง และการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ด้านการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} โดยเฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 (S.D. = 0.977) รองลงมาคือ ด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก 3.65 (S.D. = 0.671) การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.59 (S.D. = 0.749) และการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} เฉลี่ยมีบทบาทอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53 (S.D. = 1.092) ตามลำดับ รายละเอียดตามภาพที่ 4.32

ภาพที่ 4.32 บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV}

ตอนที่ 4 ศึกษาความสัมพันธ์ของศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย

การศึกษาศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย ตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย โดยการวิเคราะห์หาขนาดและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นกับชุดตัวแปรตาม โดยวิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิกอล (Canonical Correlation Analysis) ตามกรอบแนวคิดในการศึกษาศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย ซึ่งเป็นตัวแปรต้น และบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย เป็นตัวแปรตาม โดยดำเนินศึกษาตามสมมุติฐาน ดังนี้

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}ในด้าน ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV} ในด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} ได้แก่ สื่อบุคคล^{DV1.1} และการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2}

2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}ในด้าน ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV} ในด้าน การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} และการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน^{DV2.2}

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}ในด้าน ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV} ในด้าน การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} ได้แก่ การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} และการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3}

4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}ในด้าน ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV} ในด้าน การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} ได้แก่ ระดับชาติ^{DV4.1} และระดับท้องถิ่น^{DV4.2}

5. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}ในด้าน ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV} ในด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และ การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4}

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาวิจัยนี้ทำการพิสูจน์สมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชุดของตัวแปรต้นกับชุดตัวแปรตาม ระหว่างตัวแปรต้นศักยภาพ ทั้งหมดกับตัวแปรตามบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทยทั้งหมด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Canonical Correlation Coefficient) อยู่ระหว่าง -1.0 ถึง 1 แสดงผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน ดังนี้

4.1.1 สมมติฐานที่ 1

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}ในด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย^{DV1} ในด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1.1} ได้แก่ สื่อบุคคล^{DV1.1} และการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2}

ตารางที่ 4.1 สถิติสำหรับทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV} กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย^{DV1}

Variate Number	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2
Canonical Correlation	.650	.056
Eigen Value	.423	.003
Wilk' Lambda	.575	.997
F-Value	41.702	.626
Significance (P<)	.000	.535
ความแปรปรวนที่สกัดได้ (Variance Extracted) (%)		
ศักยภาพ (IV)	33.449	.029
บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย (DV1)	73.611	26.388
ตารางที่ 4.1 (ต่อ)		
Variate Number	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2
ความทับซ้อน (Redundancy) (%)		
ศักยภาพ (IV)	78.980	9.251
บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย (DV1)	31.175	.083

จากตารางที่ 4.1 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย โดยค่าสถิติทั้ง 2 ชุดตามตาราง มีความสัมพันธ์เป็นอิสระต่อกัน โดยทำการเลือกค่าัยสำคัญ (Significance) ที่มีค่า Sig. ($p < .000$) เป็นอันดับแรกในการเลือกชุดความสัมพันธ์ และพิจารณาค่าการทับซ้อน (Redundancy) ที่มีค่าสูงกว่าร้อยละ 1.5 เป็นการเลือกชุดความสัมพันธ์ขั้นสุดท้าย เพื่อการวิเคราะห์ผลตามลำดับขั้นตอนอ่านค่าสถิติและการแปลความค่าสถิติ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ลำดับขั้นตอนการอ่านค่าสถิติและการแปลความผลการวิเคราะห์

ค่าสถิติ	การแปลความผลการวิเคราะห์
1. เลือกค่า Significance	จากชุดความสัมพันธ์ทั้ง 2 ชุด มีชุดที่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพียงชุดเดียว คือ ชุดความสัมพันธ์ชุดที่ 1 ค่า Sig. = .000 มีนัยสำคัญทางสถิติ(พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2556, หน้า 276) จึงเลือกชุดที่ 1 เป็นชุดที่นำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์
2. พิจารณาค่าความทับซ้อน (Redundancy)	การพิจารณาค่าความทับซ้อนจากตารางมีเพียงชุดเดียวคือชุดที่ 1 ที่มีค่าความทับซ้อนสูงกว่าร้อยละ 1.5 คือ ตัวแปรต้นเท่ากับ 78.980 และตัวแปรตาม เท่ากับ 31.175 จึงนำความสัมพันธ์ของชุดที่ 1 นำมาอธิบายเท่านั้น
3. ค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation)	การพิจารณาค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรต้นกับชุดตัวแปรตามพบว่า มีค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation) เท่ากับ .651 และมีค่าสัมประสิทธิ์ในทางบวก ซึ่งหมายความว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แสดงว่าตัวแปรต้น คือ ศักยภาพ ^{IV} มีความสัมพันธ์และมีผลต่อการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ^{DV1} ในระดับต่ำ
4. พิจารณาค่า Eigen Value	เมื่อพิจารณาค่า Eigen Value หรือค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบที่สามารถบอกความแปรปรวนของชุดตัวแปรในชุดที่ 1 มีค่าเท่ากับ .423 แสดงว่า ตัวแปรคาโนนิคอลกลุ่มตัวแปรต้น ศักยภาพ ^{IV} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรคาโนนิคอล ของกลุ่มตัวแปรตาม การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ^{DV1} ได้ร้อยละ 42.3

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ค่าสถิติ	การแปลความผลการวิเคราะห์
5. การพิจารณา ความแปรปรวนที่ สกัดได้ (Variance Extracted)	ความแปรปรวนของตัวแปรคาโนนิคอลของตัวแปรชุดที่ 1 โดยตัวแปรคาโนนิคอลของตัวแปรตาม การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ^{DV1} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตามแต่ละตัว ได้ร้อยละ 73.611 และคาโนนิคอลของตัวแปรต้น ศักยภาพ ^{IV} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้นแต่ละตัว ได้ร้อยละ 33.449 ซึ่งเป็นค่าในระดับต่ำมาก

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม ในสมมติฐานที่ 1 ศักยภาพ^{IV} กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย^{DV}ด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} คือการพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น และระหว่างตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและแบบโครงสร้างขององค์ประกอบศักยภาพ^{IV}กับการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} (ตารางที่ 4.3)

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐาน ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรย่อยของตัวแปรต้น คือ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (.461) ส่วนศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (.354) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ และศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (.307) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก ตามลำดับ

การอธิบายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบคะแนนเชิงโครงสร้าง คือ ตัวแปรเริ่มต้นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวแปรต้น พบว่า ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (.918) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูงมาก ส่วนศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (.886) ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (.860) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูง ตามลำดับ

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐาน ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรย่อยของตัวแปรตาม คือ บทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย^{DV1} ตามสมมติฐานที่ 1 คือ การสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} (.665) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} (.493) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ ในภาพรวมองค์ประกอบของตัวแปรตามมีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ

การอธิบายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบคะแนนเชิงโครงสร้าง พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวแปรตาม บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย คือ การสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} (.902) การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} (.812) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูง ซึ่งทุกองค์ประกอบมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ดังปรากฏตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานและศักยภาพ
ความสัมพันธ์กับการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1}

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิกอล	
	แบบคะแนนมาตรฐาน	แบบเชิงโครงสร้าง
ตัวแปรต้น (IV): ศักยภาพ		
IV1 ศักยภาพทางสังคม	.461	.918
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ	.307	.886
IV3 ศักยภาพทางการเมือง	.354	.860
ตัวแปรตาม (DV1): การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง		
DV1.1 การสื่อสารส่วนบุคคล	.665	.902
DV1.2 การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน	.493	.812

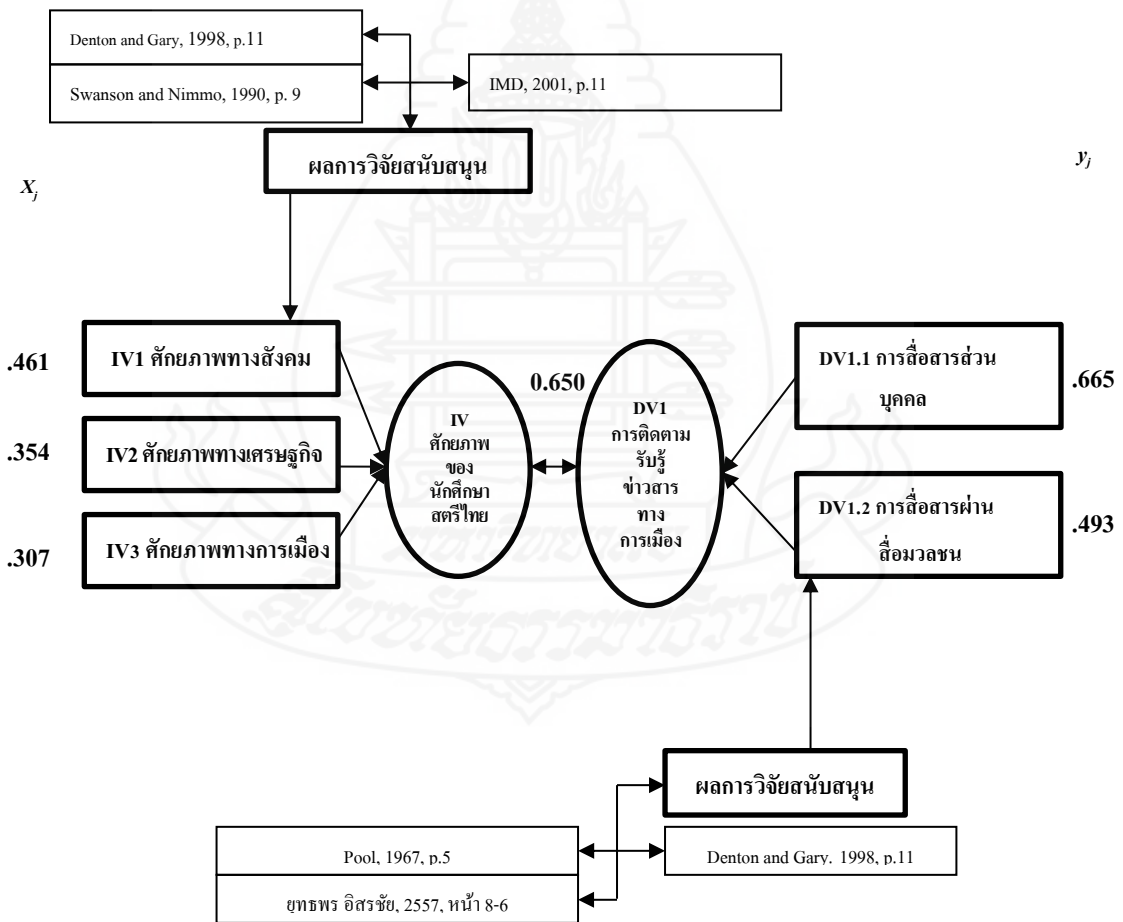
สรุปความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV} มีความสัมพันธ์กับการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} ด้วยการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง (ค่า Canonical Correlation = .651) และยังพบว่าตัวแปรเริ่มต้น ซึ่งเป็นแปรย่อยของตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นมี 3 องค์ประกอบ คือ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (.461) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ ส่วนศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (.354) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ และศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (.307) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทยกับการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นซึ่งเป็นตัวแปรย่อยของตัวแปรตาม ที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม คือ พบว่า ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (.918) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนน

คะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูงมาก ส่วนศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (.886) ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (.860) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูง

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเริ่มต้นของศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย^{IV} โดยเฉพาะศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV1} คือ การสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} (.665) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} (.493) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง คือ การสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} (.902) การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} (.812) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูง ซึ่งทุกองค์ประกอบมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง รายละเอียดดังภาพที่ 4.33

ภาพที่ 4.33 ความสัมพันธ์ระหว่าง IV 1-3 กับ DV1

ศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพทางสังคม^{IV1} กับศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ได้ในระดับปานกลาง ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} ได้ในระดับต่ำมาก เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย โดยให้ความสำคัญของบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย^{DV1} ได้ในระดับปานกลาง โดยการสื่อสารส่วนบุคคล ได้ในระดับปานกลาง การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน ได้ในระดับต่ำ

สรุปผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับ บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง (.651) และพบว่า ศักยภาพ^{IV} มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (.461) ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (.354) ได้ในระดับต่ำ และศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (.307) ได้ในระดับต่ำมาก ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าว เชื่อว่าตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น แต่ละตัวมีความสำคัญแตกต่างกัน โดยตัวแปรเริ่มต้นที่มีผลต่อ ศักยภาพ^{IV} เป็นการทำความเข้าใจปัจจัยโดยรวมของสภาพทั่วไปของประเทศ ผลกระทบของอิทธิพลทางการเมืองเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและภายนอกอื่นๆ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทยด้วยการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ การสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} กับ การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวเชื่อว่า ตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม แต่ละตัวมีความสำคัญแตกต่างกัน โดยตัวแปรเริ่มต้นที่มีผลต่อบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย คือ การสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} และการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} เป็นสถานการณ์ของการสื่อสารที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารส่งสัญญาณเพื่อติดต่อสื่อสารกันในวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นการสนทนา ระหว่างคน 2 คน หรือกับกลุ่มย่อยในลักษณะของการเผชิญหน้า (Face to Face) ได้แก่ การพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานการอภิปรายในกลุ่มเฉพาะ เป็นต้น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า จากข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย โดยคำนึงถึงศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย เป็นองค์ประกอบของ ศักยภาพทางสังคม ศักยภาพทางการเมือง และศักยภาพทางเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง ที่มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทยด้านการสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} ได้ในระดับปานกลาง และการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} ได้ในระดับต่ำ

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามการทดสอบสมมติฐานที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อสนับสนุน และยืนยันผลการวิเคราะห์ตามการทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย

โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษาไทยที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพที่สัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทยด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมืองเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อมูลที่ได้รับการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้นำนักศึกษาศาสตร์ทั้ง 5 มหาวิทยาลัย จำนวน 19 ท่าน ได้ข้อสรุปที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบเชิงปริมาณตามสมมติฐานการวิจัยดังนี้

จากภาพที่ 4.33 คือ ภาพที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพทางสังคม

^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} จากแนวความคิดของศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะศักยภาพทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง สื่อมีนัยทางสังคมและการเมือง สื่อมีอิทธิพลสูงมากในทางการเมืองและสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น โทรศัพท์มือถือมีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งการตระหนักถึงสิทธิของพลเมือง รูปแบบและเนื้อหาของสื่อมี

พิชญภา ชนาวุฒิ, สัมภาษณ์

ความแตกต่างตามแบบฉบับของตัวเอง การใช้สื่อต่างประเภทเพื่อสื่อสารเรื่องเดียวกัน ความหมายที่ออกมานั้นย่อมแตกต่างกันไปในแต่ละสื่อ หรือแม้แต่สื่อประเภทเดียวกันยังมีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกันได้โดยบุคคลย่อมต้องการข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ซึ่งเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีการนำเสนอข่าวการเมืองมากกว่าสื่ออื่น รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างสามารถติดตามรายละเอียดของข่าวการเมืองได้มากกว่าสื่ออื่น อาทิ ข่าวเกี่ยวกับการทุจริต คอร์รัปชัน เป็นต้น ข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ออนไลน์มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของตนเอง (Life Style) ตลอดจนเห็นว่าข่าวการเมืองมีผลกระทบต่อส่วนรวมในด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ ปากท้อง สังคม หรือแม้แต่ประโยชน์ของตน เป็นต้น (พิชญภา ชนาวุฒิ: สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2563)

จากการเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม (Multi-Dimensional Linkage) เป็นองค์ประกอบของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ การใช้อำนาจต่อรองทางการเมืองของประเทศมหาอำนาจในการผลักดันเพื่อให้มีความได้เปรียบ ในเชิงการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ขณะที่การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคมีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการปรับโครงสร้างในด้านการค้าการ

จิตสุภา สมจิตร, สัมภาษณ์

ลงทุนของประเทศต่าง ๆ ในโลก และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในด้านความได้เปรียบเสียเปรียบในเชิงการแข่งขัน (IMD, World Competitiveness Yearbook, 2001, p. 11) เมื่อผู้วิจัยเปรียบเทียบกับสถานภาพของประเทศไทยแล้วศักยภาพทางเศรษฐกิจนั้นเศรษฐกิจเป็นแค่ส่วนเล็กน้อยเมื่อเทียบกับเศรษฐกิจโลก ส่วนสถานภาพการต้อรอนั้นก็มีน้อยเช่นกัน เศรษฐกิจส่วนมากพึ่งพาการท่องเที่ยวและการส่งออกเป็นหลัก เมื่อเกิดปัญหาการที่สหรัฐฯ ตัดสิทธิ GSP จึงทำให้การต้อรองลดลง พอมาดูเรื่องการพัฒนาศักยภาพบุคคลในประเทศไทยก็มีปัญหาเรื่องการศึกษาที่ไม่ต้องตั้งโจทย์ในการจบการศึกษามามีอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานที่รองรับได้ ไม่ต้องพูดถึงได้องค์ความรู้มาแล้วก็นำมาสร้างความรู้สำหรับให้บุคลากรรุ่นต่อไป จัดให้มีการอบรม ซึ่งสอดคล้องกับผู้ที่สัมภาษณ์ว่า ฐานะความรู้และอาชีพนั้นเป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลซึ่งไม่อาจขึ้นตรงต่อเพศมากกว่า แต่หากจะให้มองแบบมีเรื่องเพศมาเกี่ยวข้องอาจจะต้องมองในเชิงของการ stereotype ทางเพศ (ซึ่งอาจไม่ใช่ fact 100%) โดยเพศหญิงนั้นมักจะทำงานที่มีความละเอียดลออได้ดีกว่า มีความอ่อนน้อมถ่อมตนมากกว่า การตัดสินใจใดเพศหญิงมักจะทำไปโดยความรอบคอบและคำนึงถึงผลในอนาคตเสมอ ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นทั้งข้อดีข้อเสียในการทำงานหลาย ๆ อย่างเช่น ผลจากการตัดสินใจนั้นผ่านมาจากการคิดวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้และทางที่ดีที่สุดแล้วแต่อาจส่งผลให้กระบวนการล่าช้า เป็นต้น นอกจากนี้ลักษณะเหล่านี้จะส่งผลถึงสถานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ในเวลาฉบับขั้นเพศหญิงอาจจัดการทางการเงินได้ดีกว่า เนื่องจากมีเงินสำรองจากการเก็บออมไว้เพราะความรอบคอบ (จิตสุภา สมจิตร: สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2563)

จากแนวความคิดของบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตรีไทย โดยเฉพาะการสื่อสารส่วนบุคคลกับการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ นักวิชาการอย่าง Robert E. Denton and Gary C. Woodward (1998: 11) ได้ให้คำจำกัดความในการศึกษาและปฏิบัติการสื่อสารมุ่งเน้นไปที่วิธีการและวิธีการแสดงออกทางการเมือง Denton and Woodward ผู้มีส่วน ร่วม สำคัญ สองคน ใน

ณัฐวิงามประเสริฐสิทธิ์, สัมภาษณ์

สาขาวิชาการสื่อสารทางการเมืองในอเมริการะบุว่า เป็นวิธีการและความตั้งใจของผู้ส่งข้อความที่มีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อมทางการเมือง ซึ่งรวมถึงการอภิปรายสาธารณะ เช่น สุนทรพจน์ทางการเมือง การรายงานข่าวของสื่อและการพูดคุยของประชาชนทั่วไป ที่พิจารณาว่าใครมีอำนาจในการลงโทษและในการจัดสรรทรัพยากรสาธารณะ ตลอดจนความหมายทางสังคม เช่นเดียวกับแนวคิดของ David L. Swanson and Dan Nimmo (1990, p. 9) ที่เน้นเนื้อหาของข่าวสารที่เผยแพร่ออกไปขาดความชัดเจน มีลักษณะบิดเบือน คลุมเครือช่องทางในการให้

ข่าวสารเป็นไปด้วยความล่าช้าไม่ทันเหตุการณ์และข่าวที่นำเสนอออกไปนั้นขาดการกลั่นกรอง ข้อมูลที่นำเสนอไม่สอดคล้องกับความต้องการที่ประชาชนอยากจะได้รับรู้ ช่องทางในการสื่อสารของรัฐบาลยังมีไม่เพียงพอ ทำให้ประชาชนขาดโอกาสในการรับรู้บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอย่างรอบด้าน ส่วนมากใช้กลไกของรัฐบาล ในพื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสาร (ฉัตรวิจิตร งามประเสริฐสิทธิ์: สัมภาษณ์ วันที่ 10 ตุลาคม 2563)

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ โพล์ (Pool, 1967, p.5) ในความหมายเชิงกว้างการสื่อสารทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมการสื่อสารที่มนุษย์กระทำขึ้นหรือเกิดขึ้นนอกบ้านเรือนของประชากรประเทศนั้นๆ การยื่นข้อเรียกร้องระหว่างประเทศ หรือการกล่าวคำปราศรัยของนักการเมืองย่อมหมายถึง การสื่อสารทางการเมือง ส่วนในความหมายเชิงแคบ โพล์ (Pool) กล่าวว่า การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมใดๆ ของกลุ่ม องค์กร และสถาบันเฉพาะ ซึ่งถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการกระจายข้อมูลข่าวสาร ความคิด ความรู้และทัศนคติ อันเกี่ยวกับเรื่องการเมืองการปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว มักจะมองการสื่อสารทางการเมือง โดยนัยยะของความหมาย อย่างเช่น การศึกษาเรื่องการเมืองรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้ง โดยเน้นในเรื่องการใช้โทรทัศน์โปสเตอร์และการกล่าวคำปราศรัยของพรรคและนักการเมือง เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นกระบวนการถ่ายทอด และการแพร่ของข่าวสารทางการเมือง อันเกี่ยวข้องกับการเมืองระหว่างผู้มีตำแหน่งทางการเมืองกับประชาชน หรือระหว่างนักการเมืองกับสถาบันทางการเมืองที่ครอบคลุมการสื่อสารในทุกกิจกรรมหรือพฤติกรรมของมนุษย์ทางสังคมและการเมืองในอิริยาบถต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามวัฒนธรรมประเพณีของชนชั้นนั้นๆ รวมทั้งเป็นการจัดระเบียบทางสังคม เพื่อให้คนในสังคมเกิดความเข้าใจความแตกต่างทางความคิดสามารถอยู่ร่วมกัน ได้ถึงมีความคิดแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง (ยุทธพร อิศรชัย, 2557, น. 8-6)

4.1.3 สมมติฐานที่ 2

ศักยภาพ^{IV} ในด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง^{DV} ในด้านการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1}และการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน^{DV2.2}

ตารางที่ 4.4 สถิติสำหรับทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ศัภษา^{IV} กับการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2}

Variate Number	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2
Canonical Correlation	.413	.040
Eigen Value	.170	.002
Wilk' Lambda	.827	.998
F-Value	12.934	.328
Significance (P<)	.000	.719
ความแปรปรวนที่สกัดได้ (Variance Extracted) (%)		
ศัภษา (IV)	13.455	.015
การร่วมอภิปรายทางการเมือง (DV2)	50.137	49.862
ความทับซ้อน (Redundancy) (%)		
ศัภษา (IV)	78.856	9.295
การร่วมอภิปรายทางการเมือง (DV2)	8.555	.083

จากตารางที่ 4.4 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างศัภษากับการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} โดยค่าสถิติทั้ง 2 ชุดตามตาราง มีความสัมพันธ์เป็นอิสระต่อกัน โดยทำการเลือกค่านัยสำคัญ (Significance) ที่มีค่า Sig. ($p < 0.000$) เป็นอันดับแรกในการเลือกชุดความสัมพันธ์ และพิจารณาค่าการทับซ้อน (Redundancy) ที่มีค่าสูงกว่าร้อยละ 1.5 เป็นการเลือกชุดความสัมพันธ์ขั้นสุดท้าย เพื่อการวิเคราะห์ผลตามลำดับขั้นตอนอ่านค่าสถิติและการแปลความค่าสถิติ ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ลำดับขั้นตอนการอ่านค่าสถิติและการแปลความผลการวิเคราะห์

ค่าสถิติ	การแปลความผลการวิเคราะห์
1. เลือกค่า Significance	จากชุดความสัมพันธ์ทั้ง 2 ชุด มีชุดที่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพียงชุดเดียว คือ ชุดความสัมพันธ์ชุดที่ 1 ค่า Sig. =.000 มีนัยสำคัญทางสถิติ (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2556, หน้า 276) จึงเลือกชุดที่ 1 เป็นชุดที่นำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์
2. พิจารณาค่าความทับซ้อน (Redundancy)	การพิจารณาค่าความทับซ้อนจากตารางมีเพียงชุดเดียวคือชุดที่ 1 ที่มีค่าความทับซ้อนสูงกว่าร้อยละ 1.5 คือ ตัวแปรต้นเท่ากับ 78.856 และตัวแปรตามเท่ากับ 8.555 จึงนำความสัมพันธ์ของชุดที่ 1 นำมาอธิบายเท่านั้น

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ค่าสถิติ	การแปลความผลการวิเคราะห์
3. ค่า ความสัมพันธ์ คาโนนิกอล (Canonical Correlation)	การพิจารณาค่าความสัมพันธ์คาโนนิกอลระหว่างชุดตัวแปรต้นกับชุดตัวแปรตามพบว่า มีค่าความสัมพันธ์คาโนนิกอล (Canonical Correlation) เท่ากับ .413 และมีค่าสัมประสิทธิ์ในทางบวก ซึ่งหมายความว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แสดงว่าตัวแปรต้น คือ ศักยภาพ ^{IV} มีความสัมพันธ์และมีผลต่อการร่วมอภิปรายทางการเมือง ^{DV2} ในระดับปานกลาง
4. พิจารณาค่า Eigen Value	เมื่อพิจารณาค่า Eigen Value หรือค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบที่สามารถบอกความแปรปรวนของชุดตัวแปรในชุดที่ 1 มีค่าเท่ากับ .170 แสดงว่า ตัวแปรคาโนนิกอลกลุ่มตัวแปรต้น ศักยภาพ ^{IV} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรคาโนนิกอล ของกลุ่มตัวแปรตาม การร่วมอภิปรายทางการเมือง ^{DV2} ได้ร้อยละ 17.0
5. การพิจารณา ความ แปรปรวนที่ สกัดได้ (Variance Extracted)	ความแปรปรวนของตัวแปรคาโนนิกอลของตัวแปรชุดที่ 1 โดยตัวแปรคาโนนิกอลของตัวแปรตาม การร่วมอภิปรายทางการเมือง ^{DV2} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตามแต่ละตัวได้ร้อยละ 13.455 และคาโนนิกอลของตัวแปรต้น ศักยภาพ ^{IV} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้นแต่ละตัว ได้ร้อยละ 50.137 ซึ่งเป็นค่าในระดับต่ำมาก

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม ในสมมติฐานที่ 2 ศักยภาพ กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยด้านการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} คือการพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น และระหว่างตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานและแบบโครงสร้างขององค์ประกอบศักยภาพกับการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} (ตารางที่ 4.6)

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐาน ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรย่อยของตัวแปรต้น คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (-.462) ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (-.335) และ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (-.325) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ ตามลำดับ

การอธิบายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบคะแนนเชิงโครงสร้าง คือ ตัวแปรเริ่มต้นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวแปรต้น พบว่า สักยภาพทางการเมือง^{IV3} (-.901) สักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (-.888) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูง และสักยภาพทางสังคม^{IV1} (-.874) ซึ่งทุกองค์ประกอบมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับสูงตามลำดับ

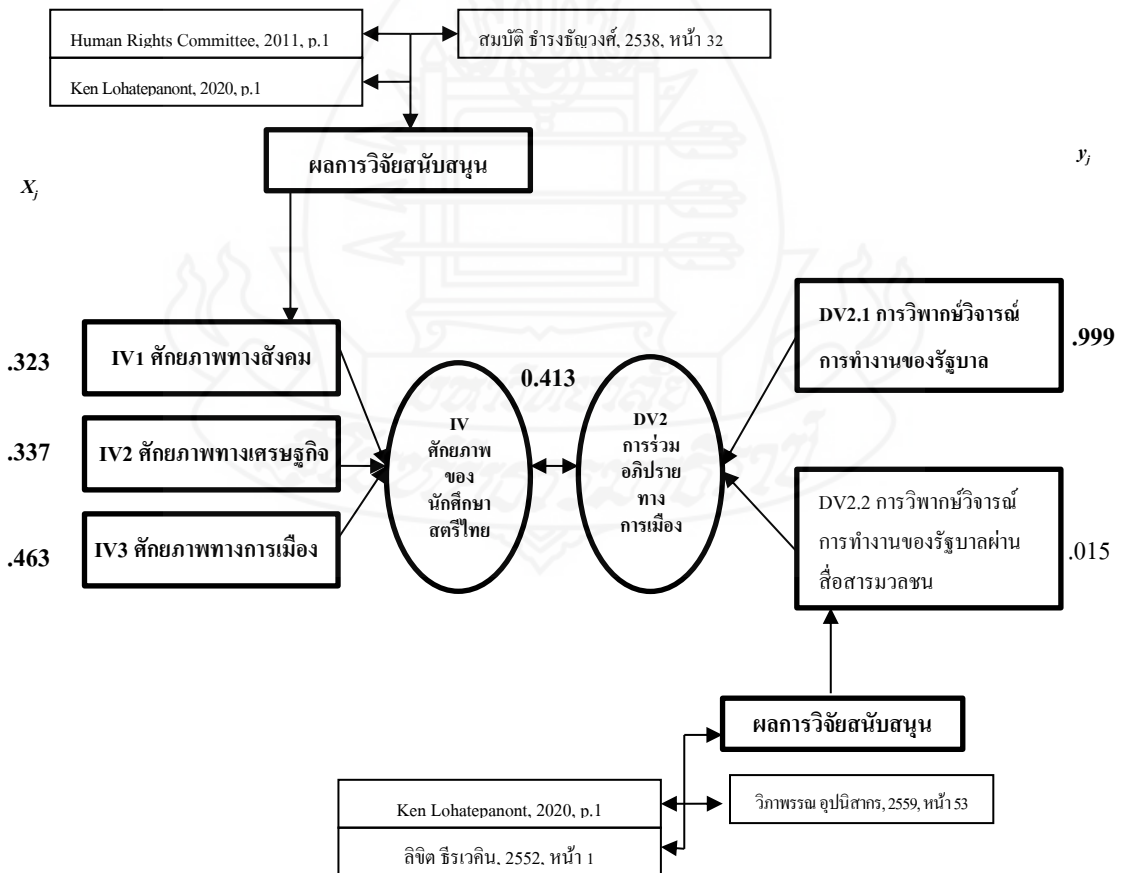
การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐาน ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรย่อยของตัวแปรตาม คือ การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ตามสมมติฐานที่ 2 คือ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} (.999) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับสูงมาก และการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน^{DV2.2} (.015) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก

การอธิบายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบคะแนนเชิงโครงสร้าง พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวแปรตามการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} คือ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} (.999) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับสูงมาก และการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน^{DV2.2} (.054) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก ดังปรากฏตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและสักยภาพกับการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2}

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล	
	แบบคะแนนมาตรฐาน	แบบเชิงโครงสร้าง
ตัวแปรต้น (IV): สักยภาพ		
IV1 สักยภาพทางสังคม	-.325	-.874
IV2 สักยภาพทางเศรษฐกิจ	-.337	-.888
IV3 สักยภาพทางการเมือง	-.463	-.901
ตัวแปรตาม (DV2): การร่วมอภิปรายทางการเมือง		
DV2.1 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล	.999	-.999
DV2.2 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน	.015	-.054

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}กับการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ด้วยการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง (ค่า Canonical Correlation = .413) และยังพบว่าตัวแปรเริ่มต้น ซึ่งเป็นแปรย่อยของตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นมีองค์ประกอบเดียวเท่านั้น คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (-.463) ส่วนศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (-.337) และศักยภาพทางสังคม^{IV1} (-.323) มีค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยกับการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นซึ่งเป็นตัวแปรย่อยของตัวแปรตาม ที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม คือ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} (.999) มีค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับสูงมาก และการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน^{DV2.2} (.015) มีค่าสัมประสิทธิ์คานอนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นของศักยภาพ^{IV} โดยเฉพาะศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ประกอบด้วย การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} ซึ่งรายละเอียดดังภาพที่ 4.34

ภาพที่ 4.34 ความสัมพันธ์ระหว่าง IV 1-3 กับ DV2

ศักยภาพที่เป็นปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ศักยภาพทางสังคม^{IV1} และศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} ที่มีศักยภาพอยู่ในระดับต่ำ มีความสัมพันธ์กับการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ด้านการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} อยู่ในระดับสูงมาก

สรุปผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย พบว่า ความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ (.413) และพบว่า ศักยภาพ^{IV} ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (.463) ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (.337) และศักยภาพทางสังคม^{IV1} (.323) ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าว ชี้ว่าตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น แต่ละตัวมีความสำคัญแตกต่างกัน โดยตัวแปรเริ่มต้นที่มีผลต่อศักยภาพ^{IV} คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} เป็นการเน้นพัฒนาคุณและหลักการทั่วไปในทางรัฐศาสตร์ตามแนวคิดแบบปฏิฐานนิยม ความพยายามที่จะพัฒนาคุณหรือหลักการทั่วไปดังกล่าวแสดงออกมาในการศึกษาวิจัยด้านพฤติกรรมทางการเมือง ซึ่งเน้นแสวงหาความสม่ำเสมอ ความมีรูปแบบเหมือนกัน และแบบฉบับที่แน่นอนของความสัมพันธ์ในกระบวนการทางการเมืองต่างๆ งานวิจัยจำนวนมากเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองและการเลือกตั้งและกระบวนการทางการเมืองในช่วงนี้นับเป็นตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นความมุ่งมั่นในแง่นี้ได้เป็นอย่างดี

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม บทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยด้วยการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} (.999) และการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน^{DV2.2} (.015) ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวชี้ว่า ตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม แต่ละตัวมีความสำคัญแตกต่างกัน โดยตัวแปรเริ่มต้นที่มีผลต่อการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} คือ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} มุ่งไปที่การความรับผิดชอบต่อสังคม ในปัจจุบันนี้ การถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าไม่ก่อให้เกิดเสถียรภาพทางการเมือง รัฐบาลที่จะมาจากการเลือกตั้งและจะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายภายในประเทศและนโยบายต่างประเทศจากรัฐบาลก่อนหน้าเสมอ ถึงแม้ว่าพรรคการเมืองจะยังคงถือครองอำนาจอยู่ เสี่ยงวิพากษ์วิจารณ์ การประท้วงของฝูงชน และการนำเสนอของสื่อบ่อยครั้งมักจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในทันทีทันใดโดยไม่คาดฝันเสมอ บ่อยครั้งที่การเปลี่ยนแปลงนโยบาย ซึ่งเกี่ยวข้องกับธุรกิจและคนเข้าเมือง ซึ่งมักจะเป็นการขาดขวางการลงทุนและชะลออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ ด้วยเหตุผลดังกล่าว คนจำนวนมากจึงเสนอว่าแนวคิดประชาธิปไตยไม่เหมาะสมสำหรับประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการกำจัดความยากจนถือเป็นเรื่องสำคัญสูงสุด รวมไปถึงแนวความคิดที่ว่าระบอบประชาธิปไตยเป็นการปล่อยให้ประชาชนสามารถถอดถอนผู้ปกครองออกจากอำนาจได้ โดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงกฎหมายทั้งสิ้น

4.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามการทดสอบสมมติฐานที่ 2

ในส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสังเคราะห์ผลการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ศักยภาพกับตัวแปรตาม บทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษาสตรีไทยที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพที่สัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ ผู้นำนักศึกษาสตรีทั้ง 5 มหาวิทยาลัยจำนวน 19 ท่าน ดังมีรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์บางท่าน ดังนี้

จากภาพที่ 4.34 คือ ภาพที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} โดยเฉพาะศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่านักวิชาการได้ให้ความเห็นว่าศักยภาพทางการเมืองของสตรีที่จะเป็นนักการเมืองและรักษาสถานภาพทางการเมืองได้ ต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ 1) ต้องมีจุดเด่นทางความคิด คุณค่า และความรู้ (ต้องมีจุดขาย) 2) ต้องมีการนำเสนอวิธีคิด ความคิด กิจกรรม โครงการ นโยบายที่ชัดเจน โดดเด่น (ต้องขายเก่ง) 3) ต้องมีพฤติกรรมส่วนตัวที่ดี ซึ่งถือเป็นการบริหารภาพลักษณ์ 4) ต้องสร้างผลงานที่โดดเด่น 5) ต้องสร้างการยอมรับให้แก่ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม 6) ต้องห่างไกลจากคำว่า “ทุจริต” และ “คอร์รัปชัน” และ 7) ต้องเป็นนักประสานงานและประสานเครือข่าย กล่าวโดยสรุปได้ว่า พัฒนาการของการสื่อสารทางการเมืองจะเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีการสื่อสาร ผสมกับปัจจัยอื่นๆ ที่เป็นสาเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยที่การสื่อสารทางการเมืองในยุคเก่าจะเป็นการสื่อสารโดยใช้สื่อเก่า ที่ไม่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายโทรคมนาคม แต่การสื่อสารทางการเมืองในยุคโลกาภิวัตน์ จะเป็นการสื่อสารที่เชื่อมโยงกับเทคโนโลยีเครือข่าย ไม่ว่าจะสื่อเสียงตัวหนังสือ ตัวเลข ภาพกราฟิก วิดีทัศน์ ที่มีคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคมเป็นองค์ประกอบหลัก

หากพิจารณาถึงความชัดเจนว่ากติกาสากลตามมาตรา 19 (1) ได้ให้ความสำคัญ

ต่อการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก (Freedoms of opinion and expression) โดยห้ามมิให้มีข้อจำกัดใด ๆ เนื่องจากถือว่า หลักการนี้เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นในการที่จะส่งเสริมให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ (Human Rights Committee : 2011: 1) และถือเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้

ใน

พริดา คำโพธา, สัมภาษณ์

สังคม โดยประกอบกันเป็นหลักการพื้นฐานที่หนักแน่นสำหรับสังคมเสรีประชาธิปไตย โดยเสรีภาพดังกล่าวจะเป็นกลไกสำคัญในการแลกเปลี่ยนซึ่งความคิดเห็นอันนำไปสู่การพัฒนาทางสังคม โดยเฉพาะการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น (expression) นั้น ถือเป็นหลักการสำคัญที่ส่งเสริมให้หลักความโปร่งใสและความรับผิดชอบ (principles of transparency and accountability) เกิดขึ้นเป็นจริงได้ และท้ายที่สุด หลักการดังกล่าวจะนำมาซึ่งการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและสังคมโดยส่วนร่วม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เห็นว่า หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในความคิดเห็นและการแสดงความคิดเห็นนี้ ไม่อาจถูกจำกัดโดยรัฐ จนถึงขนาดทำให้ไม่สามารถวิพากษ์วิจารณ์ใด ๆ ได้ แม้ว่ารัฐจะอ้างว่า รัฐอยู่ช่วงสถานการณ์พิเศษหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน (state of emergency) ก็ตาม ตามหลักการแล้ว การได้รับรองสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล รับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ทั้งทางการเมืองและการบริหารราชการของรัฐบาล โดยเฉพาะการวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารรัฐกิจหรือต่อการออกเสียงเลือกตั้ง (public affairs and the right to vote) ถือเป็นสาระสำคัญต่อหลักการคุ้มครองนี้ ดังนั้น รัฐภาคีจะต้องกำหนดกฎหมายภายในที่จะต้องส่งเสริมให้สิทธิและเสรีภาพในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองระหว่างประชาชน หรือผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ให้มีความสำคัญและเป็นจริง โดยเฉพาะสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนจะต้องสามารถเสนอความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยปราศจากการแทรกแซงใด ๆ และจะต้องไม่มีการตรวจสอบหรือปิดกั้น (censorship or restraint) อีกด้วย จากการสัมภาษณ์ พบว่า การตรวจสอบการทำงานให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ถือเป็นหน้าที่ของชาวไทยทุกคน การวิพากษ์วิจารณ์ไม่ใช่สิ่งผิด แต่จะนำไปสู่การตั้งคำถามเพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้นไป รัฐบาลที่ดีควรรับฟังความคิดเห็นของประชาชน นักศึกษาศาสตร์ก็เป็นประชาชนชาวไทยคนหนึ่งจึงมีสิทธิวิพากษ์วิจารณ์ได้ (พริดา คำโพธา : สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2563) สอดคล้องกับแนวคิดของสมบัติ ชำรงชัญญวงศ์ ในการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลในทางสังคมระบอบประชาธิปไตย ถือว่าประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการจะวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของรัฐบาลได้ทั้งในทางสนับสนุนและคัดค้าน อาจกระทำโดยการพูดการเขียนและการโฆษณาเผยแพร่ (สมบัติ ชำรงชัญญวงศ์, 2538, น. 32)

จากแนวความคิดของบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทยในด้านต่างๆ โดยเฉพาะบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทยด้านการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล ประเด็นที่เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ส่วนใหญ่มุ่งไปที่การขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกลุ่มคนที่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องออกนอกบ้าน บางกลุ่มไม่ยอมให้ความร่วมมืออยู่บ้านหยุดเชื้อ แม้จะมีหลักฐานออกมาพิสูจน์แล้วว่า การเว้นระยะห่างทางสังคมนั้นเป็นหนทางเดียวที่จะลดจำนวนผู้ติดเชื้อลงได้ หรือการที่บางคนไม่ยอมกักตัวแม้ว่าจะเพิ่งกลับจากประเทศที่มีความเสี่ยง ความเห็นแก่ตัวของคนเหล่านี้ได้สร้างความลำบากให้แก่ผู้อื่นเป็นจำนวนไม่น้อย การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลก็ถูกมองว่าเป็นการกระทำแบบมือไม่พายเอาเท้าราน้ำเช่นกัน และมันก็ไม่ยากที่จะเข้าใจว่าทำไมผู้คนถึงคิดแบบนั้น หลายครั้งที่การวิจารณ์รัฐบาลนั้นไม่ได้อยู่ในรูปแบบดีเพื่อก่อ และมันไม่ง่ายเลยที่จะเป็นผู้นำประเทศไม่ว่าจะประเทศไหนก็ตามในสถานการณ์แบบนี้ แต่แม้ว่าคนไทยจะรู้สึกหงุดหงิดกับการปฏิบัติงานที่ล่าช้าของรัฐบาลประยุทธ์แค่ไหน ต้องอย่าลืมว่ารัฐบาลประเทศอื่น ๆ ก็กำลังตกอยู่ในสถานะเดียวกัน (Ken Lohatepanont: April 24 2020, p.1)

นัทธสรณ์ กิรติบรรหาร, สัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ พบว่า การเลือกตั้งและจะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายภายในประเทศและนโยบายต่างประเทศจากรัฐบาลก่อนหน้าเสมอ ถึงแม้ว่าพรรคการเมืองจะยังคงถือครองอำนาจอยู่ เสี่ยงวิพากษ์วิจารณ์ การประท้วงของฝูงชน และการนำเสนอของสื่อบ่อยครั้งมักจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในทันทีทันใดโดยไม่คาดฝันเสมอ บ่อยครั้งที่การเปลี่ยนแปลงนโยบาย ซึ่งเกี่ยวข้องกับธุรกิจและคนเข้าเมือง ซึ่งมักจะเป็นการขาดขางการลงทุนและชะลออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ ด้วยเหตุผลดังกล่าว (นัทธสรณ์ กิรติบรรหาร: สัมภาษณ์ วันที่ 21 ตุลาคม 2563) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของลิจิต ริชเวกิน (2552, น. 1) ระบุว่า การแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ ศิลปะ วัฒนธรรม ฯลฯ ในความเป็นจริง การแสดงความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์นั้น เป็นสิทธิขั้นมูลฐานของมนุษย์และภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นย่อมเป็นสิ่งที่ต้องเคารพ โดยรัฐและโดยปัจเจกบุคคลตราบเท่าที่ไม่เป็นการละเมิดต่อคนอื่น เช่น การหมิ่นประมาท หรือการละเมิดกฎหมาย แต่การแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์นั้นบางครั้งอาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงได้ ถ้าการแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวมีนัยแอบแฝง

เช่น การโฆษณาชวนเชื่อทางการเมืองก็เป็นการแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ แต่อาจจะเป็นลักษณะวิพากษ์และช่วยจนมีการตอบโต้จากฝ่ายตรงกันข้าม และอาจจะกระพือความร้อนแรงทางการเมืองมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ซึ่งเป็นเรื่องที่เราเห็นกันอยู่ทั่วไปในสังคมที่มีการปกครองบริหาร หรือการต่อสู้กันระหว่างหน่วยการเมืองสองหน่วยโดยมีผลประโยชน์เป็นที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์พบว่า การทำงานของรัฐบาลนั้นไม่สามารถแก้ปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริง เป็นเพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้นไม่ใช่การแก้ปัญหาในระยะยาวส่งผลให้ปัญหานั้นเป็นปัญหาเรื้อรัง อีกทั้งมีการแก้ปัญหาได้ไม่ตรงจุด การเข้าไม่ถึงปัญหาความเดือดร้อนที่แท้จริงของประชาชน ไม่มีการเตรียมพร้อมที่จะทำงานและไม่มีการเตรียม ข้อมูลเพื่อมาอภิปรายหรือแถลงให้ประชาชนเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการการแก้ปัญหาต่างๆ (พรนัชชา สมงาม : สัมภาษณ์ วันที่ 21 ตุลาคม 2563) ผลของการกระทำดังกล่าวนี้ไม่ใช่เป็นเพราะความล้มเหลวของกระบวนการประชาธิปไตย แต่เป็นเพราะประชาธิปไตยตอบรับความปรารถนาของกลุ่มชนชั้นกลางจำนวนมากที่เพิ่มขึ้น โดยไม่คำนึงถึงเสียงของกลุ่มคนที่อยู่ชายขอบทางเศรษฐกิจภายในประเทศของตน ข้อวิจารณ์ดังกล่าวสรุปให้เห็นว่า เสียงส่วนใหญ่ตามระบอบประชาธิปไตย ไม่ใช่ผลประโยชน์อันดีที่สุดของพลเมืองทั้งหมดภายในประเทศ หรือไม่ก็เป็นประโยชน์ในอนาคตของประเทศแต่อย่างใด โดยเฉพาะการเข้ามามีบทบาททางการเมือง ซึ่งก็ได้มีการยอมรับบทบาทและความสามารถของสตรีมากยิ่งขึ้นจนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในสังคม จึงกล่าวได้ว่า สตรีได้กลายเป็นกลุ่มพลังทางการเมืองที่มีความสำคัญในสังคมจากค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป ในปัจจุบันเชื่อว่า อำนาจทางการเมืองควรที่จะกระจายอำนาจไปสู่สตรี โดยไม่จำกัดเพศ ชนชั้น เชื้อชาติ หรือศาสนา ดังนั้น สตรีควรที่จะมีบทบาททางการเมืองอย่างแท้จริงและทั่วถึง ซึ่งนับว่าเป็นผลดีต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานภาพทางการเมืองของสตรี โดยปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้คือ การให้สตรีได้รับโอกาสทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ข้อดีของกลุ่มสตรีนี้คือ มีประสบการณ์ ความต้องการนิสัยใจคอ มีมุมมองและความสามารถที่แตกต่างจากบุรุษจึงมีความละเอียดรอบคอบในการจัดทำงานในเรื่องต่างๆ มากกว่าบุรุษ (วิภาพรรณ อุปนิสากร, 2559, น. 53)

พรนัชชา สมงาม, สัมภาษณ์

ดังนั้น จากข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย สามารถสรุปได้ว่า ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} อยู่ในระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองด้านการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1^a}ในระดับสูง

4.1.5 สมมติฐานที่ 3

ศักยภาพ^{IV}ในด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง^{DV} ในการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} ได้แก่ การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} และการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3}

ตารางที่ 4.7 สถิติสำหรับทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}กับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3}

Variate Number	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3
Canonical Correlation	.570	.123	.003
Eigen Value	.325	.015	.000
Wilk' Lambda	.664	.984	.999
F-Value	19.343	1.502	.003
Significance (P<)	.000	.200	.951
ความแปรปรวนที่สกัดได้ (Variance Extracted) (%)			
ศักยภาพ (IV)	25.212	.199	.000
การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง (DV3)	53.303	33.313	13.382
ความทับซ้อน (Redundancy) (%)			
ศักยภาพ (IV)	77.493	13.174	9.331
การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง (DV3)	17.342	.504	.000

จากตารางที่ 4.7 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} โดยค่าสถิติทั้ง 3 ชุดตามตาราง มีความสัมพันธ์เป็นอิสระต่อกัน โดยทำการเลือกค่าที่สำคัญ (Significance) ที่มีค่า Sig. (p < .000) เป็นอันดับแรกในการเลือกชุดความสัมพันธ์ และพิจารณาค่าการทับซ้อน (Redundancy) ที่มีค่าสูงกว่าร้อยละ 1.5 เป็นการเลือกชุดความสัมพันธ์ขั้นสุดท้าย เพื่อการวิเคราะห์ผลตามลำดับขั้นตอนอ่านค่าสถิติและการแปลความค่าสถิติ ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ลำดับขั้นตอนการอ่านค่าสถิติและการแปลความผลการวิเคราะห์

ค่าสถิติ	การแปลความผลการวิเคราะห์
1. เลือกค่า Significance	จากชุดความสัมพันธ์ทั้ง 3 ชุด มีชุดที่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพียงชุดเดียว คือ ชุดความสัมพันธ์ชุดที่ 1 ค่า Sig. =.000 มีนัยสำคัญทางสถิติ (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2556, หน้า 276) จึงเลือกชุดที่ 1 เป็นชุดที่นำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์
2. พิจารณา ค่าความทับซ้อน (Redundancy)	การพิจารณา ค่าความทับซ้อนจากตารางมีเพียงชุดเดียวคือชุดที่ 1 ที่มีค่าความทับซ้อนสูงกว่าร้อยละ 1.5 คือ ตัวแปรต้นเท่ากับ 77.493 และตัวแปรตาม เท่ากับ 17.342 จึงนำความสัมพันธ์ของชุดที่ 1 นำมาอธิบายเท่านั้น
3. ค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation)	การพิจารณา ค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรต้นกับชุดตัวแปรตามพบว่า มีค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation) เท่ากับ .570 และมีค่าสัมประสิทธิ์ในทางบวก ซึ่งหมายความว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แสดงว่าตัวแปรต้น คือ ศักยภาพ ^{IV} มีความสัมพันธ์และมีผลต่อการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง ^{DV3} ในระดับต่ำ
4. พิจารณา ค่า Eigen Value	เมื่อพิจารณา ค่า Eigen Value หรือค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบที่สามารถบอกความแปรปรวนของชุดตัวแปรในชุดที่ 1 มีค่าเท่ากับ .325 แสดงว่า ตัวแปรคาโนนิคอลกลุ่มตัวแปรต้น ศักยภาพ ^{IV} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรคาโนนิคอล ของกลุ่มตัวแปรตาม การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง ^{DV3} ได้ร้อยละ 32.5
5. การพิจารณา ความแปรปรวนที่สกัดได้ (Variance Extracted)	ความแปรปรวนของตัวแปรคาโนนิคอลของตัวแปรชุดที่ 1 โดยตัวแปรคาโนนิคอลของตัวแปรตาม การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง ^{DV3} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตามแต่ละตัวได้ร้อยละ 25.212 และคาโนนิคอลของตัวแปรต้น ศักยภาพ ^{IV} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้นแต่ละตัว ได้ร้อยละ 53.303 ซึ่งเป็นค่าในระดับต่ำ

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม ในสมมติฐานที่ 3 ศักยภาพ กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยด้านการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} การพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น และระหว่างตัวแปร

เริ่มต้นของตัวแปรตาม โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและแบบโครงสร้างขององค์ประกอบศักยภาพกับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐาน ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรย่อยของตัวแปรต้น คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (-.556) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง ส่วนศักยภาพทางสังคม^{IV1} (-.384) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ และศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (-.177) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก ตามลำดับ

การอธิบายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบคะแนนเชิงโครงสร้าง คือ ตัวแปรเริ่มต้นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวแปรต้น พบว่า ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (-.925) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูงมาก ส่วนศักยภาพทางสังคม^{IV1} (-.877) ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (-.836) ซึ่งทุกองค์ประกอบมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับสูง ตามลำดับ

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐาน ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรย่อยของตัวแปรตาม คือ การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} ตามสมมติฐานที่ 3 คือ การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} (-.594) ค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} (-.443) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ และการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} (-.300) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก

การอธิบายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบคะแนนเชิงโครงสร้าง พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวแปรตามการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} คือ การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} (-.849) การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} (-.846) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูง และการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} (-.402) ซึ่งทุกองค์ประกอบมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ดังปรากฏตามตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและศักยภาพกับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3}

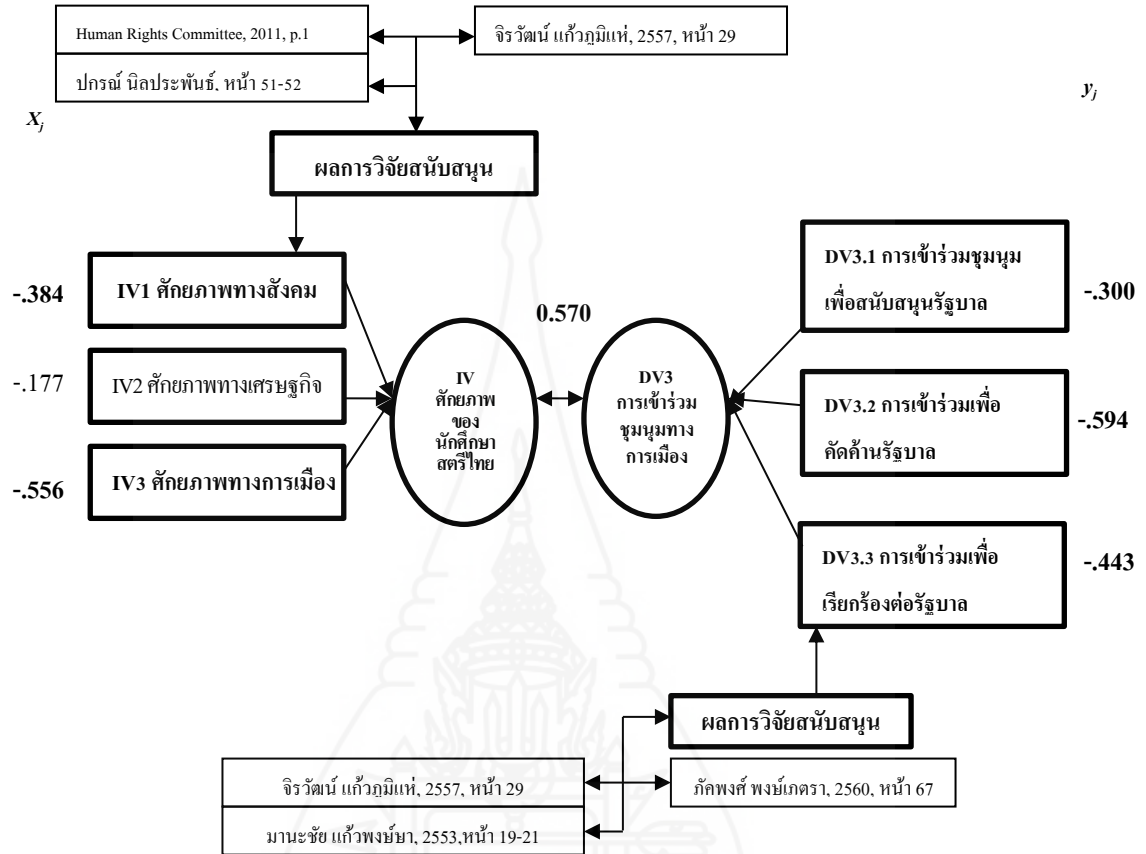
ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล	
	แบบคะแนนมาตรฐาน	แบบเชิงโครงสร้าง
ตัวแปรต้น (IV): ศักยภาพ		
IV1 ศักยภาพทางสังคม	-0.384	-0.877
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ	-0.177	-0.836
IV3 ศักยภาพทางการเมือง	-0.556	-0.925
ตัวแปรตาม (DV3): การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง		
DV3.1 การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล	-0.300	-0.402
DV3.2 การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล	-0.594	-0.846
ตัวแปรตาม (DV3): การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง		
DV3.3 การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล	-0.443	-0.849

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}และการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} ด้วยการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง (ค่า Canonical Correlation = .570) และยังพบว่า ตัวแปรเริ่มต้นซึ่งเป็นแปรย่อยของตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นมี 2 องค์ประกอบ คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (-0.556) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (-0.384) ^{IV1} มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นซึ่งเป็นตัวแปรย่อยของตัวแปรตาม ที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม คือ การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} (-0.594) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} (-0.443) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ และการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} (-0.300) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก

จากการพิจารณาข้อมูลดังกล่าว พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นของศักยภาพ^{IV} โดยเฉพาะศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} ประกอบด้วย การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุน

รัฐบาล^{DV3.1} การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} และการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3}
 รายละเอียดดังภาพที่ 4.35

ภาพที่ 4.35 ความสัมพันธ์ระหว่าง IV 1-3 กับ DV3

ศักยภาพมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} ในระดับปานกลาง ศักยภาพการเมือง^{IV5} ในระดับปานกลาง ส่วนศักยภาพทางสังคม^{IV1} ในระดับต่ำ มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} ด้านการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} ในระดับปานกลาง การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} ในระดับต่ำและการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล ในระดับต่ำมาก

สรุปผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย พบว่า ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง (.570) และพบว่า ศักยภาพ^{IV} มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV5} (-.556) และศักยภาพทางสังคม^{IV1} (-.384) ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าว เชื่อว่าตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น แต่ละตัวมีความสำคัญแตกต่างกัน โดยตัวแปรเริ่มต้นที่มีผลต่อศักยภาพ^{IV} คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV5} เป็นการสร้างประชาธิปไตย โดยมีตัวแปรที่จะชี้ความประชาธิปไตย เช่น การแข่งขันในการเลือกตั้ง ความสนใจและการเข้าร่วมทางการเมืองในรูปแบบของ

การเสี่ยงเลือกตั้ง การให้เสรีภาพในสังคมนั้นๆ ขึ้นกับสภาพตัวแปรเป็นอย่างไร เช่น ศึกษาว่ามีการแข่งขันในเลือกตั้งทางการเมืองเพียงใด จำนวนผู้มาลงคะแนนเสี่ยงเลือกตั้งและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากน้อยเพียงใด หรือมุ่งศึกษากระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจากภาวะการณ์หนึ่งไปสู่อีกภาวะการณ์หนึ่ง เป็นต้นว่ารัฐบาลอาจจะให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษา อุดมการณ์และวัฒนธรรมทางการเมือง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างประชาธิปไตยในสังคม

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} (-.594) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} (-.443) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ และการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} (-.300) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวชี้ว่า ตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม แต่ละตัวมีความสำคัญแตกต่างกัน โดยตัวแปรเริ่มต้นที่มีผลต่อบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย คือ การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} เป็นวิธีการรูปแบบหนึ่งที่กลุ่มบุคคลผู้ชุมนุม มักใช้เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นและกดดันต่อ “ผู้ถูกเรียกร้อง” เสมอ ไม่ว่าในที่ไหนแห่งใดของโลกโดยเฉพาะประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยทั้งหลายอย่างไรก็ดี แม้การรวมกลุ่มกันชุมนุมอาจถือได้ว่าเป็นการใช้สิทธิเสรีภาพที่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นไปตามกติกาสากลก็ตาม แต่ในบางกรณีนั้นการใช้เสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะก็อาจก่อให้เกิดการกระทบสิทธิเสรีภาพของพลเมืองอื่นหรือความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองได้เช่นกัน

4.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพทดสอบสมมติฐานที่ 3

ในส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสังเคราะห์ผลการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ศักยภาพกับตัวแปรตาม บทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้นำนักศึกษาสตรีทั้ง 5 มหาวิทยาลัย จำนวน 19 ท่าน ดังมีรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์บางท่าน ดังนี้

จากภาพที่ 4.35 คือ ภาพที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพจากแนวความคิดของศักยภาพ ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ขณะเดียวกันการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจมีความสำคัญต่อการพัฒนาทางการเมืองเช่นกันตามทฤษฎีการพัฒนาทางการเมือง ท้องถิ่นที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจต่ำจะมีผลต่อการเข้าร่วมทางการเมืองในระดับต่ำและมีผลต่อการพัฒนาองค์กรทางการเมืองในระดับต่ำเช่นกันในทางปฏิบัติในระบบการเมืองไทยอาจไม่เป็นเช่นนั้น เพราะมีกลไกทางการเมืองหลายปัจจัยแทรกแซง ในทาง

ตรงกันข้ามท้องถิ่นที่มีศักยภาพเศรษฐกิจสูงอาจมีการเข้าร่วมทางการเมืองต่ำ และมีการพัฒนาองค์กรทางการเมืองในระดับต่ำเช่นกัน

บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทยด้านการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} โดยเฉพาะการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} และการเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} โดยจำเป็นที่ประชาชนต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการชุมนุมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในที่สาธารณะเพื่อเรียกร้อง สนับสนุนคัดค้านหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยแสดงออกต่อประชาชนทั่วไปและบุคคลอื่นสามารถร่วมการชุมนุมนั้นได้ ไม่ว่าจะการชุมนุมนั้นจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายด้วยหรือไม่ ซึ่งทั้งนักศึกษาศาสตร์และบุรุษเป็นผู้มีบทบาทในการสร้างการตื่นตัวทางการเมืองทำให้ประชาชนสนใจและมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การจัดการชุมนุม สามารถกระทำได้ที่ทั้งในส่วนบุคคลและสาธารณะ การจัดการชุมนุมในส่วนบุคคลนั้นสามารถกระทำ ได้โดยไม่ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทราบก่อน แต่การชุมนุมนั้นต้องไม่เป็นการกระทำอัน เป็นความผิดตามกฎหมาย และต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่บุคคลอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เสียง และผู้จัดการชุมนุมต้องดูแลรักษาความปลอดภัยของสถานที่ชุมนุมและผู้เข้าร่วมชุมนุมด้วยการคัดค้านหรือปฏิเสธการชุมนุมสาธารณะนั้น เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต้องมีเหตุผลอันเชื่อได้ว่า การชุมนุมหรือเดินขบวนนั้น อาจกระทบต่อการรักษาความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การคุ้มครองสาธารณสุขหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น (แต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน จำกัดเฉพาะเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชน ที่จะใช้ที่สาธารณะหรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึกเท่านั้น)

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะโดยสงบและปราศจากอาวุธเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนและเป็นหลักสากลที่ได้รับการรับรองโดยกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง แต่มีข้อสังเกตว่า กติการะหว่างประเทศดังกล่าวรับรองเสรีภาพดังกล่าวแบบมีข้อจำกัด กล่าวคือ รัฐสามารถตรากฎหมาย จำกัดเสรีภาพดังกล่าวได้เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของชาติ (National Security) หรือความปลอดภัยสาธารณะ (Public Safety) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน (Public Order) การคุ้มครองสาธารณสุขหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (Protection of Public Health or Morals) หรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น (Protection of the Rights and Freedoms of Others) เห็นว่าการที่กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองรับรองเสรีภาพดังกล่าวแบบมีข้อจำกัด สืบเนื่องจากเหตุผลที่ว่า การชุมนุมโดยเฉพาะการชุมนุมในที่สาธารณะ นอกจากจะเป็น

การรอนสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นที่จะใช้ที่สาธารณะแล้ว ยังมีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในสังคมได้ตลอดระยะเวลาการชุมนุม ดังนั้นอย่างน้อยที่สุด ผู้เกี่ยวข้องกับการชุมนุมในที่สาธารณะ อันได้แก่ ผู้จัดการชุมนุมและผู้ร่วมชุมนุมรวมทั้งหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง จึงมีหน้าที่ที่จะต้อง “ร่วมกัน” บริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวและดำเนินการเพื่อมิให้การชุมนุมสาธารณะนั้นมีความไม่ปลอดภัย (ปกรณ์ นิลประพันธ์, 2555, น. 51-52)

จากแนวความคิดของบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย โดยเฉพาะการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} สามารถกระทำได้ ซึ่งสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานด้านต่างๆ ให้แก่ประชาชนในรัฐนั้น คงมีความหมายแต่เพียงว่า องค์กรต่างๆ ที่รัฐธรรมนูญจัดตั้งขึ้น จะเพิกถอนสิทธิและเสรีภาพเหล่านั้นไม่ได้เท่านั้น ไม่ได้มีหมายความรวมถึงขนาดว่า องค์กรต่าง ๆ ของรัฐจะจำกัดสิทธิเสรีภาพอย่างไร ในกรณีประโยชน์ในอันที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น หรือ ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) แล้วองค์กรต่างๆ ของรัฐย่อมมีอำนาจที่จะจำกัดสิทธิเสรีภาพของราษฎร โดยการบังคับให้ราษฎร แต่ละคน

เพื่อ

กรรณิการ์ เพื่อแก้ว, สัมภาษณ์

กระทำการบางอย่าง หรือห้ามมิให้ราษฎรแต่ละคนกระทำการบางอย่างได้เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการชุมนุมและการเดินขบวนเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับประชาชนระดับล่างของสังคมไทย ในการสะท้อนความเดือดร้อนปัญหาปากท้องและข้อเรียกร้องของตนไปถึงรัฐบาล แต่ในทางการเมืองการปกครอง การชุมนุมและการเดินขบวน ถูกใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มการเมืองต่าง ๆ ต่อสังคมและเป็นเครื่องมือในการกดดันรัฐบาลเสรีภาพในการชุมนุม จึงนับว่าเป็นเสรีภาพที่สำคัญของประชาชนไทยในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การสร้างรากฐานที่สำคัญของสังคมประชาธิปไตยและนิติรัฐในที่สุด

ซึ่งสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า เข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} การเข้าร่วมชุมนุมที่มีผลเนื่องจากทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพในการมีส่วนร่วมของการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาลร่วมเพื่อคัดค้านและเรียกร้อง ซึ่งทุกคนในยุคปัจจุบันก็มี

การ

เข้า

พ้านริน ภูมิฐาน, สัมภาษณ์

ความสามารถในการแสดงออกที่เท่าเทียมกัน และการเมืองก็มีความเท่าเทียมกันในทุกด้าน (กรณีการเพื่อแก้ว : สัมภาษณ์ วันที่ 21 สิงหาคม 2563) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการชุมนุมอยู่กับที่ถือเป็น การชุมนุมที่ประชาชนมารวมตัวชุมนุมกันเพื่อแสดงออกถึงความคิดเห็นทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม หรือแจ้งเรื่องราวและร้องทุกข์ของตน ต่อรัฐซึ่งมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน หรือ สนับสนุน หรือต่อต้านนโยบายของรัฐ ซึ่งลักษณะสำคัญของการชุมนุมอยู่กับที่ คือเป็นการชุมนุมที่ ไม่มีการเคลื่อนย้ายการชุมนุม ซึ่งอาจจะชุมนุมในสถานที่ส่วนบุคคลหรือสถานที่ที่รัฐจัดเตรียมไว้ให้ก็ได้ (จิรวัดน์ แก้วภูมิแห่, 2557, น. 29) ซึ่งสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ว่า โดยส่วนตัวคิดว่า รัฐน. 60 มี การจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน ต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่ทำให้ ประชาชนไม่ได้รับเสรีภาพที่ได้รับการรับรอง จะต้องปกป้องไม่ให้กลุ่มบุคคลหรือองค์กรเหล่านั้น กระทำการใด ๆ และไม่สมควรที่จะถูกจำกัดเพียงแค่พูดในสิ่งที่สมควรพูด ในเมืองการเมืองเป็น เรื่องของทุกคนก็สามารถแสดงความคิดเห็นได้ (พ้านริน ภูมิฐาน: สัมภาษณ์ วันที่ 29 สิงหาคม 2563) นักวิชาการอย่าง มานะชัย แก้วพงษ์ษา ให้ความเห็นว่าในประเทศหรือรัฐเสรี ประชาธิปไตย เสรีภาพในการชุมนุมนั้นถือเป็นเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมืองซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และเป็นเสรีภาพขั้น พื้นฐานภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เสรีภาพในการชุมนุม เป็นการแสดงความคิดเห็น ความต้องการของผู้ชุมนุม เป็น พื้นฐานสำคัญที่ทำให้ประชาชนได้มีช่องทางในการแสดงออก ถึงความคิด ความต้องการ รวมทั้ง แจ้งเรื่องราวและร้องทุกข์ของตนต่อรัฐ ซึ่งมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ซึ่งถือ เป็นการแสดงออกทางการเมืองอย่างหนึ่ง ดังนั้น เสรีภาพในการชุมนุมย่อมต้องได้รับความคุ้มครอง จากรัฐธรรมนูญ และการที่จะพิจารณาว่าเสรีภาพดังกล่าวมีมาก หรือน้อยเพียงใดให้พิจารณาจาก การรับรองโดยรัฐธรรมนูญเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม การใช้เสรีภาพดังกล่าวย่อมต้องมีขอบเขต เนื่องจากการใช้เสรีภาพอย่างไม่มีข้อจำกัดนั้น อาจเป็นการกระทบต่อเสรีภาพของบุคคลอื่น ๆ ได้ เช่นกัน ประเทศต่าง ๆ อาจจำกัดการใช้เสรีภาพในการชุมนุมได้ โดยการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือบัญญัติกฎหมายเฉพาะเพื่อเข้ามาควบคุมขอบเขตการใช้เสรีภาพในการชุมนุมก็ได้ (มานะชัย แก้วพงษ์ษา, 2553, น. 19-21) ซึ่งสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า การที่จะเกิดเป็นการรวมกลุ่ม การชุมนุมของผู้คนได้นั้น มันเกิดมาจากการที่เขาเรียกร้องความเป็นธรรมแล้ว แต่เสียงของ ประชาชนไม่มากพอที่จะยับยั้งการกระทำของรัฐบาลที่ส่งผลเสียต่อผู้อื่นได้ ซึ่งการรวมกลุ่มชุมนุม มันก็เป็นสิทธิของแต่ละบุคคลที่ประชาชนจะเลือกในสิ่งที่เขาคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ถูกต้องของ

มานิตา เหลือมปุย, สัมภาษณ์

ประชาชน แม้ว่าจะเกิดการเห็นต่าง ซึ่งการก่อร่างสร้างตัวเป็นกลุ่มชุมนุมนั้นมีโอกาสที่คนจะเห็นถึงความสำคัญของการเมืองว่าการเมืองนั้นส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างไร เป็นการกระตุ้นถึงการปฏิบัติงานของนักการเมืองว่า เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง ทำอย่างไรถึงเกิดการขัดแย้งที่รุนแรงขึ้นได้ (มานิตา เหลือมปุย, สัมภาษณ์ : วันที่ 29 สิงหาคม 2563) ตามสภาพปัญหาและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเสรีภาพในการชุมนุมนั้นถือเป็นเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมือง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เสรีภาพในการชุมนุมเป็นการแสดงความคิดเห็น ความต้องการของผู้ชุมนุม เป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ประชาชนได้มีช่องทางในการแสดงออก ถึงความคิด ความต้องการ รวมทั้งแจ้งเรื่องราวและร้องทุกข์ของตน ต่อรัฐซึ่งมีหน้าที่ในการให้บริการ สาธารณะแก่ประชาชน ซึ่งถือเป็นการแสดงออกทางการเมืองอย่างหนึ่ง ดังนั้น เสรีภาพในการชุมนุมย่อมต้องได้รับความคุ้มครองจากรัฐธรรมนูญ และการที่จะพิจารณาว่าเสรีภาพดังกล่าวมีมาก หรือน้อยเพียงใดให้พิจารณาจากการรับรองโดยรัฐธรรมนูญเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม การใช้เสรีภาพ ดังกล่าวย่อมต้องมีขอบเขต เนื่องจากการใช้เสรีภาพอย่างไม่มีข้อจำกัดนั้น อาจเป็นการกระทบต่อเสรีภาพของบุคคลอื่น ๆ ได้เช่นกัน ประเทศต่าง ๆ อาจจำกัดการใช้เสรีภาพในการชุมนุมได้โดยการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือบัญญัติกฎหมายเฉพาะเพื่อเข้ามาควบคุมขอบเขตการใช้เสรีภาพในการชุมนุมก็ได้

อย่างไรก็ตาม การชุมนุมสาธารณะเป็นเสรีภาพประเภทที่ไม่ใช่เสรีภาพสมบูรณ์ (Absolute Liberties) เนื่องจากเป็นเสรีภาพที่มีขอบเขตและข้อจำกัดเช่นเดียวกับเสรีภาพด้านอื่น ๆ แต่การจำกัดสิทธิและเสรีภาพข้างต้นต้องไม่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเกินสมควร (Overbreadth Doctrine) และจะต้องไม่มีลักษณะที่คลุมเครือ (Vagueness) จนทำให้ประชาชนทั่วไปไม่ทราบได้ว่าการกระทำใดที่มีลักษณะต้องห้ามหรือเป็นการให้อำนาจแก่ผู้ใดผู้หนึ่งในการอนุมัติให้มีการชุมนุมหรือการใช้เสรีภาพในการชุมนุม หรือพูดอย่างไม่มีหลักเกณฑ์ (Unlimited Discretion) และการที่รัฐปฏิเสธคำขออนุญาตในการจัดชุมนุม กฎหมายจำต้องมีหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจำกัดสิทธิการชุมนุมอย่างชัดเจนถึงหลักเกณฑ์ รวมถึงมีเหตุผลต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิเสธคำขออนุญาตในการจัดชุมนุมด้วย (ภักพงส์ พงษ์ภคตรา, 2560, น. 67) ซึ่งสอดคล้องกับผู้ที่ให้สัมภาษณ์ว่า การรวมตัวเพื่อเรียกร้องสิทธิเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะทำให้ได้รู้ถึงศักยภาพของผู้นำทางสิทธิเสรีภาพที่ควรได้รับ ทุกวันนี้รัฐบาลกลัวการที่ประชาชนจะออกมาเรียกร้องสิทธิเป็นอย่าง

จิราพัชร รัตนภัทรโชติ, สัมภาษณ์

และ

มาก เนื่องจากรัฐบาลไม่มีศักยภาพในการปกครองและดูแลประชาชน (จิราพัชร รัตน์ภัทร โชติ : สัมภาษณ์ วันที่ 21 สิงหาคม 2563)

สรุปได้ว่า จากข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย สามารถสรุปได้ว่า ศักยภาพ โดยคำนึงถึงศักยภาพเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} อยู่ในระดับปานกลาง ศักยภาพทางสังคม^{IV1} อยู่ในระดับต่ำ มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยด้านการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} อยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} อยู่ในระดับปานกลาง

4.1.7 สมมติฐานที่ 4

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}ในด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง^{DV}ในด้าน การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} ได้แก่ ระดับชาติ^{DV4.1} และระดับท้องถิ่น^{DV4.2}

ตารางที่ 4.10 สถิติสำหรับทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ศักยภาพ^{IV}กับการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4}

Variate Number	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2
Canonical Correlation	.583	.076
Eigen Value	.341	.006
Wilk' Lambda	.655	.994
F-Value	30.741	1.154
Significance (P<)	.000	.316
ความแปรปรวนที่สกัดได้ (Variance Extracted) (%)		
ศักยภาพ (IV)	26.511	.053
การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง (DV4)	89.235	10.764
ความทับซ้อน (Redundancy) (%)		
ศักยภาพ (IV)	77.793	9.229
การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง (DV4)	30.410	.063

จากตารางที่ 4.10 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} โดยค่าสถิติทั้ง 2 ชุดตามตาราง มีความสัมพันธ์เป็นอิสระต่อกัน โดยทำการเลือกค่านัยสำคัญ (Significance) ที่มีค่า Sig. (p < .000) เป็นอันดับแรกในการเลือกชุดความสัมพันธ์ และ

พิจารณาค่าการทับซ้อน (Redundancy) ที่มีค่าสูงกว่าร้อยละ 1.5 เป็นการเลือกชุดความสัมพันธ์ขั้นสุดท้าย เพื่อการวิเคราะห์ผลตามลำดับขั้นตอนอ่านค่าสถิติและการแปลความค่าสถิติ ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ลำดับขั้นตอนการอ่านค่าสถิติและการแปลความผลการวิเคราะห์

ค่าสถิติ	การแปลความผลการวิเคราะห์
1. เลือกค่า Significance	จากชุดความสัมพันธ์ทั้ง 2 ชุด มีชุดที่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพียงชุดเดียว คือ ชุดความสัมพันธ์ชุดที่ 1 ค่า Sig. =.000 มีนัยสำคัญทางสถิติ (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2556, หน้า 276) จึงเลือกชุดที่ 1 เป็นชุดที่นำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์
2. พิจารณาค่าความทับซ้อน (Redundancy)	การพิจารณาค่าความทับซ้อนจากตารางมีเพียงชุดเดียวคือชุดที่ 1 ที่มีค่าความทับซ้อนสูงกว่าร้อยละ 1.5 คือ ตัวแปรต้นเท่ากับ 77.793 และตัวแปรตาม เท่ากับ 30.410 จึงนำความสัมพันธ์ของชุดที่ 1 นำมาอธิบายเท่านั้น
3. ค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation)	การพิจารณาค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรต้นกับชุดตัวแปรตามพบว่า มีค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation) เท่ากับ .583 และมีค่าสัมประสิทธิ์ในทางบวก ซึ่งหมายความว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แสดงว่าตัวแปรต้น คือ ศักยภาพ ^{IV} มีความสัมพันธ์และมีผลต่อการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ^{DV4} ในระดับปานกลาง
4. พิจารณาค่า Eigen Value	เมื่อพิจารณาค่า Eigen Value หรือค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบที่สามารถบอกความแปรปรวนของชุดตัวแปรในชุดที่ 1 มีค่าเท่ากับ .341 แสดงว่าตัวแปรคาโนนิคอลกลุ่มตัวแปรต้น ศักยภาพ ^{IV} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรคาโนนิคอล ของกลุ่มตัวแปรตามการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ^{DV4} ได้ร้อยละ 34.1
5. การพิจารณาความแปรปรวนที่สกัดได้ (Variance Extracted)	ความแปรปรวนของตัวแปรคาโนนิคอลของตัวแปรชุดที่ 1 โดยตัวแปรคาโนนิคอลของตัวแปรตาม การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ^{DV4} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตามแต่ละตัว ได้ร้อยละ 89.235และคาโนนิคอลของตัวแปรต้น ศักยภาพ ^{IV} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้นแต่ละตัว ได้ร้อยละ 26.511 ซึ่งเป็นค่าในระดับต่ำมาก

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม ในสมมติฐานที่ 4 ศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตรีไทยด้านการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} การพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น และระหว่างตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและแบบ โครงสร้างขององค์ประกอบศักยภาพกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐาน ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรย่อยของตัวแปรต้น คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (.516) ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (.429) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง ส่วนศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (.173) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก ตามลำดับ

การอธิบายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบคะแนนเชิงโครงสร้าง คือ ตัวแปรเริ่มต้นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวแปรต้น พบว่า ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (.912) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูงมาก ส่วนศักยภาพทางสังคม^{IV1} (.893) ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (.838) ซึ่งทุกองค์ประกอบมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับมาก ตามลำดับ

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐาน ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรย่อยของตัวแปรตาม คือ การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ตามสมมติฐานที่ 4 คือ ระดับชาติ^{DV4.1} (.670) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง และระดับท้องถิ่น^{DV4.2} (.379) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ

การอธิบายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบคะแนนเชิงโครงสร้าง พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวแปรตามการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} คือ ระดับชาติ^{DV4.1} (.973) ระดับท้องถิ่น^{DV4.2} (.915) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูงมาก ดังปรากฏตามตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและศักยภาพกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4}

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล	
	แบบคะแนนมาตรฐาน	แบบเชิงโครงสร้าง
ตัวแปรต้น (IV): ศักยภาพ		
IV1 ศักยภาพทางสังคม	.429	.893
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ	.173	.838
IV3 ศักยภาพทางการเมือง	.516	.912

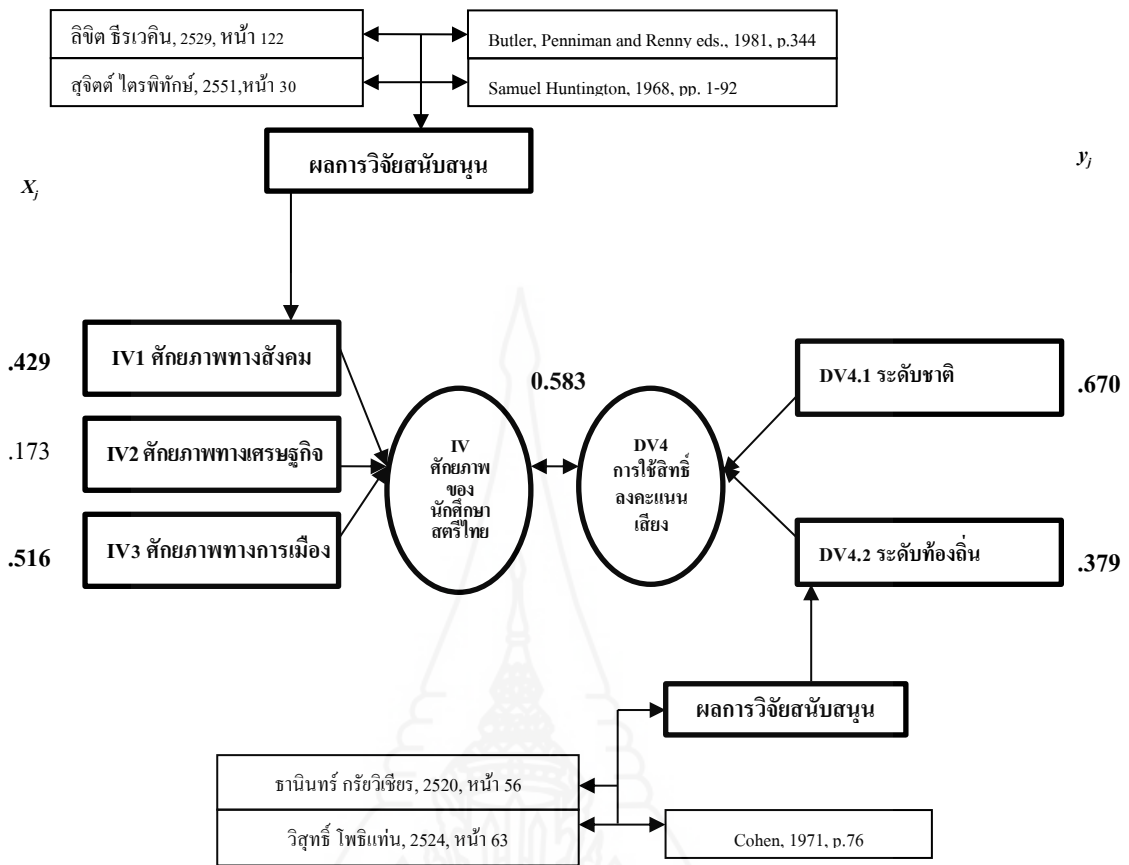
ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิกอล	
	แบบคะแนนมาตรฐาน	แบบเชิงโครงสร้าง
ตัวแปรตาม (DV4) : การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง		
DV4.1 ระดับชาติ	.670	.973
DV4.2 ระดับท้องถิ่น	.379	.915

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}และการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ด้วยการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง (ค่า Canonical Correlation = .583) และยังพบว่าตัวแปรเริ่มต้น ซึ่งเป็นแปรย่อยของตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นมี 2 องค์ประกอบ คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (.516) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (.429) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยด้านการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นซึ่งเป็นตัวแปรย่อยของตัวแปรตาม ที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรตามการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} คือ ระดับชาติ^{DV4.1} (.670) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลางและระดับท้องถิ่น^{DV4.2} (.379) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ

จากการพิจารณาข้อมูลดังกล่าว พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นของศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย^{IV} โดยเฉพาะศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ประกอบด้วย ระดับชาติ^{DV4.1} และระดับท้องถิ่น^{DV4.2} รายละเอียดดังภาพที่ 4.36

ภาพที่ 4.36 ความสัมพันธ์ระหว่าง IV 1-3 กับ DV4

ศักยภาพมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ในระดับปานกลาง ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ในระดับปานกลาง ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ในระดับต่ำ มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยด้านการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} อยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะระดับชาติ^{DV4.1} ได้ในระดับปานกลาง และระดับท้องถิ่น^{DV4.2} อยู่ในระดับต่ำ

สรุปผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย พบว่า ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง (.583) และพบว่า ศักยภาพ^{IV} มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (.516) ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (.429) ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวชี้ว่าตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น แต่ละตัวมีความสำคัญแตกต่างกัน โดยตัวแปรเริ่มต้นที่มีผลต่อศักยภาพ^{IV} คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3}

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ ระดับชาติ^{DV4.1}

(.670) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง ระดับท้องถิ่น^{DV4.2}
 (.379) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าว
 ชี้ว่า ตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม แต่ละตัวมีความสำคัญแตกต่างกัน โดยตัวแปรเริ่มต้นที่มีผลต่อ
 บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย คือ การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} เป็นการที่บุคคลได้
 เลือกบุคคลหนึ่งหรือบุคคลหลาย ๆ คน หรือเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าสมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่ง หรือ
 บัญชีจำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลายๆ บัญชีเพื่อให้ไปกระทำการอันหนึ่งอันใดแทนตน

4.1.8 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามการทดสอบสมมติฐานที่ 4

ในส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสังเคราะห์ผลการวิเคราะห์ทดสอบ
 สมมติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ศักยภาพกับตัวแปรตาม บทบาททางการเมืองของ
 นักศึกษาศรีไทย โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษาศรีไทย เกี่ยวกับศักยภาพที่
 สัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อมูล
 ที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ผู้นำนักศึกษาศรีทั้ง 5 มหาวิทยาลัย จำนวน 19 ท่าน ดังมีรายชื่อผู้ให้
 สัมภาษณ์บางท่าน ดังนี้

จากภาพที่ 4.36 คือ ภาพที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพทางสังคม^{IV1}
^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} จากแนวความคิดของศักยภาพ ในด้าน
 ต่างๆ โดยเฉพาะศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ที่มีอิทธิพลหรือความสัมพันธ์กับ
 บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยด้านการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} สำหรับปัจจัยที่มี
 ความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญได้แก่ ความ
 สนใจในการเลือกตั้งที่จะมาถึง ความคาดหวังว่าผู้สมัครที่ตนเลือกจะชนะ และการไปลงคะแนน
 เสียงเลือกตั้งครั้งก่อนหน้า

จากแนวความคิดของศักยภาพ โดยเฉพาะศักยภาพทางการเมือง^{IV3} แนวทางการวิเคราะห์การ
 พัฒนาทางการเมืองอาจศึกษาจากผลของการเปลี่ยนแปลงทาง
 สังคมที่มีลักษณะเป็นการพัฒนาตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือ
 เบี่ยงเบนไปสู่ภาวะที่เสื่อมโทรม (political decay) กว่าเดิม
 (Samuel Huntington, 1968, pp. 1-92) แต่ความจำเป็นทางการเมือง
 (political modernization) ลิขิต ซีรเวคิน (2529, น. 122) ต้อง
 รองรับด้วยการพัฒนาการเมือง (political development) อันได้แก่ การจัดตั้งสถาบันและกระบวนการ
 ทางการเมือง เช่น พรรคการเมือง ข้อสำคัญก็คือ ถ้าการพัฒนาการเมืองไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทาง
 การเมืองตามที่สันติงตันได้กล่าวไว้ ย่อมจะนำไปสู่ความฟุ่รอนหรือความวุ่นวายทางการเมือง โดย

การศึกษาจากตัวแปรที่กำหนดขึ้นในขั้นแรก เช่น รัฐบาลมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจตามแบบเสรีนิยมเพื่อให้ประชาชนมีรายได้มากขึ้นจะมีผลต่อการศึกษาของประชาชนในอัตราสูง ความรู้สึกในทางการเมืองย่อมตามมา และการเข้าร่วมในทางการเมืองจะสูงขึ้นด้วย ซึ่งเป็นวิถีทางของการสร้างประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับผู้ที่ให้สัมภาษณ์ พบว่า ปัจจุบันในเวทีการเมืองสตรีไทยได้มีบทบาทเพิ่มขึ้น เช่น สตรีในเวทีการเมืองรัฐสภา นั่นคือ ผู้แทนราษฎร ซึ่งมีทั้งสตรีในเวทีการเมืองที่มีความรู้ความสามารถและคิดว่ายังไม่มีความรู้สามารถมากพอที่จะทำหน้าที่ผู้แทนราษฎรได้ เช่นเดียวกันกับในเรื่องของประสบการณ์และลักษณะผู้นำทางการเมืองนั้นส่วนมีทั้งสตรีไทยในเวทีการเมืองที่มีทั้งประสบการณ์และมีความเป็นผู้นำ เช่น คุณหญิงสุภารัตน์ สตรีในเวทีการเมืองบางส่วนก็อาจไม่มีประสบการณ์ทางการเมืองแต่มีความเป็นผู้นำในตัวเอง (นิพนธ์ดา หะยีเวาสามะ : สัมภาษณ์ วันที่ 28 สิงหาคม 2563) ในสภาพการณ์ปัจจุบันผู้หญิงจะถูกแยกส่วนออกไปจากการเมืองและการพัฒนา แต่แท้จริงแล้วทั้งในการเมืองและการพัฒนาทั้งเพศชายและเพศหญิงจะต้องอยู่ด้วยกัน ดังหลักการ การสร้างกระแสความเสมอภาคหญิงชาย (Gender Mainstreaming) และหัวใจสำคัญอยู่ที่ความเข้าใจของทั้งเพศชายและเพศหญิง (สุจิตต์ ไตรพิทักษ์, 2551, น. 30)

นักวิชาการอย่าง Butler, Penniman and Renny, eds. (1981, p. 344) ได้กล่าวว่า การเลือกตั้ง (Election) มีนัยความหมายจำแนกออกได้เป็นสองด้านกล่าวคือ การเลือกตั้งในมุมมองของกฎหมายและการเลือกตั้งในมุมมองปรัชญา โดยในส่วนแรก การเลือกตั้งในมุมมองของกฎหมายนั้นเป็นการพิจารณาจากกฎหมายการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยทั่วไปแล้วจะมีสภาพอยู่ 3 ประการคือ การเลือกตั้งที่เป็นสิทธิ (rights) ในมุมมองนี้ การเลือกตั้งถือเป็นสิทธิที่มีความสำคัญประการหนึ่งที่รัฐจะต้องให้ความคุ้มครอง การเลือกตั้งในฐานะที่เป็นอภิสิทธิ์ (privilege) เป็นการที่ผู้ลงคะแนนเสียงมีความเป็นอิสระที่จะเลือกกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ ที่ได้รับการยอมรับจากกฎหมายปราศจากการแทรกแซงหรือเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นเป็นต้น และการเลือกตั้งในฐานะที่เป็นหน้าที่ (duty) อันหมายถึง การที่บุคคลจำเป็นต้องกระทำการหรืองดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีสภาพเป็นหน้าที่จึงเป็นไปได้โดยที่กฎหมายได้ระบุหรือบังคับให้ผู้ลงคะแนนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่ากฎหมายได้ระบุหรือบังคับให้ผู้ออกเสียงลงคะแนนไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง โดยถือเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งที่ต้องกระทำ การลงคะแนนเสียงที่กำหนดไว้เป็นหน้าที่ทางการเมืองของประชาชน โดยผลทางการบังคับของกฎหมายเช่นนี้ยกตัวอย่างได้แก่ ประเทศไทย ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทย หากเพิกเฉยจะต้องถูกลงโทษด้วยการเสียสิทธิทางการเมืองบางประการ เป็นต้น

จากแนวความคิดของบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย ในด้านการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} โดยเฉพาะระดับชาติ^{DV4.2} นิยามของการเลือกตั้งที่เข้าใจได้ง่ายได้แก่ทัศนะของ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว: 2532 : 203) และกำหนดออกมาเป็นหลักการที่เรียกกันว่า “One Man One Vote” เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาของประเทศไทยในปัจจุบัน นอกจากนี้หลักการเลือกตั้งมิได้

อุธัสมาอามานี พระศรีณวงศ์,
สัมภาษณ์

ใช้บังคับเฉพาะในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเท่านั้น จะพบว่า การเลือกตั้งโดยเสมอภาคยังรวมความไปถึงการเลือกตั้งในทุกขั้นตอน รวมทั้งการสมัครรับเลือกตั้ง การเตรียมการเลือกตั้งทั้งหมด การหาเสียง และการนับคะแนนเป็นต้น ในทำนองเดียวกับ วิสุทธิ โปธิแทน (2524, น. 63) ที่ได้ให้ความหมายการเลือกตั้งไว้ว่าการเลือกตั้งหมายถึง การที่บุคคลได้เลือกบุคคลหนึ่งหรือบุคคลจำนวนหนึ่งจากหลายๆ คน หรือจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่ง หรือบัญชีจำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลายๆ บัญชี เพื่อให้ไปกระทำการ อันหนึ่งอันใดแทนตน ความหมายเช่นนี้แสดงให้เห็นได้ว่าได้จำแนกประเภทของการเลือกตั้งไปและแบ่งปรัชญาแนวคิดการเลือกตั้งไว้ในตัว ซึ่งสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า ในระดับชาติอาจจะยกให้เป็นตัวแทนของผู้นำของนักศึกษาอีกทีหนึ่ง แต่ในระดับท้องถิ่นนั้น เราซึ่งเป็นหนึ่งในผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่ ก็ควรให้สิทธิแก่เราในการร่วมลงคะแนนเสียง เพราะการที่เราใช้สิทธิของตนเองลงคะแนนเสียงเลือกตัวแทน ก็เพื่อเลือกคนที่จะทำหน้าที่แทนตนในการปกครองแต่ละระดับ (อุธัสมาอามานี พระศรีณวงศ์: สัมภาษณ์ วันที่ 17 สิงหาคม 2563)

ดังนั้น การนำแนวความคิดของบทบาททางการเมืองระดับท้องถิ่น^{DV4.2} ซึ่งตามทัศนะของ (Turner and Others, 1996: 214) ดังกล่าวจะพบว่า การเลือกตั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นของประเทศไทย ซึ่งได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นการเลือกตั้งแบบอิงสังกัดพรรคการเมือง ในขณะที่การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา และการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การ

นัตสรณ์ กิรติบรรหาร, สัมภาษณ์

บริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี เป็นต้น เป็นการเลือกตั้งแบบไม่อิงสังกัด แม้ในทางที่เป็นจริงแล้วเรายังจะได้ยินอยู่เสมอว่า การเลือกตั้งผู้แทนประชาชนดังกล่าวนี้ มักมีพรรคการเมืองหนุนหลังหรือให้การสนับสนุนไม่ทางหนึ่งก็ทางใด อันก็มักจะเป็นไปในทางลับ และสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์

พบว่า การเมืองท้องถิ่นเปรียบเสมือนช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นในการสะท้อนถึงปัญหาความต้องการของคนผ่านการแสดงออกทางการเมืองในหลากหลายช่องทาง เช่น การยื่นข้อเรียกร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งของตน หรือการเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ทำให้ปัญหาความต้องการของตนเองแพร่กระจายออกไปในวงกว้างจนทำให้เจ้าหน้าที่รัฐมีอาจนิ่งเฉยได้ต้องเข้ามาดำเนินการแก้ไขหรือตอบสนองความต้องการดังกล่าว (นภัสสรณ์ กิรีติบรรหาร: สัมภาษณ์ วันที่ 19 สิงหาคม 2563) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โคเฮน (Cohen, 1971, p. 76) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเลือกตั้งไว้ว่า การเลือกตั้งเป็นหลักการสำคัญของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยเริ่มแรก การให้พลเมืองจำนวนมากที่สุดใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครอง ซึ่งก็มิอาจทำได้ในทางปฏิบัติเนื่องจากพลเมืองมีจำนวนมาก สูดวิสัยที่จะจัดการปกครองตนเอง นอกจากนี้พลเมืองบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองที่เพียงพอ ในขณะที่ประชาชนบางส่วนต้องมีภาระหน้าที่ในการประกอบอาชีพ เพื่อหาเลี้ยงครอบครัว การปกครองแบบประชาธิปไตยโดยตรงจึงได้ถูกเปลี่ยนมาเป็นการให้ประชาชนได้ใช้อำนาจอธิปไตย (Sovereignty Power) ผ่านทางผู้แทน กล่าวคือ ให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งบุคคลจำนวนหนึ่งไปทำหน้าที่เป็นผู้แทนที่เขาเห็นว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถให้ไปทำหน้าที่ในการอำนาจรัฐแทนประชาชน โดยนัยยะของความหมาย อย่างเช่น การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนปกครองตนเอง หรือกำหนดวิถีชีวิตและอนาคตของชุมชนโดยคนในชุมชน โดยตั้งแต่ประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา เป็นผลให้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 อาจกล่าวได้ว่าเป็นการเปิดศักราชใหม่ของการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย ก่อให้เกิดหน่วยปกครองในระดับพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งนอกจากเทศบาลแล้ว ยังมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล นับรวมจำนวนกว่าหมื่นแห่งทั่วประเทศ เพื่อให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ต่อมาภายหลังยังมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ที่เพิ่มอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้นเป็นลำดับ (อภิชาติ สถิตนิรามัย, 2555, น. 2) ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นความจำเป็น ดังจะเห็นได้ว่าการกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องเป็นตัวแทนของประชาชน ซึ่งมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกระบวนการเลือกตั้ง

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานและตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ตรงจุด แก้ปัญหาได้รวดเร็ว สร้างความโปร่งใส รวมทั้งเป็นวิธีการที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ความเป็น

เจ้าของชุมชนและเสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่น ดังนั้น การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นรากฐานของการพัฒนาประชาธิปไตยนั่นเอง (อรทัย ก๊กผล, 2552, น. 4) ด้วยเหตุนี้รัฐธรรมนูญจึงได้บัญญัติให้รัฐต้องให้ความสำคัญแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ รัฐได้ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นกระทำได้ทั้งในด้านการบริหารจัดการและด้านการเมืองจากการสัมภาษณ์ พบว่า เป็นเรื่องที่ดี การแสดงความคิดเห็นการลงคะแนนเสียงถือเป็นเรื่องสากล ที่ทั่วโลกทำกัน และเราต้องเคารพความคิดเห็นเหล่านั้นลงคะแนนเหล่านั้น และจัดการทุกอย่างให้มีประสิทธิภาพกับการลงแรงให้ความเห็นของคน ทุกครั้งที่เกิดการเปิดโหวตมันมีทรัพยากรที่ต้องใช้ ดังนั้นอย่าทำให้มันเสียเปล่า ทุกอย่างมีค่ามีราคา (นัชปิญญาพร ผุดผ่อง: สัมภาษณ์ วันที่ 29 สิงหาคม 2563)

นัชปิญญาพร ผุดผ่อง, สัมภาษณ์

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงในระดับท้องถิ่น ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดนี้มีส่วนสำคัญเนื่องจากผู้นำท้องถิ่นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นเจ้าพนักงานปกครอง มีอำนาจปกครองดูแลประชาชน ประชาชนในท้องที่ของตน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้นำที่เป็นทางการ แต่หากศึกษาพิจารณาจากข้อเท็จจริง และปรากฏการณ์ในสังคมแล้ว จะเห็นว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีฐานะและมีบทบาททางสังคมโดดเด่นกว่าคนอื่นในสังคมชนบท ดังนั้น โดยส่วนใหญ่แล้ว กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะมีพฤติกรรมที่ถูกทำนองคลองธรรม เป็นผู้นำที่กล้าแสดงออกเพื่อปกป้องช่วยเหลือประชาชนลูกบ้าน นอกจากนี้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านยังเป็นผู้นำทางสังคมตามธรรมชาติ บทบาทดังกล่าวนี้ทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะเข้าไปติดต่อกับนักการเมือง ไม่ว่าจะเป็นในระยะก่อนการเลือกตั้งและภายหลังการเลือกตั้ง ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผล 2 ประการด้วยกัน คือ

ประการแรก กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในฐานะตัวแทนประชาชนมีหน้าที่ช่วยเหลือพัฒนาท้องถิ่นของตน แต่การพัฒนาท้องถิ่นของตน โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน สะพาน แหล่งน้ำ และการพัฒนาอาชีพ เฉพาะงบประมาณรายได้ของท้องถิ่นหรือส่วนราชการอื่นย่อมไม่อาจตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ทั้งหมด

ดังนั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจึงมุ่งไปขอความช่วยเหลือจากนักการเมือง ความสัมพันธ์ดังกล่าวจึงก่อให้เกิดความผูกพันเชิงอุปถัมภ์ เป็นหนี้บุญคุณที่ต้องทดแทน

ประการที่สอง ความเคารพนับถือของประชาชนที่มีต่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความสัมพันธ์กับนักการเมืองในแง่ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเคารพนับถือนักการเมืองผู้ใด ประชาชนในฐานะลูกบ้านก็จะนิยมยกย่องนับถือนักการเมืองผู้นั้นด้วย

จากความหมายของบทบาทผู้นำท้องถิ่น สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำท้องถิ่นมีภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติมากมาย ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ต้องทำตามกฎหมาย และหน้าที่ต้องกระทำในฐานะที่เป็นผู้นำทางสังคม การมีหน้าที่ปกครองดูแลประชาชนในท้องถิ่น การดูแลผลประโยชน์ ดูแลทุกข์ สุขของประชาชน ตลอดจนการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่ให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเกิดการ พัฒนา

จึงอาจจะสรุปได้ว่า จากข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตรีไทย สามารถสรุปได้ว่า ศักยภาพมีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ในระดับปานกลาง ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ในระดับปานกลาง ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ในระดับต่ำ มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตรีไทยด้านการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} อยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะระดับชาติ^{DV4.1} อยู่ในระดับปานกลาง และระดับท้องถิ่น^{DV4.2} อยู่ในระดับต่ำ

4.1.9 สมมติฐานรวม

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV} ในด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} กับบทบาททางการเมือง^{DV} ในด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4}

ตารางที่ 4.13 สถิติสำหรับทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV} กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตรีไทย^{DV}

Variate Number	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3
Canonical Correlation	.722	.084	.054
Eigen Value	.521	.007	.003
Wilk' Lambda	.473	.989	.997
F-Value	28.082	.657	.572
Significance (P<)	.000	.684	.565

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

Variate Number	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3
ความแปรปรวนที่สกัดได้ (Variance Extracted) (%)			
ศักยภาพ (IV)	41.098	.077	.030
บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย (DV)	56.664	12.585	19.130
ความทับซ้อน (Redundancy) (%)			
ศักยภาพ (IV)	78.781	10.834	10.383
บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย (DV)	29.561	.089	.055

จากตารางที่ 4.13 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย^{DV} โดยค่าสถิติทั้ง 3 ชุดตามตาราง มีความสัมพันธ์เป็นอิสระต่อกัน โดยทำการเลือกค่าที่สำคัญ (Significance) ที่มีค่า Sig. ($p < .000$) เป็นอันดับแรกในการเลือกชุดความสัมพันธ์ และพิจารณาค่าการทับซ้อน (Redundancy) ที่มีค่าสูงกว่าร้อยละ 1.5 เป็นการเลือกชุดความสัมพันธ์ขั้นสุดท้าย เพื่อการวิเคราะห์ผลตามลำดับขั้นตอนอ่านค่าสถิติและการแปลความค่าสถิติ ดังนี้

ตารางที่ 4.14 ลำดับขั้นตอนการอ่านค่าสถิติและการแปลความผลการวิเคราะห์

ค่าสถิติ	การแปลความผลการวิเคราะห์
1. เลือกค่า Significance	จากชุดความสัมพันธ์ทั้ง 3 ชุด มีชุดที่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงเพียงชุดเดียว คือ ชุดความสัมพันธ์ชุดที่ 1 ค่า Sig. = .000 มีนัยสำคัญทางสถิติ (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2556, น. 276) จึงเลือกชุดที่ 1 เป็นชุดที่นำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์
2. พิจารณาค่าความทับซ้อน (Redundancy)	การพิจารณาค่าความทับซ้อนจากตารางมีเพียงชุดเดียวคือชุดที่ 1 ที่มีค่าความทับซ้อนสูงกว่าร้อยละ 1.5 คือ ตัวแปรต้นเท่ากับ 78.781 และตัวแปรตามเท่ากับ 29.561 จึงนำความสัมพันธ์ของชุดที่ 1 นำมาอธิบายเท่านั้น
3. ค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation)	การพิจารณาค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรต้นกับชุดตัวแปรตามพบว่า มีค่าความสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation) เท่ากับ .722 และมีค่าสัมประสิทธิ์ในทางบวก ซึ่งหมายความว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน แสดงว่าตัวแปรต้น คือ ศักยภาพ ^{IV} มีความสัมพันธ์และมีผลต่อบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย ^{DV} ในระดับสูง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ค่าสถิติ	การแปลความผลการวิเคราะห์
4. พิจารณาค่า Eigen Value	เมื่อพิจารณาค่า Eigen Value หรือค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบที่สามารถบอกความแปรปรวนของชุดตัวแปรในชุดที่ 1 มีค่าเท่ากับ .521 แสดงว่าตัวแปรคาโนนิคอลลุ่มตัวแปรต้น ศักยภาพ ^{IV} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรคาโนนิคอลลุ่มตัวแปรตาม บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย ^{DV} ได้ร้อยละ 52.1
5. การพิจารณาความแปรปรวนที่สกัดได้ (Variance Extracted)	ความแปรปรวนของตัวแปรคาโนนิคอลลุ่มตัวแปรชุดที่ 1 โดยตัวแปรคาโนนิคอลลุ่มตัวแปรตาม บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย ^{DV} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตามแต่ละตัว ได้ร้อยละ 56.664 และคาโนนิคอลลุ่มตัวแปรต้น ศักยภาพ ^{IV} สามารถทำนายความแปรปรวนของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้นแต่ละตัว ได้ร้อยละ 41.098 ซึ่งเป็นค่าในระดับต่ำ

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม ในสมมติฐานที่ 5 ศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย^{DV} การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น และตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลลุ่มแบบคะแนนมาตรฐานและแบบโครงสร้างขององค์ประกอบศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทยสามารถพิจารณาอธิบายได้ดังนี้

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลลุ่มแบบคะแนนมาตรฐาน ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรย่อยของตัวแปรต้น คือ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (-.439) ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (-.425) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลลุ่มแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ ส่วนศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (-.258) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลลุ่มแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก ตามลำดับ

การอธิบายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบคะแนนเชิงโครงสร้าง คือ ตัวแปรเริ่มต้นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวแปรต้น พบว่า ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (-.907) ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (-.885) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลลุ่มแบบคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูง ส่วนศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} (-.870) ซึ่งทุกองค์ประกอบมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับมากตามลำดับ

การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลลุ่มแบบคะแนนมาตรฐาน ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรย่อยของตัวแปรตาม คือ บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย^{DV} ตาม

สมมติฐานรวม คือ การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} (-.582) การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} (-.376) มีค่าสัมประสิทธิ์ค่าโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง และการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} (-.164) การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} (-.104) มีค่าสัมประสิทธิ์ค่าโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำมาก

การอธิบายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบคะแนนเชิงโครงสร้าง พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวแปรตามบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย^{DV} คือ การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} (-.897) การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} (-.802) การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} (-.753) มีค่าสัมประสิทธิ์ค่าโนนิคอลแบบคะแนนคะแนนเชิงโครงสร้างในระดับสูง และการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} (-.500) ซึ่งทุกองค์ประกอบมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ดังปรากฏตามตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าโนนิคอลแบบคะแนนมาตรฐานและศักยภาพ^{IV} กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย^{DV}

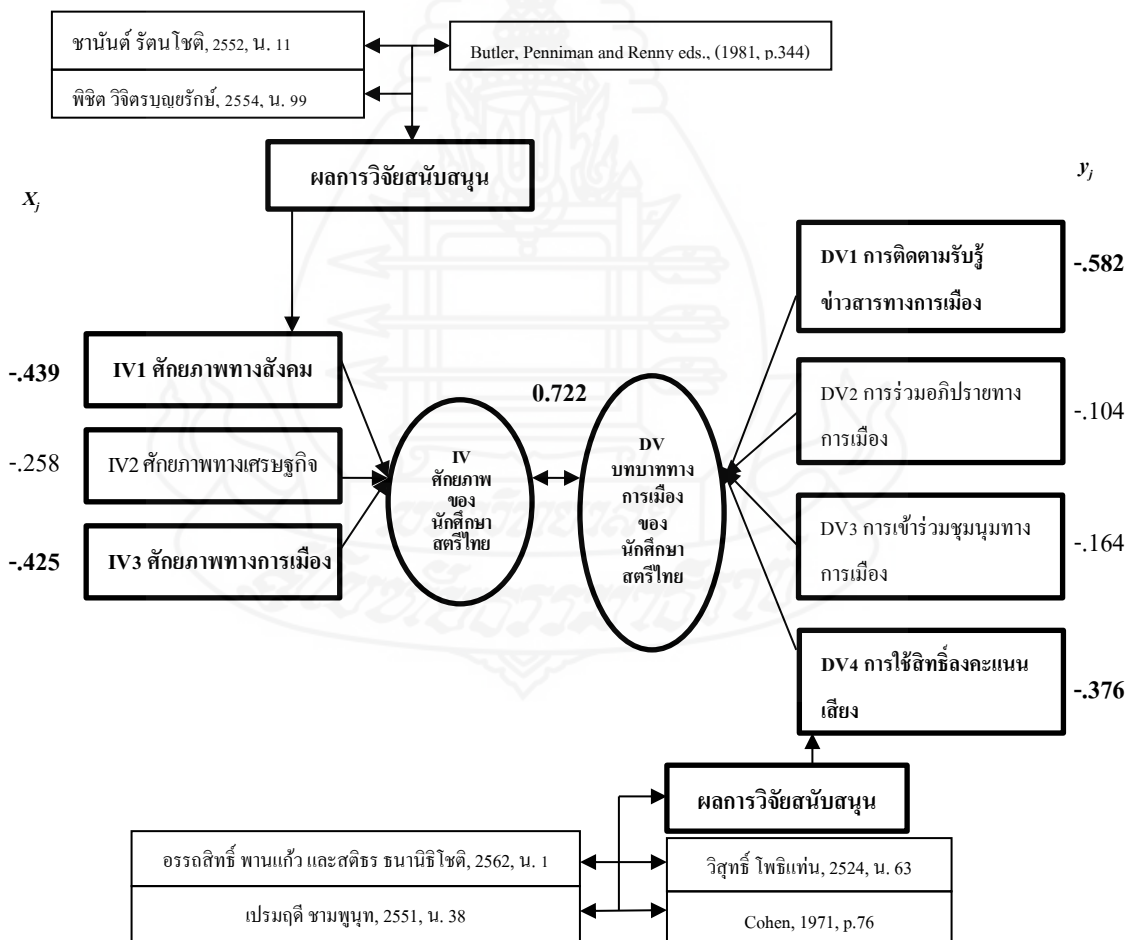
ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่าโนนิคอล	
	แบบคะแนนมาตรฐาน	แบบเชิงโครงสร้าง
ตัวแปรต้น (IV): ศักยภาพ		
IV1 ศักยภาพทางสังคม	-.439	-.907
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ	-.258	-.870
IV3 ศักยภาพทางการเมือง	-.425	-.885
ตัวแปรตาม (DV): บทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย		
DV1 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	-.582	-.897
DV2 การร่วมอภิปรายทางการเมือง	-.104	-.500
DV3 การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง	-.164	-.753
DV4 การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง	-.376	-.802

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพ^{IV}และบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย^{DV} ด้วยการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูง (ค่า Canonical Correlation = .722) และยังพบว่าตัวแปรเริ่มต้นซึ่งเป็นแปรย่อยของตัวแปร

ต้นที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นมี 2 องค์ประกอบ คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (-.556) ในระดับปานกลาง ศักยภาพทางสังคม^{IV1} (-.384) ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV} กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นซึ่งเป็นตัวแปรย่อยของตัวแปรตาม ที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม คือ การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} (-.582) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับปานกลาง และการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} (-.376) มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลแบบคะแนนมาตรฐานในระดับต่ำ

จากการพิจารณาข้อมูลดังกล่าว พบว่า ตัวแปรเริ่มต้นของศักยภาพ^{IV} โดยเฉพาะศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV} ในด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} รายละเอียดดังภาพที่ 4.37

ภาพที่ 4.37 ความสัมพันธ์ระหว่าง IV1- IV3 กับ DV1-DV4

จากภาพที่ 4.37 พบว่า ศักยภาพมีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของ นักศึกษาศรีไทย^{DV} ดังนี้ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (-.439) กับศักยภาพทางสังคม^{IV1} (-.425) ในระดับต่ำ มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} ในระดับปานกลาง และการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ในระดับต่ำ

สรุปผลการศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของ นักศึกษาศรีไทย พบว่า ความสัมพันธ์กันในระดับสูง (.722) และพบว่า ศักยภาพ^{IV} มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} (-.439) และศักยภาพทางสังคม^{IV1} (-.425) ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าว ซึ่งว่า ตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น แต่ละตัวมีความสำคัญแตกต่างกัน โดยตัวแปรเริ่มต้นที่มีผลต่อศักยภาพ^{IV} คือ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} กับศักยภาพทางการเมือง^{IV3}

สรุปผลการศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามบทบาททางการเมืองของ นักศึกษาศรีไทย^{DV} กับตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรตาม สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ คือ การ ติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} กับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} โดยตัวแปรเริ่มต้นที่มีผลต่อ บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย คือ การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} เป็นปัจจัย ต่างๆ ที่กระบวนการเลือกรับรู้ข่าวสาร (Selective Perception) และการเลือกเปิดรับสื่อ (Media Exposure) ที่แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ความต้องการ ความเชื่อ ทศนคติ ความรู้สึกนึกคิด ลักษณะทางสังคมเศรษฐกิจ รูปแบบการดำเนินชีวิต ตลอดจนความต้องการและการใช้ประโยชน์ จากข่าวสาร (ชานันต์ รัตนโชติ, 2552, น. 11)

4.1.10 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามการทดสอบสมมติฐานรวม

ในส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสังเคราะห์ผลการวิเคราะห์ทดสอบ สมมติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ศักยภาพกับตัวแปรตาม บทบาททางการเมืองของ นักศึกษาศรีไทย โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษาศรีไทย ที่แสดงให้เห็นถึง ศักยภาพที่สัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ผู้นำนักศึกษาศรีทั้ง 5 มหาวิทยาลัย จำนวน 19 ท่าน ดังมีรายชื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์บางท่าน ดังนี้

จากภาพที่ 4.37 คือ ภาพที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} จากแนวความคิดของศักยภาพ ในด้าน ต่างๆ โดยเฉพาะศักยภาพทางสังคม^{IV1} กับศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ที่มีอิทธิพลหรือความสัมพันธ์ กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง เป็นสื่อ สังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทำให้ผู้ใช้แสดงความเป็นตัวตนของตัวเอง

เพื่อที่จะมีปฏิสัมพันธ์กันหรือแบ่งปันข้อมูลกับบุคคลอื่น ตลอดจนเป็นสิ่งที่ผู้ส่งสารแบ่งปันสารซึ่งอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ไปยังผู้รับสารผ่านเครือข่ายออนไลน์ โดยสามารถโต้ตอบกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารหรือผู้รับสารด้วยกันเอง ซึ่งสามารถแบ่งสื่อสังคมออนไลน์ออกเป็นประเภทต่าง ๆ ที่ใช้กันบ่อย ๆ ได้แก่ บล็อก (Blogging) ทวิตเตอร์และไมโครบล็อก (Twitter and Microblogging) เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking) และการแบ่งปันสื่อทางออนไลน์ (Media Sharing) (พิชิต วิจิตรบุญรักษ์, 2554, น. 99)

จากแนวความคิดของศักยภาพ ในด้าน ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ค่านิยม ความสัมพันธ์ของบุคคล ครอบครัว ชนชั้นทางสังคม ศาสนา และวัฒนธรรมค่านิยมเป็นสิ่งที่คนสนใจที่ปรารถนาที่จะได้เป็น แนวทางการดำเนินชีวิต ซึ่งมีค่านิยมหลายแบบ เช่น ค่านิยมทางสังคม จิตวิทยา ได้แก่ เชื้อฟังกู้ใหญ่ รักสันโดษ ค่านิยมทางจริยธรรม ที่เชื่อในศาสนา กฎแห่งกรรม ยึดความเมตตา ค่านิยมทางการเมือง ได้แก่ ยึดหลักการปกครองตามระบบ

ปรางทิพย์ พรหมพิจารณ์, สัมภาษณ์

ประชาธิปไตย ยึดถือความต้องการของประชาชน ความสัมพันธ์ของบุคคล บุคคลยอมมีสมาชิกภาพเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิก ครอบครัวถือว่าเป็นสถาบันที่เล็กที่สุด ครอบครัวมีส่วนปลูกฝังค่านิยมให้กับสมาชิกในครอบครัว ให้มีเหตุผลกล้าคิด กล้าตัดสินใจ ซื่อสัตย์และอื่นๆ จึงถือว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและชนชั้นทางสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ก็ถือว่ามีอิทธิพลต่อบุคคลมากด้วยคำสอนและธรรมเนียมปฏิบัติในศาสนาต่างๆ มีข้อปฏิบัติ และสิ่งปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยมให้กับบุคคล เป็นเครื่องกระตุ้น หรือขัดขวางต่อการพัฒนาเศรษฐกิจได้ ซึ่งสอดคล้องกับผู้ที่ให้สัมภาษณ์ พบว่า ในสมัยก่อนสตรีไม่มีบทบาทอะไรเลย นอกจากการเป็นแม่และภรรยา สตรีคือพลเมืองชั้นที่ 2 โดยเป็นทรัพย์สินของฝ่ายชาย เกิดวาทกรรมที่ทำให้ผู้หญิงเชื่อและต้องปฏิบัติตาม ในฐานะพลเมืองชั้นที่ 2 ของสังคม แต่ในยุคปัจจุบันสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงและยอมรับความหลากหลายทางเพศมากขึ้น โดยเกิดจากการเรียกร้องสิทธิพลเมือง ทั้งการศึกษา ค่าแรงการทำงาน ฯลฯ ในช่วงการพัฒนาประชาธิปไตยของยุโรป และกลายเป็นขบวนการเคลื่อนไหวของนักศึกษาที่ต่อต้านเผด็จการในสมัยสงครามเวียดนาม และในช่วง Post Feminism ความคิดของสตรี รวมถึงเพศชายได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยการเน้นความหลากหลายทางเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ในแต่ละคนและความเป็นเสรีนิยม จนเกิดเป็นความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม โดยจะยกตัวอย่างจากการที่สตรีเข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้น เช่น นายกเทศหญิงคนแรกของไทย สมเด็จพระราชินีฯ ของประเทศอังกฤษ การเป็น working woman หรือแม่แต่การเป็นแม่เลี้ยง

เดี่ยว สตรีสามารถดำรงชีวิตอยู่ด้วยตนเองมากขึ้น โดยที่ไม่ต้องพึ่งเพศชายเหมือนในสมัยก่อน (ปรากฏพิชญ์ พรหมพิชญ์: สัมภาษณ์ วันที่ 14 กันยายน 2563) โดยสอดคล้องกับผู้ที่ให้สัมภาษณ์ พบว่า ศักยภาพทางสังคมของนักศึกษาสตรี ในด้านต่างๆ ได้แก่

- ความรู้ของสตรีทางสังคม : คิดเห็นว่าสตรีมีสิทธิ์ในการศึกษาที่ยังไม่เท่าเทียมกับบุรุษอยู่ เนื่องด้วยกายภาพและเสรีภาพที่มีกฎกีดกันสตรีในการศึกษาอยู่ อย่างเช่น ค่านิยมที่มักส่งเสริมบุตรหลานเพศชายก่อนเพศหญิง หากมีทรัพยากรทางการเงินที่จำกัด

- การยอมรับ สตรีทางสังคม : สืบเนื่องมาจากทัศนคติที่ว่าเพศหญิงอ่อนแอ ทำงานหนักไม่ได้ มีหน้าที่แค่เลี้ยงดูลูก อาจจะช่วยสรุกระยะของผู้หญิงที่ต่างทำให้ผู้หญิงอาจจะดูไม่แข็งแรง จนมันทับถมเป็นความเชื่อว่าหน้าที่ที่ผู้หญิงทำไม่ได้เป็นหน้าที่ของผู้ชาย แต่จริง ๆ มันก็แค่สิ่งที่ 'บางคน' ทำไม่ได้ ณ ขณะนั้น แต่สิ่งที่เป็นความเชื่อ เมื่อสะสม เมื่อกลายเป็นค่านิยม การเปลี่ยนความคิดเหล่านั้นจึงทำได้ยาก การยอมรับให้สตรีก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำ เป็นคนที่ได้รับโอกาสจึงถือว่าเกิดขึ้นน้อยอยู่ในสังคม

นัชปิญญาพร ผุดผ่อง, สัมภาษณ์

- ความเชื่อมั่น: คงแล้วแต่เรื่องไป เพราะเราจะมองว่าผู้หญิงมีความสามารถที่ต่างจากผู้ชาย การเป็นเพศหญิงจึงมีทั้งข้อเสียเปรียบและแตกต่าง ด้วยการเรียนรู้และแวดล้อมที่ต่างกัน ผู้หญิงอาจจะถูกเชื่อมั่นอย่างมากในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (นัชปิญญาพร ผุดผ่อง: สัมภาษณ์ วันที่ 14 กันยายน 2563)

- สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม: คำว่า 'ผู้นำ' จะกลายเป็นบุคคลที่ได้รับความรักก็ต่อเมื่อผู้ตามเห็นว่าสิ่งนั้นดี ผู้ตามไม่ได้เป็นผู้ที่จะบอกว่าผู้นำดีแค่ไหน เลวแค่ไหน เพราะผู้ตามแค่บุคคลหนึ่งที่มีทัศนคติที่ต่างกันไป เมื่อมีผู้ตามหลายคนจะมองว่าสมรรถนะของสตรีในการเป็นผู้นำนั้นดีหรืออย่างไรก็อยู่ที่การพิสูจน์ให้เห็น และการสู้กับกระแสที่สวนทางมาตลอดการพิสูจน์นี้ หากอ่อนแอไหลไปตามน้ำละทิ้งผู้ตามให้เคว้งกว้างก็คงไม่ถือเป็นผู้นำที่ดี แต่หากต้านทานน้ำไม่เป็นจนทำให้ตัวเองหักพังผู้ตามหักพังตาม ก็ไม่ใช่เรื่องดีเช่นกัน ดังนั้น ผู้นำสตรีจะเป็นผู้ที่มีสมรรถนะได้หากใจเย็นและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพื่อระวังสิ่งกีดขวางและไม่ไหลไปกับสิ่งเร้าต่างๆ

จากแนวความคิดของศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย โดยเฉพาะศักยภาพทางการเมือง^{IV3} เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมือง และความตระหนักต่อหน้าที่พลเมืองที่ทุกคนพึงกระทำ ซึ่งสอดคล้องกับผู้ที่ให้สัมภาษณ์ พบว่า ความรู้ทางการเมือง: ถือเป็นคำถามที่วัด

ความใส่ใจระบบเศรษฐกิจอย่างหนึ่ง เพราะการเมืองกับเศรษฐกิจเป็นเรื่องคู่กัน เพราะสังคมมีคนมาก มีกฎหมาย มีสิ่งที่เรียกว่าสาธารณะ การจะจัดการสิ่งของ 'สาธารณะ' จึงต้องมีตัวแทนที่เป็นกลาง เพื่อบริหารจัดการให้ส่วนรวมได้รับประโยชน์ และไม่ใช้การลิดรอนส่วนน้อย ตัวแทนของคนในสังคมจึงเกิดขึ้นและมีชื่อว่าระบบการเมืองการปกครองนั่นเอง ดังนั้น การเมืองไม่มีทางเป็นเรื่องไกลตัวของมนุษย์ที่เป็นสัตว์สังคมเด็ดขาด

ประสบการณ์ทางการเมือง: คงเป็นการได้เลือกตั้ง ได้ลงคะแนนโหวตเลือกตัวแทนมาบริหารส่วนที่เป็นสาธารณะให้เรา

คุณธรรมทางการเมือง: การเมืองไม่ใช่เรื่องคุณธรรม แต่เป็นเรื่องกฎหมายและสิทธิ์เสรีภาพ สิทธิมนุษยชน

ลักษณะผู้นำทางการเมือง: ผู้นำที่ดีคือผู้นำที่จัดการและบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์ และมีความเป็นพลเมืองที่ดี (นัชปิญพร ผุดผ่อง : สัมภาษณ์ วันที่ 14 กันยายน 2563)

จากแนวความคิดของบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย โดยเฉพาะการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} นับเป็นหนึ่งในสัญญาฉบับบอกถึงการมีนักการเมืองและพรรคการเมืองที่เป็นตัวแทนความคิดกับความตั้งใจที่จะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มนุษย์แต่ละคนนั้นมีความคิดเห็นต่อการจัดการสังคมการเมืองที่พึงปรารถนาแตกต่างกันไป ซึ่งความคิดเห็นนี้จะชี้นำความคิดและการกระทำหรือสิ่งที่แสดงออกมาผ่านการสื่อสาร เพื่อดึงดูคนที่มีความคิดเห็นแบบเดียวกันเข้าหากัน ให้มาร่วมกันสร้างความเปลี่ยนแปลงในสังคมที่ตนนั้นไม่สามารถทำได้ด้วยตัวเองคนเดียว ให้เกิดขึ้นและเป็นไปในทางที่ตนและพวกของตนต้องการ (Erikson & Tedin, 2003; Samutwanit, B.E.2517; Wantana, B.E.2544) และเมื่อพบว่า มีผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองมีอุดมการณ์หรือแนวคิดทางการเมืองตรงกับตนแล้ว เปรียบเสมือนมีผู้ที่จะจัดการสังคมให้ เป็นไปอย่างที่ท่านต้องการแทนตนแล้ว ก็ย่อมมีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองที่เป็นตัวแทนความคิดนั้น การได้เลือกในสิ่งที่ตนเป็นตัวแทนความคิดของตนเองนั้นเป็นกระบวนการเสริมสร้างอัตลักษณ์ในตน (Haslam et al., 2009, pp. 1-23) ทั้งนี้ ผลการศึกษาวิจัยในประเทศไทยในอดีตก็พบว่า คนไทยจะไปลงคะแนนให้พรรคการเมืองที่มีหัวหน้าพรรคที่ตนเองชอบหรือเลือกพรรคการเมืองที่ตนเองชอบ (Pankwaew, B.E.2556a; B.E.2556b) ซึ่ง

คุณธมาอานี พระศรีธมวงศ์, สัมภาษณ์

สอดคล้องกับผู้ที่ให้สัมภาษณ์ว่า ในระดับชาติอาจจะยกให้เป็นตัวแทนของผู้นำของนักศึกษาอีกที

หนึ่ง แต่ในระดับท้องถิ่นนั้น เราซึ่งเป็นหนึ่งในผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่ ก็ควรให้สิทธิ์แก่เราในการร่วมลงคะแนนเสียง เพราะการใช้สิทธิของตนเองลงคะแนนเสียงเลือกตัวแทน ก็เพื่อเลือกคนที่จะทำหน้าที่แทนตนในการปกครองแต่ละระดับ (ภู่อัสมาอามานี พระศรีธวัชวงศ์: สัมภาษณ์ วันที่ 29 สิงหาคม 2563)

ส่วนการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงของ นักศึกษาศาสน์นั้น ควรออกมาใช้สิทธิในการเลือกพรรคที่เห็นตรงตามความคิดของเรา ดังนั้นการใช้สิทธิจึงจำเป็นในการทำให้เสียงของเราเป็นแรงผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนทางการเมืองเกิดขึ้น (ณพิชฌัญชู เอ็งประยูร: สัมภาษณ์ วันที่ 19 สิงหาคม 2563) ในประเด็นนี้เป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาศักยภาพทางการเมือง โดยเฉพาะนักการเมืองหญิงนั้น การที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลหรือนักการเมืองที่จะอยู่ตรงจุดนี้ได้

ณพิชฌัญชู เอ็งประยูร, สัมภาษณ์

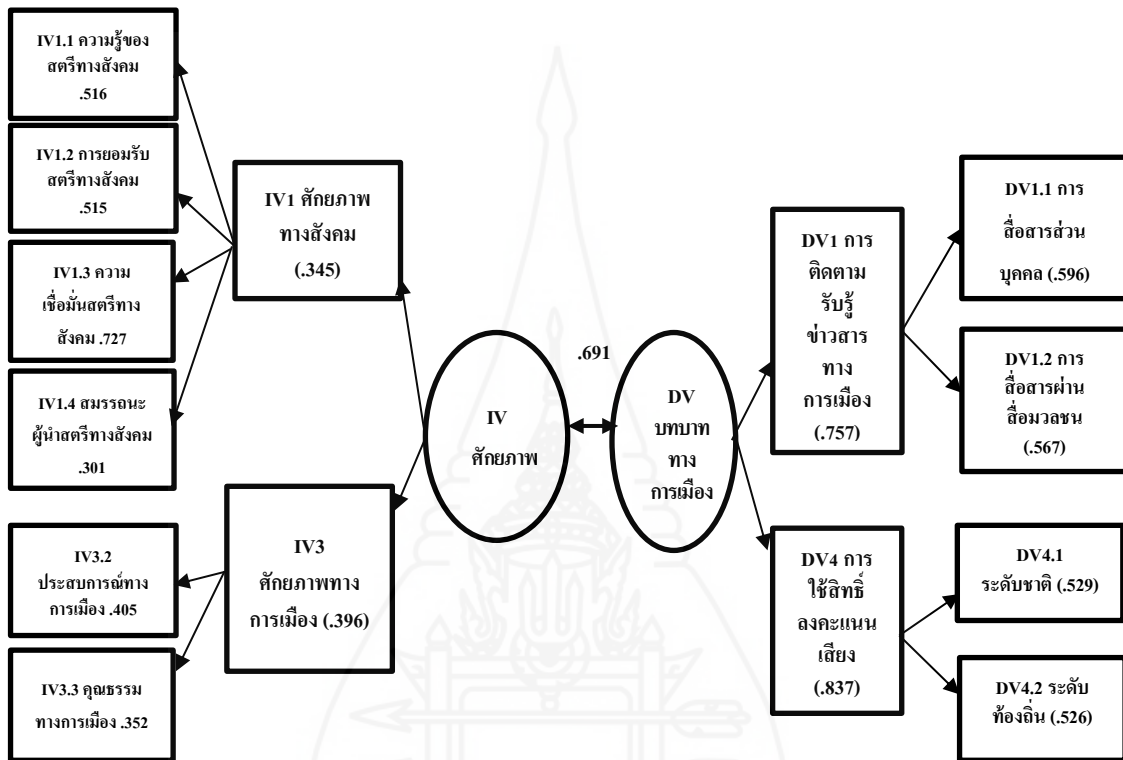
ต้องมีภาพลักษณ์อย่างไร ขณะเดียวกันในการรณรงค์ให้เลือก ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เป็นหญิงก็เช่นเดียวกันก็ต้องชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงแบบใด หรือมีคุณสมบัติอย่างไร ที่ควรที่จะเลือก และเมื่อผู้หญิงก้าวเข้ามาสู่การเป็นนักการเมืองแล้ว สิ่งสำคัญหนึ่ง ได้แก่ “ความรู้ความสามารถ” ที่จะต้องพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพราะการทำงานให้กับประชาชนต้องแสดงให้เห็นว่า มีความรู้ความสามารถและการตัดสินใจให้กับประชาชนและทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน (เปรมฤดี ชามพูนท, 2551, น. 38)

จึงอาจจะสรุปได้ว่า จากข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสน์ไทย สามารถสรุปได้ว่า ศักยภาพของนักศึกษาศาสน์ไทย ได้แก่ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} อยู่ในระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสน์ไทยด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} ได้ในระดับปานกลาง และการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} ในระดับต่ำ

สรุปผลการวิจัยในภาพรวม

จากการวิจัยพบว่า ศักยภาพของนักศึกษาศาสน์ไทยบางศักยภาพเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสน์ไทย กล่าวคือ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ที่ประกอบด้วยความรู้ของสตรีทางสังคม^{IV1.1} การยอมรับสตรีทางสังคม^{IV1.2} ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม^{IV1.3} และสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม^{IV1.4} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ที่ประกอบด้วย

ประสบการณ์ทางการเมือง^{IV3.2} และคุณธรรมทางการเมือง^{IV3.3} ของนักศึกษาศาสตรีไทย มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตรีไทยด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} ที่ประกอบด้วย การสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} และการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} และการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} ที่ประกอบด้วยระดับชาติ^{DV4.1} และระดับท้องถิ่น^{DV4.2} (ภาพที่ 4.38)

ภาพที่ 4.38 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตรีไทย (ตามการวิเคราะห์ Canonical)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการเสนอการสรุปผลวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย 2) เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย

ผู้วิจัยตั้งประเด็นปัญหาของการวิจัยว่า ศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย เป็นอย่างไร บทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยมีลักษณะอย่างไรและลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยเป็นอย่างไร ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ดำเนินการสอบถามข้อมูลจากนักศึกษาสตรีทั้ง 5 มหาวิทยาลัย รวม 397 คน เกี่ยวกับนักศึกษาสตรี และส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้นำนักศึกษาสตรีไทย จำนวน 19 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้เหล่านั้นมาทำการวิเคราะห์อ่านผลตีความ และหาข้อสรุปเพื่อนำมาเสนอรายงานผลการศึกษาวิจัย จากการศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทยผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ดำเนินการสอบถามข้อมูลจากนักศึกษาสตรีที่กำลังศึกษาอยู่ ณ มหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ซึ่งเป็นสถานที่ทดสอบแบบสอบถาม จำนวนนักศึกษาสตรี รวม 397 คน โดยเกี่ยวกับศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย และบทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย ดังนี้

1.1 สรุปผลการวิจัยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 397 ตัวอย่าง ประชากรคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ด้านเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงทั้งหมด ด้านอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุอยู่ระหว่าง 20-25 ปี มากที่สุด รองลงมาคือผู้ที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 19 ปี ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ด้านการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมี

การศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ด้านรายได้ต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาทมากที่สุด รองลงมาได้แก่ รายได้ต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท และด้านมหาวิทยาลัย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยบูรพามากที่สุด รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.2 สรุปผลการวิจัยศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทย^{IV}

ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 1 เพื่อศึกษาศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยเป็นการศึกษาระดับศักยภาพของนักศึกษา เป็นข้อมูลตัวแปรต้น ได้แก่ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง ปรากฏผลการศึกษาดังรายละเอียด ดังนี้

1.2.1 ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ผลการศึกษา พบว่า ระดับศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยเกี่ยวกับศักยภาพทางสังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ ประกอบด้วย ความรู้ของสตรีทางสังคม^{IV1.1} ในเรื่องการเมืองมีภูมิปัญญา^{IV1.1.1} ส่วนการยอมรับสตรีทางสังคม^{IV1.2} ในเรื่องการยอมรับของสถาบันทางสังคม^{IV1.2.1} ความช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน^{IV1.2.2} การยอมรับวัฒนธรรมประเพณี^{IV1.2.3} และการยอมรับศีลธรรมและจริยธรรมทางสังคม^{IV1.2.4} ในเรื่องความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม^{IV1.3} ในเรื่องการที่บุคคลรวมเป็นเครือข่ายทางสังคม^{IV1.3.1} ความไว้วางใจ^{IV1.3.2} และการเป็นพวกเดียวกัน^{IV1.3.3} ส่วนสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม^{IV1.4} ในเรื่องทักษะในการแก้ปัญหา^{IV1.4.1} ทักษะในการสื่อสาร^{IV1.4.2} ความมุ่งมั่นในการทำงาน^{IV1.4.3} และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี^{IV1.4.4}

1.2.2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} ผลการศึกษา พบว่า ระดับศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยเกี่ยวกับศักยภาพทางเศรษฐกิจ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ ประกอบด้วย ฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ^{IV2.1} ในเรื่องการเมืองมีทุนทางครอบครัว^{IV2.1.1} การมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรม^{IV2.1.2} ส่วนความรู้รอบรู้ทางการทำงาน^{IV2.2} ในเรื่องการใช้หลักวิชาการในการตัดสินใจ^{IV2.2.1} ความรอบคอบและเตรียมพร้อม^{IV2.2.2} การจัดการแรงงาน^{IV2.2.3} รู้จักการปรับเปลี่ยนผลผลิต^{IV2.2.4} และความรู้ด้านการตลาด^{IV2.2.5} ส่วนอาชีพ^{IV2.3} ในเรื่องมีความสามารถในการทำงาน^{IV2.3.1} และมีความสำเร็จในธุรกิจ^{IV2.3.2}

1.2.3 ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} ผลการศึกษา พบว่า ระดับศักยภาพของนักศึกษาสตรีไทยเกี่ยวกับศักยภาพทางการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ ประกอบด้วย ความรู้ทางการเมือง^{IV3.1} ในเรื่องระดับการศึกษา^{IV3.1.1} และความสามารถใช้สื่อออนไลน์^{IV3.1.2} ส่วนประสบการณ์ทางการเมือง^{IV3.2} ในเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง^{IV3.2.1} ส่วนคุณธรรมทางการเมือง^{IV3.3} เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น^{IV3.3.1} ความเท่าเทียมเสมอภาค^{IV3.3.2} ส่วน

ลักษณะผู้นำทางการเมือง^{IV3.4} ระดับชนชั้น^{IV3.4.1} สภาวะจิตใจที่กระตือรือร้น^{IV3.4.2} และบารมีและบทบาท^{IV3.4.3}

1.3 สรุปผลการวิจัยบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย^{DV}

ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 2 เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย ประกอบด้วย การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} ปรากฏผลการศึกษิตตามรายละเอียด ดังนี้

1.3.1 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} ผลการศึกษา พบว่า ระดับบทบาททางการเมืองที่เกี่ยวกับการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ ได้แก่ การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} ประกอบด้วย สื่อบุคคล^{DV1.1} ในเรื่องการพูดคุยตัวต่อตัว^{DV1.1.1} การสนทนาภายในกลุ่มไลน์^{DV1.1.2} และการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} ในเรื่องสื่อวิทยุ^{DV1.2.1} สื่อโทรทัศน์^{DV1.2.2} สื่อหนังสือพิมพ์^{DV1.2.3} และสื่อโซเชียลมีเดีย^{DV1.2.4}

1.3.2 การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ผลการศึกษา พบว่า ระดับบทบาททางการเมืองที่เกี่ยวกับการร่วมอภิปรายทางการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ ได้แก่ การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ประกอบด้วย การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} ในเรื่องการร่วมกำหนดนโยบาย^{DV2.1.1} และการบริหารงานของรัฐบาล^{DV2.1.2} ส่วนการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน^{DV2.2} ในเรื่องการผ่าน twitter^{DV2.2.1} ผ่าน Facebook^{DV2.2.2} และผ่าน YouTube^{DV2.2.3}

1.3.3 การร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} ผลการศึกษา พบว่า ระดับบทบาททางการเมืองที่เกี่ยวกับการร่วมชุมนุมทางการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ ประกอบด้วย การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} ในเรื่องของความเห็นด้วยกับนโยบาย^{DV3.1.1} เห็นด้วยกับการบริหารงาน^{DV3.1.2} ส่วนการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} ในเรื่องของความไม่เห็นด้วยกับนโยบาย^{DV3.2.1} ความไม่เห็นด้วยกับการบริหารงาน^{DV3.2.2} ส่วนการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} ในเรื่องเพื่อสนองความต้องการของตนเองและกลุ่ม^{DV3.3.1}

1.3.4 การใช้สิทธิลงคะแนนเสียง^{DV4} ผลการศึกษา พบว่า ระดับบทบาททางการเมืองที่เกี่ยวกับการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ ประกอบด้วย ระดับชาติ^{DV4.1} ในเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร^{DV4.1.1} การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา^{DV4.1.2} การลงประชามติ^{DV4.1.3} ส่วนระดับท้องถิ่น^{DV4.2} ในเรื่องการเลือกตั้งระดับจังหวัด^{DV4.2.1} ระดับตำบลและเทศบาล^{DV4.2.2} และการเลือกกำนันและผู้ใหญ่บ้าน^{DV4.2.3}

1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบสมมติฐาน

ตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานที่ 1 – 5 ผลการศึกษามีดังนี้

1.4.1 สมมติฐานที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย^{IV} ในด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง^{DV1} ในด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1.1} ได้แก่ การสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} และการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน ดังนี้

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ศักยภาพ^{IV} ของนักศึกษาศาสตร์ไทย มีความสัมพันธ์กับการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} กล่าวคือ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ทางเศรษฐกิจ^{IV2} และทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} ในด้านการสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} และด้านการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน^{DV1.2} ของนักศึกษาศาสตร์ไทย โดยเฉพาะศักยภาพทางสังคม^{IV1} มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารส่วนบุคคล^{DV1.1} ของนักศึกษาศาสตร์ไทย อย่างเด่นชัด

1.4.2 สมมติฐานที่ 2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย^{IV} ในด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง^{DV1} ในด้านการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} และการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อใหม่^{DV2.2} ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน ดังนี้

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ศักยภาพ^{IV} ของนักศึกษาศาสตร์ไทย มีความสัมพันธ์กับการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} ในบางด้าน กล่าวคือ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} ทางเศรษฐกิจ^{IV2} และทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} เฉพาะด้านการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล^{DV2.1} เท่านั้น แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน^{DV2.2}

1.4.3 สมมติฐานที่ 3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของนักศึกษาศาสตร์ไทย^{IV} ในด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง^{DV1} ในด้านการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} ได้แก่ การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} และการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3} ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน ดังนี้

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ศักยภาพ^{IV} ในบางด้านของนักศึกษาศาสตร์ไทย มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} ในทุกด้าน กล่าวคือ ศักยภาพทางสังคม^{IV1} และ

ศักยภาพทางการเมือง^{IV3} เท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} ในทุกด้าน ได้แก่ การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล^{DV3.1} การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล^{DV3.2} และการเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล^{DV3.3}

1.4.4 สมมติฐานที่ 4 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย^{IV} ในด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง^{DV} ในด้านการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ได้แก่ระดับชาติ^{DV4.1} และระดับท้องถิ่น^{DV4.2} ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน ดังนี้

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ศักยภาพ^{IV} ในบางด้านของนักศึกษาศรีไทย มีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ในทุกด้าน กล่าวคือ ศักยภาพ^{IV} ของนักศึกษาศรีไทย เฉพาะด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ในด้านระดับชาติ^{DV4.1} และระดับท้องถิ่น^{DV4.2}

1.4.5 สมมติฐานที่ 5 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย ในด้านศักยภาพทางสังคม^{IV1} ศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง^{DV} ในด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} การร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3} และการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานรวม มีดังนี้

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย^{DV} มีความสัมพันธ์เฉพาะศักยภาพทางสังคม^{IV1} และศักยภาพทางการเมือง^{IV3} กับบทบาททางการเมือง^{DV} เฉพาะการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง^{DV1} และการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง^{DV4} ส่วนที่ไม่มีความสัมพันธ์เฉพาะศักยภาพทางเศรษฐกิจ^{IV2} กับการร่วมอภิปรายทางการเมือง^{DV2} และการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง^{DV3}

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย พบว่า มีทั้งความสัมพันธ์กับความไม่สัมพันธ์ การอภิปรายผลการวิจัยจึงเน้นเฉพาะบางศักยภาพที่มีความสัมพันธ์กับบางบทบาททางการเมืองเท่านั้น กล่าวคือเฉพาะศักยภาพทางสังคมและการเมืองที่มีความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมือง เฉพาะการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยมีรายละเอียดของการอภิปรายผลดังกล่าวดังนี้

2.1 ศักยภาพทางสังคม นักศึกษาสตรีไทย ได้ให้ความสำคัญกับศักยภาพทางสังคม ด้านความรู้ของสตรีทางสังคม ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม และสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของถวิลวดี บุรีกุล (2551, น. 33) ในเรื่องการมีบทบาททางการเมืองของผู้หญิงว่า หากผู้หญิงมีทุนทางสังคมมากขึ้น จะทำให้เข้ามาบทบาททางการเมืองมากขึ้น เพราะในหลายประเทศทุนทางสังคมมีผลต่อความยั่งยืนต่อประชาธิปไตย ทุนทางสังคมในที่นี้ หมายถึง ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความเชื่อมั่นในกันและกัน ความเชื่อมั่นในสังคมทั้งที่เป็นความเชื่อมั่นในตัวบุคคลอื่นและความเชื่อมั่นในสถาบันทางการเมือง สถาบันของรัฐ หรือสถาบันของราชการต่างๆ รวมทั้งสถาบันของเอกชน ทั้งนี้ ความเชื่อมั่นจะทำให้ผู้หญิงกล้าที่จะเข้าสู่วงการใดๆ ก็ตาม แม้กระทั่งวงการทางการเมือง และอีกประการที่สำคัญก็คือเรื่องของเครือข่ายการรวมตัวกันเป็นเครือข่าย การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ก็เป็นสิ่งสำคัญ จากผลการศึกษาวิจัยในช่วงปี 2544 เกี่ยวกับประเด็นเรื่องความไว้วางใจ พบว่า ผู้ชายและผู้หญิง มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนและประการสำคัญผู้หญิงไว้วางใจคนอื่นยากกว่าผู้ชาย และด้วยการที่ไม่ไว้วางใจก็ทำให้ไม่กล้าที่จะเข้ามาสู่แวดวงทางการเมือง และเมื่อมีการศึกษาเปรียบเทียบอีกครั้งในปี 2549 พบว่า ทั้งผู้หญิงและผู้ชายไม่ไว้วางใจต่อสถาบันทางการเมืองต่างๆ ด้วยเห็นว่ามีคอร์รัปชันกันมาก จึงหันมาพึ่งพากันกันเอง ส่วนในปี 2550 พบว่า ร้อยละของความเชื่อมั่นทางสังคมของผู้หญิงจะน้อยกว่าผู้ชาย ความไว้วางใจต่อสถาบันการเมืองต่างๆ พบว่า ไว้วางใจในรัฐสภา รัฐบาล พรรคการเมืองไม่มากซึ่งตรงจุดนี้เองเป็นทุนทางสังคมของผู้หญิงที่น้อยกว่าผู้ชาย และอาจเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้หญิงไม่กล้าที่จะเข้าสู่วงการทางการเมือง

นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ เปรมฤดี ชามพูนท (2551, น. 37) เป็นการพัฒนาศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นหญิงประเด็นหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาศักยภาพของนักการเมือง โดยเฉพาะนักการเมืองหญิงนั้น ได้แก่ การที่แสดงให้เห็นว่าบุคคล หรือนักการเมืองที่จะอยู่ตรงจุดนี้ได้ต้องมีภาพลักษณ์อย่างไร ขณะเดียวกันในการรณรงค์ให้เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เป็นหญิงก็เช่นเดียวกันก็ต้องชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงแบบใด หรือมีคุณสมบัติอย่างไร ที่ควรจะเลือก และเมื่อผู้หญิงก้าวเข้ามาสู่การเป็นนักการเมืองแล้วสิ่งสำคัญหนึ่ง ได้แก่ ความรู้ความสามารถที่จะต้องพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพราะการทำงานให้กับประชาชนต้องแสดงให้เห็นว่ามีความรู้ความสามารถและการตัดสินใจให้กับประชาชนและทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน “สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชัดเจน เพราะจะต้องมาทำงานซึ่งมากกว่าผู้ชาย และงานที่ทำได้ดีกว่าผู้ชายเพราะถ้าทำได้แค่ผู้ชาย ก็จะไม่ได้รับเลือกเพราะว่าผู้ชายมีจำนวนมาก”

2.2 ศักยภาพทางการเมือง นักศึกษาสตรีไทย ได้ให้ความสำคัญกับศักยภาพทางการเมือง ด้านความรู้ทางการเมือง ประสบการณ์ทางการเมือง^{IV3.2} และคุณธรรมทางการเมือง^{IV3.3} การให้

ความสำคัญกับศักยภาพทางการเมืองนี้มีลักษณะสอดคล้องกับงานวิจัยของ Almond and Verba (1965, p. 368) เป็นผู้ริเริ่มใช้คำว่า “วัฒนธรรมทางการเมือง” (political culture) เพื่ออธิบายแบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคมต่างๆ Almond อธิบายว่า วัฒนธรรมทางการเมืองหมายถึงแบบแผนของความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติของบุคคล ที่มีต่อระบบการเมืองและต่อส่วนต่างๆ ของระบบการเมือง นอกจากนี้ Almond ยังชี้ให้เห็นว่า แบบแผนของ ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อระบบการเมือง พิจารณาได้จากความโน้มเอียง 3 ลักษณะ คือ 1) ความโน้มเอียงเกี่ยวกับการรับรู้ (Cognitive Orientation) เป็นความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อของบุคคลที่มีต่อระบบการเมือง และส่วนต่างๆ ของระบบการเมือง 2) ความโน้มเอียงเกี่ยวกับความรู้สึกความรับรู้ (Affective Orientation) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองและส่วนต่างๆ ของระบบการเมือง 3) ความโน้มเอียงเกี่ยวกับการประเมินค่า (Evaluative Orientation) เป็นการใช้อุปินิจและการตัดสินใจในการ ให้ความเห็นต่างๆ เกี่ยวกับกิจกรรมและปรากฏการณ์ทางการเมือง

นอกจากนั้น ทัศนะของนักศึกษาเช่นนี้ ยังค่อนข้างสอดคล้องกับงานวิจัยของ Theerawekin, Likhit (2011, p. 174) ได้กล่าวถึงนักการเมืองที่ดีน่าจะมีคุณสมบัติ 5 ประการ ได้แก่ (1) นักการเมืองผู้นั้นต้องมีความผูกพันทางอุดมการณ์ (Ideological Commitment) ความเชื่อและศรัทธาในระบบประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณประชาธิปไตย (2) นักการเมืองที่ดีจะต้องมีจริยธรรมทางการเมือง (Political ethics) ในขณะที่อุดมการณ์ทางการเมืองมักจะรวมจริยธรรมอยู่ด้วย จริยธรรมทางการเมืองจะเกี่ยวข้องกับความถูกต้องตามกฎหมาย ความชอบธรรมทางการเมือง และความน่าเชื่อถือรวมทั้งศรัทธา (3) นักการเมืองที่ประสบความสำเร็จในฐานะนักการเมืองที่ทำประโยชน์ต่อประเทศชาติและสังคม ไม่ว่าจะในฐานะสมาชิกวุฒิสภาหรือรัฐมนตรีจะต้องมีความรู้ทางการเมือง (Political Knowledge) เป็นความรู้ที่เกี่ยวกับปรัชญาการเมือง ความรู้เกี่ยวกับการเมืองและเศรษฐศาสตร์ หรือที่เรียกว่า PPE (Philosophy, Politics and Economic) (4) นักการเมืองที่ดีจะต้องมีสามัญสำนึกทางการเมือง (Political sense) ความสามารถในการเข้าใจนัยสำคัญทางการเมืองอันเกิดจากเหตุการณ์ทางการเมือง ซึ่งจะส่งผลในทางลบหรือทางบวกนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง และ (5) นักการเมืองที่ดีคือนักการเมืองที่มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับอารมณ์ทางการเมือง (Political mood) ของสังคม การขาดความเข้าใจอารมณ์ทางการเมืองของสังคมจะนำไปสู่ความเสียหายทางการเมืองอย่างหนัก อารมณ์ทางการเมืองสามารถจะกระตุ้นปลุกเร้าให้เกิดขึ้นโดยขบวนการทางการเมือง ความไม่เข้าใจอารมณ์ทางการเมืองย่อมบ่งชี้ถึงการขาดสามัญสำนึกทางการเมือง เพราะทั้งสองส่วนนี้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างเหนียวแน่น

นอกจากนี้ทัศนะของนักศึกษาศาสตร์ไทยเช่นนี้ ยังค่อนข้างสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทนา บรรพศิริโชติ (2541, น. 23) กล่าวถึงพลังคนชั้นกลางในการเปลี่ยนแปลง โดยมองว่า

ชนชั้นกลางออกมาบิบทบาททางการเมืองนั้น เป็นเรื่องของความไม่มีอุดมการณ์ทางการเมือง แต่ก็ยังมีส่วนอื่นที่สามารถทำให้ชนชั้นกลางแสดงบทบาททางการเมือง นั่นคือ ผลประโยชน์ของชนชั้นกลาง แล้วผลประโยชน์นี้ก็เป็นตัวขับเคลื่อนเหมือนกับว่ามีอุดมการณ์ และเหมือนกับว่ามีทัศนคติปกป้องประชาธิปไตย ดังนั้นการที่ชนชั้นกลางบิบทบาททางการเมืองมักจะมีจุดยืนทางผลประโยชน์อยู่ด้วย ทั้งนี้ชนชั้นกลางก็ยังคงเป็นความคาดหวังของคนในสังคม เพราะชนชั้นกลางมีศักยภาพ สามารถเข้าถึงสื่อ มีทรัพยากร มีอาชีพการงาน มีเงิน เป็นต้น รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ Abraham H. Maslow (1943, p. 375) ปัจจัยการยอมรับนับถือ ทั้งนี้การที่คนเราต้องการที่จะได้รับความนับถือยกย่องนั้นแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ กล่าวคือ (1) ความต้องการนับถือตนเอง (Self-respect) เป็นความต้องการมีอำนาจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความแข็งแรง มีความสามารถในตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่น และมีความเป็นอิสระ ทุกคนต้องการที่จะรู้สึกว่าเขามีคุณค่าและมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จในงานภารกิจต่าง ๆ และมีชีวิตที่เด่นดังและ (2) ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น (Esteem from others) เป็นความต้องการมีเกียรติยศ การได้รับ ยกย่อง ได้รับการยอมรับ ได้รับการความสนใจ มีสถานภาพ มีชื่อเสียงเป็นที่กล่าว ขาน และเป็นที่ชื่นชมยินดี มีความต้องการที่จะได้รับความยกย่องชมเชยในสิ่ง ที่เขากระทำซึ่งทำให้รู้สึกว่าเขาเองมีคุณค่าว่าความสามารถของเขาได้รับการยอมรับจากผู้อื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Udomthammanupad, (2001, p. 1) ดังนั้นการที่คนเราตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในลักษณะใดลักษณะหนึ่งไม่ว่าจะเป็นการเป็นผู้สังเกตการณ์ทางการเมือง การเป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองและการเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ย่อมจะทำให้คนเราเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นหนึ่งในกิจกรรมทางการเมืองที่เกิดขึ้น ตัวแปรความต้องการได้รับการยอมรับนับถือจึงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตยนั่นเอง ทั้งนี้นักการเมืองคือผู้ที่ปฏิบัติการทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติการการเมืองในการเมืองพรรค (Party politics) ผู้ดำรงหรือมุ่งดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยมีตำแหน่งตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ไปจนถึงตำแหน่งฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการของรัฐบาลระดับรัฐและชาติ (Gaines, Miller, Larry, Roger LeRoy: 2012, p. 152; Grant, Grant, Donald Lee, Jonathan: 2001, p. 449) นอกจากนั้น บทบาทของนักการเมืองที่สำคัญคือ การประสานความจำเป็นต้องการของพลเมืองกับอำนาจรัฐบาล เพื่อให้รัฐบาลใช้อำนาจในการออกนโยบายสาธารณะแก้ปัญหาชีวิตความเป็นอยู่ของพลเมืองให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นับเป็นบทบาททางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยและแน่นอนการปฏิบัติการดังกล่าวย่อมจะส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้การที่รัฐบาลใด ๆ มีปัจจัยประสิทธิผลนโยบายสามารถกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะได้รับความเชื่อถือ และความ

นิยมจากประชาชน ส่งผลให้รัฐบาลดังกล่าวมีโอกาสในการดำรงอำนาจในการบริหารประเทศยาวนานขึ้น นโยบายสาธารณะเป็นผลผลิตทางการเมืองเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยประชาชนสามารถแสดงออกซึ่งความต้องการของพวกเขาผ่านกลไกทางการเมืองต่าง ๆ เช่น ระบบราชการ นักการเมือง ความต้องการดังกล่าวจะถูกนำเข้าสู่ระบบการเมืองไปเป็นนโยบายสาธารณะ เมื่อมีการนำนโยบายไปปฏิบัติและได้ผลตามเป้าประสงค์ ช่วยให้เกิดความเสมอภาค ยุติธรรม เทียบธรรม ความถูกต้อง และมีความชัดเจนมากขึ้นเนื่องจากการตัดสินใจที่สอดคล้องกัน การบริหารงานสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะที่ดีของนโยบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (Rodprasert: 2004; Sararattana: 2000; Massie & Douglas, 1981, p. 55)

2.3 บทบาททางการเมืองด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง นักศึกษาสตรีไทยได้ให้ความสำคัญกับบทบาททางการเมืองด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ทั้งในเรื่องการสื่อสารส่วนบุคคลและการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน การให้ความสำคัญกับการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง เช่นนี้มีลักษณะสอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนา แก้วเทพ (2541, น. 198) ที่ได้นำเสนอรูปแบบการสื่อสารทางการเมืองของสังคมไทยในอดีต ว่ามีลักษณะการสื่อสารในแนวดิ่ง โดยผู้ส่งสารจะประกอบไปด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกได้แก่ สถาบันการเมืองต่าง ๆ เช่น รัฐบาล พรรคการเมือง ระบบราชการ กลุ่มผลประโยชน์ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง คือ สื่อมวลชนซึ่งอาจเป็นผู้ส่งสารในทางการเมืองได้ เช่นในรูปของบทบรรณาธิการ บทวิเคราะห์ข่าวต่าง ๆ เป็นต้น เนื้อหาสารที่ผู้ส่งสารกลุ่มแรกส่งผ่านทางสื่อ (เช่น สื่อบุคคล สื่อมวลชน ฯลฯ) มายังผู้รับสารนั้น ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล และของสถาบันการเมืองอื่น ๆ ที่ต้องการให้ประชาชนได้รับรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Pippa Norris เป็นศาสตราจารย์ด้านการสื่อสารทางการเมือง มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ที่กล่าวว่า “อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ช่วยสร้างให้เกิดการสื่อสารทั้งในแนวดิ่งและแนวนอน ซึ่งจะสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองและความเป็นประชาธิปไตยได้ อันเนื่องมาจากการใช้อินเทอร์เน็ตจะช่วยสร้าง “ชุมชนบนเครือข่าย” (Online Community) ซึ่งจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงและมีส่วนร่วมต่ำ นำไปสู่การระดมทางการเมืองหรือการมีส่วนร่วมทางการเมือง เกิดการสร้างความสัมพันธ์แบบประชาสังคม และการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายในท้ายที่สุด” (Pippa Norris, 2002, p. 3-3)

อย่างไรก็ตามการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารในช่วงเวลากว่าหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมาเป็นผลให้เกิดช่องทางการสื่อสารรูปแบบใหม่ ๆ มากขึ้น อาทิ โทรศัพท์, โทรศัพท์มือถือ, โทรสาร, การสื่อสารผ่านดาวเทียม หรือการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งการสื่อสารรูปแบบดังกล่าวประชาชนไม่ได้อยู่ในฐานะเป็นผู้รับสารฝ่ายเดียวอีกต่อไป โดยเฉพาะประชาชนในประเทศไทย ซึ่งใน

ปัจจุบันมีศักยภาพที่จะแสดงออกถึงข้อเรียกร้อง ความต้องการและความคิดเห็นทางการเมืองต่าง ๆ อย่างเสรีมากขึ้น (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2542, น. 19)

นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ จันทร์วงศ์ ให้ความสำคัญต่อการบทบาทของสื่อมวลชน ในฐานะเป็นผู้สร้างภาพทางการเมือง กล่าวคือ สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการสร้างภาพให้เกิดในใจของประชาชนผู้ที่รับข่าวสาร เพราะส่วนใหญ่แล้วประชาชนสามารถรับข้อมูลโดยตรงได้จากการนำเสนอของสื่อมวลชน และนำตีความของสื่อมวลชน ขอบเขตในการรับรู้เรื่องราวทางการเมืองของประชาชนผู้เลือกตั้งทั่วไป จึงขึ้นอยู่กับสื่อมวลชน ซึ่งทำหน้าที่รายงาน (ตีความ) ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทางการเมือง ในช่วงเหตุการณ์ต่าง ๆ จะกำหนดขอบเขตและลำดับความสำคัญของเรื่องที่คุณคิดว่าประชาชนน่าจะรับรู้หรือมีความสนใจไว้ ณ จุดใด มีความกว้างแค่ไหน จากผลการศึกษาของสมบัติ จันทร์วงศ์ ในครั้งนี้ที่สะท้อนอิทธิพลของสื่อมวลชนได้ดีคือ สื่อมวลชนได้สร้างภาพชัยชนะของพรรคไทยรักไทยในการเลือกตั้งเมื่อปี 2544 ว่า เป็นชัยชนะจาก “นโยบาย” เพราะสื่ออาจตีความได้ว่า เป็นนโยบายชัดเจนโดดเด่นตอบสนองความต้องการของประชาชน และเป็นนโยบายที่แปลกใหม่ เป็นต้น (สมบัติ จันทร์วงศ์, 2545, น. 45) และสอดคล้องกับแนวคิดของ วัลลท ลำพาย (2551, น. 3-5) ว่าเป็นการสื่อสารทางการเมือง มักถูกใช้ในการสร้างความมีชื่อเสียง (Celebrity Making) การสร้างภาพลักษณ์ (Image Building) ตลอดจนเพื่อนำเสนอ นโยบายทางการเมืองของพรรคการเมืองต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ ให้ได้รับการเลือกตั้ง เพื่อที่จะได้รับโอกาสให้เข้าไปดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในสภาผู้แทนราษฎร ด้วยเหตุนี้เอง ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง จึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงได้ยาก โดยเฉพาะในปลายศตวรรษที่ 20 เมื่อมีการยอมรับว่าคลื่นลูกที่สามของอารยธรรมมนุษย์ เป็นคลื่นที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทางการเมือง สื่อสาร ซึ่งเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่การสื่อสารจะกลายเป็นส่วนสำคัญต่อบทบาททั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้โลกเล็กลง ไร้พรมแดน ข้อมูลข่าวสาร ทั้งตัวอักษร ภาพ และเสียง สามารถถูกส่งถึงได้อย่างรวดเร็ว แทบจะในเวลาจริง (real time) ใครทำอะไรที่ไหน ปกปิดกันได้ยาก ทว่าทั้งโลกจะสามารถรับรู้ได้หมด ภายในระยะเวลาอันสั้นด้วย เทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว และได้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างมาก เนื่องจากการสื่อสาร โดยเฉพาะการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนจะเป็นตัวหล่อหลอมความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคลและกลุ่มบุคคลในสังคม

นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Karl W. Deutsch (1966, pp. 493-514) ในการสื่อสารทางการเมือง หากผู้นำในระบบการเมือง สามารถสื่อสารกับประชาชนในระบบการเมืองได้อย่างใกล้ชิดหรือเข้าใจตรงกันได้ ก็แน่ใจได้ว่าเขาจะได้รับความร่วมมือเป็นอันดี ในการดำเนินงานเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายของส่วนรวม ในลักษณะเช่นนี้สมรรถนะของการสื่อสารในระบบการเมืองจึง

เปรียบได้กับระบบประสาทในร่างกายของมนุษย์ ซึ่ง คาร์ล คอยท์ซ (Karl W. Deutsch) ได้เปรียบเทียบไว้ว่า “การสื่อสารเปรียบเสมือนเส้นประสาทของการปกครอง” คอยท์ซได้ให้ข้อสังเกตไว้ต่อไปว่า สภาพของพัฒนาการทางการเมืองของประเทศต่าง ๆ นั้น สามารถประเมินได้จากสภาพแบบแผนของการสื่อสาร ทั้งนี้ หากพิจารณาในแง่ของการสื่อสารแล้ว การเมืองและการปกครอง เป็นกระบวนการชี้นำและการสร้างความร่วมมือระหว่างประชาชนในชาติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ กลไกที่สำคัญในกระบวนการชี้นำและสร้างความร่วมมือนี้ คือ การตัดสินใจ (Decision) ซึ่งการตัดสินใจมีผลในแง่การควบคุม (Control) โดยเฉพาะการควบคุมบุคคลอื่น ๆ ให้ทำตามสิ่งที่ผู้ตัดสินใจพึงประสงค์ ทั้งนี้ ผู้นำทางการเมืองมักจะแสวงหาอำนาจบังคับหรือการควบคุมด้วยการสร้างความชอบธรรมทางการเมือง เพื่อให้ประชาชนและกลุ่มพลังต่าง ๆ ยอมรับปฏิบัติการทางการเมืองของตน โดยใช้การสื่อสารระหว่างผู้นำทางการเมืองและมวลชนของชนชาติ อย่างมีประสิทธิภาพ ในการสร้างค่านิยมหรืออุดมการณ์ทางการเมืองของชาติขึ้น ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีกล่าวได้ว่าในการสื่อสารทางการเมือง มักจะกล่าวถึงบทบาทของรัฐ พรรคการเมือง นักการเมือง และกลุ่มพลังประชาชน ในฐานะผู้ส่งสาร และเป็นแหล่งข่าวสำหรับสื่อมวลชน เนื้อหาของข่าวสารที่เกิดขึ้นจะเกี่ยวเนื่องกับกลุ่มดังกล่าวเสมอ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม ในการสื่อสารไปยังประชาชนในฐานะผู้รับสาร เพื่อบอกให้รู้ ทำให้คล้อยตาม และปฏิบัติตาม ในที่สุด (พุทธวิสาณ ชุมพล, 2552, น. 197-198)

2.4 บ ทบาททางการเมืองด้านการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง นักศึกษาสตรีไทยได้ให้ความสำคัญกับบทบาททางการเมืองด้านการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การเลือกตั้งเป็นวิธีการหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย “ที่ง่ายและชัดเจนที่สุด” ถือเป็น การแสดงออกถึงเจตจำนงของประชาชนในการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้าไปทำหน้าที่และใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชนทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รวมทั้งเป็นการกำหนดทิศทางและสัญญาประชาคมสำหรับการบริหารประเทศ ซึ่งมีความสำคัญต่อกระบวนการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นการใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนอย่างมีจิตสำนึกเท่านั้น จึงจะทำให้ได้บุคคลที่เหมาะสมเข้ามาเป็นตัวแทนในการใช้อำนาจอธิปไตย ในความหมายของการเลือกตั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การเลือกตั้งในระดับชาติได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) เป็นต้น ส่วนการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น คือ การเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเมืองพัทยา สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และผู้บริหารส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนายกเมืองพัทยา และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นต้น (กลุ่มงานสารนิเทศ, 2563, น. 1) สอดคล้องตามแนวความคิดของ กระมล ทองธรรมชาติ (2531, น. 1) การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมือง

ที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตนเพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในรัฐสภาและในรัฐบาล ซึ่งเป็นกลไกที่แสดงออกถึงเจตจำนงของประชาชนในการเรียกร้องและสนับสนุนให้มีการปฏิบัติหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง (กระมล ทองธรรมชาติ สมบูรณ์ สุขสำราญ และปรีชา หงส์ไกรเลิศ, 2531, น. 2-3)

อย่างไรก็ตาม การเลือกตั้งจะมีความหมายและสมตามเจตนารมณ์ตามที่ได้กล่าวถึงข้างต้นได้จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลกดังต่อไปนี้

1) ความเป็นอิสระของการเลือกตั้ง กล่าวคือ ประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งมีอิสระเสรีในการตัดสินใจเลือกตัวแทนของตนโดยปราศจากภัยคุกคามใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อเสียง หรือการให้ผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเพื่อแก่ผลประโยชน์ของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยตรงหรือผลประโยชน์แก่ชุมชนที่ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งดำรงอยู่ การใช้อิทธิพลข่มขู่ คุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ไม่ว่าจะมาจากฝ่ายใดก็ตาม ซึ่งรวมถึงหน่วยงานของรัฐด้วย

2) หลักการเลือกตั้งตามกำหนดระยะเวลา กล่าวคือ การจัดการเลือกตั้งตามกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายของประเทศนั้น ๆ กำหนด เช่น 3 ปี 4 ปี 5 ปี เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนของตนว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนหรือไม่ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่สำคัญเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเปลี่ยนแปลงตัวผู้ใช้อำนาจหรือผู้ปกครองได้อย่างสันติวิธีในกรณีที่ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ หรือได้รับการเลือกตั้งใหม่ หากได้รับความไว้วางใจจากประชาชน

3) การเลือกตั้งที่ยุติธรรม กล่าวคือ การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์เป็นไปตามตัวบทกฎหมายและเจตนารมณ์ของกฎหมาย ปราศจากการครอบงำและเล่ห์ทางทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ และสถานภาพทางสังคม เช่น การวางตัวเป็นกลางของข้าราชการ ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหน้าที่เพื่อสนับสนุนให้ได้มาซึ่งคะแนนของผู้สมัครผู้หนึ่งผู้ใด หรือผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจใช้เงินซื้อเสียงทั้งเพื่อตนเองหรือผู้สมัครอื่นที่ตนสนับสนุน หรือการแข่งขันระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมืองอย่างอิสระเสรีภายในขอบเขตของกฎหมายบนพื้นฐานของความยุติธรรมและความเสมอภาค

4) หลักการให้สิทธิเลือกตั้งเป็นการทั่วไป กล่าวคือ การให้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชนทั่วไป โดยไม่จำกัดสิทธิหรือกีดกันบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นพิเศษเนื่องจากเพศ สีผิว ระดับการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

5) หลักความเสมอภาค กล่าวคือ การมีสิทธิเลือกตั้งของประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะอยู่แห่งหนตำบลใดต้องมีความสำคัญเสมอภาคกัน ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งแต่ละคนมีเสียงเพียง 1 เสียงเท่าเทียมกัน หรือหลัก 1 คน ต่อ 1 เสียง (One Man, One Vote) หลักการนี้นำไปใช้อย่างชัดเจนตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2540

6) หลักการลงคะแนนลับ กล่าวคือ การออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนเป็นเอกสิทธิโดยเด็ดขาด เป็นความลับที่ไม่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ว่าตนเองเลือกใคร เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยบริสุทธิ์ปราศจากการข่มขู่บีบบังคับจากอิทธิพลใด ๆ ที่จะมีผลต่อหลักการข้อที่ 1 คือ อิสรภาพและเสรีภาพของผู้เลือกตั้ง

ในส่วนของหลักการสำคัญของการเลือกตั้ง ที่จะเป็นตัวกำหนดขอบเขตของการเลือกตั้งที่จะทำให้การเลือกตั้งสามารถดำเนินการได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง มีหลักการดังต่อไปนี้

1) เป็นการทั่วไป (in general) หมายถึง บุคคลที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งเป็นบุคคลทั่วไปที่อายุเข้าตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ไม่จำเพาะเจาะจงว่าเป็นคนชนชั้นใด เพศใดหรือมีฐานะทางการเงินหรือไม่ทั้งนี้เพราะอำนาจอธิปไตยเป็นของทุกคน ไม่เพียงแต่เฉพาะคนบางกลุ่มเท่านั้น

2) เป็นอิสระ (free voting) หมายถึง ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งนั้น ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีอิสระอย่างเต็มที่ที่จะเลือกตัวแทนของตัวเองเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในรัฐสภา ไม่ได้ถูกขู่บังคับกดดัน ชักจูง หรือได้รับอิทธิพลใด ๆ ทั้งสิ้น เพื่อให้ได้เจตจำนงที่แท้จริงของประชาชนแต่ละคน

3) มีระยะเวลา (periodic election) การเลือกตั้งจะต้องมีการกำหนดว่าการเลือกตั้งแต่ละครั้งจะให้ผู้แทนที่ไปปฏิบัติหน้าที่ในรัฐสภาได้เป็นระยะเวลาที่ปีบางประเทศอาจจะเสนอเวลาให้เป็น 4 ปีหรือ 6 ปีแล้วแต่กำหนดในรัฐธรรมนูญ

4) การชักจูงผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งซึ่งเป็นกลุ่มผู้สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ออกมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างเปิดเผย การระดมผู้สนับสนุนเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับคะแนนเสียงจากกลุ่มเป้าหมาย

5) การลงคะแนนลับ (secret voting) เพื่อให้ผู้ที่เลือกตั้งสามารถเลือกบุคคลที่ต้องการเข้าไปเป็นตัวแทนของตนในรัฐสภาได้อย่างมีอิสระ ไม่ต้องเกรงใจใครหรือไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของใครในการเลือกตั้งทุกครั้งจึงกำหนดให้แต่ละคนสามารถเข้าไปเลือกตั้งในคูหาเลือกตั้งได้ครั้งละ 1 คนและไม่จำเป็นจะต้องบอกให้คนอื่นทราบว่าตัวเองเลือกใคร

6) หนึ่งคนหนึ่งเสียง (one man one vote) ผู้ที่เลือกตั้งทุกคนมีสิทธิในการออกเสียงได้เพียง 1 เสียงเท่านั้น ไม่ว่าจะมิฐานะอย่างไร หรือมีบทบาทสำคัญในทางการเมืองอย่างไรก็มีสิทธิออกเสียงได้เพียง 1 เสียงเท่านั้น

7) ความบริสุทธิ์ยุติธรรม (fair election) ต้องมีการดูแลการเลือกตั้งไม่ให้มีการทุจริต ไม่ว่าจะเป็นการซื้อสิทธิขายเสียง การติดสินบนคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือใช้วิธีการใด ๆ ที่ทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม การเลือกตั้ง (election) เป็นเงื่อนไขที่สำคัญ

ที่สุดประการหนึ่งของการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยเพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ของประชาชน ผู้เป็นเจ้าของประเทศ ในอันที่จะมอบความไว้วางใจในตัวแทนของปวงชนไปใช้อำนาจแทนตน การออกเสียงเลือกตั้งเป็นสิทธิขั้นมูลฐานของมนุษย์โดยเฉพาะในสังคมประชาธิปไตยอันจะเห็นได้เด่นชัดจากบทบัญญัติข้อ 21 (1) แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Universal Declaration of Human Rights) สรุปใจความสำคัญได้ว่า “เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจของรัฐบาลผู้ปกครองเจตจำนงดังกล่าวต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลาด้วยการลงคะแนนเสียงของชายหญิง โดยถือหลักคนละหนึ่งเสียงเท่ากันและกระทำเป็นการลับด้วยวิธีการอื่นใดที่จะรับประกันในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรี” (กรมล ทงธรรมนูญ, 2525, น. 201)

การให้ความสำคัญกับการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ยังพิจารณาได้จากผลการวิจัยหลายฉบับ ดังนี้

1) ผลงานการวิจัย พวงเพ็ชร ชุนละเอียด (2542, น. 1) ได้ทำการศึกษาวิจัยถึงการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ถึงปัญหาและอุปสรรคตลอดจนแนวทางในการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น จากผลการศึกษาพบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ในระดับปัญญานมีความเห็นแบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ *ประการแรก* การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งนั้นระบบพรรคการเมืองไทยมีโอกาที่จะได้รับการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมซึ่งสามารถปฏิรูปไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นและพรรคการเมืองมีโอกาที่จะคัดหาตัวผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถมาลงสมัครรับเลือกตั้งเพราะที่มีคุณภาพในท้องถิ่นจะลงสมัครมากขึ้น โดยเฉพาะประชาชนจะมีโอกาสได้เลือก ส.ส. ทำงานได้ง่ายขึ้น มีโอกาที่จะใกล้ชิดและดูแลประชาชนได้ทั่วถึงรวมทั้งการแก้ไขปัญหาของประชาชนทำได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ *ประการที่สอง* ผู้สมัครที่มีคุณภาพอาจจะไม่ได้รับการเลือกตั้ง เพราะระดับการศึกษาของประชาชนยังไม่เท่าเทียมกัน โดยเฉพาะประชาชนจะเลือกผู้สมัครที่มีชื่อเสียงเป็นผู้ที่มีบุญคุณต่อคน หรือผู้ที่มีอิทธิพลมีอำนาจบารมีมากกว่าเลือกผู้ที่ไม่ค่อยเคยและอาจจะมีการใช้เงินซื้อเสียงมากขึ้นกว่าเดิมสาเหตุเนื่องมาจากเขตเลือกตั้ง การต่อสู้จะมีสูงขึ้นเพราะมีผู้สมัครหลายคน การแข่งขันในท้องถิ่นจะรุนแรง จึงอาจจะทำให้ความสำคัญขงพรรคการเมืองน้อยลง นอกจากผลสรุปการศึกษาในประเด็นดังกล่าวแล้วผู้วิจัยยังได้เสนอแนะปัญหาการเลือกตั้ง ในประเทศไทย ซึ่งแยกได้ 3 ปัญหาด้วยกัน คือ การทุจริตในการเลือกตั้งและการซื้อสิทธิขายเสียงผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ได้ใช้วิจารณญาณในการเลือกดีพอทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ค้อยด้วยคุณภาพมีโอกาสเข้ามาสู่สภาผู้แทนราษฎรและการไม่เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีคุณภาพเข้ามาสู่ระบบการเมือง

2) ผลงานการวิจัย ถวิลวดี บุรีกุลและคณะ (2545, น. 33) ได้ทำการศึกษาถึงปัญหาหลักสำคัญในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยแยกลักษณะของแหล่งของการเกิดปัญหาออกเป็นกลุ่ม ๆ คือ ปัญหาของผู้สมัครรับเลือกตั้งปัญหาของพรรคการเมือง ปัญหาของบุคลากรที่จัดการเลือกตั้งปัญหาของหน่วยงานจัดการเลือกตั้งปัญหาของกระบวนการเลือกตั้ง ปัญหาขององค์กรเอกชนและสื่อมวลชน ปัญหาของประชาชน และปัญหาอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบส่วนใหญ่และอยู่ในความสนใจของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย คือการทุจริตการเลือกตั้งในลักษณะที่เป็น “การซื้อเสียง” ในช่วงเวลาก่อนและระหว่างประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง เป็นปัญหาที่ถกเถียงกันอยู่ในปัจจุบันว่าจะใช้บังคับในช่วงเวลาก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปได้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบภายหลังการเลือกตั้งคือ การร้องเรียนและการร้องคัดค้านการเลือกตั้งที่มีจำนวนมากทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนคำร้องเรียนและคำร้องคัดค้านได้โดยพลัน หรือภายในกำหนดเวลาการใช้พยานหลักฐานเท็จหรือไม่ชัดเจน ก่อให้เกิดอุปสรรคอย่างมากต่อการวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และการที่เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีพฤติการณ์ทุจริตเรียกผลประโยชน์ปัญหาการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นประเด็นที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในการไม่รับรองผลการเลือกตั้งและประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่ (ใบเหลือง) หรือการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งออกจากการเลือกตั้งหลังจากพบว่า ผู้นั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเป็นการทุจริตเกิดขึ้น (ใบแดง) เห็นได้ชัดว่า อำนาจเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาแก่ระบบการเลือกตั้งในระดับหนึ่ง คือการเลือกตั้งซ้ำซากสร้างความเบื่อหน่ายแก่ประชาชน ซึ่งปัญหาข้อนี้ควรต้องมีการแก้ไขอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้พบว่า ประชากรผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 78.5 เห็นด้วยกับข้อเสนอให้ยกเลิกการใช้อำนาจในการไม่รับรองผลการเลือกตั้งและประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่ (ใบเหลือง) ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยให้เหลือแต่อำนาจการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ใบแดง) ปัญหาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมืองที่เห็นชัดที่สุดคือ การใช้หวัะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งในการหาเสียงและการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งระบบใหม่ กล่าวคือ การเลือกตั้งมีการแจกเงินและบังคับประชาชนให้ลงคะแนนตามที่หวัะแนนชี้สำหรับแนวทางการแก้ไขที่พบ ได้แก่ การให้ความรู้แก่ประชาชนและการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพทางสังคมและทางการเมืองกับบทบาททางการเมืองด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง สมมติฐานที่ยอมรับนี้อธิบายได้ว่า ศักยภาพทางสังคมและทางการเมืองเท่านั้น ที่มีผลสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง โดยไม่เกี่ยวข้องกับศักยภาพ

ทางเศรษฐกิจ อันอาจเนื่องมาจากนักศึกษาศาสตรีที่นำมาศึกษาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 นักศึกษาที่อยู่ระหว่างการศึกษาเป็นปัจเจกบุคคลที่อยู่ในภาวะการศึกษาที่ไม่ต้องรับผิดชอบต่อรายได้รายเดือน เพราะมีบุพการีอุปถัมภ์ ค้ำชู ดังนั้น นักศึกษาศาสตรีเหล่านี้ จึงไม่อาจตระหนักถึงความสำคัญของศักยภาพทางเศรษฐกิจ ในอีกประการหนึ่ง นักศึกษาศาสตรีเหล่านี้ ส่วนใหญ่อยู่ในชนชั้นกลาง จึงยังมองไม่เห็นความแตกต่างระหว่างกันของศักยภาพทางเศรษฐกิจว่ามีความสำคัญมากต่อการดำเนินชีวิตในสังคมการเมืองไทย ที่มีสภาพการแข่งขันที่สูงมาก ดังนั้น นักศึกษาศาสตรีไทยจึงไม่ค่อยให้ความสำคัญกับศักยภาพทางเศรษฐกิจ ทั้งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพในระบบการเมืองแบบทุนนิยมของไทย

เมื่อพิจารณาถึงบทบาททางการเมืองด้านการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง ที่นักศึกษาศาสตรีไทยให้ความสำคัญ ก็เป็นการยืนยันอย่างหนึ่งได้ว่า นักศึกษาศาสตรีเหล่านี้ยังอยู่ในโลกแห่งการศึกษาจริง ๆ ที่ตระหนักถึงการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพราะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่นักศึกษาศาสตรีเหล่านี้พึงมีตามรัฐธรรมนูญ จึงไม่แปลกที่บุคคลที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามกฎหมาย ในทำนองเดียวกัน นักศึกษาศาสตรีไทยส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับการร่วมอภิปรายทางการเมือง และการเข้าร่วมบทบาททางการเมือง อาจมีสาเหตุมาจากภาวะการณ์การเมืองไทยในปัจจุบันมีการคอร์รัปชันทั้งรัฐบาลประชาธิปไตย และรัฐบาลอำนาจนิยม แต่ในระยะหลายปีที่ผ่านมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 – 2563 ภาวะเศรษฐกิจของไทยมิได้ตกต่ำอย่างที่เชื่อกันว่า ประกอบกับสภาพการณ์การเมืองระหว่างประเทศ ที่มีความขัดแย้งระหว่าง 2 มหาอำนาจ ฝ่ายหนึ่งเป็นสหรัฐอเมริกาและอีกฝ่ายหนึ่งเป็นสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยฝ่ายไทยมิได้มีนโยบายเอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใด ทำให้เกิดการปลุกปั่นนักเรียนนักศึกษาให้ต่อต้านรัฐบาลไทยและสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย โดยไร้เหตุผล ซึ่งมีไช้เป็นเรื่องอุดมการณ์ทางการเมืองเหมือนกรณี 14 ตุลาคม 2516 นักศึกษาศาสตรีเหล่านี้จึงน่าจะมีข่าวสารข้อมูลที่มากพอ จึงไม่ให้ความสำคัญกับการอภิปรายทางการเมืองและการเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง

จากการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของ กนก วงษ์ตระหง่าน (2528, น. 177 - 179) ได้กล่าวถึงทัศนะของ Alvin Rougie ที่อธิบายเกี่ยวกับแบบแผนพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในประเทศโลกที่สาม ซึ่งประเทศไทยก็ถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย ว่ารูปแบบการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน มักเป็นไปในแบบอุปถัมภ์ (Clientelist Votes) กล่าวคือประชาชนจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วย ความรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณ การลงคะแนนเสียงแบบอุปถัมภ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ การไปลงคะแนนเสียงอย่างเป็นกลุ่มก้อน (Gregarious Votes) ซึ่งหมายถึงการที่ผู้ไปเลือกตั้งมุ่งไปใช้สิทธิ โดยมีเหตุผลที่จะตอบแทนบุญคุณของผู้สมัคร โดยลักษณะความสำคัญของพฤติกรรมแบบนี้เกิดจากความรู้จักคุ้นเคยเป็นการส่วนตัวหรือได้รับการ

อุปถัมภ์กันมาแต่ในอดีต ส่วนประเภทที่สองคือ การขายเสียง (Sold Votes) เป็นการที่ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยแลกกับการรับเงินหรือสิ่งมีค่าต่าง ๆ อันได้แก่เสื้อผ้าอาหารและเครื่องใช้ เป็นต้น (รักษา บันเทิงสุข, 2540, น. 13) ซึ่งเป็นคำกล่าวที่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้ในสังคมไทย ว่ามีการจ่ายเงินซื้อเสียงเป็นจำนวนมากในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง และหลายครั้งที่บรรดาผู้เชี่ยวชาญและสื่อมวลชนต่างคาดประมาณให้เห็นว่า เม็ดเงินที่ใช้ในการซื้อเสียงเลือกตั้งแต่ละครั้ง เมื่อรวมกันแล้ว เป็นจำนวนที่มหาศาลนับเป็นหลายพันล้านบาท ในกรณีประเทศไทย กนก วงษ์ตระหง่าน (2530, น. 62-69) กล่าวเพิ่มเติมไว้ว่า โดยทั่วไปพรรคการเมืองไทยจะมีนโยบายที่คล้ายคลึงกัน และไม่ค่อยให้ความสำคัญกับนโยบายของพรรคเท่าใดนัก ดังนั้นคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร จึงมีความสำคัญมากกว่านโยบายของพรรค จึงได้ปรากฏภาพว่าที่ผ่านมามากมายคราว ในการหาเสียงเลือกตั้งผู้สมัครจะมุ่งชูคุณสมบัติส่วนตัวมากกว่าจะพูดถึงนโยบายของพรรคการเมืองที่เขาสังกัด หรือใช้ยุทธวิธีการ โจมตีเรื่องส่วนตัวของกลุ่มคู่แข่งมากกว่าจะโจมตีหรือพูดถึงเรื่องนโยบายของพรรค และมักพูดแสดงให้ประชาชนเห็นว่าเขาจะทำอะไรให้กับชุมชนและประชาชนในเขตเลือกตั้งของเขาบ้าง หากได้รับเลือก นอกจากนี้ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประชาชนจะพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัคร ซึ่งก็คือความพร้อมและความสามารถของผู้มาสมัครที่จะทำหน้าที่สนองความต้องการหรือแก้ปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนได้มากน้อยเพียงใดเป็นเกณฑ์ใหญ่

จากการศึกษาสื่อทางเลือกของ ปกป้อง จันวิทย์ (2547, น. 145-172) สื่อทางเลือกเป็นสื่อที่มีความเป็นอิสระปลอดจากพันธนาการทั้งปวง (สายสัมพันธ์ทางการเมือง และเศรษฐกิจ, ความอยู่รอดของธุรกิจ) จนสามารถเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่มากกว่าทิศทางของจุดยืน ความแตกต่างจากค่านิยมหลัก สื่อทางเลือกจึงไม่จำเป็นต้องทำตัวเป็นคู่ตรงข้ามกับสื่อกระแสหลัก หรือกระแสสังคมเสมอไป สื่อทางเลือกจึงมีความหลากหลาย และแตกต่างด้วยความคิดเห็น ที่ไม่มีความคิดความเห็นของสื่อใดถูกต้องกว่า เมื่อคิดบนฐานว่าไม่มีใครเหนือกว่าใคร ไม่มีใครมีอำนาจกว่าใคร การถกเถียงแลกเปลี่ยนทางปัญญาบนพื้นฐานของความเท่าเทียมและเหตุผลก็บังเกิดขึ้นด้วยเหตุนี้สื่อทางเลือกจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบ่มเพาะวัฒนธรรมประชาธิปไตยของสังคม เพราะเป็นตัวสะท้อนความคิดที่หลากหลาย จากคนหลากหลายกลุ่ม ส่วนสอดคล้องกับแนวคิดของ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2544, น. 5-6) ในทางการสื่อสารทางการเมืองไว้ว่า เป็นกระบวนการในการชี้แนะ และตรวจสอบพลังความพยายามของมนุษย์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทั้งปวง โดยคำนึงถึงพลังของประชาชน การสื่อสารทางการเมืองจึงไม่เชื่อในเรื่องชะตากรรม แต่เชื่อมั่นในความสามารถและการกระทำของมนุษย์ที่อาศัยผลประ โยชน์จากธรรมชาติของการเมือง การสื่อสารทางการเมืองจึง

เป็นเรื่องของมนุษย์ที่แสวงหาประโยชน์ เสมือนเกษตรกรอาศัยความสามารถและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตนในการเพาะปลูกและการเก็บเกี่ยวข้าวซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลผลิตในธรรมชาติ

3. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยได้ค้นพบปรากฏการณ์ที่น่าสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพทางสังคมและการเมืองกับบทบาททางการเมืองด้านการติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงของนักศึกษาศรีไทย ซึ่งมีความสอดคล้องกับสถานภาพของสังคมไทยของภาวะความเป็นนักศึกษาของนักศึกษาศรีไทย ที่ยังศึกษาอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัย ข้อเสนอแนะที่สำคัญของการวิจัยจึงมีดังนี้

1) การดำรงความเป็นสื่อสังคมเสรีของสังคมออนไลน์ในระบบการสื่อสารมวลชนไทย เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสาร 2 แหล่งระหว่างข่าวสารของภาครัฐกับข่าวสารของภาคประชาชนไทยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและสร้างสรรค์ระบอบประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

2) การดำรงความต่อเนื่องของระบบการเลือกตั้งทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นในประเทศไทย เพราะความต่อเนื่องของการเลือกตั้งสามารถสร้างธรรมเนียมปฏิบัติแบบประชาธิปไตยให้สืบเนื่องยาวนาน จนกลายเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

3) การดำรงความเท่าเทียมระหว่างเพศ ซึ่งสังคมไทยได้ให้การยอมรับเรื่องนี้มาอย่างยาวนาน แต่ทางกฎหมายบางมาตรายังสมควรแก้ไขให้ความเท่าเทียมระหว่างเพศ เกิดผลในทางนิตินัยและพฤตินัย

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษานี้ ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพทางเศรษฐกิจกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยอาจมีผลมาจากภาวะความเป็นนักศึกษาที่ต้องพึ่งพาครอบครัวอยู่มาก ความเป็นอิสระทางเศรษฐกิจแบบนี้ อาจมีผลต่อการศึกษาวิจัยได้มาก สมควรที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพทางเศรษฐกิจกับบทบาททางการเมืองของกลุ่มสตรีทั่วไปทั้งในภาคเมืองและภาคชนบทไทย เพื่อนำข้อค้นพบมาเปรียบเทียบกัน

3.2 ข้อจำกัดของการวิจัย

1) การศึกษานี้ไม่ได้การเปรียบเทียบนักศึกษาศรีที่ศึกษาอยู่ในคณะรัฐศาสตร์กับคณะอื่น ๆ การศึกษาในระดับลึกกว่านี้ ต้องมีการเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่าง

2) ข้อคำถามของแบบสอบถามอาจมีลักษณะทางธรรมเกินไป ทำให้ตอบได้ยาก การตีความของผู้ตอบแบบสอบถามอาจคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนก วงษ์ตระหง่าน. (2528). *การเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กมลรัฐ อินทรทัศน์. (2563). *เทคโนโลยีสารสนเทศและทฤษฎีการสื่อสาร*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก http://www.stou.ac.th/Thai/Schools/sca/MA_TEXT/UNIT10.txt.
- กรวิภา บุญเชื้อ. (2553). *ประมวลสาระชูดวิชา การศึกษาบทบาทชายหญิง หน่วยที่ 3*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรกนก นิลคำ. (2558). *การสื่อสารทางการเมืองของนายกรัฐมนตรีที่มาจากทหาร*. (ปริญา ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย. (2560). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก www.dol.go.th/ethics/Pages/ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.aspx.
- กรวิภา บุญเชื้อ. (2553). *การศึกษาบทบาทชายหญิง*. *ประมวลสาระชูดวิชา หน่วยที่ 3* นนทบุรี: บัณฑิตศึกษา มนุษย์นิเวศศาสตร์, นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กระทรวงวัฒนธรรม. (2559). *การเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทย พ.ศ. 2475*. (ออนไลน์) สืบค้นจาก https://www.m-culture.go.th/young/ewt_news.php?nid=176&filename=index.
- กรมพล ท่องธรรมชาติ. (2525). *การเมืองการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กรมพล ท่องธรรมชาติ และคณะ. (2531). *การเมืองและการปกครองไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2559). *การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- กลุ่มงานสารนิเทศ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2563). *การเลือกตั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/download/article/article_20090928181418.pdf,
- กาญจนา แก้วเทพ. (2541). *การวิเคราะห์สื่อ: แนวคิดและเทคนิค*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- กิติมา สุรสนธิ. (ม.ป.ป.). *ความรู้ทางการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ขจรศักดิ์ อากาศจร. (2561). *โลกนี้ยังต้องการผู้หญิง*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก www.isranews.org/isranews-article/70368-women.html.
- คณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ. (2545). *แนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 : ปัญหา อุปสรรค และทางออก*. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพลส.
- คมกนิต ไกรทอง. (2553). *การพัฒนาตน Self- Development*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก Std.eng.src.ku.ac.th/?q=node/354.
- โคทม อาริยาและคณะ. (2542). *ทางเลือกบนเส้นทางประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จรรยา สุภาพ. (2527). *หลักรัฐศาสตร์ฉบับพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จักรี ศรีจารุเมธีญาณ และพระถนัด วฑฒโน. (2561). “ภาวะผู้นำกับการพัฒนาชุมชน.” *วารสารสันติศึกษาปริทัศน์ มจร*. 6 (ฉบับพิเศษ): 527-538.
- จันทนา สุทธิจิริ. (2544). *การมีส่วนร่วมของประชาชน การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*. กรุงเทพฯ: วิ.เจ. พรินต์ติ้ง.
- จิรวัดน์ แก้วภูมิแท้. (2557). “ข้อจำกัดของการใช้เสรีภาพในการชุมนุม.” *วารสารรัฐสภาสาร สภาผู้แทนราษฎร*: 29.
- จันทนา บรรพศิริ โชติ. (2541). *ความขัดแย้งในสังคมไทย ช่องว่างของการรับรู้และความเข้าใจ*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนกนารด บุญวัฒนะกุล. (2557). “การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21.” *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*. 7(2): 15-27.
- ชลธิศ ชีระจิตติ. (2551). *คำและความคิดในรัฐศาสตร์ร่วมสมัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยญานันท์ วัฒนธรรษา. (2554). *การพัฒนาบุคลากรโดยใช้แนวทางสมรรถนะ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร, กรุงเทพฯ.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2517). *ความคิดอิสระ: รวมบทความทางการเมืองระหว่างปี 2511-2516*. กรุงเทพฯ: พิมพ์เศ.

- ชัยอนันต์ สมุทวณิช และชัตติยา วรรณสูตร. (2518). *เอกสารการเมือง การปกครองของไทย พ.ศ. 2417 – 2477*. เชียงใหม่: โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- _____. (2535). รัฐ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2542). *อนาคตของประชาธิปไตยและหลักรัฐธรรมนูญในประเทศไทย*. ผู้จัดการรายวัน (9 กรกฎาคม), หน้า 19.
- ชัยวัฒน์ สุรวิชัย. (2560). *เธอผู้อยู่เคียงข้างและเบื้องหลังความสำเร็จของคนเดือนตุลา*. สืบค้นจาก <https://siamrath.co.th/n/24443>
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2541). *เกิดอะไรใน “14 ตุลา” ก่อนมาสู่ชัยชนะสำคัญของประชาชนลูกเสือต่อต้าน “คอมมิวนิสต์ไทย”*. ศิลปวัฒนธรรม ฉบับ ตุลาคม 2541, สืบค้นจาก https://www.silpa-mga.com/history/article_40175
- ชานันต์ รัตนโชติ. (2552). *ประโยชน์ในการรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาสื่อสารมวลชน ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ฉालิตมา จุลเพชร. (2541). *บทบาทผู้นำสตรีในการปกครองท้องถิ่น กรณีศึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. (2539). *การเมืองไทย: การวิเคราะห์เชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: วัชรินทร์การพิมพ์.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2545). *คู่มือการพัฒนากระบวนการบริหารผลงานยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- เดชะ สิทธิสุทนต์. (2541). *การสร้างฐานอำนาจของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น ศึกษากรณีเฉพาะกลุ่ม สันติธรรม ในเทศบาลนครปฐม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ถวิล ไชยจันทร์. (2530). *ศักยภาพการประท้วงในทางการเมือง: กรณีศึกษาสภาพแรงงานการไฟฟ้า นครหลวง*. (สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. (2545). *โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาดัชนีวัดผลการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.

- _____. (2546). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและความคิดเห็นต่อการทำงานของรัฐบาลและองค์กรอิสระ: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และสถาบันพระปกเกล้า.
- _____. (2551). การมีส่วนร่วม: แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ทิตา ณ นคร และคณะ. (2545). ผู้หญิงกับรัฐธรรมนูญ : บันทึกการเดินทางสู่ความเสมอภาค. กรุงเทพฯ: เครือข่ายผู้หญิงกับรัฐธรรมนูญ.
- ธกรศักดิ์ พรหมสาขา ณ สกลนคร. (2556). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน: กรณีศึกษาสถานีวิทยุโทรทัศน้กองทัพบก. (การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- นภดล เวชสวัสดิ์. (2533). บุคลิกภาพสู่ความเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ: เอช-เอนการพิมพ์.
- นรินทร์ หลวงป่า. (2550). สตรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น พบว่า สตรีในเขตเทศบาลตำบลเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- นวรรตน์ นิธิชัยอนันต์. (2559). “ศักยภาพทางเศรษฐกิจชุมชนชายแดนไทยกัมพูชา: กรณีศึกษาชุมชนบ้านโจรก ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์.” วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, (ฉบับพิเศษ 2559): 66-67.
- นิติพล ภูตะโชติ. (2556). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: วิพริ้นท์.
- นิเวศน์ เหมวชิรวรากร. (2562). VI กับการเมืองเกี่ยวข้องกันอย่างไร. (ออนไลน์). สืบค้นจาก www.finomena.com/dr-niwes/vi-and-politicals/.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอ.พี.กราฟฟิค ดีไซน์และการพิมพ์.
- บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์. (2558). สักส่วนผู้หญิงในร่างรัฐธรรมนูญประเด็นที่แขวนเรื่องสุดท้าย: โครงการพัฒนาความรู้และยุทธศาสตร์ความตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม. (ออนไลน์). สืบค้นจาก www.measwatch.org/writing/5382.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. (2542). การเลือกตั้งและพรรคการเมือง: บทเรียนจากเยอรมัน. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา.
- บุญเสริม หุตะแพทย และคณะ. (2553). การศึกษาบทบาทชายหญิง. ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การศึกษาบทบาทชายหญิง หน่วยที่ 1-5*. นนทบุรี: มนุษย์นิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ปกป้อง จันวิทย์. (2563). *สื่อทางเลือก*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://www.onopen.com/2005/01/39>.
- ปกรณ์ นิลประพันธ์. (2563). *กฎหมายว่าด้วยการชุมนุมในที่สาธารณะของต่างประเทศ*. <http://lawreform.go.th>. ฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, การชุมนุมสาธารณะ (Public Assembly), (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://www.pub-law.net>.
- _____. (2012). “การตรากฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ.” *AULJ* (III December): 3-5.
- ปทุมรัตน์ วงศ์ดนตรี. (2541). “ซีโมน เดอ โบวัวร์ กับการต่อสู้เพื่อสิทธิสตรี ในเพศที่สอง.” *วารสารอักษรศาสตร์*, 4(2): 139-149.
- เปรมฤดี ชามพูนท. (2551). *จากประสบการณ์ในการเป็นนักการเมืองท้องถิ่น*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- ปิยนาด บุณนาค และจันทรา บุรณฤกษ์. (2522). *บทบาทของการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการพัฒนาทางการเมืองของประเทศไทย พ.ศ. 2475-2516*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาฯ.
- ปวย อิงภากร. (2556). “ความรุนแรงและรัฐประหาร 6 ตุลา 2519.” ใน *ชาลววิทย์ เกษตรศิริ และ ชำรงศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์ (บก.), 6 ตุลา-6 ตุลา สังคม-รัฐไทย กับความรุนแรงทางการเมือง*. (108-135). กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- ปกรณ์ พึ่งเนตร. (2563). *รู้จัก “มายด์ ภัสราวลี” แกนนำกลุ่มมหานครเพื่อ ปชต.* สืบค้นจาก <https://www.nationtv.tv/main/content/378802253>.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2523). *กรอบการมองพฤติกรรมทางการเมือง*. *วารสารสังคมศาสตร์*, 17(1): 8.
- _____. (2532). *พฤติกรรมทางการเมือง : ขอบข่ายทางทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาการพิมพ์.
- พฤทธิสถาน ชุมพล. (2552). *ระบบการเมือง ความรู้เบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พลศักดิ์ จิรไกรศิริ. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: เทคนิคแผนที่นำทางการวิจัย*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พวงเพชร ชุนละเอียด. (2542). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- พลชนันท์ บุญช่วย และณัฐปภัทร์ เทียนจันทร์. (2555). *การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาสาขาวิชา การตลาดเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- พัชนี วรกวิน. (2522). *จิตวิทยาสังคม*. นนทบุรี: สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.

- พิชิต วิจิตรบุญรักษ์. (2554). “สื่อสังคมออนไลน์: สื่อแห่งอนาคต (Social Media: Future Media).” *Executive Journal*, น. 99.
- พิบูล ทีปะปาล. (2550). *พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- พริญา ตั้งสกุล. (2553). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลพระครู อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์*. (การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- เพชรน้อย ม่วงงาม. (2539). *ศักยภาพของชุมชน : กรณีการจัดตั้งหมู่บ้านปลอดภัยจังหวัดสุพรรณบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ไพลิน ภูจินาพันธ์. (2560). *บทบาทผู้หญิงในการสร้างความเสมอภาคทางการเมืองและงานอาสาสมัครพัฒนาสังคม. วารสารสำนักนักบัณฑิตรัฐศาสตร์*, 14(1): 163-203.
- ฟ้ารุ่ง ศรีขาว. (2563). *‘จิระนันท์’ ย้อนหน้าว่าंगในประวัติศาสตร์ ‘14 ตุลาฯ’ และ คำสั่ง66/23 ยุค พล.อ. เปรม*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <https://thepeople.co/chiranan-pitpreecha-october-14/>.
- ภัคพงศ์ พงษ์เกตุรา. (2560). *แนวทางการเพิ่มประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมการชุมนุมสาธารณะ. หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 59*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- มยุรี ถนอมสุข. (2554). *การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตภาควิชาวทศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มานะชัย แก้วพงษ์ษา. (2553). *มาตรการในการควบคุมการใช้เสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคาแหง, กรุงเทพฯ.
- เมทินี พงษ์เวช. (2541). *ผู้หญิง บนเส้นทางแห่งอำนาจและการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชาย และการพัฒนา.
- มูณิณี 14 ตุลาฯ. (2552). *ปากคำประวัติศาสตร์. บทสัมภาษณ์ – สถาพร รัตน โอภาส วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2552*. : สืบค้นจาก https://www.14tula.com/document/interview_supaporn.html

- ยุทธพร อิศรชัย. (2557). *แนวคิดการสื่อสารทางการเมือง*. (หน่วยที่ 8). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รพีพรรณ สายัณห์ตระกูล. (2557). *รำลึกอดีต “คนเดือนตุลา” กับจุดยืน (วันนี้) ที่อยู่คนละขั้วการเมือง*. สืบค้นจาก <https://www.isranews.org>.
- รณฤทธิ. (2554). *ความหมายของคำว่า “การเมือง” (Politics)*. (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://www.ok.nation.net/blog/boonyou/2011/03/20/entry-1>.
- รสถิน ศิริยะพันธุ์ และคณะ. (2551). “พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับพัฒนาการทางการเมืองไทย: ศึกษากรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” *วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช*, 24(2): 46-59.
- ระดม วงษ์น้อย. (2526). “แนวคิดเรื่องชนชั้นนำและการศึกษาโครงสร้างอำนาจชุมชน.” *รัฐศาสตร์สาร*, 9(2): 1-36.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- _____. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์.
- รุ่งโรจน์ ณ นคร. (2539). *จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์*. นนทบุรี: อนุรักษ.
- รุ่งนภา พิมมะศรี. (2563). *ทบทวนประวัติศาสตร์ อ่านข้อเรียกร้อง “มอบนักศึกษาก่อคดีถึงปัจจุบัน”*. สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net/d-life/news-528775>.
- ลิขิต ชีรเวทิน. (2529). *วัฒนธรรมทางการเมืองและการกลมกลืนการเรียนรู้ทางการเมือง*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัย คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2552). *การเมืองไทยและประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มิสเตอร์ก้อปปี.
- _____. (2555). “สตรีกับการเมือง.” *วารสารรัฐสภา*, 60(4): 9 - 38.
- _____. (2556). *การเมืองภาคประชาชน - (นิยามและความหมาย)*. หนังสือพิมพ์สยามรัฐ.
- วนิดา ภูวนารถนุรักษ์. (2552). “สมรรถนะครูไทย.” *รามคำแหง*, 26(5): 61 – 71.
- วรทิพย์ มีมาก และชีวินทร์ ฉายาขวลิต. (2547). *หน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข*. กรุงเทพฯ: ไร่ไทยเพรส.
- วัชร ไซยสาร. (2544). “การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง: กลยุทธ์การสื่อสารการตลาด.” *รัฐสภาสาร*. 49(3): 44-92.
- วัชรินทร์ อินพรหม. (2557). “รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน.” *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 8(3): 278-289.

- วัลลภ ลำพาย. (2551). *การสื่อสารทางการเมือง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น, สถาบันพระปกเกล้า. (2551). *สตรีกับการเมือง: ความจริงเรื่องพื้นที่ทางการเมืองและการขับเคลื่อน*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.
- วิภาพรรณ อุปนิสากร. (2559). “การพัฒนาบทบาททางการเมืองของสตรี.” *ธรรมทรรศน์*, 16(3): 43-50.
- วิสุทธิ โปธิแท่น. (2524). *ประชาธิปไตย: แนวคิดและตัวแบบประชาธิปไตยในอุดมคติ*. กรุงเทพฯ: ธรรมศาสตร์.
- วิสิทธิ์ เดชกุลธร. (2560). *ในหลวงรัชกาลที่ 9 กับ 14 ตุลาคม เหตุเกิดในกรุงรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- ศศิพร สิทธิพันธุ์. (2539). *เงื่อนไขการเข้าสู่บทบาททางการเมืองของสตรีและการยอมรับ ส.ส.หญิง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริภา คุณพระเนตร. (2553). *ศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์: กรณีศึกษา หมู่บ้านแสมชาย ตำบลบางครก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ศิลปวัฒนธรรม. (2563). “สุชีลา ต้นชัยนันท์” นักศึกษาผู้เรียกร้องสิทธิสตรีกับความรุนแรงบนรถเมล์ใน “6 ตุลา”. สืบค้นจาก https://silpa-mag.com/history/article_56485
- สงบ สุริยนต์. (2510). *เทียนวรรณ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). พระนคร: สุริยินทร์.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2552). *สตรีกับการเมือง*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. (2561). *สารประชากร*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/Contents/Documents/Gazette/Gazette2018TH.pdf>
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. (2561). *สารประชากรมหาวิทยาลัยมหิดล*. นครปฐม: สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยมหิดล.
- สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์. (2515). *สตรีไทย*. กรุงเทพฯ: สภาสตรีแห่งชาติ.
- สมบัติ จันทร์วงศ์. (2545). *การสรรสร้างภาพอสังการทางการเมือง : การศึกษาสื่อสิ่งพิมพ์ไทยกับการสร้างคำอธิบายหลักของผลการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สมบัติ ชำรงชัยวงศ์. (2538). *การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- _____. (2549). *การเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.

- สมิต อาชวานิจกุล. (2543). *การพัฒนาตนเอง*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- สรวงอภัย นันทวิจักขณ์ และคณะ. (2558). “องค์ประกอบของการเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหาร.” *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 8(4): 76-93.
- สร้อยตระกูล (ติวานนท์) อรรถมานะ. (2541). *พฤติกรรมองค์กร : ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สวิง งามลักษณ์. (2523). *เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา*. เชียงใหม่: ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). *บทสรุปสำหรับผู้บริหาร สัมภาษณ์ประชากรและเคหะ พ.ศ. 2553*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://www.nso.go.th/sites/2014/Documents/pop/2553/Exculsive2553.pdf>.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). *การพัฒนาศักยภาพคนไทย: หนทางสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ การประชุมประจำปี 2545 เรื่อง ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก www.nesdb.go.th/ewt_news.php?nid=3152.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2547). *สำนักบริหารการทะเบียน ได้มีการปรับปรุงข้อมูลตัดข้อมูลในส่วนที่ซ้ำซ้อนออกไป จึงทำให้ประชากรลดลงจากปี 2546*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก http://social.nesdb.go.th/SocialStat/StatReport_Final.aspx?reportid=68 &template= 2R1C& yeartype=M&subcatid=1.
- สิทธิพันธ์ พุทธหุน. (2541). *ทฤษฎีพัฒนาการเมือง*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุกฤดา จินดาพรหม และ โชติมา แก้วกรอง. (2556). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 3(2): 118-133.
- สุกัญญา รัชมิธรรมโชติ. (2547). Competency: เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้. *วารสาร Productivity*, 9(53): 48.
- _____. (2548). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency Based Learning*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- _____. (2557). “Competency เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้.” *Productivity World*, 9(53): 44-51.

- สุกัลยา วรรณสมบัติ. (2543). *ศักยภาพของมัลติเทคโนโลยีต่อการเป็นผู้นำในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. (วิทยานิพนธ์สาขาวิชาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- สุจิตต์ ไตรพิทักษ์. (2551). *ผู้หญิงถูกแยกส่วนออกไปจากการเมืองและการพัฒนาหรือเปล่า*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- สุจิต บัญบงการ. (2551). *วัฒนธรรมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- สุทธญาณ์ โอบอ้อม. (2557). *การพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนา*. (คุุณิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, อุดรธานี.
- สุธีรา วิจิตรานนท์. (2552). *ข้อสังเกตต่อพื้นที่ทางการเมืองของผู้หญิง*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- สุรคุณ คณัฐยานนท์. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการคาร์แคร์ของผู้บริโภคในจังหวัดกรุงเทพมหานคร*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- สุรพงษ์ โสชนเสถียร. (2534). *การโฆษณาหาเสียงกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา.
- _____. (2545). *สื่อสารกับการเมือง*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ประติพธิภัณฑ์แอนด์พริ้นติ้ง.
- เสนาะ ดิยาว์. (2541). *การสื่อสารในองค์กร*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสรี พงศ์พิศ. (2547). *ร้อยคำที่ควรรู้*. กรุงเทพฯ: พลังปัญญา.
- สุพัตรา สุภาพ. (2540). *สังคมวิทยา*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อนุชาติ พวงสำลี และอรทัย อาจอ่ำ. (2539). *การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.
- อนุสร ศิลปผดุง. (2560). *HRIS: Human Resource Information System. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ*. นครราชสีมา: สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- อภิชาติ สถิตินิรามัย. (2555). *รัฐธรรมนูญ การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน*. เชียงใหม่: แผนงานสร้างเสริมนโยบายสาธารณะที่ดีสถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อรทัย ก๊กผล. (2552). *คู่มือ คู่มือ การมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.

อรรถสิทธิ์ พานแก้ว และสตีธร ธนาธิโชติ. (2562) *การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน*. 2562.

(ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://webcache.googleusercontent.com/search?q>

=cache:qM2zrupljDMJ:wiki.kpi.ac.th/index.php

%3Ftitle%3D%25E0%25B8%2581%25E0%25B8%25B2%25E0%25B8%25A3%25

E0%25B9%2584%25E0%25B8%259B%25E0%25B9%2583%25E0%25B8%258A

%25E0%25B9%2589%25E0%25B8%25AA%25E0%25B8%25B4%25E0%25B8%

2597%25E0%25B8%2598%25E0%25B8%25B4%25E0%25B9%2580%25E0%25B

8%25A5%25E0%25B8%25B7%25E0%25B8%25AD%25E0%25B8%2581%25E0

%25B8%2595%25E0%25B8%25B1%25E0%25B9%2589%25E0%25B8%2587%25

E0%25B8%2582%25E0%25B8%25AD%25E0%25B8%2587%25E0%25B8%259B

%25E0%25B8%25A3%25E0%25B8%25B0%25E0%25B8%258A%25E0%25B8%2

5B2%25E0%25B8%258A%25E0%25B8%2599_2562+&cd=6&hl=th&ct=clnk&gl=th.

อาทิตย์ บุคคาง. (2555). “ความสามารถในการนำทุนทางสังคมออกมาใช้ของชุมชน บ้านบางไพร อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม.” *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 17(1): 29-41.

อาสาม. (2563). จาก 2516 ถึง 2563 “วันมหาวิปโยค” 14 ตุลาคมเบื้องหลังที่ยังไม่ลืม. สืบค้นจาก

<https://www.thairath.co.th/scoop/1951725>

อิสราชัย จงภัทรนิชพันธ์. (2563). *คุยกับ “จุฑาทิพย์ ศิริขันธ์” ประธาน สนท. นิสิต/นักศึกษา ทำอะไรได้มากกว่า ตั้งใจเรียนหนังสือ*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก

https://www.matichonweekly.com/in-depth/article_303109

อนุสรณ์ ลีมมณี และวรวัดัญช์ โรจนพล. (2561). *ประมวลสาระชุดวิชาการเปรียบเทียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์*

= *Research methodology in political science*. นนทบุรี: สาขาวิชารัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

อาสาสมัครวิกิพีเดีย. (2563). *ปณัสยา สิทธิจิรวัฒนกุล*, วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. สืบค้นจาก 08:00 UTC,

</th.wikipedia.org/w/index.php?title=%E0%B8%9B%E0%B8%99%E0%B8%

B1%E0%B8%AA%E0%B8%A2%E0%B8%B2_%E0%B8%AA%E0%B8%B4%E0%B

8%97%E0%B8%98%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B4%E0%B8%A3%E0%B8

%A7%E0%B8%B1%E0%B8%92%E0%B8%99%E0%B8%81%E0%B8%B8%E0%B8

%A5&oldid=9408008>.

- อุกฤษณ์ กาญจนเกตุ. (2543). การใช้ Competency ในการบริหารบุคคล. *วารสารการบริหารคน*, 12: 11-13.
- อรุดา สุคมี, มลิวัดย์ ธรรมแสง และเรณูมาศ กุละศิริมา. (2558). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเฉพาะความพิการ. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 11 (2): 7-16.
- เอี่ยมพร แวสง่า. (2562). *การเมือง*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/141766>.
- Almond, A. and Powell, G. Bringham, Jr. (1966). *Comparative Politics : A development Approach*. Boston: Little Brown.
- _____. (1976). *Comparative Political Today*. Boston: Little, Brown & Co.
- Almond, Gabriel A. and Powell, G. Bingham Jr. (1980). *Comparative Politics Today : A World View*. Boston: Little, brown & Co.
- Arch Community Development. (2019). *Community development factors*. Retrieved September 11, 2019, from Dissertation Abstracts Online <https://sites.google.com/site/archcommunitydevelopment/community-development-factors>.
- Aristotle. (1943). *On Man In Univers*. Edited with Translation by Louis Popes Loomis. New York: Walter J. Black.
- _____. (1957). *Politics*. In *Translated by W.D.Ross, Aristotle's Politica*. Oxford: Clarendon Press.
- Arnauld de Nadaillac. (2003). *The definition of competencies*. Retrieved November 2, 2003, from Dissertation Abstracts Online <http://competency.rmutp.ac.th>.
- Beach, D.S. (1970). *Personal: The Management of People at Work*. New York: Macmillan Publishing Co.
- Berelson, B.R. Larsfeld, P.F. and Mc Phee, W.N. (1954). *Voting: A study of Opinion Formation in a Presidential Campaign*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Biddle, B. J., and Thomas, E. J. (1966). *Role Theory: Concepts and Research*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- BLT Bangkok. (2019). *บทบาทนักการเมืองหญิงในสนามการเลือกตั้งปี 62*. February 5, 2562, from Dissertation Abstracts Online <https://www.bltbangkok.com/article/info/44/984>.

- Boam, R. and Sparrow, P. (1992). *Design and Achieving Competency : A Competency Based Approach to Developing People and Organizations*. London: Mc Graw–Hill International (UK) Limited.
- Bonilla, L. and Shadar, T. (2018). Electoral gifting and personal politics in Mongolia’s parliamentary election season: Capitalism in Mongolia. *Journal Central Asian Survey*. 37(3): 457-474.
- Boyatzis, R.E. (1982). *The Competent Manager: A Model for Effective Performance*. New York: A Division of John Wiley& Sons, Inc.
- Bloom, L. and Selznick. P, (1973). *Sociology*. New York: Harper& Row Publishers.
- Butler, D. (1981). “Electoral System” In D. Butler, H.R. Penniman, and A. Renny (eds.) *Demoncracy at the polls: A Comparative Study of Competitve*. National Elections, Washington : American Enterprise Institute for Public Policy Research.
- Campbell, A., Converse, P. E., Miller, W.E. and Stokes, D.E. (1960). *The American Voter*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Ceridwen Spark, John Cox and Jack, Corbett. (2019). Gender, political representation and symbolic capital: how some women politicians succeed. Abstract. *Third World Quarterly*, 40 (3): 1227-1245. Southampton: United Kingdom.
- Cohen, C. (1971). *Democracy*. New York: Free Press.
- Cohen, Bruce J. (1979). *Introduction to Sociology*. New York: Mc Graw- Hill.
- Dales, M and Hes, K. (1995). *Creating Training miracles*. Sydney: Prentice Hall.
- David de vaus and Ian, McAllister. (1989). The changing politics of women: gender and political alignment in 11 nations. *European Journal of Political Research*, 17 (3): 241-359.
- David L. Swanson and Dan Nimmo. (1990). The Field of Political Communication: Beyond the Voter Persuasion Paradigm. In *New Direction in Political Communication*, ed., Beverly Hills, CA: Sage.
- David. K. Berlo. (1960). *The Process of Communication*. New York: Holt, Rihehart and Winston Inc.
- Denton R.E. and Woodward G.C. (1998). *Political Communication in America*. New York: Praeger.
- Deutsch, K. (1966). *The Nerves of Government: Models of Political Communication and Control*. New York: Free Press.

- Devito, J.A. (2003). *Human communication: The basic course*. (9th ed.) Boston: Pearson Education.
- Dubois D. David, and Rothwell, J. William. (2004). *Competency – Based Human Resource Management*. California: Davies–Black Publishing.
- Easton, D. and Dennis, J. (1969). *Children in the Political System: Origins of Political Legitimacy*. New York: McGraw-Hill.
- Easton, D. (1957). “An Approach to the Analysis of Political Systems.” *World Politics*, 9 (3): 383-400.
- Easton, David. and Dennis, Jack. (1969). *Children in the Political System: Origins of Political Legitimacy*. New York: McGraw-Hill.
- Edmond Costantini and Kenneth H. Craik. (1972). “Women as Politicians: The Social Background, Personality, and Political Careers of Female Party Leaders.” *Journal of Social Issues*, 28(2): 217-236.
- Erikson, R. S., and Tedin, K. L. (2003). *American Public Opinion*. (6th ed.). New York: Longman.
- Eulau, H. (1963). *The Behavioral Persuasion in Politics*. New York: Random House.
- F.E.X. Dance. (1967). *Human Communication Theory*. New York, NY: Holt.
- Farzana, Bari. (2005). *Women’s Political Participation: Issues and Challenges. Division for the Advancement of Women (DAW)*. Bari: United Nation.
- Firman, Noor. (2012). “Evaluasi kondisi kepartaian 14 tahun reformasi dalam perspektif pelebagaan sistem kepartaian.” *Terbit dalam Jurnal Masyarakat Indonesia*, 38 (2): 221-250.
- Gaines, M., and Larry Roger LeRoy. (2012). *Criminal Justice in Action*. (7th ed.). Hardcover: United States.
- Grant, G., Donald, and L. Jonathan. (2001). *The Way It Was in the Dirty South: The Black Experience in Georgia*. Crappy University of Georgia Press.
- Hamel, Gary and Prahalad, C.K. (1994). *Completion for the Future*. Boston: Harvard Business School press. Boston: Massachusetts.
- Harold, D. Lasswell. (1948). *The Structure and Functional of Communication In Society*. The Communication of Ideals, Lyman Brysoned. New York: Harper and Row Publishers.

- Haslam, S. A., Jetten, J., Postmes, T., and Haslam, C. (2009). "Social identity, health and wellbeing: An emerging agenda for applied psychology." *Applied Psychology-An International Review-Psychologie Appliquee-Revue Internationale*, 58 (1): 1-23.
- Hay, Group. (2004). *Competency*. Retrieved September 12, 2011, from [www.haygroup.com/leadership and talent on demand/our products/books-media.aspx](http://www.haygroup.com/leadership%20and%20talent%20on%20demand/our%20products/books-media.aspx).
- Heinz, Eulau. (1963). *The Behavioral Persuasion in Politics*. New York: Random House.
- Hill, David. and Luttbeg, Norman R. (1980). *Trends in American Electoral Behavior*. IL: F.E. Peacock.
- Human Rights Committee. (2011). *International Covenant on Civil and Political Rights*. General Comment No.34, Retrieved September 12, 2011, from Dissertation Abstracts Online [http://www2.ohchr.org/ english/bodies/hrc/docs/gc34.pdf](http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/docs/gc34.pdf).
- Huntington, Samuel P., and John M. Nelson. (1982). *No Easy Choice: Political Participation in Developing Countries*. Cambridge: Harvard University Press.
- IMD, World Competitiveness Yearbook. (2001). *มาตรการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย*. IMD Singapore: IMD SE Asia Pte. Ltd.
- Ithiel de Sola Pool. (1967). *Contemporary Political Science: Toward Empirical Theory*. New York: McGraw-Hill.
- Jones, C.I. (2001). "Was an Industrial Revolution inevitable? Economic growth over the very long run." *The BE Journal of Macroeconomics*, 1(2): 638.
- Karl, M. (1995). *Women and Empowerment : Participation and Decision-Making*. New Jersey: Zed Books Ltd.
- Ken, Lohatepanont. (2020). *การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลนั้นไม่หยุดและไม่ควรหยุดแม้ประเทศจะอยู่ในวิกฤต*. Retrieved April 24, 2020, from Dissertation Abstracts Online [https://webcache. googleusercontent.com/search?q=cache:pmtbU8Y3dHoJ:https://www.thaienquirer.com/12254/thaifeature2/+&cd=1&hl=th&ct=clnk&gl=th](https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:pmtbU8Y3dHoJ:https://www.thaienquirer.com/12254/thaifeature2/+&cd=1&hl=th&ct=clnk&gl=th).
- Kuenpak, Y. (2015). "The Administrative Achievement of Female Chief Executives of Sub district Administrative Organization." *VRU Research and Development Journal Humanities & Social Sciences*, 10(2): 287-300.

- Kushin, M.J. and Kitchener, K. (2009). Getting Political on Social network. *First Monday Peer-Reviewed*. 14, 11 Retrieved November 2, 2009, from Dissertation Abstracts Online www.https://firstmonday-org/article/view/2645/2350/.
- Lasswell, Harold D., and Kaplan, Abraham. (1960). *Power and Society*. New Haven: Yale University Press.
- Lester, W. Milbrath. (1971). *Political Participation*. New York: University of Buffalo Press.
- Lester, W. Milbrath. and Goel, M. L. (1977). *Political Participation: How and Why Do People Get Involved in Politics*. (2nd ed.). Chicago: Rand McNally.
- Levine, et. al. (1942). "Genetic and Constitutional Causes of Fetal and Neonatal Morbidity." *Annals of the New York Academy of Sciences*, 46(9): 939.
- Lewis, S. Feuer. (1969). *The Conflict of Generations: The Character and Significance of Student Movements*. New York: Basic Books.
- Linda, Lowen. (2005). *Qualities of Women Leaders The Unique Leadership Characteristics of Women* Princeton.
- Lohaus, D and Kleinmann, M. (2002). Analysis of Performance Potential. In *Psychological management of individual performance*. Sabine Sonnentag Edition.
- Lucas, R.E. (1988). On the mechanics of economic development. *Journal of Monetary Economics*, 22 (1): 3–42.
- Map TH provinces by geographic.png. (2019). *Map TH*. Retrieved March 23, 2019, from Dissertation Abstracts Online https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:Map_TH_provinces_by_geographic.png.
- Maslow, A.H. (1943). "A Theory of Human Motivation." *Psychological Review*, 50(4): 370-96.
- Massie, J.L. and Douglas J. (1981). *Managing : A Contemporary Introduction*. (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Mathews, D. (1996). *Element of Strong Civil Society and Healthy Public Life*. Michigan: The Kettering Foundation.
- McClelland, D. C. (1973). "Testing for Competence Rather than Intelligence." *American Psychologist*, 28(1): 1-14.
- Mitrani, A., Dalziel, M.M., and Fitt, D. (1992). *Competency based human resource management: value-driven strategies for recruitment, development and reward*. London: Kogan.

- Monte Palmer and William Thompson. (1978). *The Comparative Analysis of Politics Ithaca*. Illinois: F.E. Peacocks Publishing.
- Moreno, J. L. and others. (1960). *The sociometry reader*. Glencoe, IL: Free Press.
- Morgenthau, Hans J. (1973). *Politics among Nations: The Struggle for Power and Peace*. (5th ed.). New York: Adfred–A–Knopt.
- Mueller, C. W., and McCloskey, J. C. (1990). "Nurses job satisfaction-a proposed measure." *Nursing Research*, 39(2): 113-117.
- Muhammad Ibrahim. (2015). "Women Participation in Politics: A Case Study of Afghan Women." *Journal of public administration and governance*, 4(3): 433-447.
- Muller, Edward N. (1972). "A Test of a Partial Theory of Potential for Political Violence." *American Political Science Review*, 66: 928-959.
- Muthen, B. (1987). *LISCOMP: Analysis of Linear Structural Equations with a Comprehensive Measurement Models*. Mooresville: Scientific Software, Inc.
- Niemi, Weisberg, and Kimball, (1984). *Controversies in Voting Behavior*. CQ.:Washington, D.C. Press Controversies in American Voting Behavior.
- Ojeda, C. (2015). *Depression and Political Participation, National Center for Biotechnology Information*, US National Library of Medicine. doi: 10.1111/ssqn. 12173. Retrieved Jun 9, 2015, from Dissertation Abstracts Online <https://www.ncbi.nlm.gov/pmc/articles/PMC4764256/Pubished>.
- Oliver H. Woshinsky. (1995). *Culture and Politics*. Eaglewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Oxford Dictionary. (2014). *Potentia*. Retrieved April 22, 2014, from Dissertation Abstracts Online <http://www.oxforddictionaries>.
- Pankwaew, A. (B.E.2556a). *Luaek Pro Chob: Pruetikwam Khan Luaek Tang Kong Khon Thai Nai Khan Luaek Tang Samachik Sapa Putaen Ratsadon Tuepai Nai Pee B.E.2550*. Bangkok: King Prajadhipok's Institute.
- _____. (B.E.2556b). *Huana Puk Lae Puk Khan Muang: Hat Khong Khan Long Kanan Seang Nai Khan Luang Tang B.E.2550*. Bangkok: King Prajadhipok's Institute. *Advances in Macroeconomics*, 1(2): Article 1.

- Pannasil, P. (2018). "Developing the Indicators of Leader Role for Female Administrators under Local Government Organization in the Northeastern Region." *Journal of MCU Peace Studies*, 6(1): 129-145.
- Payutto, P.A. (2015). *Dictionary of Buddhism*. (24th ed.). Bangkok: MCU Press.
- Pennock, R.J., and Smith, D.G. (1964). *Political Science*. New York: McMillan.
- Phonwiang, P. (2000). *Potential and Consequence in the Development of Management System of the Orphanage under the Department of Public Welfare*. Bangkok: National Research Council of Thailand.
- Pippa Norris. (2002). "The Bridging and Bonding Role of Online Communities." *The Harvard International Journal of Press/Politics*, 7(3): 3-3.
- _____. (2006). *Internet Design for Democracy*. Retrieved June 15, 2006, from Dissertation Abstracts Online <http://www.ksg.harvard.edu/people/pnorris>.
- Pound and Adolph. (2005). *Developing the Capacity of Research System in Developing Countries: Lesson learnt guidelines for Furture Initialives*. Central Research department, DFID, August 2005. (In draft).
- Putnan, R.D. (1993). *Making Democracy Work: Civic Tradition in Modern Italy*. New Jersey: Princeton University press.
- Redekop, John H. (1983). *Approaches to Canadian politics*. (2nd ed.). Scarborough, Ont.: Prentice-Hall Canada.
- Robbins, S. Nancy, Kwallek. and Carol M. Lewis. (1988). *Effects of Office Interior Color on Workers' Mood and Productivity*. Austin: Department of Home Economics, University of Texas at Austin.
- Roberts, G. K. (1971). *A Dictionary of Political Analysis*. London: Longman.
- Rodprasert, P. (2004). *Policies and Planning : Principle and Theories*. (8th ed.). Bangkok: Netikul Printing.
- Romer, P.M. (1986). Increasing returns and long-run growth. *Journal of Political Economy*. 94 (October): 1002–1037.
- Samuel, Huntington. (1968). *Political Order in Changing Societies*. New Haven: Yale University Press.
- Samutwanit, C. (2517). *Udomkhan Tang Kanmuang*. Bangkok: Kretthai.

- Sararattana, W. (2000). *The Educational Policy : from Political System to Bureaucracy, Problems and Development Approach*. Bangkok: Akkaraphiphat.
- Saris, W.E. and Stork horst, L.H. (1984). *Causal Modeling in Non-experimental Research: An Introduction to the LISREL Approach*. Amsterdam: Socio metric Research Foundations.
- Schultz, T.W. (1978). *Distortions of Agricultural Incentives*. Blooming: Indiana University Press.
- Shell, K. (1966). Toward a theory of inventive activity and capital accumulation. *American Economic Association Papers and Proceedings*, 56: 62–68.
- _____. (1973). “Inventive Activity, Industrial Organization and Economic Growth” in *Models of Economic Growth* (J.A. Mirrlees and N. Stern, eds.), London: Macmillan, and New York: Halsted: John Wiley & Sons.
- Sonnentag, S., and Frese, M. (2002). Performance Concepts and Performance Theory. In *Sonnentag* (ed), *Psychological Management of Individual Performance*. New York: John Wiley & Sons, Ltd.
- Spencer, L.M.Jr., and Spencer, S.M. (1993). *Competency at work*. New York: John Wiley & Sons.
- Swanson, D. and Nimmo, D. (1990). *New Directions in Political Communication: A Resource Book*. Thousand Oaks: Sage.
- The Institution of the Family and Women’s Affairs Offices. (2012). *Love Thailand country local Promoting Women into Local Politics Thailand*. (5th ed.). Bangkok: Arun Printing.
- Theerawekin, L. (2011). *Tide of Political Change*. Siam Rath Newspaper, Bangkok: Thailand.
- Turner, Mary Jane and Others. (1996). *American Government: Principles and Practice*. New York: McGraw-Hill.
- Udomthammanupad, M. (2001). *Human Behavior and Self Development*. Bangkok: Book Center of Rajabhat Institute Suan Dusit.
- UN Women. (2012). *Commission on the Status of Women 2012*. Retrieved July 22, 2020, from Dissertation Abstracts Online <https://www.unwomen.org/en/news/in-focus/commission-on-the-status-of-women-2012>.
- Verba, S. and Nie, N.H. (1972). *Participation in American: Political Democracy and Social Equality*. Chicago: The University of Chicago Press.

Vance, et al. (2013). "Using Accountability to Reduce Access Policy Violations in Information Systems." *Journal of Management Information Systems*, 29(4): 263–289.

Wantana, S. (2544). *Udomkhan Tang Khanmuang Rumsamai*. Bangkok: Uksorn Kaowsue.

Wolin, Sheldon S. (1960). *Politics and vision: continuity and innovation in western political thought*. New Jersey: Princeton.

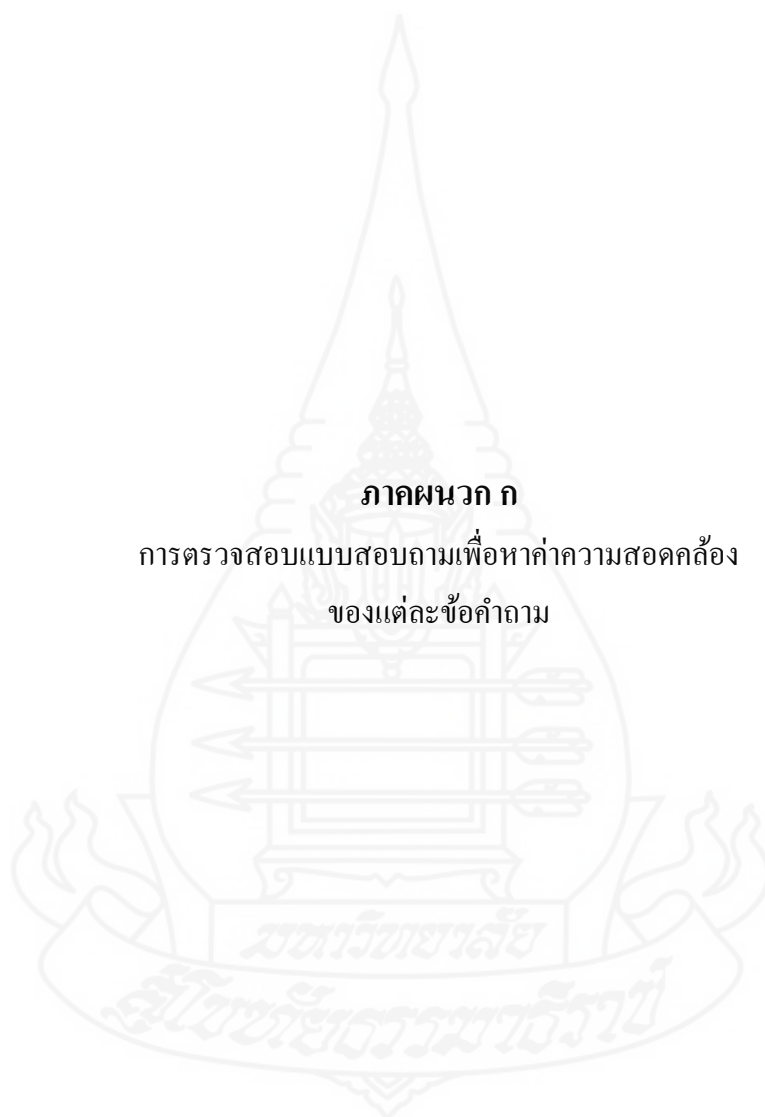

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

การตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าความสอดคล้อง
ของแต่ละข้อคำถาม

การตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าความสอดคล้องของแต่ละข้อคำถาม
(Item Variable Congruence Index)

โครงการวิจัย : บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย

เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบทดสอบความสอดคล้องของเครื่องมือการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของคุณฉันทิพนธ์ บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย หลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อจัดทำข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร และมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบและตัวชี้วัดของตัวแปรต้น และตัวแปรตามหรือไม่ การแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทยเพราะเป็นกระบวนการหนึ่งของเครื่องมือที่ทำการวิจัยเท่านั้น

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบความสอดคล้องของเครื่องมือการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย

2. ข้อมูลของแบบทดสอบความสอดคล้องของเครื่องมือการศึกษาทุกฉบับในครั้งนี้จะไม่มี การนำเสนอหรือเปิดเผยเป็นรายสตรี แต่จะนำเสนอเป็นภาพรวม ซึ่งการตอบแบบทดสอบความ สอดคล้องของเครื่องมือการศึกษาจะไม่เกิดผลเสียหายใด ๆ และจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์เฉพาะ การศึกษาวิจัยเท่านั้น

3. แบบทดสอบความสอดคล้องของเครื่องมือการศึกษา มีทั้งหมด 2 ส่วน ขอความกรุณา ท่านตอบให้ครบทุกข้อ

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบความสอดคล้องของเครื่องมือการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพของนักศึกษาศรีไทย

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความสอดคล้องของเครื่องมือการศึกษาเกี่ยวกับบทบาททางการเมือง เป็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพกับบทบาททางการเมืองของนักศึกษาศรีไทย

โปรดพิจารณาคำถาม ตรวจสอบ และทำเครื่องหมายในช่องว่างให้ครบทุกข้อที่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นของท่าน และขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบสอบถาม

.....
(นายสุทธินันท์ สุวรรณจิตร)

นักวิจัย

การตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าความสอดคล้องของแต่ละข้อ
IVC (Item Variable Congruence Index)

โครงการวิจัย : บทบาททางการเมืองของนักศึกษาสตรีไทย

ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....
ตำแหน่ง.....

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับศักยภาพของนักศึกษาไทย

คำชี้แจง แบบทดสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับตัวแปรต้น องค์กรประกอบ และตัวชี้วัด ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับคำตอบของท่านตามความเป็นจริงมากที่สุดทุกข้อย่อย

สำหรับตัวแปรต้น คือ ศักยภาพของนักศึกษาไทย โดย

- 1 หมายถึง สอดคล้อง
0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

Questionnaires แบบสอบถาม	ค่าความสอดคล้อง					รวม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
IV1 ศักยภาพทางสังคม						
IV1.1 ความรู้ของสตรีทางสังคม						
1.1.1 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านความรู้ของสตรีทางสังคมในการมีภูมิปัญญาในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
IV1.2 การยอมรับของสตรีทางสังคม						
1.2.1 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านการยอมรับของสถาบันทางสังคมในระดับใด	0	1	1	1	1	0.8
1.2.2 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านความช่วยเหลือเอื้ออาทรกันในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
1.2.3 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านการยอมรับวัฒนธรรมประเพณีในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
1.2.4 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านการยอมรับศีลธรรมและ	1	1	1	1	1	1.0

Questionnaires แบบสอบถาม	ค่าความสอดคล้อง					รวม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
จริยธรรมทางสังคมในระดับใด						
IV1.3 ความเชื่อมั่นสตรีทางสังคม						
1.3.1 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านกาความเป็นเครือข่ายทางสังคมในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
1.3.2 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านความไว้วางใจกันในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
1.3.3 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านการเป็นพวกเดียวกันในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
IV1.4 สมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคม						
1.4.1 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านทักษะในการแก้ปัญหาในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
1.4.2 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านทักษะในการสื่อสารในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
1.4.3 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านมุ่งมั่นในการทำงานในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
1.4.4 นักศึกษามีศักยภาพ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ดีในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
IV2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจ						
IV2.1 ฐานะสตรีทางเศรษฐกิจ						
2.1.1 นักศึกษามีศักยภาพด้านการมีทุนทางครอบครัวในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
2.1.2 นักศึกษามีศักยภาพด้านการมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรมในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
IV2.2 ความรอบรู้ทางการทำงาน						
2.2.1 นักศึกษามีศักยภาพด้านการใช้หลักวิชาการในการตัดสินใจในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
2.2.2 นักศึกษามีศักยภาพด้านความรอบคอบและเตรียมพร้อมในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
2.2.3 นักศึกษามีศักยภาพด้านการจัดการแรงงาน ในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0

Questionnaires แบบสอบถาม	ค่าความสอดคล้อง					รวม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
2.2.4 นักศึกษามีศักยภาพด้านการรู้จักการปรับเปลี่ยนผลผลิต ในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
2.2.5 นักศึกษามีศักยภาพด้านความรู้ด้านการตลาดในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
IV2.3 อาชีพ						
2.3.1 นักศึกษามีศักยภาพด้านความสามารถในการทำงานใน ระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
2.3.2 นักศึกษามีศักยภาพด้านความสำเร็จในธุรกิจในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
IV3 ศักยภาพทางการเมือง						
IV3.1 ความรู้ทางการเมือง						
3.1.1 นักศึกษามีศักยภาพด้านระดับการศึกษาในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
3.1.2 นักศึกษามีศักยภาพด้านความสามารถสื่อสาร ออนไลน์ในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
IV3.2 ประสบการณ์ทางการเมือง						
3.2.1 นักศึกษามีศักยภาพด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เมืองในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
IV3.3 คุณธรรมทางการเมือง						
3.3.1 นักศึกษามีศักยภาพด้านเคารพในสิทธิเสรีภาพของสตรี อื่นในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
3.3.2 นักศึกษามีศักยภาพด้านความเท่าเทียมเสมอภาคใน ระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
IV3.4 ลักษณะผู้นำทางการเมือง						
3.4.1 นักศึกษามีศักยภาพด้านระดับชนชั้นในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
3.4.2 นักศึกษามีศักยภาพด้านสภาวะจิตใจที่กระตือรือร้นใน ระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
3.4.3 นักศึกษามีศักยภาพด้านบารมีและบทบาทในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาททางการเมือง

คำชี้แจง แบบทดสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความแต่ละข้อกับตัวแปรตาม องค์ประกอบ และตัวชี้วัด ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับคำตอบของท่านตามความเป็นจริงมากที่สุดทุกข้อย่อย

สำหรับตัวแปรตาม คือ บทบาททางการเมือง โดย

1	หมายถึง	สอดคล้อง
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
-1	หมายถึง	ไม่สอดคล้อง

Questionnaires แบบสอบถาม	ค่าความสอดคล้อง					รวม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
DV1 การติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมือง						
DV1.1 การสื่อสารส่วนสตรี						
1.1.1 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านการพูดคุยบอกเล่าตัวต่อตัวในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
1.1.2 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านการสนทนาในกลุ่มไลน์ในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
DV1.2 การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน						
1.2.1 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านสื่อวิทยุในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
1.2.2 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านสื่อโทรทัศน์ในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
1.2.3 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านสื่อหนังสือพิมพ์ในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
1.2.4 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านสื่อโซเชียลมีเดียในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
DV2 การร่วมอภิปรายทางการเมือง						
DV2.1 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล						
2.1.1 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านการร่วมกำหนดนโยบายของรัฐบาลในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0

Questionnaires แบบสอบถาม	ค่าความสอดคล้อง					รวม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
2.1.2 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านการบริหารงานของรัฐบาลในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
DV2.2 การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน						
2.2.1 นักศึกษามีการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน ด้านผ่าน twitter ในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
2.2.2 นักศึกษามีการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน ด้านผ่าน Facebook ในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
2.2.3 นักศึกษามีการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลผ่านสื่อสารมวลชน ด้านผ่าน YouTube ในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
DV3 การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมือง						
DV3.1 การเข้าร่วมชุมนุมเพื่อสนับสนุนรัฐบาล						
3.1.1 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านการเห็นด้วยกับนโยบายในระดับใด	0	1	1	1	1	0.8
3.1.2 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านการเห็นด้วยการบริหารงานในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
DV3.2 การเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาล						
3.2.1 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านการไม่เห็นด้วยกับนโยบายในระดับใด	0	1	1	1	1	0.8
3.2.2 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านการไม่เห็นด้วยการบริหารงานในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
DV3.3 การเข้าร่วมเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล						
3.3.1 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองด้านเพื่อสนองต่อตนเองหรือกลุ่มในระดับใด	0	1	1	1	1	0.8
DV4 การใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียง						
DV4.1 ระดับชาติ						

Questionnaires แบบสอบถาม	ค่าความสอดคล้อง					รวม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
4.1.1 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองในการใช้สิทธิ์ ลงคะแนนเสียงระดับชาติด้านการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
4.1.2 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองในการใช้สิทธิ์ ลงคะแนนเสียงระดับชาติด้านการเลือกตั้งสมาชิก วุฒิสภาในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
4.1.2 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองในการใช้สิทธิ์ ลงคะแนนเสียงระดับชาติด้านการลงประชามติ ใน ระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
DV4.2 ระดับท้องถิ่น						
4.2.1 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองในการใช้สิทธิ์ ลงคะแนนเสียงระดับท้องถิ่นด้านการเลือกตั้งระดับ จังหวัดในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
4.2.2 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองในการใช้สิทธิ์ ลงคะแนนเสียงระดับท้องถิ่นด้านการลงประชามติ ในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0
4.2.3 นักศึกษามีบทบาททางการเมืองในการใช้สิทธิ์ ลงคะแนนเสียงระดับท้องถิ่นด้านการเลือกตั้งกำนัน และผู้ใหญ่บ้านในระดับใด	1	1	1	1	1	1.0

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

1. มหาวิทยาลัย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid มหาวิทยาลัยบูรพา	94	23.7	23.7	23.7
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	89	22.4	22.4	46.1
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	52	13.1	13.1	59.2
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	76	19.1	19.1	78.3
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	86	21.7	21.7	100.0
Total	397	100.0	100.0	

2. คณะ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid วิศวกรรมศาสตร์	15	3.8	3.8	7.8
โลจิสติกส์	16	4.0	4.0	4.0
เกษตรศาสตร์	5	1.3	1.3	9.1
สังคมศาสตร์	5	1.3	1.3	10.3
การสื่อสารมวลชน	3	.8	.8	11.1
เกษตรศาสตร์	11	2.8	2.8	13.9
รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	12	3.0	3.0	16.9
เทคนิคการแพทย์	12	3.0	3.0	19.9
วิทยาลัยนานาชาตินวัตกรรมดิจิทัล	1	.3	.3	20.2
พยาบาลศาสตร์	11	2.8	2.8	22.9
วิทยาการจัดการ	17	4.3	4.3	27.2
เศรษฐศาสตร์	23	5.8	5.8	33.0
ศิลปศาสตร์	19	4.8	4.8	37.8
การแพทย์แผนไทย	3	.8	.8	38.5
นิติศาสตร์	16	4.0	4.0	42.6
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	26	6.5	6.5	49.1
ทรัพยากรธรรมชาติ	1	.3	.3	49.4
รัฐศาสตร์	16	4.0	4.0	53.4
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	4	1.0	1.0	54.4
สหเวชศาสตร์	2	.5	.5	54.9
วิทยาลัยแพทยศาสตร์นานาชาติจุฬาภรณ์	2	.5	.5	55.4
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	3	.8	.8	56.2
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์	18	4.5	4.5	60.7
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3	.8	.8	61.5

วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	2	.5	.5	62.0
วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์	4	1.0	1.0	63.0
สาธาณสุขศาสตร์	4	1.0	1.0	64.0
สถาบันคชกรรมศาสตร์และการผังเมือง	2	.5	.5	64.5
ศิลปกรรมศาสตร์	1	.3	.3	64.7
วิทยาการเรขาคณิตและศึกษาศาสตร์	2	.5	.5	65.2
สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร	1	.3	.3	65.5
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ SIIT				
บริหารธุรกิจและการบัญชี	17	4.3	4.3	69.8
วิทยาลัยนานาชาติ	3	.8	.8	70.5
การจัดการและการท่องเที่ยว	37	9.3	9.3	79.8
สัตวแพทย์	2	.5	.5	80.4
เทคโนโลยี	1	.3	.3	80.6
อุตสาหกรรมเกษตร	8	2.0	2.0	82.6
มนุษยศาสตร์	13	3.3	3.3	85.9
แพทยศาสตร์	9	2.3	2.3	88.2
วิทยาศาสตร์	24	6.0	6.0	94.2
ศึกษาศาสตร์	23	5.8	5.8	100.0
Total	397	100.0	100.0	

3. สาขาวิชา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ไม่ตอบ	9	2.3	2.3	2.3
การค้าระหว่างประเทศและการจัดการโลจิสติกส์	7	1.8	1.8	4.0
แพทย์	8	2.0	2.0	6.0
เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	.3	.3	6.3
เทคโนโลยีอาหาร	1	.3	.3	6.5
เครื่องกล	1	.3	.3	6.8
วิทยาการคอมพิวเตอร์	2	.5	.5	7.3
คณิตศาสตร์ศึกษา	1	.3	.3	7.6
วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	1	.3	.3	7.8
การจัดการการท่องเที่ยว	1	.3	.3	8.1
ธุรกิจสากล	1	.3	.3	8.3
โลจิสติกส์	1	.3	.3	8.6
ชีวเคมี	3	.8	.8	9.3
ภาษาไทย	9	2.3	2.3	11.6

เทคโนโลยีชีวภาพ	4	1.0	1.0	12.6
เคมี	3	.8	.8	13.4
ภาษาญี่ปุ่น	2	.5	.5	13.9
อุตสาหกรรม	5	1.3	1.3	15.1
การตลาด	19	4.8	4.8	19.9
ฟิสิกส์	2	.5	.5	20.4
เศรษฐศาสตร์เกษตร	4	1.0	1.0	21.4
การจัดการโลจิสติกส์	19	4.8	4.8	26.2
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	8	2.0	2.0	28.2
ประถมศึกษา	1	.3	.3	28.5
สื่อสิ่งพิมพ์	1	.3	.3	28.7
การเมืองและการปกครอง	12	3.0	3.0	31.7
เทคโนโลยีการพัฒนาผลิตภัณฑ์	2	.5	.5	32.2
ชีววิทยา	6	1.5	1.5	33.8
การสื่อสารมวลชน	1	.3	.3	34.0
บ้านและชุมชน	2	.5	.5	34.5
เภสัชศาสตร์	9	2.3	2.3	36.8
สังคมศึกษา	11	2.8	2.8	39.5
เศรษฐศาสตร์	20	5.0	5.0	44.6
เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ทางทะเล	2	.5	.5	45.1
นิติศาสตร์	19	4.8	4.8	49.9
ท่องเที่ยว	1	.3	.3	50.1
กิจกรรมบำบัด	3	.8	.8	50.9
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	2	.5	.5	51.4
คอมพิวเตอร์	1	.3	.3	51.6
กายภาพบำบัด	1	.3	.3	51.9
รัฐศาสตร์	5	1.3	1.3	53.1
นวัตกรรมการดิจิทัล	1	.3	.3	53.4
สารสนเทศศึกษา	2	.5	.5	53.9
รัฐประศาสนศาสตร์	9	2.3	2.3	56.2
ศิลปศึกษา	2	.5	.5	56.7
สัตวศาสตร์	1	.3	.3	56.9
การจัดการธุรกิจบริการ	5	1.3	1.3	58.2
พืชสวน	1	.3	.3	58.4
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	8	2.0	2.0	60.5
ปรัชญา	2	.5	.5	61.0

วิทยุโทรทัศน์	1	.3	.3	61.2
ภาษาอังกฤษ	13	3.3	3.3	64.5
วิศวกรรมไฟฟ้า	1	.3	.3	64.7
พยาบาลศาสตร์	11	2.8	2.8	67.5
การระหว่างประเทศ	9	2.3	2.3	69.8
ภาษาฝรั่งเศส	2	.5	.5	70.3
ภาษาพม่า	1	.3	.3	70.5
วิศวกรรมเครื่องกล	3	.8	.8	71.3
อาเซียนศึกษา	2	.5	.5	71.8
บัญชีบัณฑิต	2	.5	.5	72.3
ระบบสารสนเทศทางธุรกิจ	1	.3	.3	72.5
ภาษาจีน	2	.5	.5	73.0
พอลิเมอร์	2	.5	.5	73.6
เทคโนโลยีวัสดุและบรรจุภัณฑ์	1	.3	.3	73.8
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา	2	.5	.5	74.3
บัญชี	17	4.3	4.3	78.6
คณิตศาสตร์	1	.3	.3	78.8
การแพทย์แผนไทย	3	.8	.8	79.6
การเงิน	10	2.5	2.5	82.1
ทั่วไป	1	.3	.3	82.4
เภสัชกรรม?อุตสาหกรรม	1	.3	.3	82.6
ภาษา?ไทยประยุกต์?	1	.3	.3	82.9
เคมี-ชีวะ	2	.5	.5	83.4
จิตวิทยาและการแนะแนว	1	.3	.3	83.6
นิเทศศาสตร์	7	1.8	1.8	85.4
สื่อสารมวลชน	1	.3	.3	85.6
หลักสูตรสองปริญญา ควบคณะสื่อสารมวลชน	1	.3	.3	85.9
วาริชศาสตร์	1	.3	.3	86.1
โครงการรัสเซียศึกษา	1	.3	.3	86.4
รังสีเทคนิค	1	.3	.3	86.6
สาขาเทคโนโลยีหัวใจและทรวงอก	1	.3	.3	86.9
บริหารรัฐกิจ	4	1.0	1.0	87.9
สังคมสงเคราะห์	3	.8	.8	88.7
คณิตศาสตร์ประกันภัย	1	.3	.3	88.9
สาขาวิชาเทคโนโลยีลิติก	1	.3	.3	89.2
ประวัติศาสตร์	2	.5	.5	89.7

ภาษาฝรั่งเศส	1	.3	.3	89.9
เทคโนโลยีชีวภาพทางอุตสาหกรรมเกษตร	1	.3	.3	90.2
ภาพยนตร์และภาพถ่าย	1	.3	.3	90.4
สาขาวิทยาศาสตร์เกษตรกรรม	1	.3	.3	90.7
วิศวกรรมเคมี	2	.5	.5	91.2
การพัฒนาเชิงสร้างสรรค์	1	.3	.3	91.4
อาชีวอนามัยและความปลอดภัย	3	.8	.8	92.2
สถาปัตยกรรมศาสตร์	2	.5	.5	92.7
ทันตแพทยศาสตร์	1	.3	.3	92.9
ภูมิศาสตร์	1	.3	.3	93.2
คณิตศาสตร์และสถิติ	1	.3	.3	93.5
การละคร	1	.3	.3	93.7
จิตวิทยา	4	1.0	1.0	94.7
วิทยาศาสตร์การกีฬาและการพัฒนากีฬา	1	.3	.3	95.0
เทคนิคการแพทย์	8	2.0	2.0	97.0
การจัดการ	3	.8	.8	97.7
ภูมิสารสนเทศศาสตร์	1	.3	.3	98.0
การลดละระหว่างประเทศ	1	.3	.3	98.2
สัตวแพทย์	2	.5	.5	98.7
ภาษาจีนธุรกิจ	2	.5	.5	99.2
นโยบายการเงิน	1	.3	.3	99.5
ระบบสารสนเทศ	1	.3	.3	99.7
คณิตศาสตร์ประยุกต์	1	.3	.3	100.0
Total	397	100.0	100.0	

4. เพศ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ชาย	8	2.0	2.0	2.0
หญิง	389	98.0	98.0	100.0
Total	397	100.0	100.0	

5. อายุ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 18-19 ปี	127	32.0	32.0	32.0
20-21 ปี	163	41.1	41.1	73.0
22ปีขึ้นไป	107	27.0	27.0	100.0
Total	397	100.0	100.0	

6. ระดับการศึกษา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ระดับชั้นปีที่ 1	127	32.0	32.0	32.0
Valid ระดับชั้นปีที่ 2	99	24.9	24.9	56.9
Valid ระดับชั้นปีที่ 3	90	22.7	22.7	79.6
Valid ระดับชั้นปีที่ 4	81	20.4	20.4	100.0
Total	397	100.0	100.0	

7. รายได้ต่อเดือน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 5,001 - 10,000 บาท	286	72.0	72.0	72.0
Valid 10,001 - 15,000 บาท	74	18.6	18.6	90.7
Valid 15,001 – 25,000 บาท	11	2.8	2.8	93.5
Valid 25,001 – 30,000 บาท	4	1.0	1.0	94.5
Valid อื่น ๆ ใกล้เคียง น้อยกว่า 5000	22	5.5	5.5	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV1.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ของสตรีทางสังคมในด้าน [1.1.1 การมีภูมิปัญญา]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	4	1.0	1.0	1.0
Valid น้อย	22	5.5	5.5	6.5
Valid ปานกลาง	123	31.0	31.0	37.5
Valid มาก	176	44.3	44.3	81.9
Valid มากที่สุด	72	18.1	18.1	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการยอมรับของสตรีทางสังคมในด้าน [1.2.1 การยอมรับของสถาบันทางสังคม]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	2	.5	.5	.5
Valid น้อย	31	7.8	7.8	8.3
Valid ปานกลาง	130	32.7	32.7	41.1
Valid มาก	177	44.6	44.6	85.6
Valid มากที่สุด	57	14.4	14.4	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการยอมรับของสตรีทางสังคมในด้าน [1.2.2 ความช่วยเหลือเอื้อ
อาทรกัน]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	2	.5	.5	.5
	น้อย	12	3.0	3.0	3.5
	ปานกลาง	106	26.7	26.7	30.2
	มาก	179	45.1	45.1	75.3
	มากที่สุด	98	24.7	24.7	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

IV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการยอมรับของสตรีทางสังคมในด้าน [1.2.3 การยอมรับ
วัฒนธรรมประเพณี]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	3	.8	.8	.8
	น้อย	24	6.0	6.0	6.8
	ปานกลาง	130	32.7	32.7	39.5
	มาก	166	41.8	41.8	81.4
	มากที่สุด	74	18.6	18.6	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

IV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการยอมรับของสตรีทางสังคมในด้าน [1.2.4 การยอมรับ
ศีลธรรมและจริยธรรมทางสังคม]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	4	1.0	1.0	1.0
	น้อย	32	8.1	8.1	9.1
	ปานกลาง	131	33.0	33.0	42.1
	มาก	152	38.3	38.3	80.4
	มากที่สุด	78	19.6	19.6	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

IV1.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นสตรีทางสังคมในด้าน [1.3.1 เครือข่ายทาง
สังคม]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	2	.5	.5	.5
	น้อย	16	4.0	4.0	4.5

ปานกลาง	125	31.5	31.5	36.0
มาก	181	45.6	45.6	81.6
มากที่สุด	73	18.4	18.4	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV1.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นสตรีทางสังคมในด้าน [1.3.2 ความไว้วางใจกัน]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	3	.8	.8	.8
น้อย	27	6.8	6.8	7.6
ปานกลาง	130	32.7	32.7	40.3
มาก	172	43.3	43.3	83.6
มากที่สุด	65	16.4	16.4	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV1.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นสตรีทางสังคมในด้าน [1.3.3 การเป็นพวกเดียวกัน]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	4	1.0	1.0	1.0
น้อย	19	4.8	4.8	5.8
ปานกลาง	117	29.5	29.5	35.3
มาก	188	47.4	47.4	82.6
มากที่สุด	69	17.4	17.4	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV1.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคมในด้าน [1.4.1 ทักษะในการแก้ไขปัญหา]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	3	.8	.8	.8
น้อย	14	3.5	3.5	4.3
ปานกลาง	82	20.7	20.7	24.9
มาก	189	47.6	47.6	72.5
มากที่สุด	109	27.5	27.5	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV1.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคมในด้าน [1.4.2 ทักษะในการสื่อสาร]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	2	.5	.5	.5
	น้อย	10	2.5	2.5	3.0
	ปานกลาง	79	19.9	19.9	22.9
	มาก	155	39.0	39.0	62.0
	มากที่สุด	151	38.0	38.0	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

IV1.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคมในด้าน [1.4.3 มุ่งมั่นในการทำงาน]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	2	.5	.5	.5
	น้อย	3	.8	.8	1.3
	ปานกลาง	72	18.1	18.1	19.4
	มาก	170	42.8	42.8	62.2
	มากที่สุด	150	37.8	37.8	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

IV1.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคมในด้าน [1.4.4 การมีมนุษยสัมพันธ์]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	2	.5	.5	.5
	น้อย	9	2.3	2.3	2.8
	ปานกลาง	63	15.9	15.9	18.6
	มาก	139	35.0	35.0	53.7
	มากที่สุด	184	46.3	46.3	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

IV2.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับฐานะสตรีทางเศรษฐกิจในด้าน [2.1.1 การมีทุนทางครอบครัว]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	4	1.0	1.0	1.0
	น้อย	18	4.5	4.5	5.5

ปานกลาง	123	31.0	31.0	36.5
มาก	180	45.3	45.3	81.9
มากที่สุด	72	18.1	18.1	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV2.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับฐานะสตรีทางเศรษฐกิจในด้าน [2.1.2 การมีทุนทางสังคม
และวัฒนธรรม]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	3	.8	.8	.8
น้อย	28	7.1	7.1	7.8
ปานกลาง	126	31.7	31.7	39.5
มาก	172	43.3	43.3	82.9
มากที่สุด	68	17.1	17.1	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV2.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรอบรู้ทางการทำงานในด้าน [2.2.1 การใช้หลักวิชาการ
ในการตัดสินใจ]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	3	.8	.8	.8
น้อย	12	3.0	3.0	3.8
ปานกลาง	99	24.9	24.9	28.7
มาก	182	45.8	45.8	74.6
มากที่สุด	101	25.4	25.4	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV2.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรอบรู้ทางการทำงานในด้าน [2.2.2 ความรอบคอบและ
เตรียมความพร้อม]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	2	.5	.5	.5
น้อย	13	3.3	3.3	3.8
ปานกลาง	75	18.9	18.9	22.7
มาก	162	40.8	40.8	63.5
มากที่สุด	145	36.5	36.5	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV2.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการทำงานในด้าน [2.2.3 การจัดการแรงงาน]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	5	1.3	1.3	1.3
น้อย	27	6.8	6.8	8.1
ปานกลาง	121	30.5	30.5	38.5
มาก	175	44.1	44.1	82.6
มากที่สุด	69	17.4	17.4	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV2.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการทำงานในด้าน [2.2.4 การรู้จักการปรับเปลี่ยนผลผลิต]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	4	1.0	1.0	1.0
น้อย	14	3.5	3.5	4.5
ปานกลาง	89	22.4	22.4	27.0
มาก	182	45.8	45.8	72.8
มากที่สุด	108	27.2	27.2	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV2.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการทำงานในด้าน [2.2.5 ความรู้ในด้านการตลาด]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	3	.8	.8	.8
น้อย	16	4.0	4.0	4.8
ปานกลาง	87	21.9	21.9	26.7
มาก	174	43.8	43.8	70.5
มากที่สุด	117	29.5	29.5	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV2.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับอาชีพในด้าน [2.3.1 ความสามารถในการทำงาน]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	2	.5	.5	.5
น้อย	3	.8	.8	1.3
ปานกลาง	71	17.9	17.9	19.1
มาก	192	48.4	48.4	67.5

มากที่สุด	129	32.5	32.5	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV2.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับอาชีพในด้าน [2.3.2 ความสำเร็จในธุรกิจ]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	6	1.5	1.5	1.5
น้อย	10	2.5	2.5	4.0
ปานกลาง	88	22.2	22.2	26.2
มาก	169	42.6	42.6	68.8
มากที่สุด	124	31.2	31.2	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV3.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองในด้าน [3.1.1 ระดับการศึกษา]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	2	.5	.5	.5
น้อย	6	1.5	1.5	2.0
ปานกลาง	83	20.9	20.9	22.9
มาก	190	47.9	47.9	70.8
มากที่สุด	116	29.2	29.2	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV3.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองในด้าน [3.1.2 ความสามารถสื่อสารออนไลน์]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	2	.5	.5	.5
น้อย	10	2.5	2.5	3.0
ปานกลาง	64	16.1	16.1	19.1
มาก	162	40.8	40.8	59.9
มากที่สุด	159	40.1	40.1	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV3.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ทางการเมืองในด้าน [3.2.1 การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	11	2.8	2.8	2.8
	น้อย	36	9.1	9.1	11.8
	ปานกลาง	103	25.9	25.9	37.8
	มาก	151	38.0	38.0	75.8
	มากที่สุด	96	24.2	24.2	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

IV3.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับคุณธรรมทางการเมืองในด้าน [3.3.1 เคารพในสิทธิเสรีภาพของสตรีอื่น]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	5	1.3	1.3	1.3
	น้อย	11	2.8	2.8	4.0
	ปานกลาง	84	21.2	21.2	25.2
	มาก	135	34.0	34.0	59.2
	มากที่สุด	162	40.8	40.8	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

IV3.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับคุณธรรมทางการเมืองในด้าน [3.3.2 ความเท่าเทียมเสมอภาค]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	5	1.3	1.3	1.3
	น้อย	19	4.8	4.8	6.0
	ปานกลาง	87	21.9	21.9	28.0
	มาก	131	33.0	33.0	61.0
	มากที่สุด	155	39.0	39.0	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

IV3.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับลักษณะผู้นำทางการเมืองสตรีในด้าน [3.4.1 ระดับชนชั้น]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	7	1.8	1.8	1.8
	น้อย	30	7.6	7.6	9.3
	ปานกลาง	136	34.3	34.3	43.6

มาก	152	38.3	38.3	81.9
มากที่สุด	72	18.1	18.1	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV3.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับลักษณะผู้นำทางการเมืองสตรีในด้าน [3.4.2 สภาวะจิตใจที่กระตือรือร้น]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	2	.5	.5	.5
น้อย	18	4.5	4.5	5.0
ปานกลาง	100	25.2	25.2	30.2
มาก	180	45.3	45.3	75.6
มากที่สุด	97	24.4	24.4	100.0
Total	397	100.0	100.0	

IV3.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับลักษณะผู้นำทางการเมืองสตรีในด้าน [3.4.3 บารมีและบทบาท]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	4	1.0	1.0	1.0
น้อย	37	9.3	9.3	10.3
ปานกลาง	146	36.8	36.8	47.1
มาก	150	37.8	37.8	84.9
มากที่สุด	60	15.1	15.1	100.0
Total	397	100.0	100.0	

DV1.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารส่วนบุคคลในด้าน [1.1.1 การพูดคุยบอกเล่าตัวต่อตัว]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	5	1.3	1.3	1.3
น้อย	20	5.0	5.0	6.3
ปานกลาง	86	21.7	21.7	28.0
มาก	196	49.4	49.4	77.3
มากที่สุด	90	22.7	22.7	100.0
Total	397	100.0	100.0	

DV1.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารส่วนบุคคลในด้าน [1.1.2 การสนทนาในกลุ่มไลน์
ถูกต้อง]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	11	2.8	2.8	2.8
	น้อย	22	5.5	5.5	8.3
	ปานกลาง	105	26.4	26.4	34.8
	มาก	176	44.3	44.3	79.1
	มากที่สุด	83	20.9	20.9	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

DV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนในด้าน [1.2.1 สื่อวิทยุ]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	49	12.3	12.3	12.3
	น้อย	76	19.1	19.1	31.5
	ปานกลาง	151	38.0	38.0	69.5
	มาก	90	22.7	22.7	92.2
	มากที่สุด	31	7.8	7.8	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

DV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนในด้าน [1.2.2 สื่อโทรทัศน์]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	14	3.5	3.5	3.5
	น้อย	31	7.8	7.8	11.3
	ปานกลาง	122	30.7	30.7	42.1
	มาก	164	41.3	41.3	83.4
	มากที่สุด	66	16.6	16.6	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

DV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนในด้าน [1.2.3 สื่อหนังสือพิมพ์]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	34	8.6	8.6	8.6
	น้อย	65	16.4	16.4	24.9
	ปานกลาง	152	38.3	38.3	63.2
	มาก	108	27.2	27.2	90.4
	มากที่สุด	38	9.6	9.6	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

DV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนในด้าน [1.2.4 สื่อโซเชียลมีเดีย]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	3	.8	.8	.8
	น้อย	10	2.5	2.5	3.3
	ปานกลาง	56	14.1	14.1	17.4
	มาก	116	29.2	29.2	46.6
	มากที่สุด	212	53.4	53.4	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

DV2.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลในด้าน [2.1.1 การร่วมกำหนดนโยบายของรัฐบาล]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	21	5.3	5.3	5.3
	น้อย	44	11.1	11.1	16.4
	ปานกลาง	108	27.2	27.2	43.6
	มาก	142	35.8	35.8	79.3
	มากที่สุด	82	20.7	20.7	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

DV2.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลในด้าน [2.1.2 การบริหารงานของรัฐบาล]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	32	8.1	8.1	8.1
	น้อย	43	10.8	10.8	18.9
	ปานกลาง	100	25.2	25.2	44.1
	มาก	132	33.2	33.2	77.3
	มากที่สุด	90	22.7	22.7	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

DV3.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมชุมชนเพื่อสนับสนุนรัฐบาลในด้าน [3.1.1 การเห็นด้วยกับนโยบาย]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	69	17.4	17.4	17.4
	น้อย	72	18.1	18.1	35.5
	ปานกลาง	102	25.7	25.7	61.2

มาก	114	28.7	28.7	89.9
มากที่สุด	40	10.1	10.1	100.0
Total	397	100.0	100.0	

DV3.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมชุมชนเพื่อสนับสนุนรัฐบาลในด้าน [3.1.2 การเห็นด้วยกับการบริหารงาน]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	83	20.9	20.9	20.9
น้อย	75	18.9	18.9	39.8
ปานกลาง	87	21.9	21.9	61.7
มาก	108	27.2	27.2	88.9
มากที่สุด	44	11.1	11.1	100.0
Total	397	100.0	100.0	

DV3.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาลในด้าน [3.2.1 การไม่เห็นด้วยกับนโยบาย]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	7	1.8	1.8	1.8
น้อย	22	5.5	5.5	7.3
ปานกลาง	85	21.4	21.4	28.7
มาก	140	35.3	35.3	64.0
มากที่สุด	143	36.0	36.0	100.0
Total	397	100.0	100.0	

DV3.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาลในด้าน [3.2.2 การไม่เห็นด้วยกับการบริหารงาน]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	7	1.8	1.8	1.8
น้อย	23	5.8	5.8	7.6
ปานกลาง	75	18.9	18.9	26.4
มาก	127	32.0	32.0	58.4
มากที่สุด	165	41.6	41.6	100.0
Total	397	100.0	100.0	

**DV3.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมเพื่อร้องเรียนต่อรัฐบาลในด้าน [3.3.1 เพื่อ
ตอบสนองต่อตนเองหรือกลุ่ม]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	12	3.0	3.0	3.0
	น้อย	19	4.8	4.8	7.8
	ปานกลาง	101	25.4	25.4	33.2
	มาก	158	39.8	39.8	73.0
	มากที่สุด	107	27.0	27.0	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

**DV4.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับชาติในด้าน [4.1.1 การ
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	9	2.3	2.3	2.3
	น้อย	25	6.3	6.3	8.6
	ปานกลาง	86	21.7	21.7	30.2
	มาก	125	31.5	31.5	61.7
	มากที่สุด	152	38.3	38.3	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

**DV4.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับชาติในด้าน [4.1.2 การ
เลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	26	6.5	6.5	6.5
	น้อย	41	10.3	10.3	16.9
	ปานกลาง	85	21.4	21.4	38.3
	มาก	120	30.2	30.2	68.5
	มากที่สุด	125	31.5	31.5	100.0
	Total	397	100.0	100.0	

**DV4.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับชาติในด้าน [4.1.3 การลง
ประชามติ]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	19	4.8	4.8	4.8
	น้อย	38	9.6	9.6	14.4

ปานกลาง	88	22.2	22.2	36.5
มาก	108	27.2	27.2	63.7
มากที่สุด	144	36.3	36.3	100.0
Total	397	100.0	100.0	

DV4.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับท้องถิ่นในด้าน [4.2.1 การเลือกตั้งระดับจังหวัด]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	14	3.5	3.5	3.5
น้อย	33	8.3	8.3	11.8
ปานกลาง	81	20.4	20.4	32.2
มาก	143	36.0	36.0	68.3
มากที่สุด	126	31.7	31.7	100.0
Total	397	100.0	100.0	

DV4.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับท้องถิ่นในด้าน [4.2.2 การเลือกตั้งระดับตำบลและเทศบาล]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	17	4.3	4.3	4.3
น้อย	29	7.3	7.3	11.6
ปานกลาง	107	27.0	27.0	38.5
มาก	130	32.7	32.7	71.3
มากที่สุด	114	28.7	28.7	100.0
Total	397	100.0	100.0	

DV4.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับท้องถิ่นในด้าน [4.2.3 การเลือกตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน]

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยที่สุด	21	5.3	5.3	5.3
น้อย	37	9.3	9.3	14.6
ปานกลาง	113	28.5	28.5	43.1
มาก	116	29.2	29.2	72.3
มากที่สุด	110	27.7	27.7	100.0
Total	397	100.0	100.0	

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
IV1.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ของสตรีทางสังคม ในด้าน [1.1.1 การมีภูมิปัญญา]	397	3.73	.856
IV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการยอมรับของสตรีทางสังคมในด้าน [1.2.1 การยอมรับของสถาบันทางสังคม]	397	3.64	.839
IV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการยอมรับของสตรีทางสังคมในด้าน [1.2.2 ความช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน]	397	3.90	.820
IV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการยอมรับของสตรีทางสังคมในด้าน [1.2.3 การยอมรับวัฒนธรรมประเพณี]	397	3.72	.863
IV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการยอมรับของสตรีทางสังคมในด้าน [1.2.4 การยอมรับศีลธรรมและจริยธรรมทางสังคม]	397	3.68	.914
IV1.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นสตรีทางสังคมในด้าน [1.3.1 เครือข่ายทางสังคม]	397	3.77	.810
IV1.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นสตรีทางสังคมในด้าน [1.3.2 ความไว้วางใจกัน]	397	3.68	.854
IV1.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นสตรีทางสังคมในด้าน [1.3.3 การเป็นพวกเดียวกัน]	397	3.75	.832
IV1.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคมในด้าน [1.4.1 ทักษะในการแก้ไขปัญหา]	397	3.97	.831
IV1.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคมในด้าน [1.4.2 ทักษะในการสื่อสาร]	397	4.12	.845
IV1.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคมในด้าน [1.4.3 มุ่งมั่นในการทำงาน]	397	4.17	.780
IV1.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับสมรรถนะผู้นำสตรีทางสังคมในด้าน [1.4.4 การมีมนุษยสัมพันธ์ดี]	397	4.24	.837
IV2.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับฐานะสตรีทางเศรษฐกิจในด้าน [2.1.1 การมีทุนทางครอบครัว]	397	3.75	.838
IV2.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับฐานะสตรีทางเศรษฐกิจในด้าน [2.1.2 การมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรม]	397	3.69	.863
IV2.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการทำงานในด้าน [2.2.1 การใช้หลักวิชาการในการตัดสินใจ]	397	3.92	.830
IV2.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการทำงานในด้าน [2.2.2 ความรอบคอบและเตรียมความพร้อม]	397	4.10	.850
IV2.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการทำงานในด้าน [2.2.3 การจัดการแรงงาน]	397	3.70	.879
IV2.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการทำงานในด้าน [2.2.4 การรู้จักการปรับเปลี่ยนผลผลิต]	397	3.95	.853
IV2.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการทำงานในด้าน [2.2.5 ความรู้ในด้านการตลาด]	397	3.97	.863

IV2.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับอาชีพในด้าน [2.3.1 ความสามารถในการทำงาน]	397	4.12	.753
IV2.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับอาชีพในด้าน [2.3.2 ความสำเร็จในธุรกิจ]	397	3.99	.879
IV3.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองในด้าน [3.1.1 ระดับการศึกษา]	397	4.04	.779
IV3.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองในด้าน [3.1.2 ความสามารถสื่อสารออนไลน์]	397	4.17	.824
IV3.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับนักศึกษาที่มีประสบการณ์ทาง การเมืองในด้าน [3.2.1 การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง]	397	3.72	1.018
IV3.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับคุณธรรมทางการเมืองในด้าน [3.3.1 เคารพในสิทธิเสรีภาพของสตรีอื่น]	397	4.10	.914
IV3.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับคุณธรรมทางการเมืองในด้าน [3.3.2 ความเท่าเทียมเสมอภาค]	397	4.04	.957
IV3.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับลักษณะผู้นำทางการเมืองสตรีใน ด้าน [3.4.1 ระดับชนชั้น]	397	3.63	.924
IV3.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับลักษณะผู้นำทางการเมืองสตรีใน ด้าน [3.4.2 สภาวะจิตใจที่กระตือรือร้น]	397	3.89	.844
IV3.4 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับลักษณะผู้นำทางการเมืองสตรีใน ด้าน [3.4.3 บารมีและบทบาท]	397	3.57	.893
DV1.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารส่วนบุคคลในด้าน [1.1.1 การพูดคุยออกนอกตัวต่อตัว]	397	3.87	.862
DV1.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารส่วนบุคคลในด้าน [1.1.2 การสนทนาในกลุ่มไลน์ถูกห้อย]	397	3.75	.941
DV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนในด้าน [1.2.1 สื่อวิทยุ]	397	2.94	1.106
DV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนในด้าน [1.2.2 สื่อโทรทัศน์]	397	3.60	.971
DV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนในด้าน [1.2.3 สื่อหนังสือพิมพ์]	397	3.13	1.071
DV1.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนในด้าน [1.2.4 สื่อโซเชียลมีเดีย]	397	4.32	.862
DV2.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ รัฐบาลในด้าน [2.1.1 การร่วมกำหนดนโยบายของรัฐบาล]	397	3.55	1.096
DV2.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ รัฐบาลในด้าน [2.1.2 การบริหารงานของรัฐบาล]	397	3.52	1.186
DV3.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมชุมชนเพื่อสนับสนุน รัฐบาลในด้าน [3.1.1 การเห็นด้วยกับนโยบาย]	397	2.96	1.253
DV3.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมชุมชนเพื่อสนับสนุน รัฐบาลในด้าน [3.1.2 การเห็นด้วยกับการบริหารงาน]	397	2.89	1.316

DV3.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาลในด้าน [3.2.1 การไม่เห็นด้วยกับนโยบาย]	397	3.98	.978
DV3.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมเพื่อคัดค้านรัฐบาลในด้าน [3.2.2 การไม่เห็นด้วยกับการบริหารงาน]	397	4.06	.997
DV3.3 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมเพื่อร้องเรียนต่อรัฐบาลในด้าน [3.3.1 เพื่อตอบสนองต่อตนเองหรือกลุ่ม]	397	3.83	.980
DV4.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับชาติในด้าน [4.1.1 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร]	397	3.97	1.028
DV4.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับชาติในด้าน [4.1.2 การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา]	397	3.70	1.202
DV4.1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับชาติในด้าน [4.1.3 การลงประชามติ]	397	3.81	1.168
DV4.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับท้องถิ่นในด้าน [4.2.1 การเลือกตั้งระดับจังหวัด]	397	3.84	1.072
DV4.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับท้องถิ่นในด้าน [4.2.2 การเลือกตั้งระดับตำบลและเทศบาล]	397	3.74	1.082
DV4.2 ท่านมีความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงระดับท้องถิ่นในด้าน [4.2.3 การเลือกตั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน]	397	3.65	1.136
Valid N (listwise)	397		

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
IV1.1	397	3.7305	.85600
IV1.2	397	3.7349	.70426
IV1.3	397	3.7347	.68092
IV1.4	397	4.1253	.70479
IV2.1	397	3.7204	.77682
IV2.2	397	3.9264	.67945
IV2.3	397	4.0554	.73044
IV3.1	397	4.1058	.73865
IV3.2	397	3.7179	1.01802
IV3.3	397	4.0705	.88695
IV3.4	397	3.6961	.73434
DV1.1	397	3.8111	.79983
DV1.2	397	3.4975	.76148
DV2.1	397	3.5353	1.09234
DV3.1	397	2.9232	1.25167
DV3.2	397	4.0202	.95060
DV3.3	397	3.8287	.98004
DV4.1	397	3.8254	1.03299

DV4.2	397	3.7439	1.02722
IV1	397	3.8313	.54833
IV2	397	3.9008	.60770
IV3	397	3.8976	.62912
DV1	397	3.6543	.67154
DV2	397	3.5353	1.09234
DV3	397	3.5907	.74932
DV4	397	3.7846	.97680
IV	397	3.8766	.52939
DV	397	3.6412	.68295
V	397	3.7589	.55612
Valid N (listwise)	397		

ภาคผนวก ค

Canonical Correlations

สมมติฐานที่ 1

 The default error term in MANOVA has been changed from WITHIN CELLS to WITHIN+RESIDUAL. Note that these are the same for all full factorial designs.

***** Analysis of Variance *****

397 cases accepted.
 0 cases rejected because of out-of-range factor values.
 0 cases rejected because of missing data.
 1 non-empty cell.
 1 design will be processed.

***** Analysis of Variance -- Design 1 *****

EFFECT .. WITHIN CELLS Regression
 Multivariate Tests of Significance (S = 2, M = 0, N = 195)

Test Name	Value	Approx. F	Hypoth. DF
Error DF	Sig. of F		
Pillais	.42669	35.52768	6.00
786.00	.000		
Hotellings	.73783	48.08161	6.00
782.00	.000		
Wilks	.57466	41.70276	6.00
784.00	.000		
Roys	.42351		
Note.. F statistic for WILKS' Lambda is exact.			

Eigenvalues and Canonical Correlations

Root No.	Eigenvalue	Pct.	Cum. Pct.	Canon
Cor.	Sq. Cor			
1	.73464	99.56801	99.56801	
.65078	.42351			
2	.00319	.43199	100.00000	
.05637	.00318			

 Dimension Reduction Analysis

Roots Error DF	Wilks L. Sig. of F	F	Hypoth. DF
1 TO 2 784.00	.57466 .000	41.70276	6.00
2 TO 2 393.00	.99682 .535	.62631	2.00

 EFFECT .. WITHIN CELLS Regression (Cont.)
 Univariate F-tests with (3,393) D. F.

Variable MS	Sq. Mul. R F	Adj. R-sq. Sig. of F	Hypoth. MS	Error
DV1.1 .42227	.34492 68.97660	.33992 .000	29.12662	
DV1.2 .42053	.28026 51.00938	.27476 .000	21.45109	

 Raw canonical coefficients for DEPENDENT variables
 Function No.

Variable	1	2
DV1.1	.83183	-1.15687
DV1.2	.64713	1.34949

 Standardized canonical coefficients for DEPENDENT variables
 Function No.

Variable	1	2
DV1.1	.66532	-.92529
DV1.2	.49278	1.02761

 Correlations between DEPENDENT and canonical variables
 Function No.

Variable	1	2
DV1.1	.90168	-.43239
DV1.2	.81191	.58379

 Variance in dependent variables explained by canonical variables

CAN. VAR. Cum Pct COV	Pct Var DEP	Cum Pct DEP	Pct Var COV
1 31.17517	73.61128	73.61128	31.17517
2 31.25901	26.38872	100.00000	.08384

Raw canonical coefficients for COVARIATES
Function No.

COVARIATE	1	2
IV1	.84031	-2.66269
IV2	.50530	2.02627
IV3	.56286	.46033

Standardized canonical coefficients for COVARIATES
CAN. VAR.

COVARIATE	1	2
IV1	.46076	-1.46002
IV2	.30707	1.23136
IV3	.35410	.28960

Correlations between COVARIATES and canonical variables
CAN. VAR.

Covariate	1	2
IV1	.91832	-.36011
IV2	.88651	.34536
IV3	.86034	.16909

Variance in covariates explained by canonical variables

CAN. VAR. Cum Pct COV	Pct Var DEP	Cum Pct DEP	Pct Var COV
1 78.98048	33.44908	33.44908	78.98048
2 88.23192	.02939	33.47848	9.25144

Regression analysis for WITHIN CELLS error term
--- Individual Univariate .9500 confidence intervals

Dependent variable .. DV1.1

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower -95%	Beta CL- Upper	Std. Err.	t-
IV1	.4462922481	.3059575514		.09304	
4.79684	.000	.26338		.62921	
IV2	.1976558718	.1501757306		.08624	
2.29195	.022	.02811		.36720	
IV3	.2551943859	.2007279395		.07370	
3.46247	.001	.11029		.40010	

Dependent variable .. DV1.2

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower -95%	Beta CL- Upper	Std. Err.	t-
IV1	.2713711146	.1954081254		.09285	
2.92277	.004	.08883		.45391	
IV2	.2540781804	.2027657369		.08606	
2.95228	.003	.08488		.42328	
IV3	.2379959924	.1966271668		.07355	
3.23578	.001	.09339		.38260	

***** Analysis of Variance -- Design 1*****

EFFECT .. CONSTANT

Multivariate Tests of Significance (S = 1, M = 0, N = 195)

Test Name	Value	Exact F	Hypoth. DF
Error DF	Sig. of F		
Pillais	.01413	2.80821	2.00
392.00	.062		
Hotellings	.01433	2.80821	2.00
392.00	.062		
Wilks	.98587	2.80821	2.00
392.00	.062		
Roys	.01413		

Note.. F statistics are exact.

Eigenvalues and Canonical Correlations

Root No.	Eigenvalue	Pct.	Cum. Pct.	Canon Cor.
1	.01433	100.00000	100.00000	
.11885				

EFFECT .. CONSTANT (Cont.)
 Univariate F-tests with (1,393) D. F.

Variable	Hypoth. SS	Error SS	Hypoth. MS
Error MS	F	Sig. of F	
DV1.1	.79899	165.95137	.79899
.42227	1.89213	.170	
DV1.2	2.06218	165.26920	2.06218
.42053	4.90374	.027	

EFFECT .. CONSTANT (Cont.)
 Raw discriminant function coefficients
 Function No.

Variable	1
DV1.1	.57081
DV1.2	1.29711

Standardized discriminant function coefficients
 Function No.

Variable	1
DV1.1	.37093
DV1.2	.84116

Estimates of effects for canonical variables
 Canonical Variable

Parameter	1
1	.89076

Correlations between DEPENDENT and canonical variables
 Canonical Variable

Variable	1
DV1.1	.57969
DV1.2	.93321

สมมติฐานที่ 2

 The default error term in MANOVA has been changed from WITHIN CELLS to WITHIN+RESIDUAL. Note that these are the same for all full factorial designs.

***** Analysis of Variance *****

397 cases accepted.
 0 cases rejected because of out-of-range factor values.
 0 cases rejected because of missing data.
 1 non-empty cell.
 1 design will be processed.

***** Analysis of Variance -- Design 1 *****

EFFECT .. WITHIN CELLS Regression
 Multivariate Tests of Significance (S = 2, M = 0, N = 195)

Test Name	Value	Approx. F	Hypoth. DF
Error DF	Sig. of F		
Pillais	.17231	12.35072	6.00
786.00	.000		
Hotellings	.20743	13.51727	6.00
782.00	.000		
Wilks	.82797	12.93424	6.00
784.00	.000		
Roys	.17064		
Note.. F statistic for WILKS' Lambda is exact.			

Eigenvalues and Canonical Correlations

Root No.	Eigenvalue	Pct.	Cum. Pct.	Canon
Cor.	Sq. Cor			
1	.20575	99.19085	99.19085	
.41308	.17064			
2	.00168	.80915	100.00000	
.04093	.00168			

 Dimension Reduction Analysis

Roots Error DF	Wilks L. Sig. of F	F	Hypoth. DF
1 TO 2 784.00	.82797 .000	12.93424	6.00
2 TO 2 393.00	.99832 .719	.32980	2.00

 EFFECT .. WITHIN CELLS Regression (Cont.)
 Univariate F-tests with (3,393) D. F.

Variable MS	Sq. Mul. R F	Adj. R-sq. Sig. of F	Hypoth. MS	Error
DV2.1 .99719	.17060 26.94605	.16427 .000	26.87031	
DV2.2 .39039	.00218 .28579	.00000 .836	.11157	

 Raw canonical coefficients for DEPENDENT variables
 Function No.

Variable	1	2
DV2.1	.91484	-.04990
DV2.2	.02352	1.60592

 Standardized canonical coefficients for DEPENDENT variables
 Function No.

Variable	1	2
DV2.1	.99931	-.05451
DV2.2	.01465	1.00069

 Correlations between DEPENDENT and canonical variables
 Function No.

Variable	1	2
DV2.1	.99989	-.01464
DV2.2	.05447	.99852

Variance in dependent variables explained by canonical variables

CAN. VAR. Cum Pct COV	Pct Var DEP	Cum Pct DEP	Pct Var COV
1 8.55544	50.13762	50.13762	8.55544
2 8.63899	49.86238	100.00000	.08355

Raw canonical coefficients for COVARIATES
Function No.

COVARIATE	1	2
IV1	.59018	-2.76356
IV2	.55459	1.82556
IV3	.73680	.59888

Standardized canonical coefficients for COVARIATES
CAN. VAR.

COVARIATE	1	2
IV1	.32361	-1.51533
IV2	.33702	1.10939
IV3	.46353	.37677

Correlations between COVARIATES and canonical variables
CAN. VAR.

Covariate	1	2
IV1	.87450	-.44905
IV2	.88858	.24111
IV3	.90076	.13820

Variance in covariates explained by canonical variables

CAN. VAR. Cum Pct COV	Pct Var DEP	Cum Pct DEP	Pct Var COV
1 78.85616	13.45595	13.45595	78.85616
2 88.15193	.01558	13.47152	9.29577

Regression analysis for WITHIN CELLS error term

--- Individual Univariate .9500 confidence intervals
 Dependent variable .. DV2.1

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower -95%	Beta CL- Upper	Std. Err.	t-
IV1	.2680874712	.1345733056		.14297	
1.87507	.062	-.01300		.54918	
IV2	.2490226224	.1385381565		.13253	
1.87906	.061	-.01152		.50957	
IV3	.3320353772	.1912324717		.11326	
2.93160	.004	.10936		.55471	

Dependent variable .. DV2.2

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower -95%	Beta CL- Upper	Std. Err.	t-
IV1	-.0621100692	-.0546546000		.08946	-
.69429	.488	-.23799		.11377	
IV2	.0542703838	.0529268199		.08292	
.65449	.513	-.10875		.21729	
IV3	.0255828785	.0258290833		.07087	
.36100	.718	-.11374		.16491	

***** Analysis of Variance -- Design 1*****

EFFECT .. CONSTANT
 Multivariate Tests of Significance (S = 1, M = 0, N = 195)

Test Name	Value	Exact F	Hypoth. DF
Error DF	Sig. of F		
Pillais	.41711	140.25702	2.00
392.00	.000		
Hotellings	.71560	140.25702	2.00
392.00	.000		
Wilks	.58289	140.25702	2.00
392.00	.000		
Roys	.41711		

Note.. F statistics are exact.

Eigenvalues and Canonical Correlations

Root No.	Eigenvalue	Pct.	Cum. Pct.	Canon Cor.
1	.71560	100.00000	100.00000	.64584

 EFFECT .. CONSTANT (Cont.)
 Univariate F-tests with (1,393) D. F.

Variable	Hypoth. SS	Error SS	Hypoth. MS
Error MS	F	Sig. of F	
DV2.1	.41775	391.89535	.41775
.99719	.41893	.518	
DV2.2	109.78785	153.42515	109.78785
.39039	281.22263	.000	

 EFFECT .. CONSTANT (Cont.)
 Raw discriminant function coefficients
 Function No.

Variable	1
DV2.1	.00500
DV2.2	1.60018

 Standardized discriminant function coefficients
 Function No.

Variable	1
DV2.1	.00499
DV2.2	.99982

 Estimates of effects for canonical variables
 Canonical Variable

Parameter	1
1	6.29517

 Correlations between DEPENDENT and canonical variables
 Canonical Variable

Variable	1
DV2.1	.03860
DV2.2	.99999

สมมติฐานที่ 3

 The default error term in MANOVA has been changed from WITHIN CELLS to WITHIN+RESIDUAL. Note that these are the same for all full factorial designs.

***** Analysis of Variance *****

397 cases accepted.
 0 cases rejected because of out-of-range factor values.
 0 cases rejected because of missing data.
 1 non-empty cell.
 1 design will be processed.

 ***** Analysis of Variance *****
 ce -- Design 1 *****

EFFECT .. WITHIN CELLS Regression
 Multivariate Tests of Significance (S = 3, M = -1/2, N = 194 1/2)

Test Name	Value	Approx. F	Hypoth. DF
Error DF	Sig. of F		
Pillais	.34050	16.77219	9.00
1179.00	.000		
Hotellings	.49763	21.54555	9.00
1169.00	.000		
Wilks	.66443	19.34326	9.00
951.74	.000		
Roys	.32535		

 Eigenvalues and Canonical Correlations

Root No.	Eigenvalue	Pct.	Cum. Pct.	Canon
Cor.	Sq. Cor			
1	.48224	96.90797	96.90797	
.57039	.32535			
2	.01538	3.09009	99.99805	
.12306	.01514			

3 .00001 .00195 100.00000
 .00311 .00001

Dimension Reduction Analysis

Roots Error DF	Wilks L. Sig. of F	F	Hypoth. DF
1 TO 3 951.74	.66443 .000	19.34326	9.00
2 TO 3 784.00	.98485 .200	1.50217	4.00
3 TO 3 393.00	.99999 .951	.00381	1.00

EFFECT .. WITHIN CELLS Regression (Cont.)
 Univariate F-tests with (3,393) D. F.

Variable MS	Sq. Mul. R F	Adj. R-sq. Sig. of F	Hypoth. MS	Error
DV3.1 1.47553	.06532 9.15421	.05818 .000	13.50735	
DV3.2 .69622	.23537 40.32459	.22953 .000	28.07478	
DV3.3 .74065	.23472 40.17874	.22888 .000	29.75854	

Raw canonical coefficients for DEPENDENT variables
 Function No.

Variable	1	2	3
DV3.1	-.23984	.74759	.27395
DV3.2	-.62514	-.36286	1.07384
DV3.3	-.45220	-.10185	-1.20369

Standardized canonical coefficients for DEPENDENT variables
 Function No.

Variable	1	2	3
DV3.1	-.30020	.93574	.34290
DV3.2	-.59425	-.34493	1.02079
DV3.3	-.44317	-.09982	-1.17967

Correlations between DEPENDENT and canonical variables
 Function No.

Variable	1	2	3
DV3.1	-.40250	.91243	.07400
DV3.2	-.84615	-.40036	.35176
DV3.3	-.84919	-.08122	-.52180

Variance in dependent variables explained by canonical variables

CAN. VAR. Cum Pct COV	Pct Var DEP	Cum Pct DEP	Pct Var COV
1 17.34212	53.30346	53.30346	17.34212
2 17.84663	33.31357	86.61704	.50451
3 17.84676	13.38296	100.00000	.00013

Raw canonical coefficients for COVARIATES
Function No.

COVARIATE	1	2	3
IV1	-.70050	1.73102	-2.15188
IV2	-.29189	.68862	2.53282
IV3	-.88422	-2.03099	-.43295

Standardized canonical coefficients for COVARIATES
CAN. VAR.

COVARIATE	1	2	3
IV1	-.38410	.94916	-1.17993
IV2	-.17738	.41847	1.53918
IV3	-.55628	-1.27774	-.27238

Correlations between COVARIATES and canonical variables
CAN. VAR.

Covariate	1	2	3
IV1	-.87710	.42823	-.21751
IV2	-.83615	.26121	.48232
IV3	-.92540	-.37898	-.00361

Variance in covariates explained by canonical variables

CAN. VAR. Cum Pct COV	Pct Var DEP	Cum Pct DEP	Pct Var COV
1 77.49383	25.21238	25.21238	77.49383
2 90.66831	.19952	25.41190	13.17449
3 100.00000	.00009	25.41199	9.33169

 Regression analysis for WITHIN CELLS error term
 --- Individual Univariate .9500 confidence intervals
 Dependent variable .. DV3.1

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower	Beta -95% CL-	Std. Err. Upper	t-
IV1 2.55270	.4439604676 .011	.1944877391 .10203		.17392 .78589	
IV2 1.12520	.1813901247 .261	.0880663033 -.13555		.16121 .49833	
IV3 .22848	-.0314787615 .819	-.0158219658 -.30234		.13777 .23939	-
Dependent variable .. DV3.2					

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower	Beta -95% CL-	Std. Err. Upper	t-
IV1 1.99282	.2380740613 .047	.1373265705 .00320		.11947 .47295	
IV2 .94193	.1043045077 .347	.0666797206 -.11340		.11073 .32201	
IV3 5.28699	.5003490199 .000	.3311390699 .31429		.09464 .68641	
Dependent variable .. DV3.3					

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower	Beta -95% CL-	Std. Err. Upper	t-
IV1 2.58888	.3189992181 .010	.1784771412 .07675		.12322 .56125	
IV2 1.11884	.1277868286 .264	.0792368632 -.09676		.11421 .35233	
IV3 4.51107	.4403304312 .000	.2826614356 .24843		.09761 .63224	

 * * * * * A n a l y s i s o f V a r i a n
 c e -- Design 1 * * * * *

EFFECT .. CONSTANT
 Multivariate Tests of Significance (S = 1, M = 1/2, N = 194 1/2)

Test Name	Value	Exact F	Hypoth. DF
Error DF	Sig. of F		
Pillais	.02164	2.88298	3.00
391.00	.036		
Hotellings	.02212	2.88298	3.00
391.00	.036		
Wilks	.97836	2.88298	3.00
391.00	.036		
Roys	.02164		
Note.. F statistics are exact.			

 Eigenvalues and Canonical Correlations

Root No.	Eigenvalue	Pct.	Cum. Pct.	Canon Cor.
1	.02212	100.00000	100.00000	
.14711				

 EFFECT .. CONSTANT (Cont.)
 Univariate F-tests with (1,393) D. F.

Variable	Hypoth. SS	Error SS	Hypoth. MS
Error MS	F	Sig. of F	
DV3.1	2.88265	579.88475	2.88265
1.47553	1.95363	.163	
DV3.2	4.00244	273.61444	4.00244
.69622	5.74881	.017	
DV3.3	1.08959	291.07701	1.08959
.74065	1.47111	.226	

 EFFECT .. CONSTANT (Cont.)
 Raw discriminant function coefficients
 Function No.

Variable	1
DV3.1	-.49166
DV3.2	-1.10059
DV3.3	.08450

 Standardized discriminant function coefficients
 Function No.

Variable	1
DV3.1	-.59723

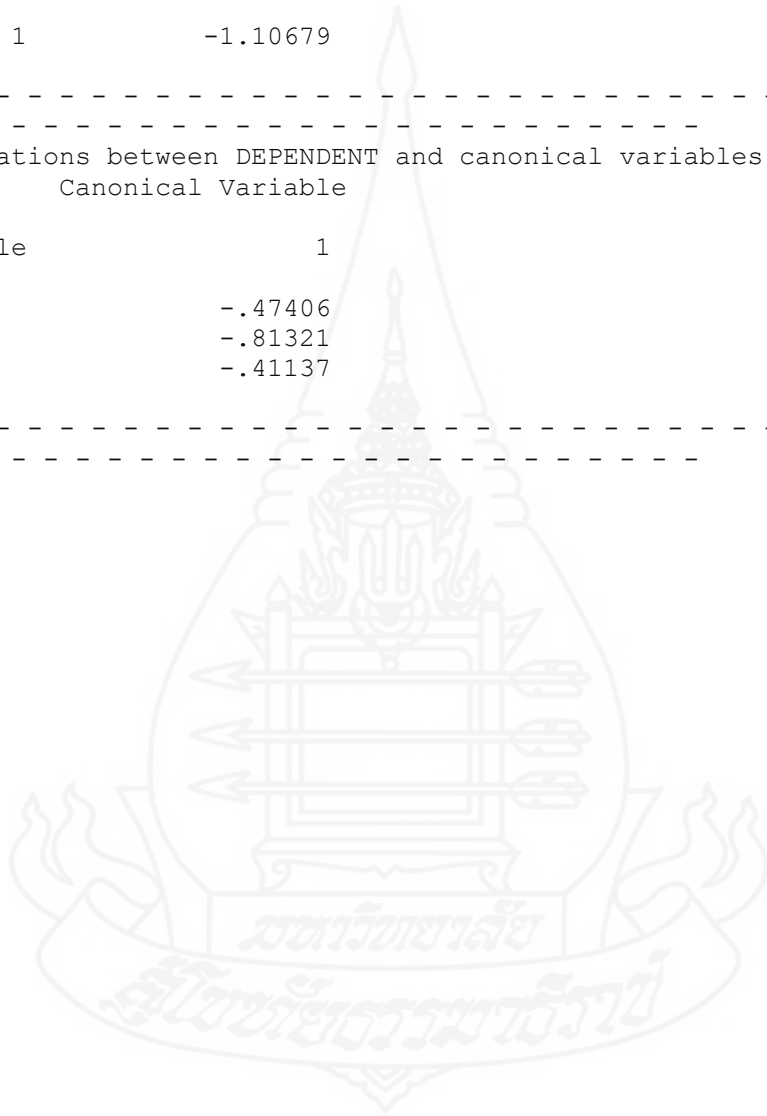
DV3.2 -.91833
 DV3.3 .07272

Estimates of effects for canonical variables
 Canonical Variable

Parameter	1
1	-1.10679

Correlations between DEPENDENT and canonical variables
 Canonical Variable

Variable	1
DV3.1	-.47406
DV3.2	-.81321
DV3.3	-.41137

สมมติฐานที่ 4

 The default error term in MANOVA has been changed from WITHIN CELLS to WITHIN+RESIDUAL. Note that these are the same for all full factorial designs.

***** Analysis of Variance *****

397 cases accepted.
 0 cases rejected because of out-of-range factor values.
 0 cases rejected because of missing data.
 1 non-empty cell.
 1 design will be processed.

 ***** Analysis of Variance -- Design 1 *****

EFFECT .. WITHIN CELLS Regression
 Multivariate Tests of Significance (S = 2, M = 0, N = 195)

Test Name	Value	Approx. F	Hypoth. DF
Error DF	Sig. of F		
Pillais	.34663	27.46391	6.00
786.00	.000		
Hotellings	.52283	34.07107	6.00
782.00	.000		
Wilks	.65536	30.74069	6.00
784.00	.000		
Roys	.34078		
Note.. F statistic for WILKS' Lambda is exact.			

 Eigenvalues and Canonical Correlations

Root No.	Eigenvalue	Pct.	Cum. Pct.	Canon
Cor.	Sq. Cor			
1	.51695	98.87580	98.87580	
.58377	.34078			

2 .00588 1.12420 100.00000
 .07644 .00584

 Dimension Reduction Analysis

Roots Error DF	Wilks L. Sig. of F	F	Hypoth. DF
1 TO 2 784.00	.65536 .000	30.74069	6.00
2 TO 2 393.00	.99416 .316	1.15496	2.00

 EFFECT .. WITHIN CELLS Regression (Cont.)
 Univariate F-tests with (3,393) D. F.

Variable MS	Sq. Mul. R F	Adj. R-sq. Sig. of F	Hypoth. MS	Error
DV4.1 .72760	.32329 62.58417	.31813 .000	45.53652	
DV4.2 .75898	.28617 52.51612	.28072 .000	39.85851	

 Raw canonical coefficients for DEPENDENT variables
 Function No.

Variable	1	2
DV4.1	.64916	-1.47067
DV4.2	.36943	1.57382

 Standardized canonical coefficients for DEPENDENT variables
 Function No.

Variable	1	2
DV4.1	.67057	-1.51919
DV4.2	.37949	1.61666

 Correlations between DEPENDENT and canonical variables
 Function No.

Variable	1	2
DV4.1	.97354	-.22852
DV4.2	.91484	.40381

 Variance in dependent variables explained by canonical variables

CAN. VAR. Cum Pct COV	Pct Var DEP	Cum Pct DEP	Pct Var COV
1 30.41000	89.23557	89.23557	30.41000
2 30.47290	10.76443	100.00000	.06290

 Raw canonical coefficients for COVARIATES
 Function No.

COVARIATE	1	2
IV1	.78274	2.53997
IV2	.28557	-2.23847
IV3	.82073	-.17985

 Standardized canonical coefficients for COVARIATES
 CAN. VAR.

COVARIATE	1	2
IV1	.42920	1.39273
IV2	.17354	-1.36031
IV3	.51634	-.11315

 Correlations between COVARIATES and canonical variables
 CAN. VAR.

Covariate	1	2
IV1	.89338	.31208
IV2	.83880	-.40537
IV3	.91219	-.12317

 Variance in covariates explained by canonical variables

CAN. VAR. Cum Pct COV	Pct Var DEP	Cum Pct DEP	Pct Var COV
1 77.79361	26.51077	26.51077	77.79361
2 87.02312	.05393	26.56470	9.22951

 Regression analysis for WITHIN CELLS error term
 --- Individual Univariate .9500 confidence intervals
 Dependent variable .. DV4.1

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower -95%	Beta CL- Upper	Std. Err.	t-
IV1	.4136900205	.2195927738		.12213	
3.38733	.001	.17358		.65380	
IV2	.2080420083	.1223889581		.11320	
1.83778	.067	-.01452		.43060	
IV3	.4850678462	.2954203205		.09675	
5.01376	.000	.29486		.67527	
Dependent variable .. DV4.2					

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower -95%	Beta CL- Upper	Std. Err.	t-
IV1	.5099457791	.2722063566		.12473	
4.08827	.000	.26472		.75517	
IV2	.0856830689	.0506894378		.11562	
.74109	.459	-.14162		.31299	
IV3	.4445419161	.2722587560		.09881	
4.49891	.000	.25028		.63881	

 * * * * * Analysis of Variance
 Design 1 * * * * *

EFFECT .. CONSTANT
 Multivariate Tests of Significance (S = 1, M = 0, N = 195)

Test Name	Value	Exact F	Hypoth. DF
Error DF	Sig. of F		
Pillais	.00543	1.07049	2.00
392.00	.344		
Hotellings	.00546	1.07049	2.00
392.00	.344		
Wilks	.99457	1.07049	2.00
392.00	.344		
Roys	.00543		
Note.. F statistics are exact.			

 Eigenvalues and Canonical Correlations

Root No.	Eigenvalue	Pct.	Cum. Pct.	Canon Cor.
----------	------------	------	-----------	------------

1 .00546 100.00000 100.00000
 .07370

EFFECT .. CONSTANT (Cont.)
 Univariate F-tests with (1,393) D. F.

Variable	Hypoth. SS	Error SS	Hypoth. MS
Error MS	F	Sig. of F	
DV4.1	1.51297	285.94853	1.51297
.72760	2.07938	.150	
DV4.2	.54342	298.27782	.54342
.75898	.71599	.398	

EFFECT .. CONSTANT (Cont.)
 Raw discriminant function coefficients
 Function No.

Variable	1
DV4.1	1.36444
DV4.2	-.28924

Standardized discriminant function coefficients
 Function No.

Variable	1
DV4.1	1.16386
DV4.2	-.25199

Estimates of effects for canonical variables
 Canonical Variable

Parameter	1
1	-.54997

Correlations between DEPENDENT and canonical variables
 Canonical Variable

Variable	1
DV4.1	.98426
DV4.2	.57756

สมมติฐานที่ 5

 The default error term in MANOVA has been changed from WITHIN CELLS to WITHIN+RESIDUAL. Note that these are the same for all full factorial designs.

***** Analysis of Variance *****

397 cases accepted.
 0 cases rejected because of out-of-range factor values.
 0 cases rejected because of missing data.
 1 non-empty cell.
 1 design will be processed.

 ***** Analysis of Variance *****
 ce -- Design 1 *****

EFFECT .. WITHIN CELLS Regression
 Multivariate Tests of Significance (S = 3, M = 0, N = 194)

Test Name	Value	Approx. F	Hypoth. DF
Error DF	Sig. of F		
Pillais	.53226	21.13752	12.00
1176.00	.000		
Hotellings	1.10842	35.90039	12.00
1166.00	.000		
Wilks	.47218	28.20552	12.00
1032.13	.000		
Roys	.52378		

 Eigenvalues and Canonical Correlations

Root No.	Eigenvalue	Pct.	Cum. Pct.	Canon
Cor.	Sq. Cor			
1	1.09989	99.23033	99.23033	
.72373	.52378			

	2	.00702	.63305	99.86338
.08347		.00697		
	3	.00151	.13662	100.00000
.03888		.00151		

 Dimension Reduction Analysis

Roots Error DF	Wilks L. Sig. of F	F	Hypoth. DF
1 TO 3 1032.13	.47218 .000	28.20552	12.00
2 TO 3 782.00	.99153 .766	.55545	6.00
3 TO 3 392.00	.99849 .743	.29680	2.00

 EFFECT .. WITHIN CELLS Regression (Cont.)
 Univariate F-tests with (3,393) D. F.

Variable MS	Sq. Mul. R F	Adj. R-sq. Sig. of F	Hypoth. MS	Error
DV1 .26299	.42124 95.34621	.41682 .000	25.07525	
DV2 .99719	.17060 26.94605	.16427 .000	26.87031	
DV3 .39810	.29635 55.17137	.29098 .000	21.96394	
DV4 .63648	.33798 66.87907	.33293 .000	42.56697	

 Raw canonical coefficients for DEPENDENT variables
 Function No.

Variable	1	2	3
DV1	-.85923	1.48314	-.59192
DV2	-.12067	.25068	1.04228
DV3	-.19684	-.57498	-.48909
DV4	-.38014	-.92538	-.02102

 Standardized canonical coefficients for DEPENDENT variables
 Function No.

Variable	1	2	3
DV1	-.57700	.99598	-.39750
DV2	-.13181	.27382	1.13853
DV3	-.14750	-.43085	-.36648

DV4 -.37132 -.90390 -.02054

 Correlations between DEPENDENT and canonical variables
 Function No.

Variable	1	2	3
DV1	-.89555	.39701	-.19912
DV2	-.56906	.04894	.80034
DV3	-.75164	-.24857	-.02835
DV4	-.80090	-.53556	.03657

 Variance in dependent variables explained by canonical variables

CAN. VAR. Cum Pct COV	Pct Var DEP	Cum Pct DEP	Pct Var COV
1	58.30626	58.30626	30.53986
2	12.71546	71.02172	.08860
3	17.05849	88.08020	.02579

 Raw canonical coefficients for COVARIATES
 Function No.

COVARIATE	1	2	3
IV1	-.80404	-.23736	-2.72304
IV2	-.42430	2.18350	1.42368
IV3	-.67469	-1.86176	1.08299

 Standardized canonical coefficients for COVARIATES
 CAN. VAR.

COVARIATE	1	2	3
IV1	-.44087	-.13015	-1.49311
IV2	-.25785	1.32690	.86516
IV3	-.42446	-1.17127	.68133

 Correlations between COVARIATES and canonical variables
 CAN. VAR.

Covariate	1	2	3
IV1	-.90774	.09068	-.40962

IV2	-.86992	.44225	.21831
IV3	-.88464	-.36284	.29284

Variance in covariates explained by canonical variables

CAN. VAR. Cum Pct COV	Pct Var DEP	Cum Pct DEP	Pct Var COV
1 78.77800	41.26262	41.26262	78.77800
2 89.95996	.07791	41.34054	11.18196
3 100.00000	.01518	41.35572	10.04004

Regression analysis for WITHIN CELLS error term
 --- Individual Univariate .9500 confidence intervals
 Dependent variable .. DV1

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower -95%	Beta CL- Upper	Std. Err.	t-
IV1 4.88708	.3588316814 .000	.2929940395 .21448		.07342 .50319	
IV2 3.31873	.2258670261 .001	.2043944217 .09206		.06806 .35967	
IV3 4.23958	.2465951892 .000	.2310188845 .13224		.05817 .36095	

Dependent variable .. DV2

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower -95%	Beta CL- Upper	Std. Err.	t-
IV1 1.87507	.2680874712 .062	.1345733056 -.01300		.14297 .54918	
IV2 1.87906	.2490226224 .061	.1385381565 -.01152		.13253 .50957	
IV3 2.93160	.3320353772 .004	.1912324717 .10936		.11326 .55471	

Dependent variable .. DV3

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower -95%	Beta CL- Upper	Std. Err.	t-
IV1 3.69368	.3336779156 .000	.2441734240 .15607		.09034 .51128	
IV2 1.64599	.1378271537 .101	.1117773777 -.02680		.08374 .30245	
IV3 4.23496	.3030668965 .000	.2544510858 .16237		.07156 .44376	

Dependent variable .. DV4

COVARIATE Value	Sig. of t	B Lower -95%	Beta CL- Upper	Std. Err.	t-
--------------------	-----------	-----------------	-------------------	-----------	----

IV1	.4618178998	.2592418671	.11423
4.04305	.000	.23725	.68639
IV2	.1468625386	.0913678929	.10588
1.38710	.166	-.06129	.35502
IV3	.4648048812	.2993642505	.09049
5.13675	.000	.28691	.64270

***** Analysis of Variance
ce -- Design 1*****

EFFECT .. CONSTANT

Multivariate Tests of Significance (S = 1, M = 1, N = 194)

Test Name	Value	Exact F	Hypoth. DF
Error DF	Sig. of F		
Pillais	.03650	3.69389	4.00
390.00	.006		
Hotellings	.03789	3.69389	4.00
390.00	.006		
Wilks	.96350	3.69389	4.00
390.00	.006		
Roys	.03650		
Note.. F statistics are exact.			

Eigenvalues and Canonical Correlations

Root No.	Eigenvalue	Pct.	Cum. Pct.	Canon
1	.03789	100.00000	100.00000	
.19106				

EFFECT .. CONSTANT (Cont.)

Univariate F-tests with (1,393) D. F.

Variable	Hypoth. SS	Error SS	Hypoth. MS
Error MS	F	Sig. of F	
DV1	1.35710	103.35571	1.35710
.26299	5.16023	.024	
DV2	.41775	391.89535	.41775
.99719	.41893	.518	
DV3	2.49880	156.45482	2.49880
.39810	6.27676	.013	
DV4	.96747	250.13536	.96747
.63648	1.52003	.218	

 EFFECT .. CONSTANT (Cont.)
 Raw discriminant function coefficients
 Function No.

Variable	1
DV1	-.95099
DV2	.01584
DV3	-1.19901
DV4	.88014

 Standardized discriminant function coefficients
 Function No.

Variable	1
DV1	-.48769
DV2	.01581
DV3	-.75652
DV4	.70217

 Estimates of effects for canonical variables
 Canonical Variable

Parameter	1
1	-1.44848

 Correlations between DEPENDENT and canonical variables
 Canonical Variable

Variable	1
DV1	-.58871
DV2	-.16774
DV3	-.64928
DV4	.31951

ภาคผนวก ง
แบบทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Alpha)

การหาค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรต้น ตัวแปรตาม

องค์ประกอบตัวแปร และตัวชี้วัดแต่ละข้อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง : บทบาททางการเมืองของนักศึกษาศาสตร์ไทย

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.974	51

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV1.1.1	188.63	1245.344	.517	.974
IV1.2.1	188.73	1245.651	.567	.974
IV1.2.2	188.37	1223.275	.814	.973
IV1.2.3	188.47	1234.120	.740	.973
IV1.2.4	188.40	1234.248	.702	.973
IV1.3.1	188.40	1234.041	.681	.973
IV1.3.2	188.30	1234.907	.721	.973
IV1.3.3	188.40	1240.179	.693	.973
IV1.4.1	188.33	1231.195	.673	.973
IV1.4.2	188.07	1238.340	.722	.973
IV1.4.3	188.03	1230.930	.796	.973
IV1.4.4	188.03	1228.378	.804	.973
IV2.1.1	188.47	1236.326	.707	.973
IV2.1.2	188.60	1242.593	.644	.973
IV2.2.1	188.50	1232.948	.700	.973
IV2.2.2	188.20	1228.303	.803	.973
IV2.2.3	188.73	1241.926	.647	.973
IV2.2.4	188.40	1237.283	.811	.973
IV2.2.5	188.20	1238.028	.715	.973

IV2.3.1	188.03	1232.033	.847	.973
IV2.3.2	188.17	1231.109	.750	.973
IV3.1.1	188.20	1231.959	.778	.973
IV3.1.2	188.07	1236.202	.725	.973
IV3.2.1	188.70	1241.045	.455	.974
IV3.3.1	188.30	1225.666	.713	.973
IV3.3.2	188.47	1235.775	.608	.974
IV3.4.1	188.47	1232.533	.829	.973
IV3.4.2	188.30	1223.459	.860	.973
IV3.4.3	188.83	1234.213	.629	.974
DV1.1.1	188.37	1252.309	.510	.974
DV1.1.2	188.73	1250.892	.393	.974
DV1.2.1	189.23	1256.875	.398	.974
DV1.2.2	188.77	1236.599	.614	.974
DV1.2.3	189.07	1250.340	.474	.974
DV1.2.4	188.00	1230.828	.789	.973
DV2.1.1	188.80	1228.028	.654	.973
DV2.1.2	188.70	1232.217	.603	.974
DV2.2.1	188.73	1241.926	.647	.973
DV2.2.2	188.03	1288.792	-.056	.975
DV2.2.3	188.20	1238.028	.715	.973
DV3.1.1	189.50	1257.845	.273	.975
DV3.1.2	189.63	1254.447	.312	.975
DV3.2.1	188.20	1230.234	.683	.973
DV3.2.2	188.13	1229.085	.700	.973
DV3.3.1	188.33	1237.816	.694	.973
DV4.1.1	188.13	1220.257	.772	.973
DV4.1.2	188.33	1226.230	.622	.974
DV4.1.3	188.30	1213.597	.803	.973
DV4.2.1	188.40	1219.903	.762	.973
DV4.2.2	188.60	1224.110	.741	.973
DV4.2.3	188.67	1228.299	.685	.973

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.970	29

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV1.1.1	108.37	441.068	.552	.970
IV1.2.1	108.47	441.085	.610	.969
IV1.2.2	108.10	429.541	.815	.968
IV1.2.3	108.20	435.131	.763	.969
IV1.2.4	108.13	433.154	.773	.968
IV1.3.1	108.13	434.395	.717	.969
IV1.3.2	108.03	436.723	.716	.969
IV1.3.3	108.13	439.361	.700	.969
IV1.4.1	108.07	431.513	.732	.969
IV1.4.2	107.80	438.303	.729	.969
IV1.4.3	107.77	433.426	.816	.968
IV1.4.4	107.77	434.530	.758	.969
IV2.1.1	108.20	436.097	.738	.969
IV2.1.2	108.33	440.506	.658	.969
IV2.2.1	108.23	433.426	.744	.969
IV2.2.2	107.93	431.444	.832	.968
IV2.2.3	108.47	440.602	.648	.969
IV2.2.4	108.13	439.085	.779	.969
IV2.2.5	107.93	440.754	.652	.969
IV2.3.1	107.77	436.392	.805	.968
IV2.3.2	107.90	432.369	.796	.968
IV3.1.1	107.93	434.271	.791	.968
IV3.1.2	107.80	438.579	.692	.969
IV3.2.1	108.43	437.702	.494	.971
IV3.3.1	108.03	430.102	.730	.969
IV3.3.2	108.20	435.476	.638	.969
IV3.4.1	108.20	435.959	.807	.968
IV3.4.2	108.03	430.240	.849	.968
IV3.4.3	108.57	437.426	.597	.970

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.926	22

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV1.1.1	76.40	231.766	.399	.925
DV1.1.2	76.77	230.668	.314	.928
DV1.2.1	77.27	230.823	.393	.926
DV1.2.2	76.80	221.545	.630	.922
DV1.2.3	77.10	226.852	.508	.924
DV1.2.4	76.03	223.275	.665	.921
DV2.1.1	76.83	218.764	.643	.921
DV2.1.2	76.73	219.099	.632	.921
DV2.2.1	76.77	227.151	.548	.923
DV2.2.2	76.07	244.961	-.077	.934
DV2.2.3	76.23	223.082	.706	.921
DV3.1.1	77.53	224.602	.427	.926
DV3.1.2	77.67	222.851	.476	.925
DV3.2.1	76.23	222.875	.574	.923
DV3.2.2	76.17	221.316	.625	.922
DV3.3.1	76.37	223.137	.679	.921
DV4.1.1	76.17	214.489	.796	.918
DV4.1.2	76.37	216.447	.651	.921
DV4.1.3	76.33	211.609	.829	.917
DV4.2.1	76.43	212.461	.842	.917
DV4.2.2	76.63	214.930	.801	.918
DV4.2.3	76.70	215.872	.768	.919

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.940	12

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV1.1.1	43.03	78.102	.454	.945
IV1.2.1	43.13	76.671	.599	.939
IV1.2.2	42.77	72.806	.756	.934
IV1.2.3	42.87	74.051	.768	.934
IV1.2.4	42.80	72.166	.844	.931
IV1.3.1	42.80	73.200	.750	.934
IV1.3.2	42.70	74.010	.762	.934
IV1.3.3	42.80	75.407	.731	.935
IV1.4.1	42.73	72.271	.747	.934
IV1.4.2	42.47	74.878	.767	.934
IV1.4.3	42.43	73.151	.836	.931
IV1.4.4	42.43	73.702	.767	.933

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.925	9

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV2.1.1	31.03	36.654	.699	.918
IV2.1.2	31.17	38.282	.582	.925
IV2.2.1	31.07	35.444	.743	.915
IV2.2.2	30.77	34.737	.856	.907
IV2.2.3	31.30	37.459	.652	.921
IV2.2.4	30.97	36.930	.809	.912
IV2.2.5	30.77	37.357	.670	.920
IV2.3.1	30.60	37.076	.737	.916
IV2.3.2	30.73	34.961	.819	.910

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.912	8

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV3.1.1	26.50	35.914	.838	.892
IV3.1.2	26.37	37.206	.727	.901
IV3.2.1	27.00	36.000	.548	.920
IV3.3.1	26.60	34.248	.795	.894
IV3.3.2	26.77	35.771	.698	.902
IV3.4.1	26.77	37.220	.777	.898

IV3.4.2	26.60	35.628	.815	.893
IV3.4.3	27.13	36.602	.631	.908

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.798	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV1.1.1	17.37	14.861	.502	.779
DV1.1.2	17.73	14.271	.382	.814
DV1.2.1	18.23	13.426	.661	.743
DV1.2.2	17.77	13.013	.616	.751
DV1.2.3	18.07	13.375	.635	.748
DV1.2.4	17.00	14.069	.568	.764

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.643	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV2.1.1	15.27	7.030	.591	.478
DV2.1.2	15.17	6.833	.629	.454
DV2.2.1	15.20	10.097	.231	.657
DV2.2.2	14.50	11.155	-.009	.767
DV2.2.3	14.67	7.954	.676	.471

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.721	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV3.1.1	14.63	10.654	.474	.679
DV3.1.2	14.77	10.944	.441	.694
DV3.2.1	13.33	11.816	.450	.686
DV3.2.2	13.27	11.444	.509	.663
DV3.3.1	13.47	11.913	.566	.651

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.960	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV4.1.1	18.87	31.361	.880	.952
DV4.1.2	19.07	30.961	.798	.962
DV4.1.3	19.03	30.585	.883	.951
DV4.2.1	19.13	30.257	.960	.943
DV4.2.2	19.33	31.333	.907	.949
DV4.2.3	19.40	32.179	.825	.957

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.967	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV1.1	108.8647	386.587	.524	.967
IV1.2	108.7230	381.816	.803	.965
IV1.3	108.5980	382.632	.768	.965
IV1.4	108.3480	380.855	.781	.965
IV2.1	108.7647	383.908	.706	.966
IV2.2	108.6380	383.027	.835	.965
IV2.3	108.3313	379.884	.849	.965
IV3.1	108.3647	379.922	.824	.965
IV3.2	108.9313	382.212	.495	.968

IV3.3	108.6147	379.529	.663	.966
IV3.4	108.7647	378.917	.831	.965
DV1.1	108.7813	390.166	.520	.967
DV1.2	108.9980	387.038	.673	.966
DV2.1	108.9813	376.971	.678	.966
DV2.2	108.5202	408.262	.034	.969
DV3.1	109.7980	395.442	.244	.970
DV3.2	108.3980	378.072	.705	.966
DV3.3	108.5647	383.173	.684	.966
DV4.1	108.4869	373.181	.786	.965
DV4.2	108.7869	375.737	.751	.966
IV1	108.6334	382.673	.892	.965
IV2	108.5780	382.099	.918	.965
IV3	108.6688	379.737	.856	.965
DV1	108.8897	388.367	.728	.966
DV2	108.7508	392.202	.576	.967
DV3	108.9202	384.920	.771	.965
DV4	108.6369	374.386	.795	.965
IV	108.6267	381.414	.959	.965
DV	108.7994	384.673	.943	.965
V	108.7131	382.998	1.000	.965

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.837	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV1.1.1	14.97	12.033	.359	.881
IV1.2.1	15.07	10.823	.635	.806

IV1.2.2	14.70	10.148	.663	.798
IV1.2.3	14.80	9.959	.805	.759
IV1.2.4	14.73	9.789	.785	.762

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.872	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV1.3.1	7.77	3.289	.665	.909
IV1.3.2	7.67	3.126	.822	.757
IV1.3.3	7.77	3.426	.792	.792

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.939	4

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV1.4.1	12.57	7.357	.810	.939
IV1.4.2	12.30	8.010	.914	.904
IV1.4.3	12.27	7.582	.956	.888
IV1.4.4	12.27	8.202	.766	.947

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.901	2

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV2.1.1	3.63	.861	.820	.
IV2.1.2	3.77	.944	.820	.

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.895	5

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV2.2.1	15.40	9.766	.781	.864
IV2.2.2	15.10	9.817	.825	.853
IV2.2.3	15.63	10.723	.713	.879
IV2.2.4	15.30	10.631	.856	.852
IV2.2.5	15.10	11.541	.568	.909

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.828	2

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV2.3.1	4.07	1.030	.713	.
IV2.3.2	4.20	.786	.713	.

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.879	2

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV3.1.1	4.17	.902	.784	.
IV3.1.2	4.03	.930	.784	.

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.828	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV3.2.1	7.70	5.045	.516	.944
IV3.3.1	7.30	4.493	.813	.636
IV3.3.2	7.47	4.809	.766	.690

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.896	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
IV3.4.1	7.33	3.885	.864	.809
IV3.4.2	7.17	3.592	.813	.837
IV3.4.3	7.70	3.390	.738	.917

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.660	2

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV1.1.1	3.50	1.431	.513	.
DV1.1.2	3.87	.809	.513	.

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.831	4

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV1.2.1	10.87	6.878	.629	.801
DV1.2.2	10.40	5.559	.825	.704
DV1.2.3	10.70	6.010	.807	.718
DV1.2.4	9.63	7.895	.411	.887

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.947	2

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV2.1.1	3.53	1.499	.900	.
DV2.1.2	3.43	1.495	.900	.

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.426	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV2.2.1	8.23	2.737	.189	.444
DV2.2.2	7.53	2.464	.133	.588
DV2.2.3	7.70	2.010	.506	-.137 ^a

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.952	2

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV3.1.1	2.60	1.766	.908	.
DV3.1.2	2.73	1.789	.908	.

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.870	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV3.2.1	8.00	3.379	.864	.706
DV3.2.2	7.93	3.375	.871	.699
DV3.3.1	8.13	4.947	.556	.973

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.915	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV4.1.1	7.83	5.799	.864	.852
DV4.1.2	8.03	5.551	.776	.924
DV4.1.3	8.00	5.517	.852	.858

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.954	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
DV4.2.1	7.20	5.062	.902	.933
DV4.2.2	7.40	5.145	.936	.907
DV4.2.3	7.47	5.361	.870	.956

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายสุทธินันท์ สุวรรณวิจิตร
วัน เดือน ปีเกิด	1 มกราคม 2515
สถานที่เกิด	อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2552 ศศ.ม (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2558
สถานที่ทำงาน	บริษัท บ้านพิมพ์บุญเรียลเอสเตท จำกัด 32/89 หมู่ 1 ตำบลคลอง สี่ อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120 E-mail: raungdech122@gmail.com
ตำแหน่ง	ผู้จัดการ

